

Enontekiön kulttuuriperintöinventointi 2015

KUVAILEHTI

JULKAISUJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	ASIANUMERO	3892/2015/04.01
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI	Enontekiö		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ	Metsätalous, kestävä kehitys		
TEKIJÄ(T)	Marika Kieleväinen		
JULKAISUN NIMI	Enontekiön kulttuuriperintöinventointi 2015		
TIIVISTELMÄ	<p>Metsähallituksen metsätalous suoritti kesällä 2015 kulttuuriperintöinventoinnin Enontekiöllä 1.6.–2.7.2015 välisenä aikana. Inventoinnin maastotyöt suoritti FM Marika Kieleväinen ja metsätalouden harjoittelija Johannes Kyrö. Inventoidun alueen suuruus oli noin 12 000 hehtaaria.</p> <p>Inventointi on osa Kansallista metsäohjelmaa 2015, joka edellyttää kulttuuriperintökohteiden inventointia valtion omistamilla mailla varmistaa metsien monipuolisen hyödyntämisen kestävä kehityksen periaatteita noudattaen sekä kulttuuriperintökohteiden säilymisen turvaamisen.</p> <p>Kesän 2015 inventoinnissa tarkastettiin ja dokumentointiin 72 kohdetta, joista 17 oli muinaismuistolain suojaamaa muinaisjäännöstä tai suojeltavaksi ehdotettua muinaisjäännöstä, 34 oli uuden ajan kulttuuriperintökohteita ja 20 sotahistoriallisia kohteita. Uuden ajan kulttuuriperintökohteet ja sotahistorialliset kohteet ovat Metsähallituksen omalla päätöksellä suojeltuja.</p> <p>Kohteista suurin osa (60 kpl) oli uusia kohteita ja näistä 43 löydettiin inventoidessa. Loput löydettiin haastattelujen ja vihjeiden (5kpl), peruskartan (5 kpl), vanhojen karttojen (1kpl) ja muiden arkistolähteiden (5kpl) avulla. Tunnettuja muinaisjäännöksiä alueella oli 13, joista tarkastettiin 10.</p> <p>Inventoinnissa pyrittiin 4 % maastokattavuuteen, joka saavutettiin.</p>		
AVAINSANAT	Kansallinen metsäohjelma, kulttuuriperintöinventointi, metsähallitus, Enontekiö, historia, sotahistoria		
MUUT TIEDOT	Kannen kuva: Kamiina korsun nurkassa kohteessa 180261 Etelälahdenvaara puolustusvarustajäännös		
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN		ISBN (NIDOTTU)	
		ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	298	KIELI	I
KUSTANTAJA	Metsähallitus, metsätalous	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, Metsätalous	HINTA	

Tiivistelmä

Taulukko 1: Inventoinnin perustiedot

Työn suorittaja	<i>Metsähallitus /Päävastuullinen inventoija</i>
Selvityksen ja inventoinnin syy (kaavoitus/rakennushankkeen suunnittelu/tieteellinen kysymys)	<i>Kansallinen metsäohjelma, valtion metsät</i>
Työn rahoittaja/tilaaja	<i>Metsähallitus/ Kmo kulttuuri –hanke</i>
Inventoinnin laji (arkistoinventointi/perusinventointi/teemainventointi/tarkkuusinventointi/ennestään tunnetun kohteen tarkastus)	<i>Kansallinen metsäohjelma, valtion metsät</i>
Kenttätöön ajankohta	<i>1.6.-2.7.2015</i>
Dokumentointi- ja löytöaineiston arkistointipaikka	<i>Dokumentointiaineisto: Metsähallituksen arkisto</i> <i>-ei löytöaineistoa</i>
Inventointialueen laajuus, ha	12000
Inventointialueella olevat natura 2000 -alueet	-
Inventointialueella olevat suojelu- alueet	-

Sisällys

TIIVISTELMÄ.....	3
SISÄLLYS	4
LUETTELO KOHTEISTA	5
1 JOHDANTO.....	7
1.1 Inventoinnin tausta	7
1.2 Esiselvitys- ja lähdeaineisto	7
1.3 Inventoinnin toteutus ja menetelmät	7
2 INVENTOINTIALUEEN MAISEMA, LUONTO SEKÄ MAA- JA KALLIOPERÄ.....	9
2.1 Inventointialueen maa- ja kallioperä	9
2.2 Inventointialueen luonto ja maisema	9
3 ALUEEN HISTORIASTA JA TUTKIMUSHISTORIA	10
3.1 Katsaus alueen esihistoriaan.....	10
3.2 Katsaus alueen historialliseen aikaan	10
3.3 Toinen maailmansota Enontekiöllä	11
3.4 Alueen tutkimushistoriasta	12
3.5 Alueen aiemmin tunnetut muinaisjäännökset.....	13
4 TULOSTEN TARKASTELU JA JOHTOPÄÄTÖKSET	15
4.1 Yleistä kohteista	15
4.2 Muinaisjäännökset.....	17
4.3 Kulttuuriperintökohteet	17
4.4 Sotakohteet	17
ALLEKIRJOITUS	18
LÄHTEET	18
5 KOHDETIEDOT.....	19
5.1 Arkeologiset kohteet.....	19
5.2 Kulttuuriperintökohteet	87
5.3 Sotahistorialliset kohteet	204
5.4 Rakennuskohteet.....	295

Luettelo kohteista

Taulukko 2. Luettelo kaikista tarkastetuista arkeologisista kohteista.

<u>Reiska</u>	<u>Nimi</u>	<u>Tyyppi</u>	<u>x</u>	<u>y</u>	<u>Sivunumero</u>
<u>Muinisjäännökset</u>					
181104	Ahvenvaara länsi	kuoppa jäännös	7590794	3360291	19
102188	Angelinjänkkä	Seita	7592758	3383910	22
179150	Angelinrova 2	kuoppa jäännös	7593038	3383349	26
179933	Angelinrova	kivirakenteet	7593342	3383091	30
179149	Angelinvainio	asuinkenttä	7592734	3383496	33
179269	Huhtajärvi	rakennus jäännös	7584294	3385535	39
179267	Huhtajärvi	tervahauta	7584234	3385552	42
179822	Kovatuslahti	pyyntikuoppa	7592093	3389488	46
181186	Leveälahti pohjoiskoillinen	asuinpaikka	7588201	3352440	49
180265	Niittyjärvi pohjoinen	muinajäännösryhmä	7574845	3346463	52
180491	Ounasjärven eteläranta 2	tervahauta	7589974	3357872	57
179152	Pasmarova	pyyntikuoppa	7592232	3390010	61
179888	Pienanharju	pyyntikuoppa ketju	7585315	3375586	66
180496	Ruumissaari	kuoppa jäännös	7591794	3359669	72
180497	Sammaljoensuu itä 1	asuinpaikka	7591452	3360013	76
180064	Sioskoski	tervahauta	7584396	3375594	79
179984	Vanhajoki	pyyntikuoppa	7595005	3374376	82
<u>Kulttuuriperintökohteet</u>					
181038	Ahvenoja	silta jäännös	7590564	3361834	87
179278	Aitijärvi	haasia	7585107	3387626	90
181014	Alainen Hirvaskoski 2	pitkospuu jäännös	7572733	3341280	93
181008	Alainen Hirvaskoski	kivi rakennelma	7572687	3341244	96
181055	Harjujärvenharjut	pistooli jäännös	7589451	3362228	100
181508	Kantoapajanniemi	porosuoja jäännös	7588866	3387695	104
181215	Kumppinokka 2	aita jäännös	7585073	3348180	108
181216	Kumppinokka 3	aita jäännös	7585049	3348147	111
181189	Kumppinokka	erotusaita jäännös	7585042	3348206	114
181472	Kumppinokka pohjoinen 2	jyrä jäännös	7585511	3348301	117
181187	Kumppinokka pohjoinen	aita jäännös	7585537	3348304	120
180319	Käymäriipi luode 2	kuoppa jäännös	7571214	3343579	123
180318	Käymäriipi luode	kuoppa jäännös	7571159	3343617	127
180119	Käymäriipi pohjoinen	haasia	7571165	3343908	132
181323	Lantomaa	ansa jäännös	7587448	3336539	135
180247	Lintuvaara lounas	maa rakenne	7571833	3343566	139
180124	Muotkamaa	asuinpaikka jäännös	7570149	3344483	142
180257	Muotkamaa itä 2	pontikkapannu jäännös	7570491	3344322	147
180474	Muotkamaa koillinen	kuoppa jäännös	7570464	3344119	151
181041	Niittyjänkkä	haasia	7590014	3360266	154
181365	Niittyjärvi pohjoinen 2	rajamerkki	7574833	3346669	157
181015	Niittyjärvi pohjoinen 3	nuotiopaikka jäännös	7574823	3346034	160
179281	Pasmajärvi	rakennus jäännös	7590210	3387874	163

179852	Pasmarova 2	pilkkapuu	7592235	3389812	167
179849	Pasmarova	uuttu	7592169	3390745	171
180493	Perukanvuoma	rakennus jäännös	7591017	3358204	174
181109	Pikkulommel	haasia	7591017	3360246	177
181053	Rautujärvi	rakennus jäännös	7588614	3360452	180
179276	Rovissiolijärvi	haasia	7586921	3386029	184
179280	Silpavuoma 2	haasia	7593120	3381931	187
179148	Silpavuoma	haasia	7593130	3381845	190
180085	Sioskoski 2	puurakenne jäännös	7584506	3375445	193
180093	Vähäjärvi 3	rakennus jäännös	7586128	3388112	197
180091	Vähäjärvi	polku jäännös	7585551	3387892	200

Sotahistorialliset kohteet

180261	Etelälahdenvaara	puolustusvarustus jäännös	7585318	3345743	204
180259	Järämäpalo	pesäke jäännös	7577762	3341581	210
180317	Käymäriipi lounas 2	pesäke jäännös	7570870	3343761	215
180153	Käymäriipi lounas	tukikohta jäännös	7570926	3343740	218
180477	Lintujärvi	pesäke jäännös	7572749	3343061	222
180125	Muotkamaa 2	kenttälainnoite jäännös	7570024	3344641	226
180151	Muotkamaa itä	pesäke jäännös	7570379	3344201	231
180154	Muotkavaara itä	pesäke jäännös	7571414	3343399	235
180807	Penninvuoma koillinen 2	tuliasema jäännös	7575227	3341849	240
180806	Penninvuoma koillinen	taistelukaivanto jäännös	7574923	3342180	243
180808	Penninvuoma	pesäke jäännös	7575369	3341628	246
180262	Pikku Porokotajärvi	tukikohta jäännös	7585794	3348542	249
180809	Pikkuvaara	tuliasema jäännös	7575723	3341578	256
180812	Pikkuvaara 2	pesäke jäännös	7575893	3341537	259
180813	Pikkuvaara lounas	pesäke jäännös	7575736	3341774	264
180815	Pikkuvaara länsi	pesäke jäännös	7576571	3341623	268
180814	Pikkuvaara länsilounas	pesäke jäännös	7576571	3341623	272
179283	Sonkalompolo	tuliasema jäännös	7569369	3344947	276
180263	Vajekoski	tukikohta jäännös	7589640	3354599	283
180258	Äijäjoki	kenttälainnoite jäännös	7574356	3342533	288

Taulukko 3 luettelo alueen rakennuskohteista

180092	Vähäjärvi 2	Muu vesistö- tai kalarakennelma	verkkovaja	7586109	3387964	295
--------	-------------	---------------------------------	------------	---------	---------	-----

1 Johdanto

1.1 Inventoinnin tausta

Metsähallituksen metsätalous suoritti kesällä 2015 kulttuuriperintöinventoinnin Enontekiön metsätalousalueilla 1.6.–2.7.2015 välisenä aikana. Kulttuuriperintöinventointi on osa Kansallista metsäohjelmaa 2015, joka edellyttää kulttuuriperintökohteiden inventointia valtion omistamilla mailla. Inventoinnin avulla varmistetaan metsien monipuolinen hyödyntäminen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen ja turvataan kulttuuriperintökohteiden säilyminen. Konsernihanke aloitettiin vuonna 2009 ja se päättyi vuoden 2015 lopussa.

1.2 Esiselvitys- ja lähdeaineisto

Lähdeaineistona inventoinnille käytettiin Museoviraston arkistoaineistoja, Museoviraston rekisteriportaalia, Metsähallituksen Reiska- ja Sutigis- tietokantoja, kirjallisuutta, vanhoja karttoja, sotapäiväkirjoja ja lisäksi tietoa saatiin Metsähallituksen henkilökunnalta ja paikallisilta ihmisiltä. Laserkeilausaineistoa oli saatavilla inventoinnin alussa vain pieneltä alueelta, joten niitä ei pystytty hyödyntämään inventoinnissa kuin rajallisesti. Alueelta oli tiedossa 13 kohdetta Metsähallituksen tietokannoissa ja 13 kohdetta Muinaisjäännösrekisteristä. Käytännössä kyseessä oli samat kohteet, paria poikkeusta lukuun ottamatta. Lähdeaineistoa oli niukalti, mutta sitä saatiin hyödynnettyä kohtuullisen hyvin. Muinaisjäännösrekisterin kohteista tarkastettiin kaikki paitsi kolme. Tarkastamattomista kaksi oli jo Reiskassa.

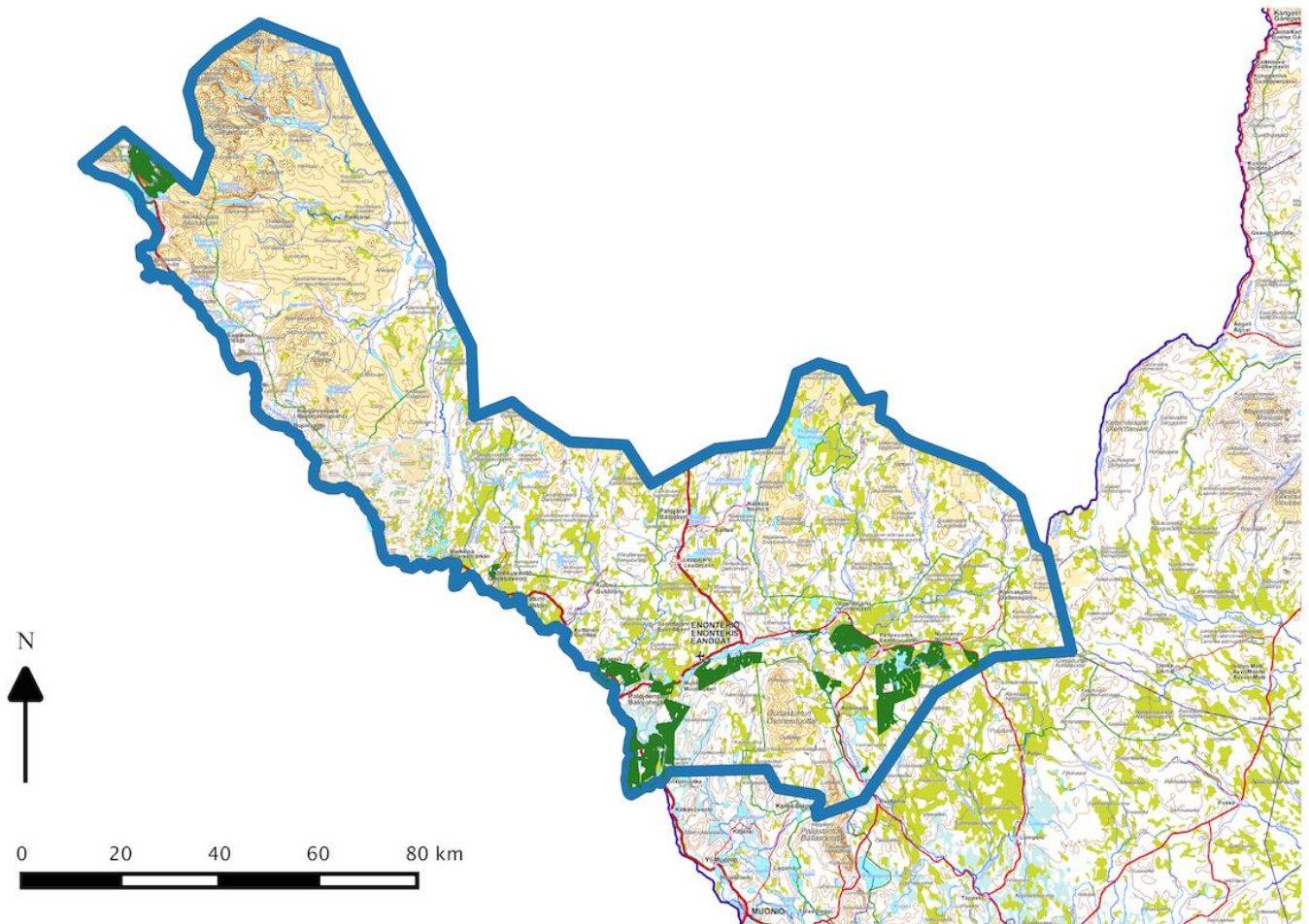
1.3 Inventoinnin toteutus ja menetelmät

Inventoinnin esivalmisteluvaiheessa tietoon saadut kohteet tarkastettiin maastotöiden aikana ja samalla etsittiin uusia kohteita. Maastotyöt suoritettiin pääosin parityöskentelynä, jossa oli allekirjoittaneen lisäksi mukana metsäalan harjoittelija Johannes Kyrö. Havainto-olosuhteet olivat pääosin hyvät. Alku kesäkuusta oli kosteaa, joten vedenpinta oli paikoitellen korkealla, joka hankaloitti inventointia. Varhaisen inventointiajankohdan vuoksi lehti ei ollut vielä puussa ja aluskasvillisuutta oli vähän. Tämä helpotti havainnointia.

Maastossa kohteet valokuvattiin sekä dokumentoitiin GPS-pisteinä maastotietokoneelle, johon myös tallennettiin kohteen kuvailutiedot kuten mitat. Tarpeen mukaan maastossa tehtiin

myös koepistoja. Raportointivaiheessa kohteille tehtiin aluerajaukset inventointihavaintojen perusteella. Aluerajaukset perustuivat näkyviin rakenteisiin, topografiaan tai havaintojen leviintään. Kulttuuriperintöinventoinnissa huomioidaan kaikki ihmisten rakentamat kohteet kivikaudelta nykyaikaan, suunnilleen 1960-lukuun saakka. Inventoinnissa huomioidaan niin muinaisjäännökset kuin erityyppiset kulttuuriperintökohteet.

Inventointialue oli kaikkiaan noin 12 000 hehtaaria ja inventoinnissa pyrittiin 4 % maastokattavuuteen, joka saavutettiin. Inventoinnin ulkopuolelle jäi käsivarressa Kilpisjärvellä oleva metsätalousalue. Alueella on suoritettu inventointeja suojelualueiden inventointien yhteydessä eikä alueella ole aktiivista metsätaloustoimintaa.

Kartta 1. Inventointialueen sijoittuminen Suomeen. Metsätalousalueet merkittyinä vihreällä ja Enontekiön kunnanraja sinisellä. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:500 000, 9/2015

2 Inventointialueen maisema, luonto sekä maa- ja kallioperä

2.1 Inventointialueen maa- ja kallioperä

Inventointialue sijaitsee Enontekiön kunnan eteläosassa (kartta 1). Inventointialueen itäosan kallioperä on pääosin graniittia. Länsiosasta löytyy enemmän vaihtelua. Siellä on graniitin lisäksi kvartsiitti, amfiboliitti ja gneissijuovia. Maaperä on pääosin sekalajitteista hiekkamoreenia, ajoittain myös karkearakeista soraa ja paikoitellen kalliomaata. Maaperästä on myös paljon paksun turvekerroksen peitossa. Kolmella alueella on valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia. Pasmajärven pohjoispuolella on länsi-itäsuuntainen Pasmarovan dyynikerrostuma. Ketomellan pohjoispuolella, Ounasjoen itäpuolella on Karhakkamaan tuulikerrostuma. Äijäjoen pohjoispuolella on Järämäpalon tuulikerrostuma.

2.2 Inventointialueen luonto ja maisema

Inventointialueen suurimmat järvet ovat Muotkajärvi, Ounasjärvi, Peltojärvi ja Pasmajärvi. Ounasjoki halkoo inventointialuetta ja lännestä alue rajoittuu Muoniojokeen. Inventointialueella on paljon pieniä aapasointa ja niitä halkovia puroja. Neljän suuremman järven lisäksi on runsaasti pieniä järviä ja lampia. Näiden lisäksi alueella on myös paljon vaaroja, korkeimmat niistä ovat yli 350 metriä meren pinnan yläpuolella. Mäntymetsävyöhyke kulkee Hetan pohjoispuolella eli lähes koko inventointialue kuuluu mäntymetsävyöhykkeeseen. Kuusen pohjoisraja rajoittuu Enontekiön eteläosiin. Pääosa puustosta inventointialueella on mäntyä ja tunturikoivua.

Inventointialueella ei ole arvokkaita maisema-alueita, mutta inventointialueen keskellä sijaitseva Peltovuoman kylä kuuluu valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin, samoin usean kunnan alueelle ulottuvat Pallastunturit.

3 Alueen historiasta ja tutkimushistoria

3.1 Katsaus alueen esihistoriaan

Mannerjäätikö vetäytyi Lapistakin noin 10 000 vuotta sitten. Mannerjäätikön vetäytyessä saapuivat myös eläimet ja näiden perässä lopulta ihmiset. Enontekiölle on luultavasti tullut asuttajia pohjoisesta ja etelästä. Tarkkaa kuvaa Lapin asuttamisen alkuvaiheista ei vielä ole. Inventointialueen esihistoriallisilta asuinpaikoilta ei ole tarkkoja ajoituksia, mutta Ounasjärven pohjoisrannalla olevilta asuinpaikoilta on saatu radiohiiliajoituksia. Vanhin niistä on Aittalahti, jolta on saatu kaksi ajoitusta. Vanhin on 7060 +/- 130 BP ja nuorempi 3870 +/- 120 BP. Näiden lisäksi Ounasjärven pohjoispuolen asuinpaikoista on saatu radiohiiliajoitus esimerkiksi Sahaniemi nimisestä kohteesta. Se on 6200 +/- 110 BP sekä Myllymaa 2 5790 +/- 120 BP ja 6530 +/- 140 BP. Asuinpaikoilta on palaneen luun lisäksi löydetty kiviesineitä ja keramiikkaa. Vaikuttaa siltä, että asutus on pysynyt Enontekiön alueella varsin jatkuvana näihin päiviin saakka. Asutus on voinut joillakin paikoilla olla lyhyt kestoista ja toisilla taas pidempää. Asutuksen alkuaikoina ihmiset elivät pääsääntöisesti metsästäjällä ja keräilemällä.

Pyyntikulttuurin ollessa vallalla asuttiin vuotuiskierron mukaan eli asuinpaikkaa vaihdeltiin antimien mukaan. Suotuisille paikoille saatettiin palata vuosisatojen ajan. Tärkeinä antimina olivat rannikolla hylkeet ja lohet. Näiden ehdyttyä väestömäärän lisääntyessä panostettiin etenkin pohjoisessa metsäpeuran pyytämiseen. Pyytämiseen käytettiin muun muassa pyyntikuoppia, jotka näkyvät hyvin maastossa tänäkin päivänä. Pyyntikuoppia on hankala ajoittaa, koska niiden käyttö jatkui jopa 1800-luvulle saakka.

Esihistorialliselle asutukselle on tyypillistä, että siitä ei jää juurikaan näkyviä rakenteita. Tavallisesti ne havaitaan esimerkiksi kvartsi- tai kvartsiitti-iskoksista, palaneesta luusta, keramiikasta, maanpinnan rikkouduttua. Toisinaan voidaan havaita asumuspainanteita. Liesilatomukset ovat Pohjois-Lapissa tyypillinen merkki asuinpaikasta, joka ajoittuu myöhäisrautakaudelta keskiajalla (noin 800-1600 jKr). Ne ovat suorakaiteenmuotoisia liesikiveyksiä, jotka ovat toimineet kevytrakenteisen pistekodan keskuslietenä. Ensimmäiset merkit seidanpalvonasta ajoittuvat myös myöhäisrautakaudelle. Seidalla tarkoitetaan palvottua luontokohdetta. Usein se on ollut esimerkiksi kivi.

3.2 Katsaus alueen historialliseen aikaan

Keskiajan jälkeen saamelaisalueella siirryttiin peuranpyynnistä vähitellen suurporonhoitoon. Samoihin aikoihin viimeistään vakiintuivat talvikylät eli siidat saamelaisen yhteiskunnan perustaksi. Lapinkylän jäsenillä oli yhteiset elinkeinot ja nautinta-alueet. Keskiajan jälkeen myös verotus ja valtion ote saamelaisalueesta kiristyi. 1600-luvulla alkoi uudisasutus levitä Saamenmaahan. Kristinusko levisi samoihin aikoihin ja sen johdosta hävitettiin vanhan uskon merkkejä. Enontekiön ensimmäinen kirkko rakennettiin Markkinaan 1600-luvun alussa. Markkina toimi Länsi-Lapin kirkollisena ja hallinnollisena keskuksena aina vuoteen 1826 asti, jolloin kirkko siirrettiin Palojoensuuhun. Siellä kirkko oli vuoteen 1870 asti. Silloin rakennettiin uusi kirkko Hettaan ja vanha jäi tarpeettomaksi.

Enontekiöllä suurporonhoito alkoi 1700-luvulla ja uudisasutuksen mukana levisi myös karjanhoito. Ensimmäiset saamelaisten rakentamat asuintuvat valmistuivat samoihin aikoihin. Tuvat rakennettiin niin, että ne oli helppo purkaa ja pystyttää uudelleen. 1800-luvulla tilanhoito ja karjanpito olivat yleistyneet saamelaisalueella lukuun ottamatta porosaamelaisia. 1803 saamelaisia talouksia oli Enontekiöllä 103 ja uudistilallisia 41. 1900-luvun alussa väestö eli vielä peruselinkeinoista eli poronhoidosta, karjanhoidosta, kalastuksesta ja metsästyksestä. Lisätienestiä saatiin esimerkiksi valtioneuroista, tukkisavotoista ja uitoista. 1920-luvulla valmistui maantie Hettaan ja -30 luvulla maantie saatiin rakennettua Peltovuoman kylään asti. Sitä ennen on kuljettu ratsuteitä. Kilpisjärvelle rakennettiin tietä 30-luvun lopussa ja edelleen koko sota-ajan.

3.3 Toinen maailmansota Enontekiöllä

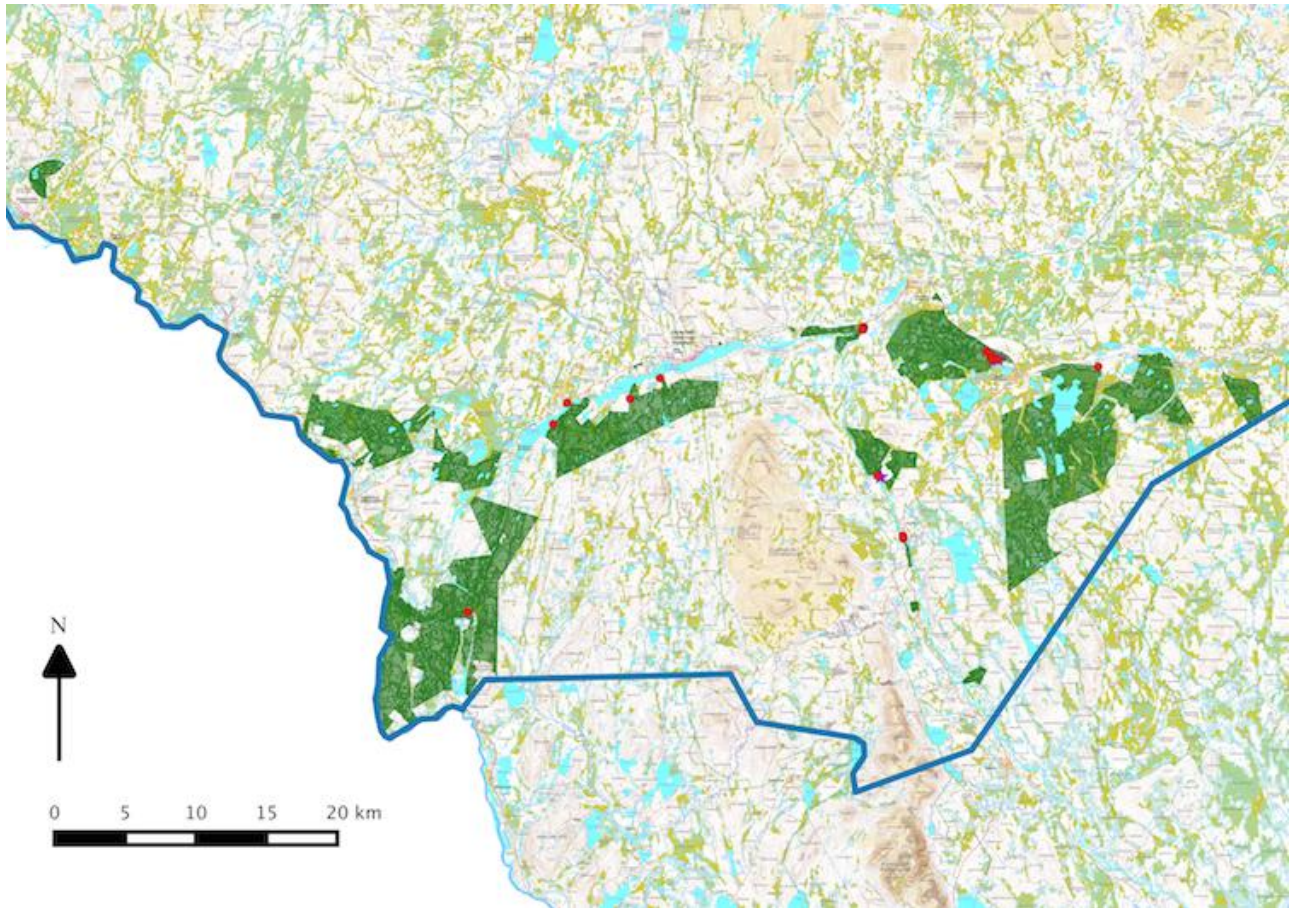
Toisen maailmansodan aikaan Enontekiöllä oli vilkasta saksalaistoimintaa. Toiminta keskittyi lähinnä käsivarrenalueelle, jonka kautta kulki saksalaisten huoltotie. Saksalaiset turvasivat myös vetäytymisensä rakentamalla käsivarren poikki linnoitusalueen nimeltään ”Strumbock-Stellug”. Se oli noin 25 kilometriä pitkä. Se ja alueen tiestö rakennettiin pitkälti vankityöllä. Kilpisjärven alueella oli useita vankileirejä. Suomi solmi aselevon Neuvostoliiton kanssa syyskuussa 1944. Aselevon ehtoihin kuului maassa olevien saksalaisjoukkojen karkottaminen. Lapin väestöä ryhdyttiin evakuoimaan Ruotsiin ja muualle Suomeen syyskuun puolivälissä. Lapin sota alkoi 1.10.1944 suomalaisten joukkojen maihinnousulla Tornioon. Saksalaisjoukot ryhtyivät vetäytymään Norjaan Suomen Lapin kautta.

Enontekiölle saksalaisjoukot vetäytyivät Yli-Muonion taistelun jälkeen 3.11.1944. Ensimmäiset taistelut käytiin heti Sonkajärven tasalla, kun suomalaiset kohtasivat saksalaisten varmis-

tusosaston. Saksalaisten viivytysojoukot olivat miehittäneet Palojoensuu-Muotkajärvi-Hetta-Vuontisjärvi linjan, joten suomalaisten joukkojen eteneminen pysähtyi sen eteläpuolelle kolmeksi viikoksi. Suomalaiset leiriytyivät Äijäjoen ja Lassinojan väliin. Kolmen viikon jälkeen saksalaiset jatkoivat etenemistä kohti Strumbockia, jonne niiden pääjoukot olivat linnoittaneet. Suomalaiset ryhmittivät Markkinan kylään. Saksalaisten linnoitus oli ylivoimainen, joten heidän ei auttanut kuin odottaa. Tammikuussa 1945 saksalaisjoukot jättivät linnoituksensa, mutta heillä oli vielä vartioasemia Kilpisjärvellä ja Saanalla. Vasta huhtikuussa 1945 voitiin todeta saksalaisten joukkojen viimein poistuneen Suomesta. Myös siviileille Lapin sodan tuhot olivat järkyttävät. Saksalaiset käyttivät hävitetyn maan taktiikkaa eli suurin osa alueen rakennuskannasta tuhoutui sodassa.

3.4 Alueen tutkimushistoriasta

Enontekiön alueella on tehty paljon arkeologisia inventointeja ja tarkastuksia sekä joitakin kulttuuriperintöinventointeja, mutta vain murto osa niistä koskettaa inventointialuetta. Markku Torvinen on suorittanut tarkastuksia Enontekiön alueella vuosina 1983-1989 ja niistä on laadittu muinaisjäännösluettelo ja kertomus vuonna 2010. Siihen sisältyy joitakin kohteita inventointialueelta. Vuonna 1988 Petri Halinen on tehnyt tarkastuksen pyyntikuoppakohteella Vanhajoki, joka kuuluu tutkimusalueeseen. Vuonna 2001 Petri Halinen suoritti Hetan osayleiskaavainventoinnin, johon kuului Ounasjärven, Muotkajärven ja Periläjärven ympäristöjä. Vuonna 2004–2005 tehtiin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi - hankkeen johdolla inventointeja Enontekiön alueella Mika Sarkkisen johdolla. Vuonna 2008 Petri Halinen on laatinut raportin Oula Näkkäläjärven vuosina 1955 - 1956 tarkastamista pyyntikuoppakohteista, jotka Halinen on paikantanut kartalle. Seitakohteita tarkastettiin Tiina Äikkään ja Anssi Malisen toimesta vuonna 2010. Tarkastuksessa oli mukana inventointialueella oleva seita Angelinjänkä.

Kartta 2. Inventointialueelta entuudestaan tunnetut kohteet. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:100 000 9/2015

3.5 Alueen aiemmin tunnetut muinaisjännökset

Kokonaisuudessaan Enontekiön alueelta tunnetaan 377 kiinteää muinaisjännöstä. Ne keskittyvät vesistöjen varsille, kuten Ounasjärven ja Muotkajärven ympäristöön. Suurin osa kiinteistä muinaisjännöksistä on esihistoriallisia. Toiseksi eniten on ajoittamattomia. Pääosa kiinteistä muinaisjännöksistä on asuinpaikkoja ja työ- ja valmistuspaikkoja.

Inventointialueelta tunnetaan 13 kiinteää muinaisjännöstä (ks. taulukko 4), joista kolme on pyyntikuoppakohteita, neljä esihistoriallisia asuinpaikkoja ja kaksi tervahautoja, lisäksi on seita, historiallinen asuinkenttä ja muinaisjännösryhmä, johon kuuluu kivikautinen asuinpaikka ja pyyntikuoppia. Näistä tarkastettiin kymmenen. Mustijänkä ja Ingingjärvenojansuu kohteet löytyivät jo Reiska tietokannasta, joten näiden tarkastamista ei pidetty tarpeellisena. Kohde Ketomella lossi jäi tarkastamatta ajanpuutteen vuoksi. Kolmella tarkastetulla pyynti-

kuoppakohteella tehtiin ehdotus muinaisjäännösalueen laajentamisesta. Pyyntikuoppakohteiden Pienanharju ja Vanhajoki havaittiin olevan laajempia kuin muinaisjäännösrekisterissä on ilmoitettu. Pasmarova kohteella ei muinaisjäännösrekisterissä ollut aluerajausta, joten sille ehdotettiin aluerajausta maastossa tehtyjen havaintojen perusteella. Muinaisjäännösryhmäkohteella Niittyjärvi pohjoinen taas havaittiin, että muinaisjäännösrekisterissä oleva rajausta ei vastannut havaintoja maastossa. Kohteeseen kuuluvat pyyntikuopat jäivät alueen ulkopuolelle kokonaan. Kohdetta Angelinrova tarkastaessa ei havaittu kuvailtuja kivirakenteita ollenkaan. Näiden rakenteiden arveltiin tuhoutuneen tai varsinaisen kohteen olevan eri paikassa kuin gps-piste näyttää. Kohde on edellisen kerran tarkastettu Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi-hankkeen johdosta vuosina 2004-2005. Oletetun kohteen sijaintipaikalla maata oli myllätty jonkin verran ilmeisesti läheisen pellon raivaustoimien yhteydessä. Muut tarkastetut muinaisjäännöskohteet olivat ennallaan.

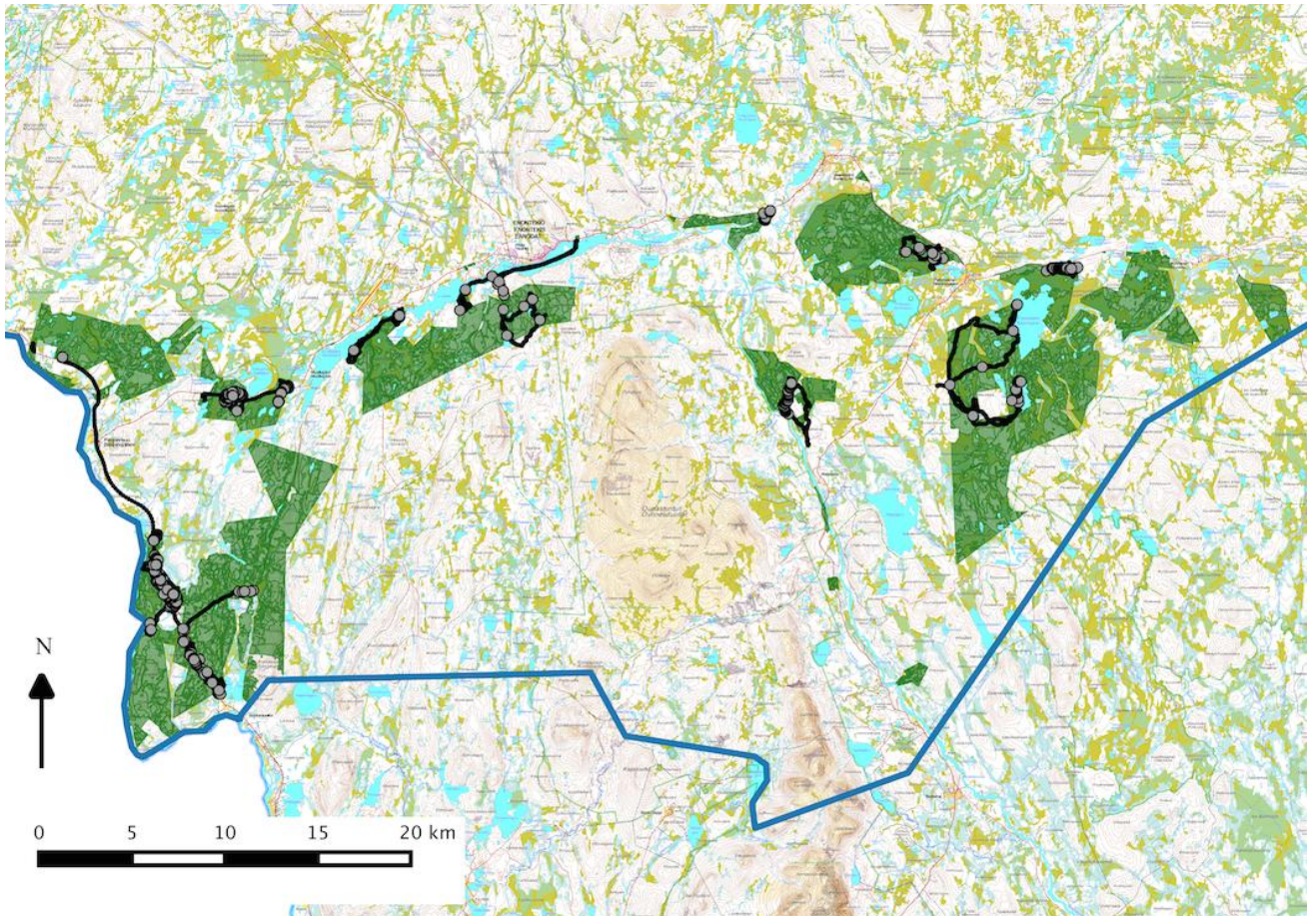
Taulukko 4 alueen aiemmin tunnetut muinaisjäännökset

<u>Kohdenimi</u>	<u>Muinaisjäännöstyppi</u>	<u>x-, y- ja z-koordinaatit</u>	<u>Ajoitus</u>	<u>Tarkastettu</u>	<u>Tietoja täydennetty</u>	<u>Tarkastusta ei tehty</u>
1000014938 Angelinjänkkä	kultti- ja tarinapaikat	X7589587 Y383784 Z302,5	Historiallinen	X		
1000009496 Angelinrova	kivirakenteet	X590171 Y382965 Z307	Ajoittamaton	X	X	
1000009495 Angelinvainio	asuinpaikat	X7589603 Y383327 Z302	Historiallinen	X		
47010080 Ingingjärvenojan suu	asuinpaikat	X7586511 Y353297 Z290	Kivikautinen			X
47010222 Ketomellan lossi	asuinpaikat	X7577103 Y377046 Z265	Esihistoriallinen			X
47010292 Leveälähti pohjoiskoillinen	asuinpaikat	X7585014 Y352316 Z290	Kivikautinen	X		
1000021326 Mustijänkä	työ- ja valmistuspaikat	X7576910 Y377076 Z265	Historiallinen			X
47010243 Niittyjärvi pohjoinen	muinaisjäännösryhmät	X7571683 Y346291 Z270	Kivikautinen	X	X	
1000009515 Ounasjärven eteläranta 2	työ- ja valmistuspaikat	X7586804 Y357757	Historiallinen	X		
1000009501 Pasmarova, kaakko	työ- ja valmistuspaikat	X7589216 Y391266 Z325	Ajoittamaton	X	X	
1000009503 Pienanharju	työ- ja valmistuspaikat	X7581346 Y375269 Z275	Ajoittamaton	X	X	
47010306 Sammaljoensuu itä 1	asuinpaikat	X7588280 Y359883 Z288	Kivikautinen/pronssikautinen	X		
47010162 Vanhajoki	työ- ja valmistuspaikat	X7591936 Y374314 Z305	Ajoittamaton	X	X	

4 Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset

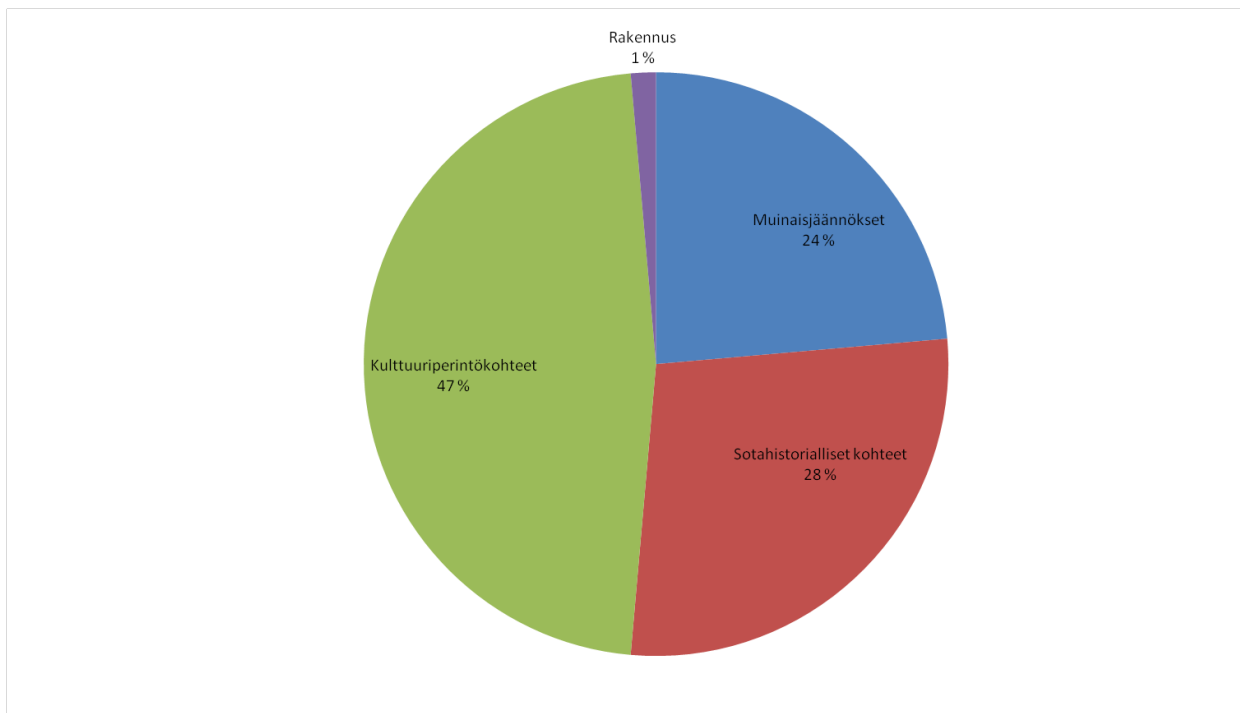
4.1 Yleistä kohteista

Enontekiön metsätalousalueelta inventoitiin 72 kohdetta, joihin sisältyy noin 900 yksittäistä rakennetta (kartta 3). Yksittäisten rakenteiden hurja määrä suhteessa kohteisiin johtuu laajoista sotahistoriallisista kohdealueista. Kaikkia yksittäisiä rakenteita ei kirjattu Reiska-tietojärjestelmään, koska se olisi vienyt kohtuuttomasti aikaa.

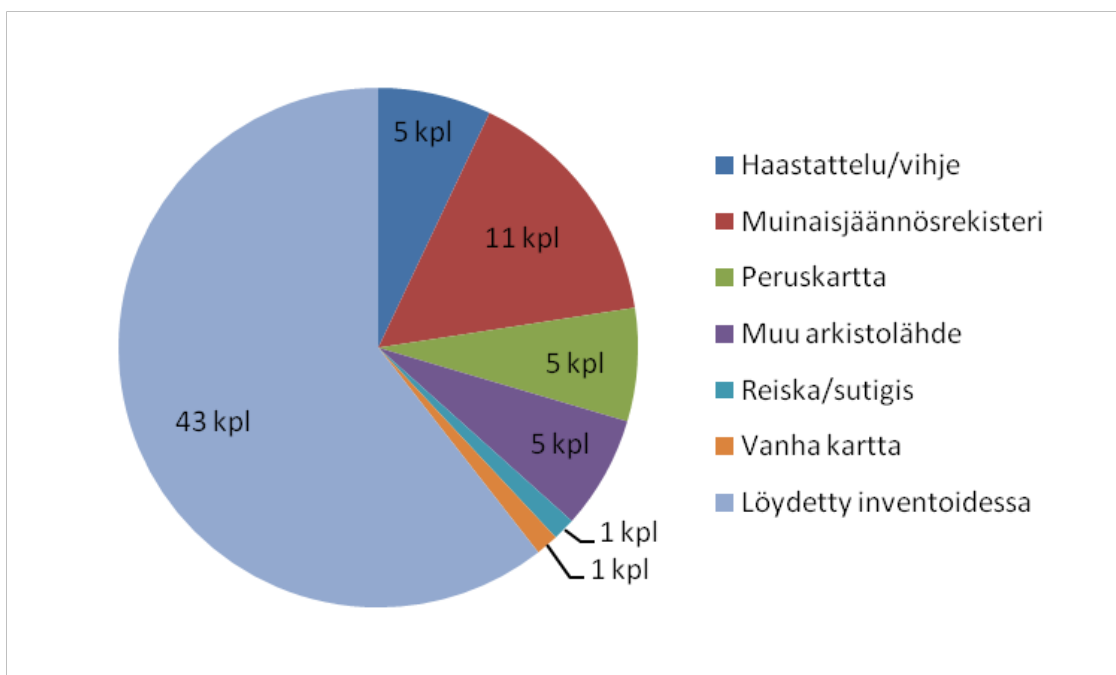
Kartta 3. Kesän 2015 inventoinnissa dokumentoidut uudet kohteet merkitty harmailla palloina ja kulkuloki mustana viivana. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:100 000, 9/2015.

Inventoiduista kohteista 17 on muinaisjäännöksiä tai ehdotettu suojeltavaksi lain nojalla, 34 on kulttuuriperintökohteita ja 20 sotahistoriallisia kohteita. Lisäksi inventoitiin yksi käytössä oleva rakennus (diagrammi 1). Kulttuuriperintökohteet ja sotahistorialliset kohteet ovat Metsähallituksen omalla päätöksellä suojeltuja.

Diagrammi 1. Inventoitujen kohteiden prosentuaalinen jakauma.

Suurin osa kohteista (43 kpl) löydettiin inventoidessa ilman ennakkotietoa (diagrammi 2). Tämä johtui siitä, että Metsähallituksen omissa rekistereissä ei ollut tunnettuja kohteita alueelta. Vain neljä kohde oli merkitty Reiskaan ja niistä tarkastettiin kolme, joista yksi ei ollut muinaisjäännösrekisterissä. Toiseksi eniten kohteita löydettiin Muinaisjäännösrekisterin avulla (11 kpl). Näistä suurin osa oli merkitty myös Sutigis:in. Haastattelujen ja paikallisten vihjeiden avulla löydettiin 5 uutta kohdetta, samoin peruskartan ja muiden arkistolähteiden avulla. Vanhojen karttojen avulla löydettiin yksi kohde. Ennalta tuntemattomia kohteita eli kohteita, joita ei ole merkitty mihinkään rekisteriin, löytyi näin ollen 60 kappaletta eli noin 83% kaikista kohteista.

Diagrammi 2. Kohteiden löytötapa.

4.2 Muinaisjäännökset

Yhdentoista ennalta tunnetun muinaisjäännöksen lisäksi kartoitettiin kuusi muinaisjäännöksi ehdotettua kohdetta. Kaksi niistä on tervahautoja ja yksi tervapirtti, yksi pyyntikuoppakohde sekä yksi määrittelemätön kuoppakohde, mahdollisesti jonkinlainen pyyntikuoppa. Lisäksi Ounasjärvestä kartoitettiin Ruumissaari niminen hautasaari. Uusia esihistoriallisia asuinpaikkoja ei löydetty.

4.3 Kulttuuriperintökohteet

Kulttuuriperintökohteista eniten löytyi heinähaasioita (7 kpl), joihin on kerätty heinää kuivumaan ympäröivältä suolta. Heinää on kerätty niin karjaa kuin porojakin varten. Toiseksi eniten löytyi rakennusjäännöksiä, joista kaksi on poroille rakennettua suojaa ja kaksi mahdollisesti kalastukseen liittyvää rakennusjäännöstä. Nämä kaikki olivat vielä kohtuullisen hyväkuntoisia ja rakenteet vielä nähtävillä. Viidennen rakennusjäännöksen (180493 Perukanvuoma) käyttötarkoitus on tuntematon. Se sijaitsee Ounasjärven eteläpuolella ja on raivattu kallioiseen maastoon. Mitään puisia rakenteita siitä ei ollut jäljellä.

Kulkemiseen liittyviä kohteita kartoitettiin kolme. Nämä olivat silta-, pitkospuu- ja polkujäännös. Polkujäännös havaittiin puihin tehdyistä pilkoista. Aitajäännöksiä havaittiin niin ikään kolme. Kaksi niistä liittyi todennäköisesti läheiseen erotusaitaan ja kolmannen käyttötarkoitus jäi arvoitukseksi. Kulttuuriperintökohteista kolme oli kuoppajäännöksiä, joista kahdessa oli useampia kuoppia, joiden käyttötarkoitus jäi epäselväksi. Mahdollisesti ne liittyvät Lapin sotaan. Kolmas kuoppajäännös on todennäköisesti rakennuksenpohja. Näiden lisäksi kartoitettiin yksittäisiä eränkayntiin liittyviä kohteita kuten uuttu, ansajäännös, pilkkapuu, nuotiopaikka, puurakenne, joka todennäköisesti liittyy kalastukseen. Yksi autioitunut asuintila kokonaisuus inventoitiin Sonkalompolon länsipuolelta ja samoilta seuduilta pontikan polttopaikka. Kulttuuriperintökohteiksi kirjattiin myös muun muassa tuntematon kivirakennelma, puussa oleva pistoolijäännös ja jyräjäännös.

4.4 Sotakohteet

Kaikki sotahistorialliset kohteet liittyvät Lapin sotaan ja ne keskittyvät Hetantien ja Muonionteiden varteen. Sotakohteita kirjattiin 20 kappaletta. Niistä kaksi oli suurempia kokonaisuuksia joihin kuului molempiin satoja kohteita (180261 Etelälahdenvaara ja 180258 Äijäjoki). Lisäksi oli kolme pienempää tukikohta kohdetta (180153 Käymäriipi lounas, 180262 Pikku Porokotajärvi, 180263 Vajekoski), jolla tarkoitetaan joukkueen puolustusasemaa. Näihin kuului noin parikymmentä kohdetta kuhunkin. Kolmen kohteen (180806 Penninvuoma koillinen, 180809 Pikkuvaara, 179283 Sonkalompolo) katsottiin olevan tuliasemia eli kohteita, joita on käytetty vihollista vastaan lyhyen aikaa. Paikalle on rakennettu suojaksi poteroita, mutta ei korsuja. Suurin osa kohteista oli pienempiä, mahdollisesti ryhmän, hyökkäys-, suojautumistai puolustustarkoituksessa tehtyjä pesäkekohteita.

Allekirjoitus

Rovaniemellä 29.10.2015

Marika Kieleväinen

Lähteet

Internet-lähteet

Geologian tutkimuskeskus, <http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html>

Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto, <http://www.vanhakartta.fi/>

Maanmittauslaitos, <http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Museovirasto: Kulttuuriympäristön rekisteriportaali, muinaisjäännösrekisteri, kulttuuriympäristön tutkimusraportit, valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, Enontekiö <http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>

Saamelaiskulttuurin ensyklopedia, <http://senc.hum.helsinki.fi/wiki/Etusivu>

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, http://ymparisto.fi/fi-fi/Luonto/Maisema/arvokkaat_maisemaalueet

Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli ja rantakerrostumat, <http://wwwi.ymparisto.fi/tuura/>

Kirjalliset lähteet

Enbuske, M. 2008: Vanhan Lapin valtamailla. Asutus ja maankäyttö Kemin Lapin ja Enontekiön alueella 1500-luvulta 1900-luvun alkuun. – Suomalaisen kirjallisuuden seura. Helsinki.

Kulju, M. 2013: Lapin sota 1944-1945. – Gummerus Kustannus Oy, Juva.

Magga, P. & Ojanlatva, E. 2013: Ealli biras – Elävä ympäristö. Saamelainen kulttuuriympäristö-ohjelma. – Saamelaismuseosäätiö.

Vuontisjärvi, E. 2003: Enontekiöläiset sodissa ja kotirintamalla 1939-1945. Veteraanimartikkeli. – Enontekiön kunta.

5 Kohdetiedot

5.1 Arkeologiset kohteet

Ahvenvaara länsi kuoppa jäännös		MH-tunnus: 181104	
Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7590794, Y 3360291, Z 305	Löydöt:	
Taustatiedot			
Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee noin 4,3 kilometriä Hetan kirkosta lounaaseen Ounasjärven Sammallahden rannalta noin 700 metriä eteläkaakkoon Ahvenvaaran länsipuolella länteen loivasti viettävällä rinteellä. Kuviolla kasvaa mäntyä kuivalla kankaalla ja aluskasvillisuutena sammalta ja jäkälää, jonkin verran puolukkaa ja variksenmarjaa. Maasto on kivikkoista. Lähellä olevia muinaisjäännöksiä: Kohteesta noin 500 metriä länsiluoteeseen on pyyntikuoppakohde Sammallommol kaakko 1. Kohteesta noin 340 metriä länsiluoteeseen on rautakautisiksi/keskiaikaisiksi ajoitettuja kivirakenteita Sammallommol kaakko 2. Kohteesta noin 340 metriä luoteeseen on kivikautinen asuinpaikka Sammallommol itä 2. Kohteesta noin 650 metriä pohjoisluoteeseen on kivikautinen asuinpaikka Sammaljoensuu itä 1.			
Kohteen kuvaus			
Kivikkoisessa, mutta tasaishekkossa maastossa on kuoppa, jonka mitat ovat 3,2x3 metriä. Se on pyöreähkö. Sen syvyys on noin 70 senttimetriä ja sen suunta on koillinen-lounas. Kuopan koillisreunalla on isohkoja kiviä. Pienempiä kiviä tuntuu pohjalla ja näkyy jonkin verran reunoilla. Kuopan reunalla kasvaa mänty, joka on ainakin 150-200 vuotta vanha kilpikaarnan perusteella. Männyn juuria on kasvanut kuopan päälle.			
Kohteen rajaus			
Kohde rajautuu pistemäisesti.			
Tulkinta			
Mahdollisesti säilytyskuoppa eli purnu. Voi olla ainakin 150-200 vuotta vanha.			
Lisätietoja			
Toimenpiteet			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

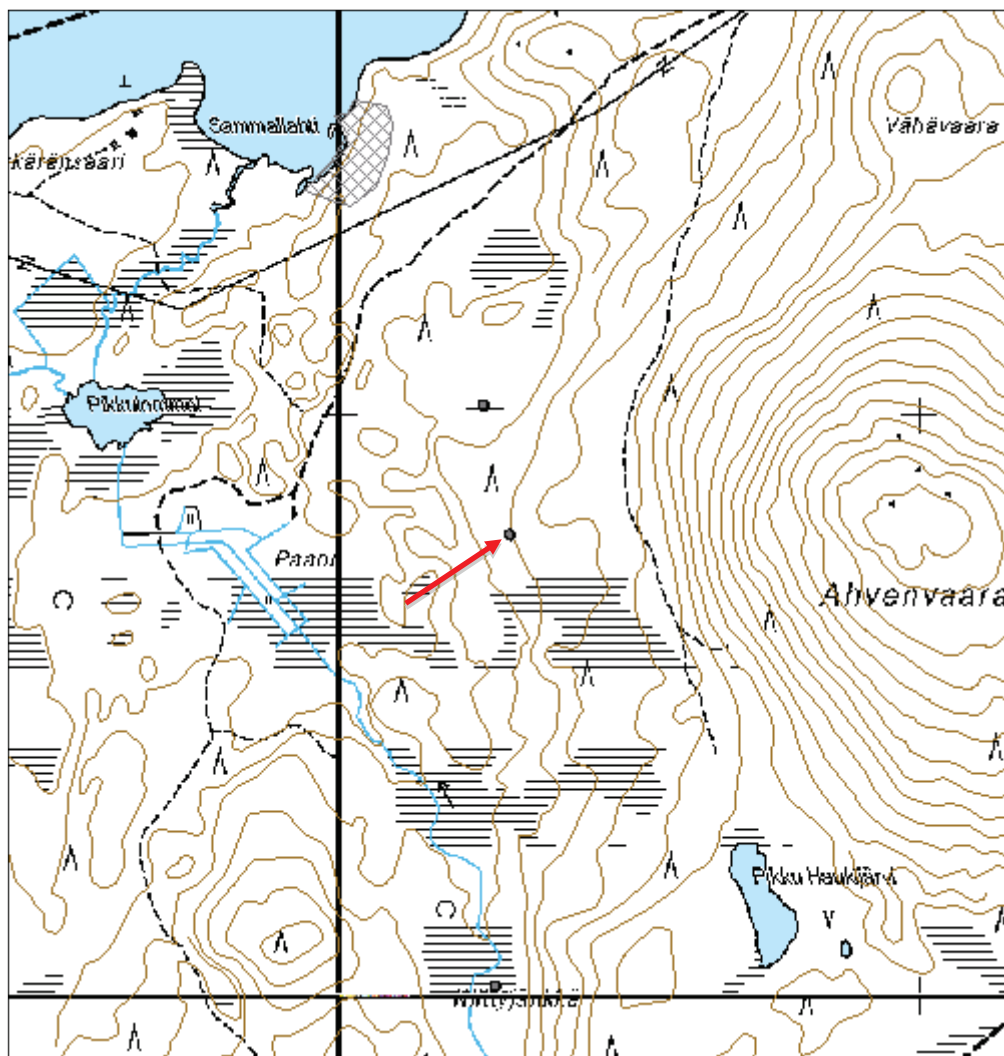
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön suo-
jelu:**

0 Ei määritely

Selitys:

Kuva 1. Maahan on kaivettu säännöllisen muotoinen, pyöreähkö kuoppa. Reunalla on iso kivi. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7590794, Y 3360291, Z 305	Mittakaava:	1:10000

Angelinjänkkä Seita

MH-tunnus: 102188

Kohdetyyppi:	7 Kulttipaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7592758, Y 3383910, Z 303	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi Reiskasta ja muinaisjäännösrekisteristä.

Ympäristön kuvaus

Kuviolla kasvaa varttunutta kasvatusmetsikköä. Kohde sijaitsee loivasti etelälounaaseen viettävässä kivisessä rinteessä. Rinne rajautuu suohon, Angelinjänkkään. Kuviolla kasvaa mäntyä. Kohteen lähistöllä se on eri-ikäisrakenteista.

Kohteen kuvaus

Seitakivi sijaitsee kallion päällä, jossa se on edelleen suurimmaksi osaksi pienempien kivien päälle aseteltu. Kivi on kooltaan 2,6x2,1 metriä. Korkeus alarinteessä maasta kiven yläreunaan on 1,5 metriä ja ylärinteessä metri. Tarkastushetkellä kiven päälle oli aseteltu ainakin viidet poronsarvet, yksi kalloineen. Lisäksi päällä oli paljon kolikoita, euroja ja norjan kruunuja. Seitakiven viereisellä kivellä on yksi poron leuka luun palanen ja maassa seitakiven vieressä karvaa noin 10x7 cm kokoinen köntti, oletettavasti poron. Seitakiven suunta on itäkaakko-länsiluode.

"Perimätiedon mukainen "Päiviön seita" Peltovuoman kylän luoteispuolella, linnuntietä noin 1,5 km Nunnasen tienristeyksestä luoteeseen. Kivi on noin 2,5 m pitkä ja runsaan metrin levyinen ja vajaan metrin korkea hieman laattamainen kivenjätkäle, joka osin sijaitsee pienempien kivien päällä. Kivessä on viitisen kiilanreikää, joista ainakin yhdessä on rautapultti. Tarinan mukaan kirkollinen halkoja, etelästä tullut pappi, yritti tuhota seidan (1700- (?) luvulla). Itäosa kivistä on haljennut. Kivi on edelleen Päiviön suvun käytössä uhraustarkoituksessa ja sen päällä oli muutaman vuoden takaisen porouhrin jäännöksiä. Kivi on etelään viettävässä rinteessä, jonka juurelta alkaa Ainuvarppasen lammen pohjoispuoleinen suoranta. Ainuvarppasen avovesirantaan on noin 300 m etelään. Enontekiön maantielle on matkaa noin 600 m koilliseen. Suoraan suon ylitse länteen noin 400- m sijaitsee Angelinvainion vanha asuinpaikka" - Muinaisjäännösrekisteri, Tiina Äikäs

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti sijainnin mukaan.

Tulkinta

Seita

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomais- rekisterinro:	1000014938	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
----------------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

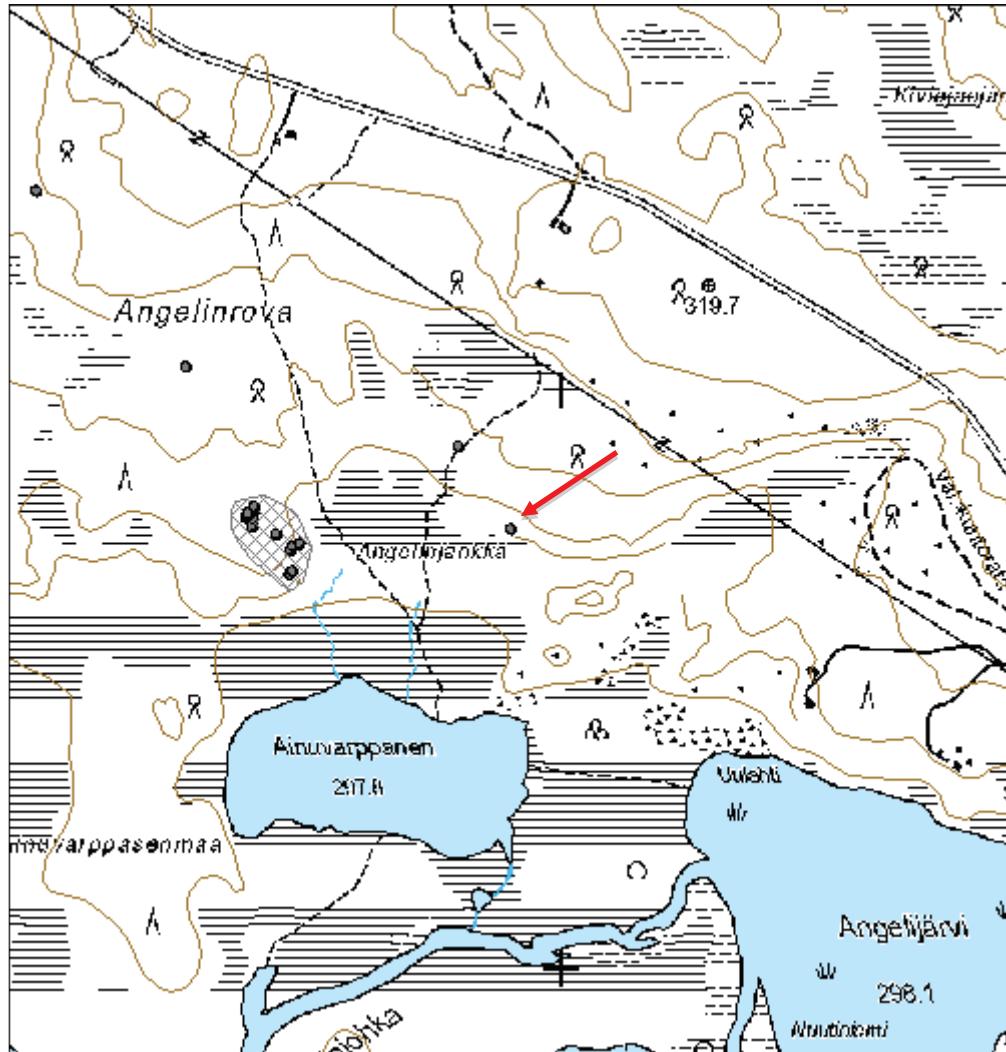

Kuva 2. Yleiskuva Angelinjängän seidasta, kuvattu koillisesta. Taustalla näkyy Ainuvarppanen lampi.

Kuva 3. Angelinjätkän seidan päällä on poronsarvia ja kolikoita. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	7 Kulttipaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7592758, Y 3383910, Z 303	Mittakaava:	1:10000

Angelinrova 2 kuoppa jäännös

MH-tunnus: 179150

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7593038, Y 3383349, Z 312	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyy muinaisjäännösrekisteristä.

Ympäristön kuvaus

Kohteet sijaitsevat kuivalla, kivikkoisella kangasmaalla, jossa pääpuulaji on mänty. Kohteet sijaitsevat pienellä, hieman kohoavalla etelä-pohjoinen-suuntaisella kankaalla.

"Edelleen runsaat 100 m luoteeseen on vähäpuustoisella mäntykankaalla kiviladelmia, joista yksi on kivikkoon avattu hautakuoppamainen painanne (ks. erilliskohteet)." -muinaisjäännösrekisteri Angelinvainio

Kohteen kuvaus

Kuoppa 1 on itä-länsisuuntainen. Kooltaan se on 3,4x1 metriä. Kuopan syvyys on 60 cm. Kuoppa on kaivettu kivikkoon ja sen ympärillä on loivaa vallia. Kuopan seinät ja pohja muodostuvat kivistä. Sen etelälaidalla on isompi kivi.

Kuoppa 2: Kuoppa 1:stä etelään noin 7 metriä on 2x3 metrin kokoinen ja 30 cm syvä kuoppa. Tämän kuopan suunta on itäkoillinen-länsilounas. Kuoppa on loivempiirteisempi kuin kuoppa 1. Kuopan pohjoispuolella on vallimaisuutta ja kuopan pohjalla on kiviä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Mahdollisia säilytyskuoppia tai väliaikaisia hautoja.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 4.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:	1000009495	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

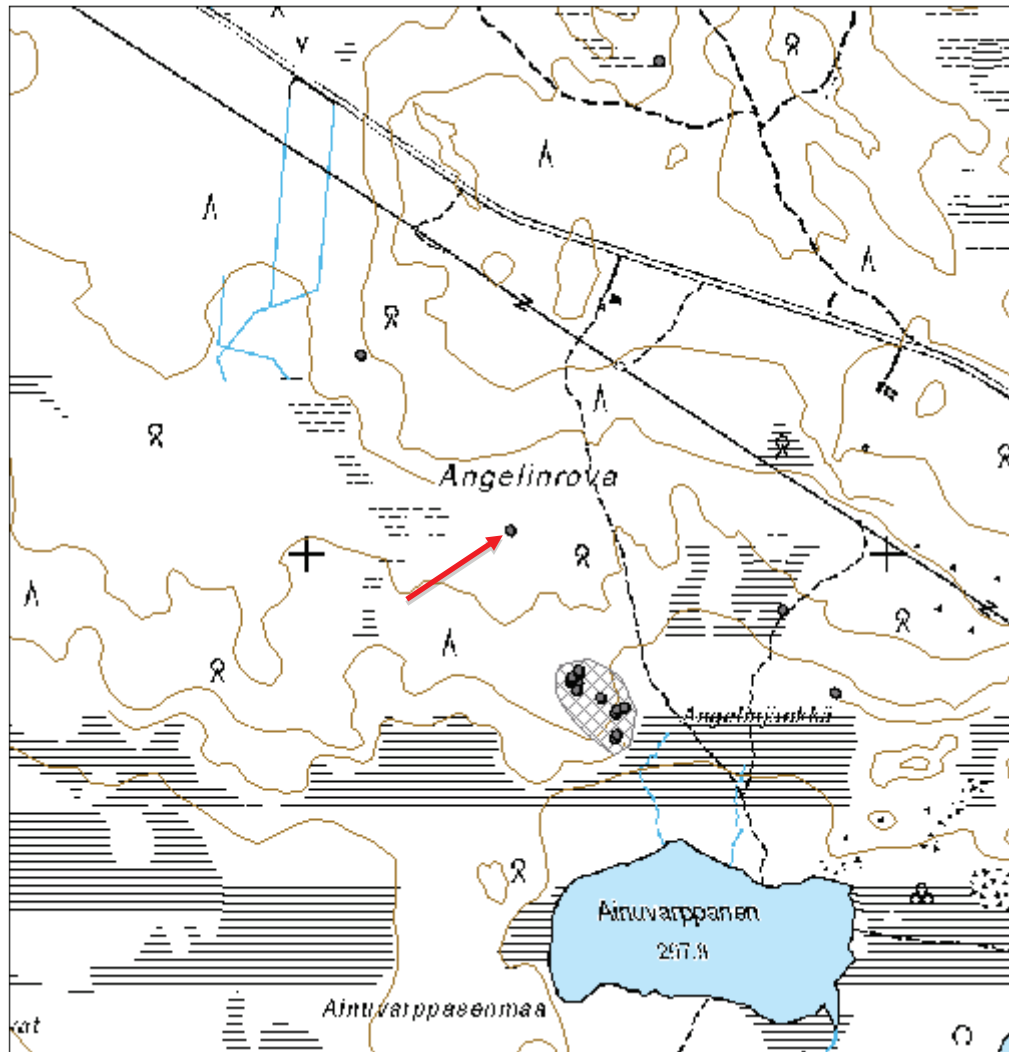

Kuva 4. Kuvassa kuoppa 1. Kuvattu idästä.

Kuva 5. Kuvassa kuoppa 2. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7593038, Y 3383349, Z 312	Mittakaava:	1:10000

Angelinrova kivirakenteet

MH-tunnus: 179933

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7593342, Y 3383091, Z 314	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyy muinaisjäännösrekisteristä. Kohde tarkastettiin kulttuuriperintöinventoinnissa, mutta sitä ei havaittu maastosta muinaisjäännösrekisterin osoittamasta paikasta.

Ympäristön kuvaus

"Kohde sijaitsee Peltovuoman länsipuolella. Angelinrovan lounaisosassa olevalla matalalla moreenikumpareella on kaksi pitkänomaista kuopannetta, joiden reunoilla on kiviä. Kyseessä lienevät säilytyskuopat. Toista kuoppaa on myöhemmin kaiveltu." -Muinaisjäännösrekisteri

Kohteen kuvaus

Kohdetta ei havaittu.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen

Tulkinta

Kohde on tarkastettu viimeksi 2005. On mahdollista gps-piste heittää sen verran, että kuopat eivät ole siellä mihin se näyttää. Alue tarkastettiin laajalta alueelta pisteen ympäriltä. On myös mahdollista, että kuopat ovat tuhoutuneet. Maa on rikkoutunut useamman neliön alalta. Lisäksi oletetun kohteen sijainnin kohdalta kulkee useita vahvoja mönkijä tai traktoriuria.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 4.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

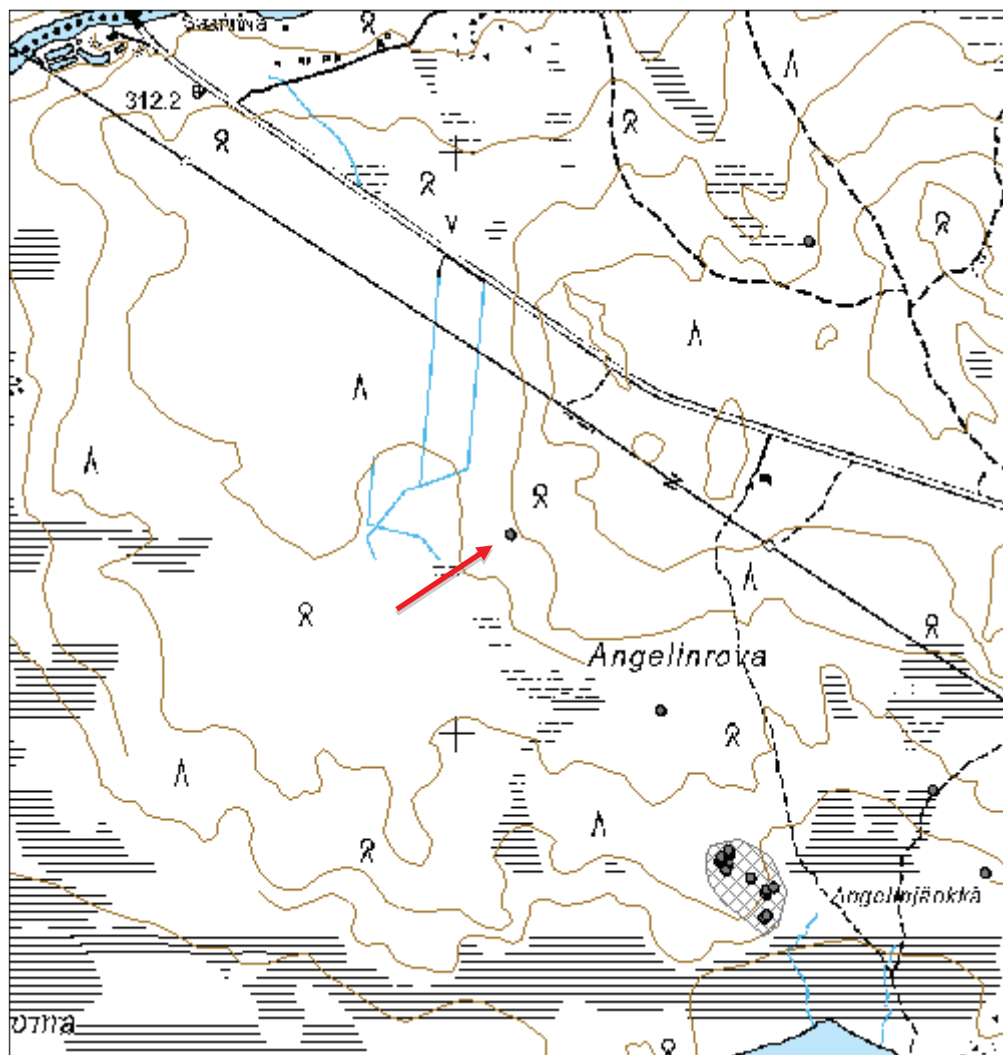
Viranomaisrekisterinro:	1000009496	Kunto:	3 Huono
--------------------------------	------------	---------------	---------

Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:	Kohdetta ei havaittu inventoinnissa	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	

Kuva 6. Kuvattu kivirakenteiden oletettua sijaintia kohti pohjoiskoillisesta. Maa on joistakin kohdin rikkoutunut.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7593342, Y 3383091, Z 314	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	26		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7592734, Y 3383496, Z 305	Löydöt:	

Taustatiedot

Löytyy museoviraston muinaisjäännösrekisteristä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kaakkoon viettävällä loivalla rinteellä ja rajautuu Angelinjängkään. Alue on pääosin kuivaa kangasta, jossa kasvaa mäntyä ja seassa koivua sekä katajaa.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu kaksi selkeämpää rakennuksenpohjaa, kaksi kiuasjäännöstä, joiden ympärillä ei ollut selviä rakenteita, 11 kuoppajäännöstä, pelto, jolla on 10 kivikasaa sekä liesimäinen latomus.

Koordinaatit ja kuvailut:

Rakennuksenpohja 1: x 3383527,87 y 7592679,68

Alueen kaakkoislaidalla on suorakaiteen muotoinen talonpohja, jonka koko on 5x9 metriä. Pohjan ympärillä on hieman valla. Syvyys on noin 15 cm. Rakennuksenpohja on itäkoillis-länsilounas-suuntainen. Mahdollisen oviaukon suunta on itäkoilliseen. Oviaukon leveys on metri. Päällä kasvaa pari isompaa mäntyä, kelottunut mänty sekä koivua.

Rakennuksenpohja 2: x 3383545,30 y 7592733,42

Pohjan koko on 5,5x5,5 metriä valleineen. Vallin leveys on 1-1,3 metriä ja korkeus 40 cm. Vallit on tehty turpeesta. Rakennuksenpohjan syvyys on noin 40 cm. Pohjan suunta on etelä-pohjoinen. Vallista noin metri länsilounaaseen on etelä-pohjoissuuntainen, pitkulainen kuoppa. Sen koko on 1x4 ja syvyys 40 cm.

Kiuas 1: x 3383530,31 y 7592722,20

Sen koko on 3x2,5 metriä ja korkeus 80 cm. Kiuas koostuu isohkoista kivistä, joiden päällä kasvaa samalta.

Kiuas 2: x 3383455,11 y 7592780,01

Luoteisreunalla aluetta on kiuas. Kohteen koko on 4x5 metriä ja korkeus 70 cm. Kohde on etelälounas-pohjoiskoillissuuntainen. Itäkaakko puolella on suorakaiteen muotoinen kuoppa, jonka koko on 3x2,2 metriä ja syvyys 20 cm.

Kuoppa 1: x 3383532,80 y 7592685,41

Koko on 2x3,5 metriä ja se on suorakaiteenmuotoinen. Syvyyttä sillä on noin 30 cm. Kuoppa on selväpiirteinen ja sen suunta on pohjoiskoillinen-etelälounas. Kuopan pohjalla tuntuu joitakin kiviä. Kuoppa sijaitsee Rakennuksenpohja 1:sta noin 8 metriä koilliseen.

Kuoppa 2 ja 3: x 3383533,08 y 7592728,77

Kaksi kuoppaa vierekkäin, joiden väli on noin 3 metriä. Kuoppa 2 on kooltaan 1,5x1 metriä. Syvyys 15 cm. Kuoppa 3 on edellisestä koilliseen. Sen koko on 1,3x1 metriä ja syvyys 15 cm. Se on suorakaiteen muotoinen. Molempien suunta on pohjoisluode-eteläkaakko. Sijaitsevat Kiuas 1:n ja rakennuksenpohja 2:n välissä.

Kuoppa 4: x 3383504,90 y 7592749,43

Kuopan koko on 2x1,5 metriä ja syvyys 15 cm. Kuopan suunta on pohjoiskoillinen-etelälounas.

Kuoppa 5: x 3383462,50 y 7592763,11

Kuopan koko 1,5x2 metriä ja syvyys 40 cm. Se on pyöreähkö. Kuopasta itäkaakkoon on pieni 1x0,1 metriä kokoinen kuoppa. Noin 4 metriä etelään on 2x1,5 metriä suuri kivikasa, jonka korkeus on 30 cm. Se on kasattu isoista, päänkokoisista kivistä.

Kuoppa 6: x 3383465,21 y 7592775,82

Kuoppa on epäsäännöllisen suorakaiteen muotoinen, kooltaan 4x4 metriä. Sen syvyys on 40 cm. Se on pohjoisluode-eteläkaakko suuntainen.

Kuoppa 7: x 3383452,46 y 7592777,53

Kuopan koko on 2x2 metriä, syvyys 70 cm. Se on selkeä, pyöreä ja syvä. Pohjalla tuntuu kivi.

Kuoppa 8 ja 9: x 3383455,58 y 7592785,57

Kaksi epäsäännöllistä kuoppaa. Kuoppa 8 on 2x1,5 metriä suuri ja 30 cm syvä. Se on itä-länsi suuntainen. Siitä pohjoiseen on halkaisijaltaan 2,2 metriä kokoinen kuoppa. Sen syvyys on 20 cm.

Kuoppa 10: x 3383467,62 y 7592790,79

Pyöreä kuoppa, jonka halkaisija on 3 metriä ja syvyys 50 cm. Sen reunalla kasvaa noin 7cm paksu mänty ja kuoppaa on jokin eläin kaivellut.

Kuoppa 11: x 3383467,34 y 7592796,76

Kuoppa on 4x5metriä suuri. Siinä on jyrkät reunat. Se on noin 80 cm syvä. Kuopan vallit ovat noin 0,5 m korkea ja metrin leveät. Vallia on pohjoinen-itä-kaakko-akselilla. Vallin päällä kasvaa vesakkoa. Eläin on kaivellut kuoppaan koloja.

Pelto: Alueen koillislaidalla on kooltaan noin 20x40 metriä oleva vanha pelto. Se on suunnaltaan kaakko-luode. Sillä on peltoröykkiöitä 10 kappaletta. Röykkiöiden korkeudet ovat keskimäärin 10-40 cm ja pituudet metristä 3,5 metriin. Suurimman röykkiön koordinaatit ovat x 3383516,90 y 7592764,69 ja se sijaitsee suunnilleen pellon keskivaiheilla. Kooltaan se on 3,5x3 metriä ja korkeus 40 cm. Kivien seassa on myös maata. Sen päällä kasvaa sammalta ja suurehko kataja.

Pellon lounaislaidalla on matala yhden kivikerroksen sisältävä kivilatomus. Kivet ovat noin nyrkinkokoisia. Kooltaan se on 1x0,5 ja muodoltaan soikea.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti havaittujen rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Asuinkenttä. Kuoppa 1 on mahdollisesti jokin kellarin/säilytyskuopan tapainen, koska sijaitsee rakennusjäännöksen lähellä ja muoto on suorakaiteenmuotoinen. Kuoppa 4: pyyntikuoppa
Kuoppa 11: Mainittu hirvenpyynti- tai muu kuoppa.

Muinaisjäännösrekisterissä kohteeseen on sisällytetty myös alueesta noin 260 metrin päässä olevat kaksi kuoppaa. Ne on listattu tässä omaksi kohteekseen: 179150 Angelinrova 2 kuoppa jäännös

Lisätietoja

"Kohde sijaitsee Peltovuoman länsipuolella. Angelinrovan etelälaidalla suon reunassa on täysin ehyt vanha kenttä, jolla on kolme tupasijaa/kiuasta, painanne, useita kuopanteita/kellareita sekä pienialainen pelto peltokivikasoinen. Alueen eteläosassa olevalta painanteelta lähtee polku idempänä oleville kaltioille. Kohde on mainittu Peltovuoman ensimmäiseksi asuinpaikaksi.

Alueella kentän pohjoispuolella on myös muutamia peurakuoppia sekä asuinpaikasta runsaat 100 m pohjoiseen suurempi mahdollinen hirvenpyynti- ? tai muu kuoppa. Se on melko selväprofiilinen ja halkaisijaltaan noin 3 m ja 1,5 m syvä. Edelleen runsaat 100 m luoteeseen on vähäpuustoisella mäntykankaalla kiviladelmia, joista yksi on kivikkoon avattu hautakuoppamainen painanne (ks.erilliskohteet)." (Muinaisjäännösrekisteri)

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:	1000009495	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 7. Angelinvainion asuinkentän pelto. Kuvattu eteläkaakosta.

Kuva 8. Angelinvainion asuinkentän kiuas 2. Kuvattu kaakosta.

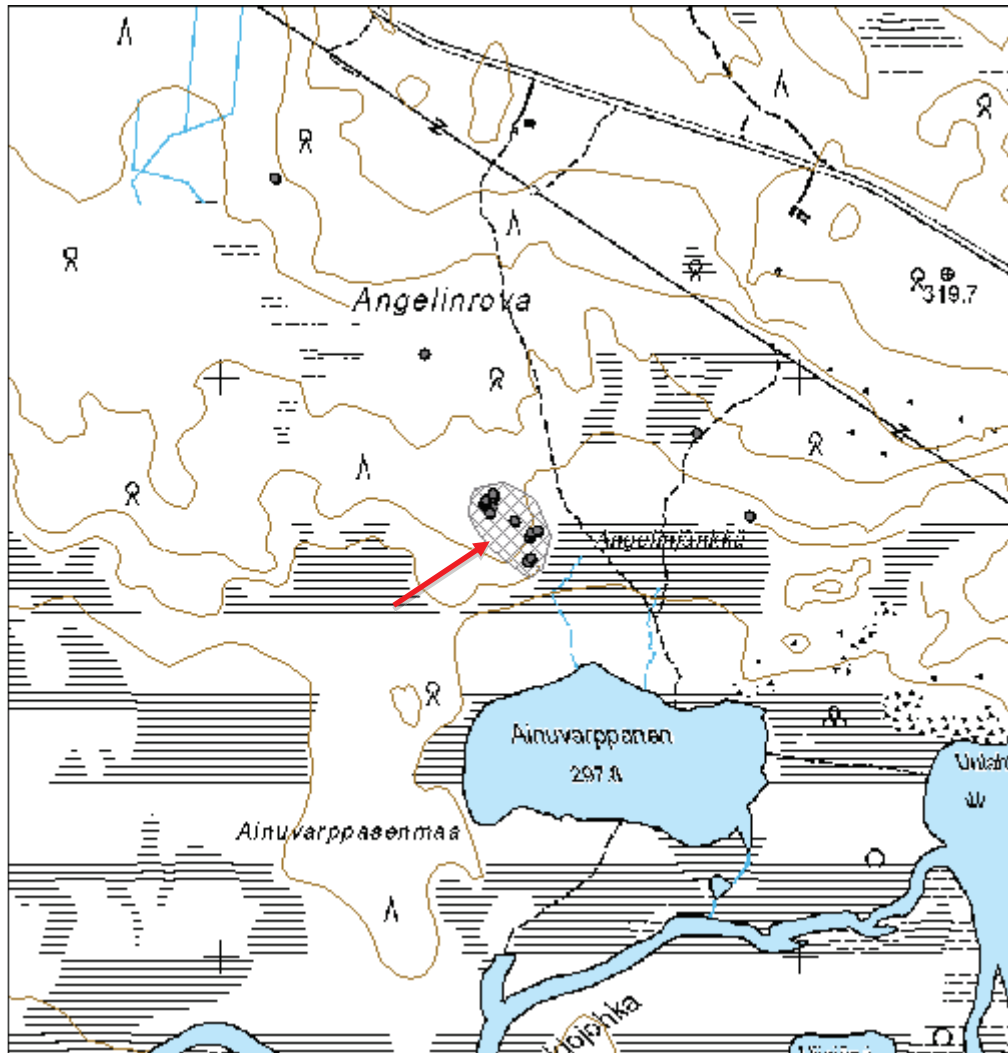

Kuva 9. Angelinvainion asuinkentän kuoppa 5. Kuvattu luoteesta.

Kuva 10. Angelinvainion asuinkentän kuoppa 11. Kuvassa erottuu kuopan vallit. Kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7592734, Y 3383496, Z 305	Mittakaava:	1:10000

Huhtajärvi rakennus jäännös

MH-tunnus: 179269

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7584294, Y 3385535, Z 345	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin, kun etsittiin paikallisen poromiehen vinkin perusteella Huhtajärven rannalta tervahautaa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Huhtajärven länsirannalla, noin 70 metrin päässä rannasta länteen. Kohde sijaitsee kohteesta 179267 Huhtajärvi tervahauta noin 60 metriä pohjoisluoteeseen. Kuviolla kasvaa koivua ja mäntyä.

Kohteen kuvaus

Rakennuksen koko on 5x4 metriä. Se erottuu neliönä maastossa. Pari hirsikerrosta on jäljellä, ne ovat sammalen peittämiä. Näkyvissä on kiuas, pari kattohirttä ja tuohta. Katto on ollut päällystetty tuohella. Rakennuksen suunta on itäkoillinen-länsilounas.

Kiuas on itäkaakko nurkassa. Sen koko on 2x2,5 metriä ja korkeus 60 cm. Rakennuksen pohjoisluode seinustalta noin metri luoteeseen on kuoppa, jonka koko on 1,5x1,4 metriä ja syvyys 40 cm.

Kohteen päällä kasvaa koivua.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Tervasauna.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.6.2015 Tarkastaja: M.Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

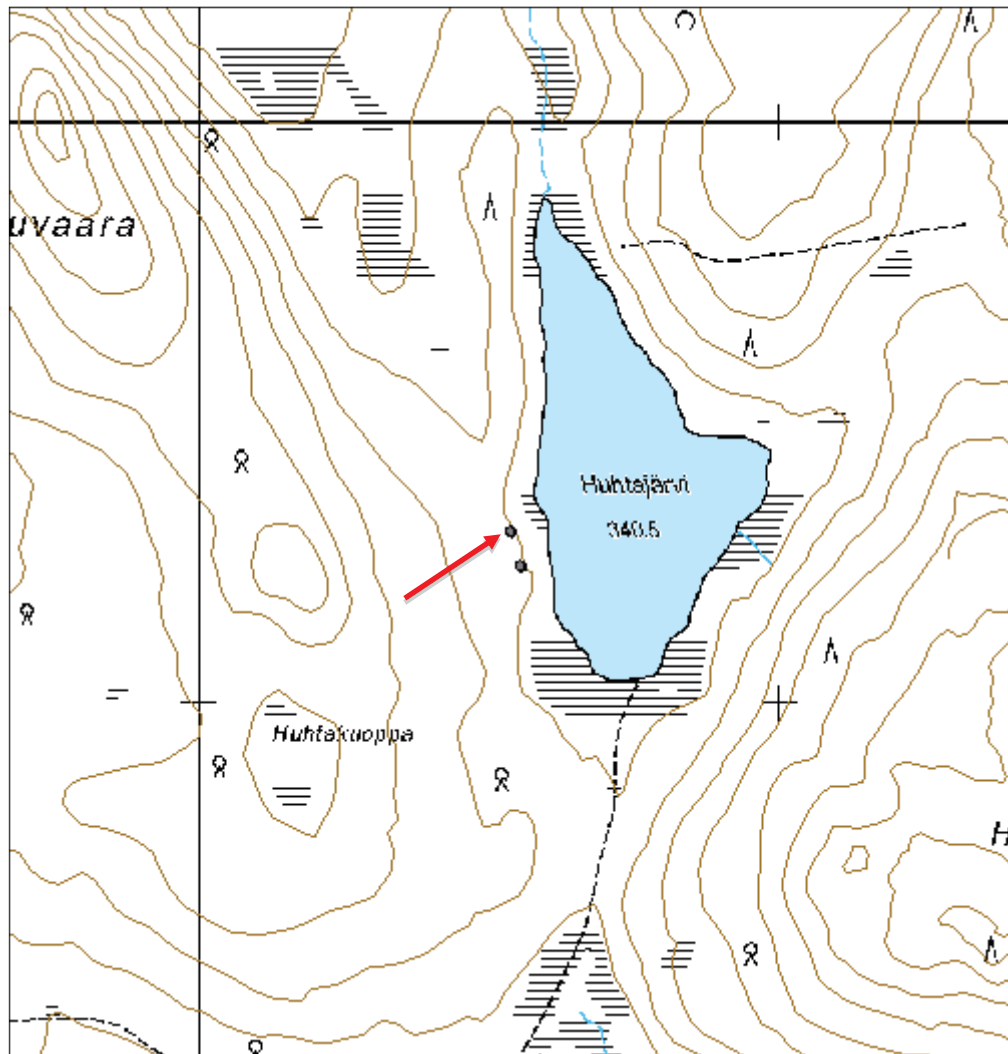
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 2 Keskinertainen
--------------------------------	--------------------------------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kuva 11. Etualalla kuoppa. Rakennuksen ääriiviivat erottuvat kivikasasta oikealle ja kuvaajaa kohti. Kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7584294, Y 3385535, Z 345	Mittakaava:	1:10000

Huhtajärvi tervahauta

MH-tunnus: 179267

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7584234, Y 3385552, Z 345	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Paikallinen poromies antoi vinkin Huhtajärven rannalla olevasta tervahaudasta.

Ympäristön kuvaus

Tervahauta sijaitsee Huhtajärven länsipuolella noin 50 metriä rannasta. Alueella kasvaa tiheä mänty koivu sekametsä.

Kohteen kuvaus

Tervahauta on jyrkän, noin 1,5-2 metriä korkean, nopeasti laskevan rinteiden reunalla. Tervahaudan halkaisija on noin 9 metriä. Sen ympärillä on noin 4 metriä leveät vallit, joiden korkeus on noin 30 cm. Valleja on mahdollisesti kaksi eli yhden vallin leveys on noin 2 metriä. Tervahaudan syvyys on noin 45 cm. Halssi laskee itään ja on noin 5 metriä pitkä. Leveimmillään se on noin 4 metriä ja 1,2 metriä korkea. Halssi on melkein kokonaan täyttynyt maa-aineksella. Tervahaudan päällä kasvaa paljon pientä koivua sekä muutamia mäntyjä joiden halkaisija on 25-30 cm. Tervahauta erottuu huonosti maastossa.

Kohteen rajausta

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta, jota mahdollisesti käytetty tuplavallin perusteella kaksi kertaa. Puuston perusteella yli 50 vuotta vanha.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 16.6.2015 Tarkastaja: M.Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	2 Keskinäinen
--------------------------------	---------------	---------------

Arvotus:	8 Muu suojeleuarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeleuarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

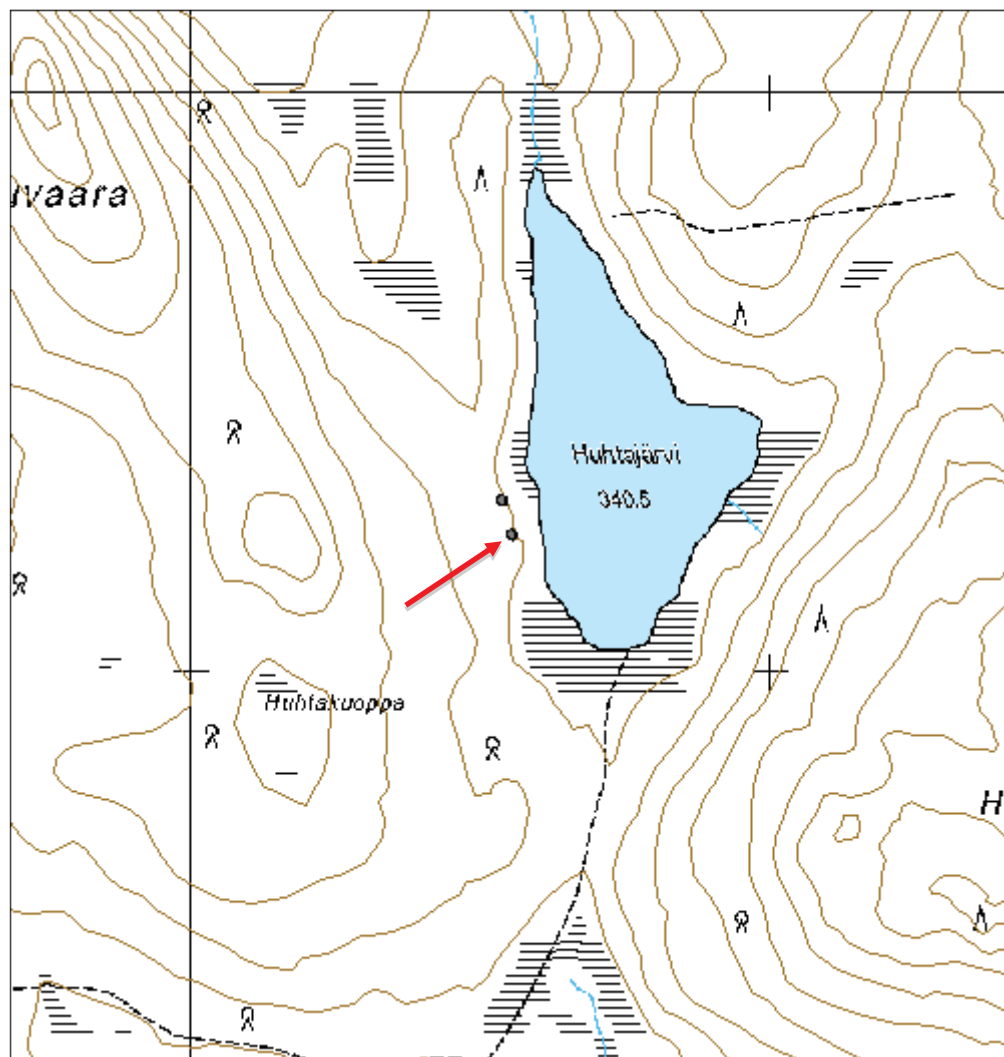

Kuva 12. Tervahauta erottuu huonosti maastossa. Vallit erottuvat maisemassa juuri ja juuri. Tervahaudan päällä kasvaa paljon vesakkoa. Taustalla Huhtajärvi. Kuvattu lännestä.

Kuva 13. Tervahaudan halssi. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7584234, Y 3385552, Z 345	Mittakaava:	1:10000

Kovatuslahti pyyntikuoppa

MH-tunnus: 179822

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7592093, Y 3389488, Z 313	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoitaessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee hiekkaisella, kapealla harjanteella pienen lammen ja hiekkaisen painauman välissä. Harjanne kulkee pyyntikuopan sijaintikohdalla lounaasta koilliseen. Harjanteella kasvaa eri-ikäistä mäntyä, puolukkaa ja rahkasammalta.

Kohteen kuvaus

Pyyntikuoppa on kooltaan 3x2 metriä pyöreähkö. Syvyyttä sillä on noin 45 cm ja se on muodoltaan kulhomainen. Suunnaltaan se on kaakko-luode.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Pyyntikuoppa. Lähistöltä ei tavattu muita pyyntikuoppia, mutta on mahdollista, että niitä on lisää kuopan länsi-luoteisaksella. Inventointi suuntautui kuopasta koilliseen, missä seuraava pyyntikuoppa tavattiin vasta noin 300 metrin päästä. Etäisyys katsottiin sen verran suureksi, että kuopan ei katsottu kuuluvan samaan pyyntikuoppaketjuun kohteen "179152 Pasmarova pyyntikuoppa" kanssa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 4.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

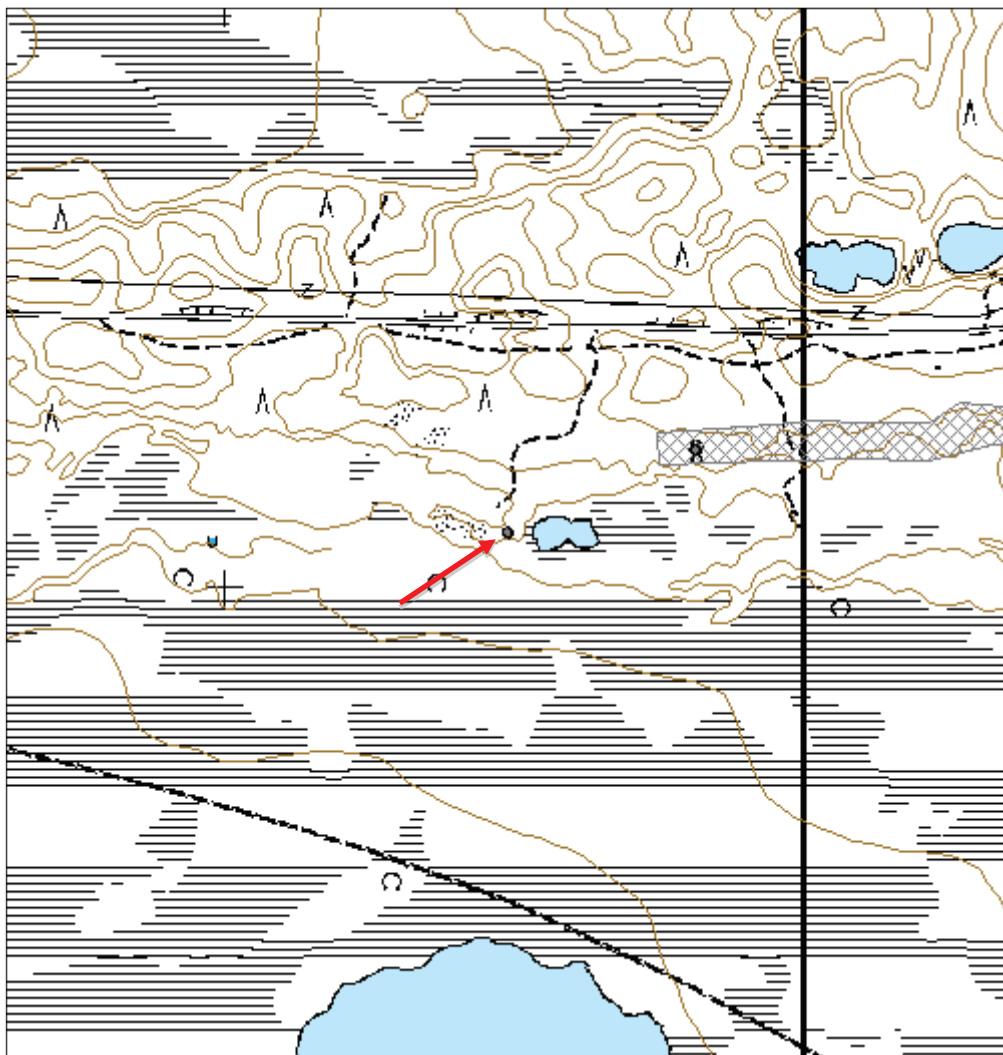
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kuva 14. Kovatuslahti pyyntikuoppa, Kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7592093, Y 3389488, Z 313	Mittakaava:	1:10000

Leveälahti pohjoiskoillinen asuinpaikka

MH-tunnus: 181186

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7588201, Y 3352440, Z 295	Löydöt:	KM 32736 Asuinpaikkalöytöjä

Taustatiedot

Kohde löytyy muinaisjäännösrekisteristä. Tarkastettiin inventoinninyhteydessä 24.6.2015

Ympäristön kuvaus

"Alue sijaitsee Muotkajärven kaakkoisrannalla, ollen inventoinnin ainoa muinaisjäännös tällä puolella järveä. Maasto muodostuu muinaisrannan yläpuolella olevasta kapeasta ja lyhyestä rannan suuntaisesta terassista (noin 10x80 m). Maaperä on terassilla hiekkaa, kun se ympärillä ja yleisestikin järven tällä puolella on kivikkoa. Terassin takana maasto kohoaa jyrkästi parinkymmenen metrin korkeuteen." - Muinaisjäännösrekisteri

Kohteen kuvaus

"Asuinpaikkahavainnot tehtiin kolmesta koekuopasta hieman yli 10 metrin matkalta rannan suunnassa. Koekuopista 1 ja 2 löytyi palanutta luuta ja kvartsiittia, mutta kuopasta 3 vain punaiseksi värjäytynyttä hiekkaa. Huuhtoutumiskerros oli värjäytynyt punertavaksi ja rikastumiskerros oli likaisen ruskeaa. Kaikki löydöt tulivat rikastumiskerroksesta." - Muinaisjäännösrekisteri
Tarkastuksessa todettiin kohteen olevan ennallaan. Tarkastuksessa ei tehty asuinpaikkahavaintoja.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti muinaisjäännösrekisterin rajauksen mukaisesti.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 24.6.2015	Tarkastaja: M. Kieleväinen	
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015		

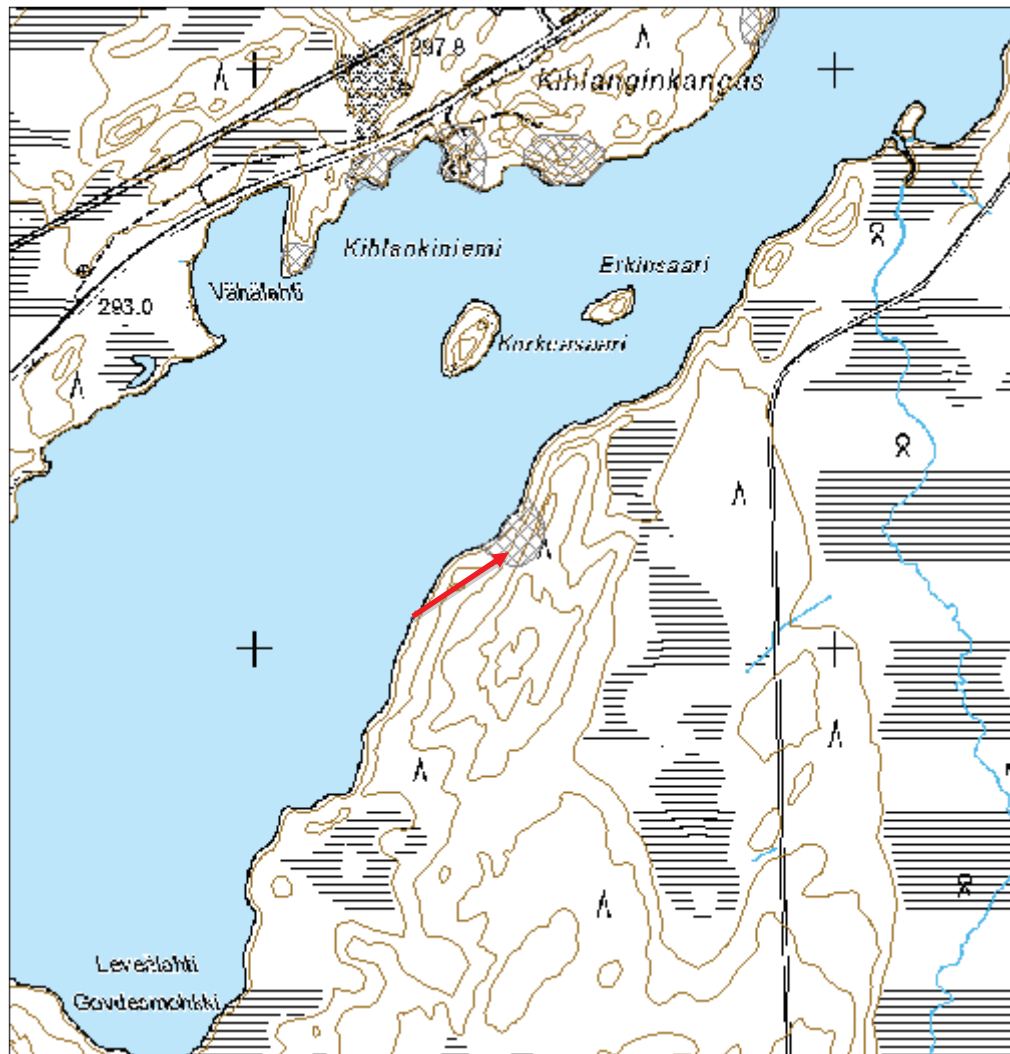
Viranomais-	47010292	Kunto:	1 Hyvä
--------------------	----------	---------------	--------

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suoje- lu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kuva 15. Kuva kivistä asuinpaikan rantaterassista. Oikealla näkyy Muotkajärvi. Kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7588201, Y 3352440, Z 295	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	0 Ei määritelty	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7574845, Y 3346463, Z 275	Löydöt:	KM 27361 Kvartsia, kvartsiittia

Taustatiedot

Kohde löytyy muinaisjäännösrekisteristä

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Äijäjoelta noin 3,5 kilometriä itäkoilliseen ja noin 130 metriä Yhteismetsäntieltä pohjoiseen. Kohde on itä-länsisuuntaisella soiden keskellä olevalla harjanteella. Harjanne alkaa lännestä hiekkakuopalta, josta myös lähtee polku, joka kulkee harjanteen päällä aivan sen itäpään asti. Harjanne on paikoin eroosion kuluttamaa. Etenkin päältä, jossa ei paikoin kasva mitään. Reunoilla kasvaa aluskasvillisuutena sammalta ja puustona mäntyä.

"Kohde sijaitsee Palojoensuu-Muonio -tien itäpuolella ja Niittyjärven pohjoispuolella. Maasto on harvakseltaan mäntyä kasvavaa, itä-länsi -suuntaista ja matalaa hiekkaharjannetta, josta asuinpaikkalöydöt, kvartsit ja kvartsiitit (KM 27361:1-3), on poimittu. Pyyntikuopat ovat itään päin kohoavan ja levenevän hiekkaharjanteen päällä. Harjannetta ympäröivät suot." -Muinaisjäännösrekisteri

Kohteen kuvaus

Tarkastuksessa havaittiin kvartsia muinaisjäännösalueella kahdessa paikassa. Kaksi kvartsesineen kappaletta havaittiin alueen länsipäässä aivan harjanteen päällä. Kvartsia havaittiin myös lähellä kohteen itäpäättä ennen pyyntikuoppia olevalla matalalla hiekkatasanteella. Tasanteella oli myös palaneita kiviä. Tasanteelta havainnoitiin myös vanha rajamerkki.

Pyyntikuopat sijaitsevat matalan tasanteen itäpuolella olevalla lyhyellä hiekkaharjanteella.

Koordinaatteja:

Kvartsia: x 3346223,15 y 7574815,47 Kaksi kvartsin palaa alueen länsipäässä.

Kvartsia ja palaneita kiviä: x 3346724,67 y 7574846,36; x 3346673,67 y 7574833,59 Kvartsit ja palaneet kivet sijoittuvat näiden kahden koordinaattipisteen väliselle alueelle.

Pyyntikuoppa 1: x 3346800,05 y 7574881,32 Kuopan halkaisija on 3 metriä ja syvyys noin 40 senttimetriä. Kuoppa on harjanteen päällä, mutta reunalla. Sen toinen laita on ilmeisesti romahtanut rinteitä alas.

Pyyntikuoppa 2: x 3346771,44 y 7574862,36 Kuopan halkaisija on 2,3 metriä ja syvyys 40 senttimetriä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti havaittujen rakenteiden ja muinaisjäännösrekisterissä olevan rajauksen perusteella. Muinaisjäännösrekisterissä oleva rajaus ihmetytti, koska se tulee sivuun alueesta, jolla pyyntikuopat ja asuinpaikka havainnot ovat. Länsipäässä muinaisjäännösrajaus jää suolle, eikä kata harjannetta ollenkaan. Itäpäässä pyyntikuopat jäävät rajauksen ulkopuolelle. Muinaisjäännösrekisterissä olevan kuvauksen

perusteella rajauksen tulisi koskea vain itäpäässä havaittuja pyyntikuoppia ja matalalla tasanteella olevia asuinpaikkalöytöjä. Jäi epäselväksi oliko länsipäässä aikaisemmin havaittu mitään mihin tämän hetkinen laaja, pitkälle länteen ulottuva rajausta perustuisi.

Tulkinta

Kaksi pyyntikuoppaa ja kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.7.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomais- rekisterinro:	47010243	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
----------------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Kuva 16. Harjanteiden välinen matalatasanne, jolta tehtiin asuinpaikkalöytöjä. Kuvattu idästä.

Kuva 17. Muinaisjäännösalueen länsipuoli kuvattuna idästä.

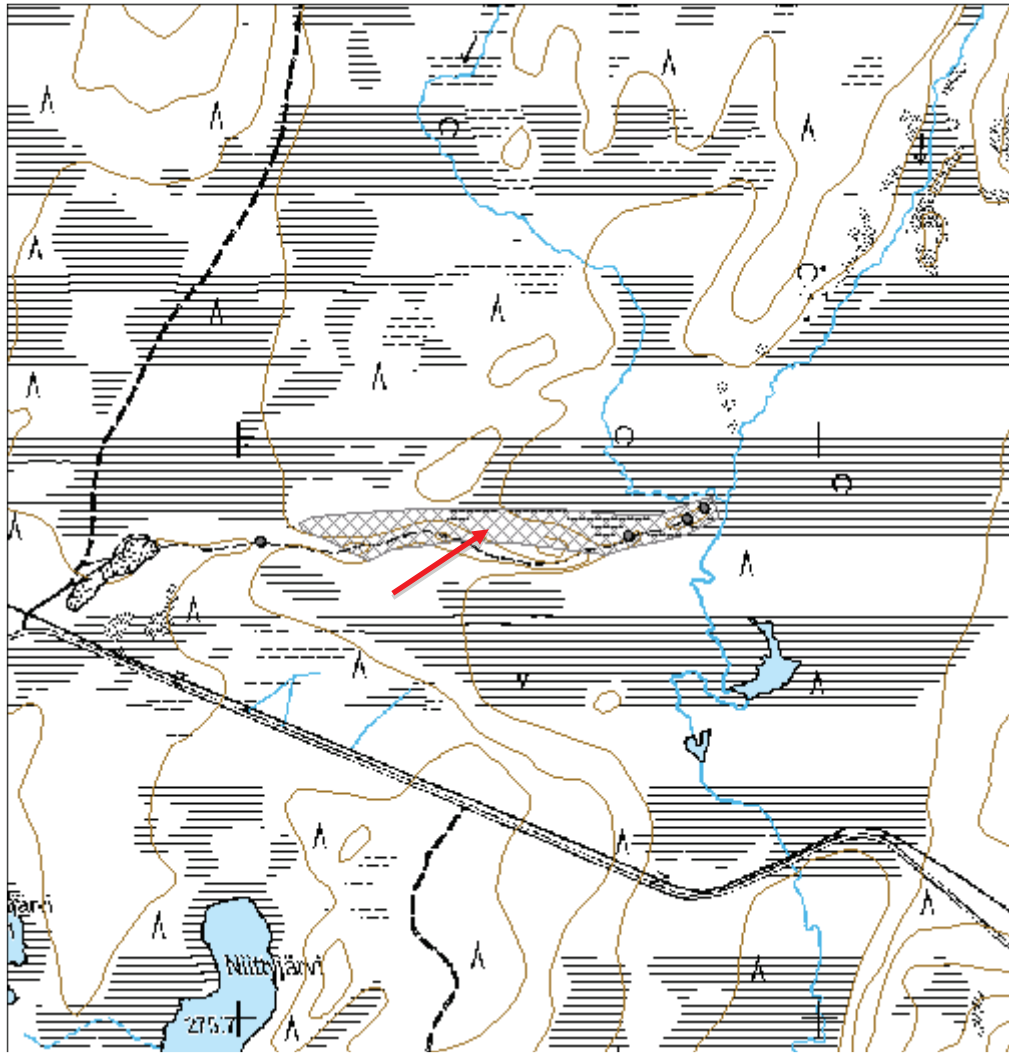

Kuva 18. Palaneita kiviä harjanteiden välisellä matalalla tasanteella.

Kuva 19. Pyyntikuoppa 2 kuvattuna lounaasta.

Kohdetyyppi:		Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7574845, Y 3346463, Z 275	Mittakaava:	1:10000

Ounasjärven eteläranta 2 tervahauta

MH-tunnus: 180491

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7589974, Y 3357872, Z 300	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyy muinaisjäännösrekisteristä.

Ympäristön kuvaus

"Tervahauta sijaitsee hiekkaisella mäntykankaalla noin 500 metriä Ounasjärven rannasta etelään. Järven rannassa on kostea suo, jonka eteläreunan läheisyydessä kohde sijaitsee. Tervahaudassa on hieman alle metrin korkuinen valli, jonka ulkopuolella on vallia myötäileviä kaivantoja ja sisäpuolella pyöreähkö syvennys. Luoteeseen päin eli alarinnettä alaspäin on noin 15 metrin pituinen juoksutusränni. Tervahaudan koko on 15x25 metriä." -Muinaisjäännösrekisteri

Kohteen kuvaus

Tervahaudan päällä kasvaa hakkuukypsää männikköä. Ympäriällä nuorempaa mäntyä ja hieman koivua. Aluskasvillisuutena on sammalta ja puolukkaa.

Tervahaudan vallin leveys on keskimäärin noin 3 metriä ja korkeudeltaan eteläreunalta noin 25 senttimetriä. Haudan halkaisija ilman vallia on noin 12 metriä. Se on muodoltaan laakea. Haudassa on halssin edessä kuoppa. Haudan syvyys on noin 0,8-1 metriä. Tervahaudan halssi laskee pohjoisluoteeseen. Sen pituus on 15 metriä. Halssin alkupäässä, haudan vallin reunoilla on jäljellä ja näkyvissä puurakenteita. Halssi on noin 80 senttimetriä syvä.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:	1000009515	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

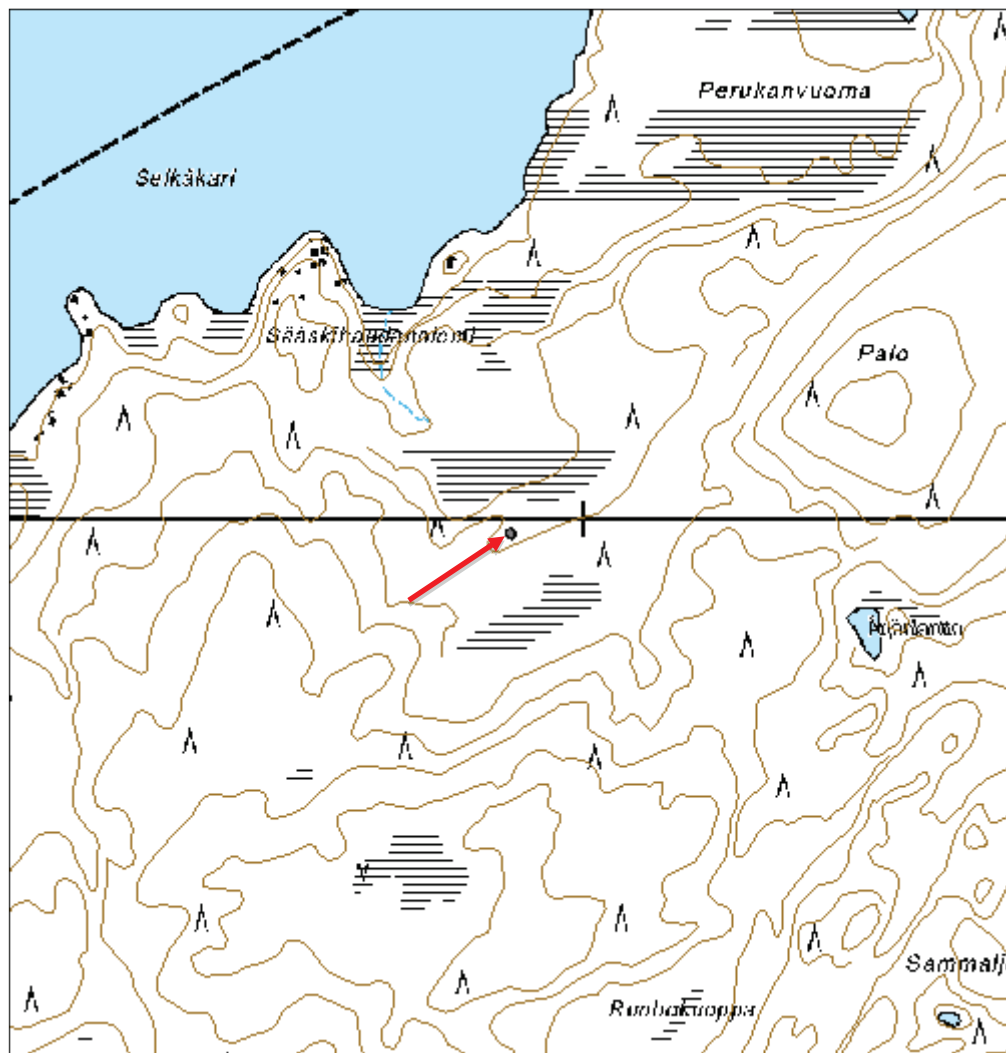

Kuva 20. Yleiskuva tervahaudasta. Vallit erottuvat hyvin maastosta. Kuvattu kaakosta.

Kuva 21. Tervahaudan halssin alkupäässä näkyy puurakenteita. Kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7589974, Y 3357872, Z 300	Mittakaava:	1:10000

Pasmarova pyyntikuoppa

MH-tunnus: 179152

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	24		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7592232, Y 3390010, Z 320	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen itäpää on merkitty muinaisjäännösrekisteriin 1000009501 Pasmarova kaakko- kohteen alakohdeeksi. Inventoinnissa havaitsimme maastossa pyyntikuoppaketjun jatkuvan itään. Yksityismaalla olevaa muinaisjäännöksen pääpistettä ja toista alakohdetta emme tarkastaneet.

Ympäristön kuvaus

"Kohde sijaitsee Peltovuoman itäpuolella. Pasmarovan harjanteen länsipäästä alkaa 800 metriä pitkä kuoppajono, jossa on ainakin 25 kuoppaa. Jono kulkee ensin etelään, kääntyy sitten kaakkoon kankaan reunaan noudatellen. Jonon puolimaissa havaittiin palaneiden kivien keskittymä metsätiellä. Jonon toiseksi pohjoisimman kuopan länsipuolella on epämääräinen painanne." -Muinaisjäännösrekisteri

Kohteen kuvaus

Kuivalla mäntykankaalla sijaitsee 24 pyyntikuoppaa ketjumaisesti suunnilleen itä-länsiakselin suuntaisesti. Suurin osa kuopista sijaitsee pitkien tievojen välisellä tasaisella maalla. Tähän on listattu kuopista koordinaatit (x,y) länsi-itäsuunnassa ja lyhyt kuvaus.

Kuoppa 1: x 3 389 776,02 y 7 592 241,02 Syvyys on 20 cm ja koko on 2,5 x 2,5 m.

Kuoppa 2: x 3 389 786,10 y 7 592 247,10 Kuopan halkaisija on 50 cm ja se on 15 cm syvä.

Kuoppa 3: x 3 389 802,96 y 7 592 242,26 Halkaisija on 2 m ja syvyys on 15 cm.

Kuoppa 4: x 3 389 821,65 y 7 592 242,94 Kuopan koko on 3 x 2 metriä ja se on 10 cm syvä. Kuopassa on paljon kariketta. Kuoppa on pohjois-eteläsuuntainen.

Kuoppa 5: x 3 389 873,82 y 7 592 240,66 Kuopan koko 2 x 1,5 m ja syvyys 10 cm. Suunta on pohjois-luode-eteläkaakkoakseli. Toinen kuoppa koilliseen n. 10 metrin päässä.

Kuoppa 6: x 3 389 882,13 y 7 592 245,70 Kuopan koko on 2x2m ja syvyys on 10 cm.

Kuoppa 7: x 3 390 029,70 y 7 592 261,80 Kuoppa on pyöreä ja halkaisija on 3 metriä. Kuopan syvyys on etelä puolella 40 cm. Pohjoispuolelta kuoppa on jo madaltunut maan tasalle. Reunat ovat selkeät ja eteläpuolella reunat ovat jyrkät.

Kuoppa 8: x 3 390 130,49 y 7 592 248,47 Halkaisija on noin 3 m ja muodoltaan kuoppa on pyöreähkö. Syvyys on 20 cm ja kaakkoisreuna on syvempi.

Kuoppa 9: x 3 390 172,16 y 7 592 246,10 Koko on 2,5 x 2 m. Kuoppa on muodoltaan hieman pitkulainen ja etelä-pohjoissuuntainen. Syvyys on 20 cm.

Kuoppa 10: x 3 390 192,05 y 7 592 245,98 Koko on 2 x 1,5 m ja syvyys 30 cm. Kuoppa on pohjoisluode-eteläkaakkosuuntainen.

Kuoppa 11: x 3 390 208,37 y 7 592 242,67 Koko on 3 x 4 metriä ja syvyys on 25 cm.

Kuoppa 12: x 3 390 246,49 y 7 592 254,97 Kuopan koko on 3 x 2,5 ja syvyys on 20 cm. Kuopan reunalla on mönkijän jälki.

Kuoppa 13: x 3 390 306,611 y 7 592 277,856, Koko on 3 x 2,5 ja syvyys 50 cm.

Kuoppa 14: x 3 390 323,920 y 7 592 278,408, Kuoppa on muodoltaan pyöreä. Sen koko on 3 x 2,5 ja syvyys on 10 cm.

Kuoppa 15: x 3 390 392,66 y 7 592 264,45 Koko on 3 x 2,5. Syvyys on 60 cm. Kuoppa on keskeltä syvempi. Kuoppa on etelä-pohjoissuuntainen.

Kuoppa 16: x 3 390 432,14 y 7 592 254,17 Kuoppa on muodoltaan pyöreä ja pohja suppilomainen. Halkaisija on 3 m ja syvyys on 80 cm.

Kuoppa 17: x 3 390 450,81 y 7 592 256,15 Kuopan koko on 3x2 m ja syvyys 50 cm. Muodoltaan se on hieman pitkulainen.

Kuoppa 18: x 3 390 475,81 y 7 592 267,91 Pyöreän kuopan halkaisija on 2,5 m ja syvyys on 50 cm. Kuoppa on pohjalta pitkulainen pohjois-etelä akselin suunnassa.

Kuoppa 19: x 3 390 516,49 y 7 592 271,17 Koko on 3x2,5 m ja syvyys 30 cm. Kuoppa on luodekaakkosuuntainen. Koillisreuna on loiva.

Kuoppa 20: x 3 390 586,16 y 7 592 246,94 Kuopan halkaisija on 3 m ja syvyys 50 cm.

Kuoppa 21: x 3 390 828,50 y 7 592 210,59 Koko on 3,5x2 m ja syvyys on 70 cm. Kuoppa on etelä-pohjoissuuntainen.

Kuoppa 22: x 3 390 901,14 y 7 592 231,27 Halkaisija 3,5 m, syvyys on noin 25-30 cm.

Kuoppa 23: x 3 390 996,14 y 7 592 242,44 Halkaisija 2,5 m, syvyys 40 cm. Kuoppa on muodoltaan hieman epäsäännöllinen

Kuoppa 24: x 3 391 014,96 y 7 592 262,09 Halkaisija on 3,5 m. Kuopan ympärillä on pientä vallia. Kuopassa on kanto ja koivun vesakkoa. Syvyys on 70 cm.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti havaittujen rakenteiden ja niiden välisten alueiden mukaan. Kohde muodostuu 24 pyyntikuopasta, jotka sijaitsevat peräkkäin noin itä-länsisuunnassa.

Tulkinta

Pyyntikuoppaketju. Kohde on 1000009501 Pasmarova kaakko- kohteen alakohde. Pääkohteeseen sanotaan kuuluvan ainakin 25 kuoppaa. Alakohteesta länteen havaitsimme 24 kuoppaa, joten kohteen voi katsoa

olevan suurempi kuin rekisterissä on mainittu.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 4.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomais- rekisterinro:	1000009501	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritely
----------------------------------	----------------

Selitys:	
-----------------	--

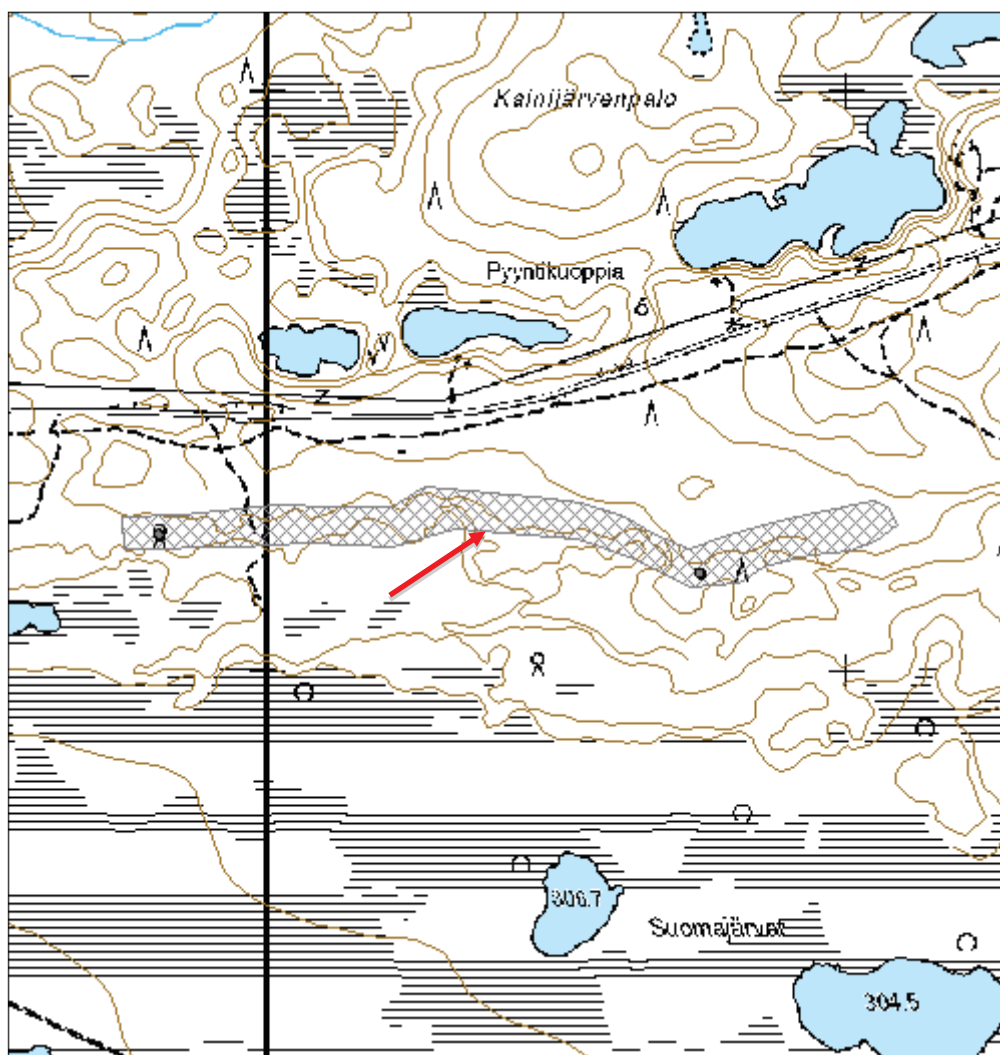

Kuva 22. Pasmarova pyyntikuoppa. Kuvassa kuoppaa 18 kuvattuna pohjoisesta.

Kuva 23. Pasmarova pyyntikuoppa. Kuvassa kuoppa 24. Kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7592232, Y 3390010, Z 320	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	27		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7585315, Y 3375586, Z 285	Löydöt:	

Taustatiedot

Tarkastettiin muinaisjäännösrekisterissä oleva pyyntikuoppakohde. Kohde osoittautui tunnettua laajemmaksi.

Ympäristön kuvaus

"Kohde sijaitsee Ounasjoen Sioskosken pohjoisrannalla. Ounasjokeen pohjoisesta laskevan Pienaojan länsipuolella on 12 pyyntikuoppaa 500 metrin matkalla. Toiseksi eteläisimmän kuopan itäpuolella eli joen puolella on sammalen peittämä kivilatomus." -Muinaisjäännösrekisteri

Kuviolla kasvaa nuorta ja varttunutta kasvatusmetsikköä, kuivalla hiekkamoreenilla. Pääpuulaji on mänty. Eteläpäästä ja keskivaiheilla pyyntikuoppaketju käväisee yksityismaan puolella. Pääosin pyyntikuopat ovat kuitenkin valtion mailla.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on 26 pyyntikuoppaa Ounasjokeen laskevan ojan suuntaisesti sekä yksi kivilatomus. Pyyntikuopat ovat kuivalla mäntykankaalla harjujen välissä ja osa kuopista sijaitsee rinteessä.

Kuoppa 1: x 3375424,37 y 7584578,19 Kuopan koko on 3,5x2 metriä ja syvyys 60 cm. Kuopan ympärillä on loivat vallit. Muodoltaan kuoppa on neliömäinen ja sen suunta on itä-länsi.

Kuoppa 2: x 3375422,48 y 7584609,93 Koko on 4x3 metriä ja syvyys 60 cm. Kuoppa on itä-länsisuuntainen. Noin 7 metriä luoteeseen on 3x1,3 kokoinen kivikasa.

Kuoppa 3: x 3375406,52 y 7584631,19. Pyöreähkön kuopan halkaisija on 4,5 m ja syvyys 70 cm.

Kuoppa 4: x 3375410,84 y 7584670,08. Pyöreä kuoppa, jonka halkaisija on 3,5 m ja syvyys on 80 cm.

Kuoppa 5: x 3375392,77 y 7584698,7. Soikea 4x3 m ja 1 m syvä kuoppa. Suunta on itä-länsi.

Kuoppa 6: x 3375388,16 y 7584725,36. Epäsäännöllinen kuoppa on kooltaan 4x2 m ja syvyydeltään 50 cm. Pohjoispuolelta kuoppa on aukinainen. Kuopan etelä puolella on korkeat vallit.

Kuoppa 7: x 3375370,15 y 7584787,49. Soikea kuoppa on kooltaan 4,5x3 m ja syvyydeltään 50 cm. Kuoppa on itä-länsisuuntainen.

Kuoppa 8: x 3375329,9 y 7584874,73. Kuopan koko on 3x4 m ja syvyys on 1 m. Kuoppa on soikea ja se on itä-länsisuuntainen.

Kuoppa 9: x 3375378,55 y 7584964,12 Kuopan koko on 4x3 m ja syvyys 1 m. Kuoppa on kaakkoluode suuntainen. Kuopan pohjoisreunan yli kulkee mönkijäura.

Kuoppa 10: x 3375408,52 y 7584970,28. Muodoltaan kuoppa on pyöreä. Halkaisija on 3 m. Syvyys on 50 cm.

Kuoppa 11: x 3375468,52 y 7584988,00. Kuoppa on pyöreä ja halkaisija on 4 m. Syvyydeltään kuoppa on 60 cm.

Kuoppa 12: x 3375504,95 y 7585076,87. Kuoppa on muodoltaan soikeahko. Kuopan koko on 2,5x2 m ja syvyys on 30 cm. Kuoppa on kaakko-luodesuuntainen.

Kuoppa 13: x 3375536,73 y 7585108,63. Pyöreän kuopan halkaisija on 3 m ja syvyys 30 cm.

Kuoppa 14: x 3375578,53 y 7585141,39. Pyöreähkön kuopan koko on 2x2,5 metriä ja syvyys 40 cm. Kuoppa on etelä-pohjoissuuntainen.

Kuoppa 15: x 3375579,13 y 7585264,41. Soikean kuopan koko on 4,5x3 metriä ja syvyys on 60 cm. Kuoppa on länsi-itäsuuntainen.

Kuoppa 16: x 3375589,69 y 7585357,72. Kuoppa on soikea ja sen koko on 3x3,5 m. Kuopan syvyys on 40 cm. Kuoppa on itä-länsisuuntainen ja se sijaitsee rinteessä.

Kuoppa 17: x 3375600,48 y 7585410,62. Pyöreän kuopan halkaisija on 5 m ja syvyys on 70 cm. Kuoppa sijaitsee rinteessä.

Kuoppa 18: x 3375601,20 y 7585425,29. Muodoltaan kuoppa on soikea ja koko on 5x4 m. Sen syvyys on 1 m. Kuoppa on itä-länsisuuntainen.

Kuoppa 19: x 3375605,14 y 7585501,42. Muodoltaan kuoppa on soikea ja se sijaitsee rinteessä. Koko on 4x3 ja syvyys on 60 cm. Kuoppa on itä-länsisuuntainen.

Kuoppa 20: x 3375588,05 y 7585601,86. Soikeahko itä-länsisuuntainen kuoppa on kooltaan 3,5x2,5 ja se on 40 cm syvä.

Kuoppa 21: x 3375592,87 y 7585652,44. Kuoppa on pyöreä ja sen halkaisija on 2 m. Laakean ja matalahkon kuopan syvyys on 20 cm.

Kuoppa 22: x 3375679,93 y 7585781,83. Pyöreähkön kuopan koko on 4x3 m ja syvyys on 70 cm. Kuoppa on kaakko-luodesuuntainen.

Kuoppa 23: x 3375706,79 y 7585851,07. Kuoppa on soikea ja sen koko on 4,5x3 m. Syvyys on 50 cm. Kuopan suunta on koillis-lounasakselin suunta.

Kuoppa 24: x 3375736,62 y 7585933,19. Pyöreähkön kuopan koko on 3x3,5 m ja syvyys on 60 cm. Kuoppa on kaakko-luodesuuntainen.

Kuoppa 25: x 3375738,24 y 7585983,19. Kuopan halkaisija on 3 m ja syvyys 50 cm. Kuoppa on muodol-

taan pyöreä ja laakea.

Kuoppa 26: x 3375756,02 y 7586048,22. Laakean ja pyöreähkön kuopan halkaisija on 4m. Syvyys on 1,40 m.

Kivilatomus: x 3375427,97 y 7584601,10 Kuoppa 2:sta noin 7 metriä luoteeseen on 3x1,3 metriä kokoinen matala kiveys. Korkeus noin 25 cm. Kiveyksen suunta pohjoiskoillinen-etelälounas.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti pyyntikuoppien sijainnin mukaan.

Tulkinta

Pyyntikuoppaketju.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:	1000009503	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suojele: 0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 24. Pyyntikuoppa 2 kuvattuna luoteesta.

Kuva 25. Pyyntikuoppa 16 kuvattuna kaakosta.

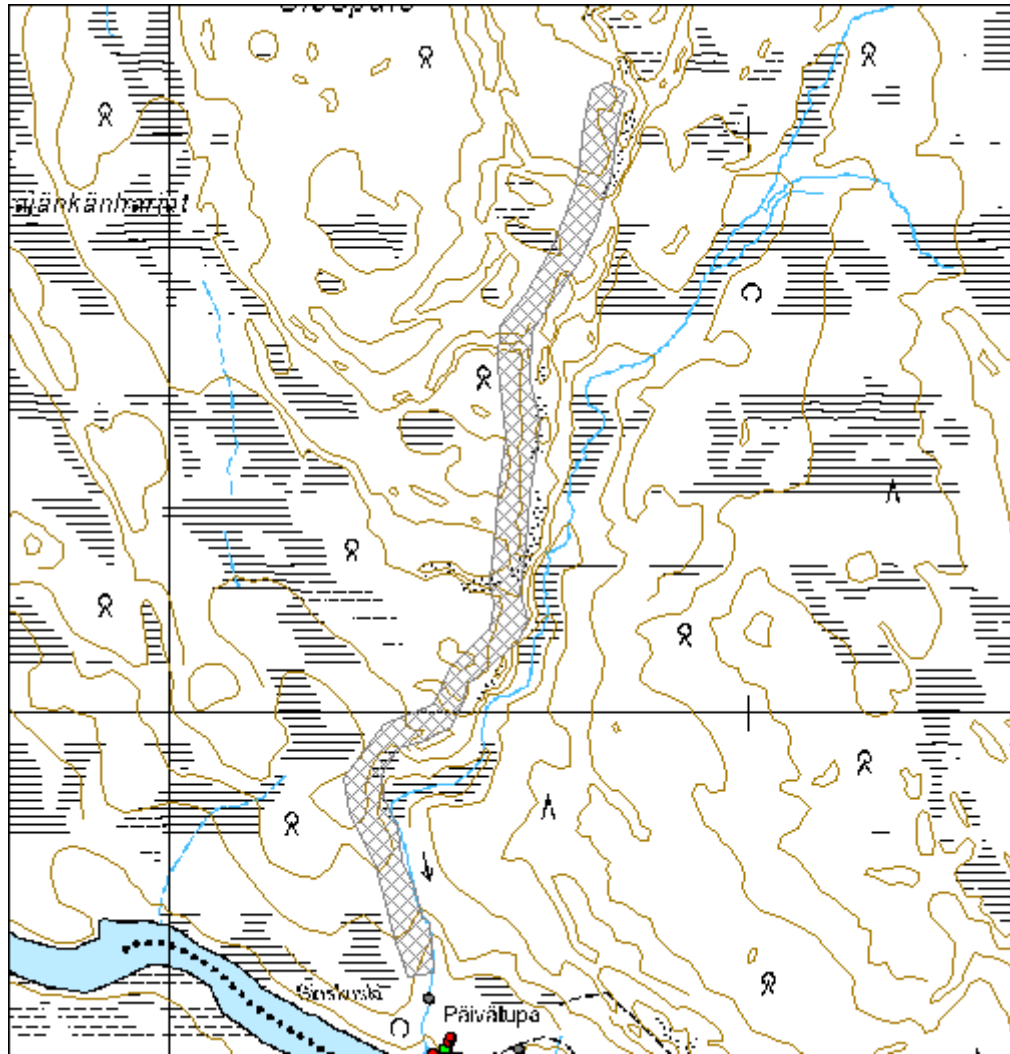

Kuva 26. Pyyntikuoppa 21 kuvattuna etelästä.

Kuva 27. Kivilatomus kuvattuna koillisesta. Kivilatomus on maassa kuvaajan ja harjoittelijan välissä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7585315, Y 3375586, Z 285	Mittakaava:	1:10000

Ruumissaari kuoppa jäännös

MH-tunnus: 180496

Kohdetyyppi:	3 Hautapaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7591794, Y 3359669, Z 289	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyy raportista "Enontekiö. Muinaisjäännösluettelo ja tarkastuksia mm. 1983-1980." Raportissa mainitaan, että Markku Torvinen sai paikan tiedokseen virkamatkalla 1984 Toivo Vieltojärveltä. Vieltojärvi kertoi Ounasjärven saaresta, silloin topografisessa kartassa nimettömästä, saaresta, jota kutsuttiin Ruumissaareksi. Hänen mukaansa sitä on käytetty tilapäishautana ja kuoppia olisi vieläkin havaittavissa. Kohdetta ei ilmeisesti kuitenkaan tarkastettu (?).

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ounasjärven saarella, joka on noin 2,3 kilometrin päässä Hetan kirkosta länsilounaaseen. Pieni saari on Kaltionsaaren lounaispuolella. Ruumissaari on noin 75 metriä pitkä ja leveimmillään noin 23 metriä. Se on länsiluode-eteläkaakosuuntainen ja se kapenee eteläkaakkoon. Muodoltaan se muistuttaa hieman pisaraa. Puolet saaresta on valtionmaalla. Kuoppajäännökset sijaitsevat juuri valtionrajan pohjoispuolella eli varsinaisia fyysisiä jäännöksiä ei ole valtion maalla. Saarella kasvaa pääasiassa koivua. Reunoilla muutamia mäntyjä. Aluskasvillisuutena on sammalta ja puolukkaa sekä jonkin verran vaivaiskoivua.

Kohteen kuvaus

Pienessä saarella on neljä kuoppaa. Joista yksi on erottuu muista selkeämpänä ja pidempänä. Kuopat keskittyvät saaren keskelle.

Kuoppa 1: x 3359664,78 y 7591798,5. On kuopista selkein. Pitkulainen, pohjoinen-eteläsuuntainen. Se on 2 metriä pitkä, metrin leveä ja noin 70 senttimetriä syvä. Siinä on tasainen pohja ja jyrkät seinät. Kuopan itälaidalla on maakasoja, jotka todennäköisesti ovat peräisin kuopasta. Kuoppa sijaitsee saaren keskiosassa.

Kuoppa 2: x 3359674,21 y 7591801,33 Kuoppa sijaitsee lähellä rantatörmää ja sen koko on 1,3x1,4 metriä ja syvyys 55 senttimetriä. Suunnaltaan se on länsiluode-itäkaakko.

Kuoppa 3: x 3359670,2 y 7591800,81 Kuopan koko on 1,20x1,5 metriä ja syvyys 40 senttimetriä. Suunnaltaan se on itäkoillinen-länsilounas.

Kuoppa 4: x 3359652,46 y 7591799,37 Ei ole varsinainen kuoppa. Sijaitsee saaren luoteispäässä keskellä. Maasto laskee terassimaisesti pohjoiseen. Terassin törmään on kaivettu 1,5x1,2 metriä kokoinen alue. Syvyydeltään se on noin 80 senttimetriä, mutta alaosa on terassin tasalla.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti topografian mukaan. Rajaukseen on sisällytetty koko saari.

Tulkinta

Väliaikainen hautapaikka. Kuopista ainakin kuoppa 1 on hautamainen. Muiden kuoppien tarkoitus jää epäselvämmäksi. Ne ovat muodoltaan epämääräisempiä ja pyöreämpiä. Väliaikaisia hautoja on käytetty, kun vainajaa ei ole saatu kuljetettua hautausmaalle esimerkiksi huonon kelin vuoksi. Kohde ajoittuu siis

todennäköisesti aikaan, kun Hetassa ei ollut kirkkoa eikä hautausmaata. Hettaan kirkko rakennettiin vasta vuonna 1864. Sitä ennen kirkko oli ensin Ruotsin puolella Rounalassa, sen jälkeen 1600-luvun alussa Markkinassa. 1800-luvun alussa Enontekiöllä oli kirkot sekä Markkinassa että Kaaresuvannossa Ruotsin puolella. 1826 Markkinan kirkko siirrettiin Palojoensuuhun.

Lisätietoja

Torvinen, Markku: Enontekiö. Muinaisjäännösluettelo ja tarkastuksia mm- 1983-1989:110
Magga, Päivi & Ojalatva, Eija 2013: Elävä ympäristö. Saamelainen kulttuuriympäristöohjelma:165

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuurieprintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

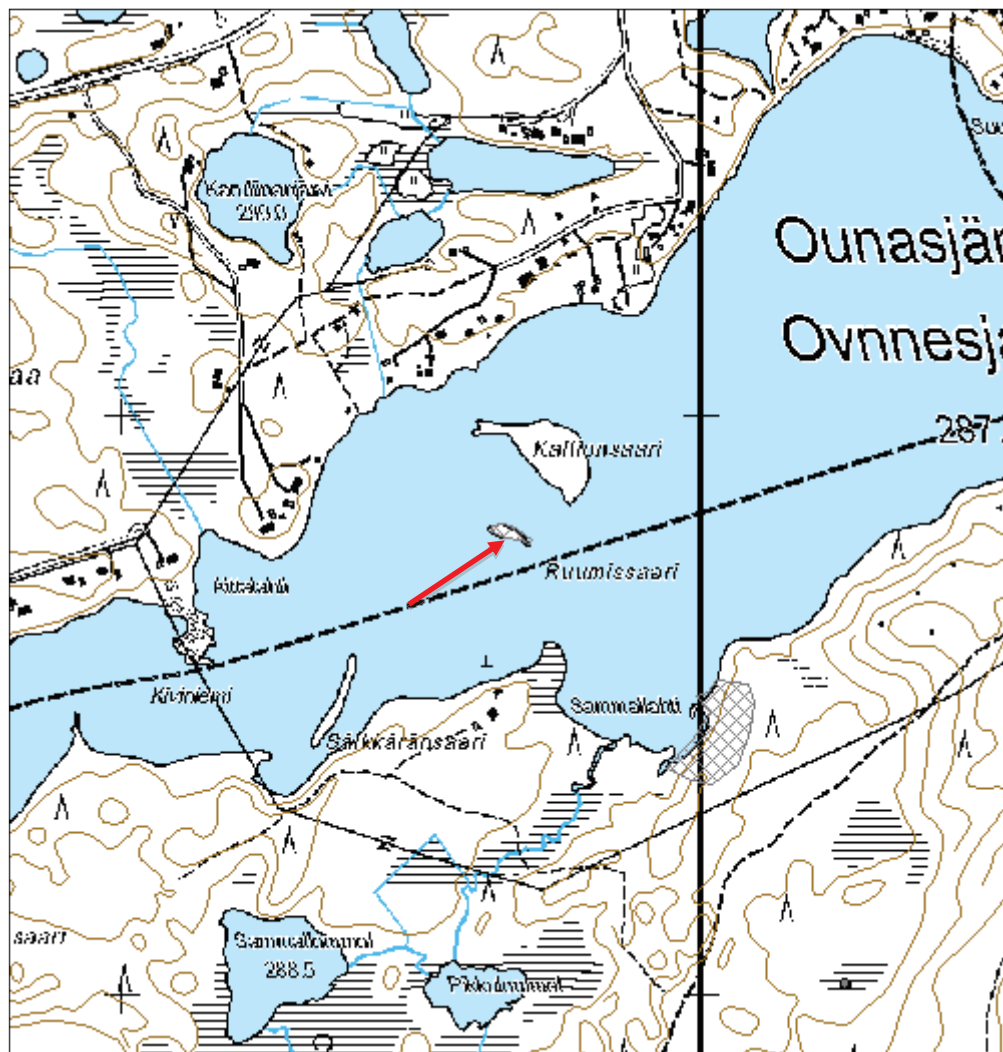

Kuva 28. Väliaikaiseksi haudaksi tulkittu kuoppa kuvattuna pohjoisesta. Vasemmalla maavalli, joka peräisin kuopasta.

Kuva 29. Etualalla kuoppa 1 ja sen maavalli. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	3 Hautapaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7591794, Y 3359669, Z 289	Mittakaava:	1:10000

Sammaljoensuu itä 1 asuinpaikka

MH-tunnus: 180497

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7112 Pronssikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7591452, Y 3360013, Z 290	Löydöt:	KM 32743 Asuinpaikkalöytöjä

Taustatiedot

Kohde löytyy muinaisjäännösrekisteristä. Tarkastettiin 22.6.2015.

Ympäristön kuvaus

"Kohde sijaitsee Ounasjärven etelärannalla, Sammaljoen suun itäpuolella. Alue muodostuu etelästä pohjoiseen Ounasjärveen laskevan Sammaljoen suualueesta. Maasto nousee jyrkästi 5-7 m suoraan järvestä. Mentäessä joen suusta hieman kauemmas, läheiselle pienelle niemelle asti, alkaa maasto laskea ja laskee lähelle järven pintaa. Alueen maaperä on hiekkaa, puusto mäntyä, aluskasvillisuus variksenmarjaa, puolukkaa ja poronjäkälää." -Muinaisjäännösrekisteri

Kohteen kuvaus

"Muinaisjäännöksiin viittaavia merkkejä tavattiin alueella kolmessa kohdassa (alueet 1-3). Alue 1 sijaitsee lähimpänä joen suuta, melko jyrkässä rinteessä, jossa oli eroosiopaljastuma. Alueelta löytyi palaneita luita ja koekuopasta punertavaksi palanutta hiekkaa - sekä huuhtoutumiskerros että rikastumiskerros. Alue 2 sijaitsee noin 100 m pohjoisempana eli joen suusta pois päin korkean rantatörmän päällä, hieman ennen pientä niemekettä. Polulta löytyi kvartsi-iskoksia ja -esineitä. Alueelle tehdyistä koekuopista ei löytynyt mitään, mutta maaperä oli värjäytynyt punertavaksi. Alue 3 sijaitsee pienen niemekkeen jälkeen noin 70 m edellisestä alueesta. Kaikki löydöt tehtiin aivan rannan tuntumasta, noin 1,5 metrin korkeudella veden pinnasta. Alue on kapea tasainen kaistale mahdollisen muinaisrannan alapuolella. Löydöt tehtiin koekuopasta 1, jossa oli myös punertavaksi palanutta maata sekä likamaata." -Muinaisjäännösrekisteri

Tarkastuksessa havaittiin kohteen olevan ennallaan. Rantavedestä havaittiin joitakin kvartsiesineiden katkelmia. Rantaan oli ajautunut paljon roskaa, muovia yms.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti muinaisjäännösrekisterissä olevan rajauksen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomais- rekisterinro:	47010306	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

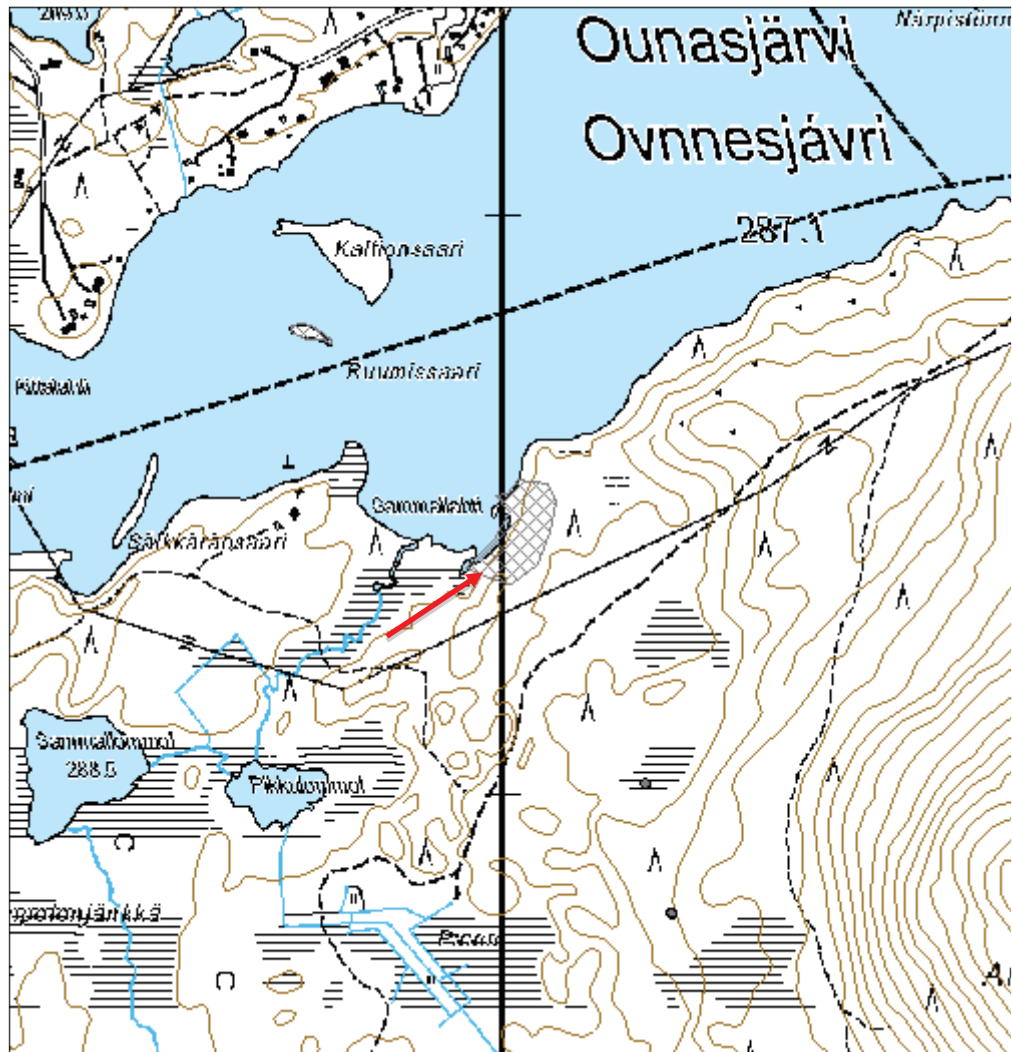
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
----------------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Kuva 30. Yleiskuva asuinpaikan rantaviivasta muinaisjäännösalueen lounaisreunalta koilliseen. Kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7591452, Y 3360013, Z 290	Mittakaava:	1:10000

Sioskoski tervahauta

MH-tunnus: 180064

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7584396, Y 3375594, Z 270	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyy Reiskasta

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ounasjoen koillisrannalla, Sioskosken alapuolella. Kohde sijaitsee kuivalla, kapeahkolla mäntykankaalla, joka kulkee joen ja suon välissä suunnilleen itä-länsisuunnassa. Kuviolla kasvaa pääpuulajina mäntyä ja aluskasvustona jonkin verran koivua. Kohteesta länteen on Sioskosken päivätupa.

Kohteen kuvaus

Tervahaudassa on 1,5-2 metriä leveä valli, jonka korkeus vaihtelee 20-50 senttimetrin välillä. Haudan halkaisija on 11 metriä ja syvyys noin metrin. Muodoltaan se on suppilomainen. Halssi laskee kaakkoon ja se on 5 metriä pitkä, 1,2 metriä syvä ja 1,5 metriä leveä. Tervahaudan päällä kasvaa mäntyjä, joiden halkaisija on noin 35 cm.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta. On osa suurempaa kokonaisuutta, johon kuuluu toinen tervahauta sekä kaksi tervasaunaa. Nämä jäivät kuitenkin inventoijilta huomioimatta.

Pääkohde on 74971 Sioskosken tervahauta ja kämpä.

"Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hanke: Ketomellalaiset ovat polttaneet tällä paikalla tervaa 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa. Juho Autto (s.1800-luvun lopulla) on vielä polttanut siellä tervaa. Terva on kuljetettu puisissa tynnyreissä soutuveneillä alas aina Kemiin asti. Maalikylistä on tuotu elintarvikkeita paluumatkalla kotiin. Joskus vene on kaatunut koskessa ja esim. jauhot ovat kastuneet. Miehillä on mennyt paluumatkalla paljon kauemmin kuin menomatalla, koska he ovat soutaneet ja sauvoneet koskia ylävirtaan."

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.6.2015	Tarkastaja: M. Kieleväinen	
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015		

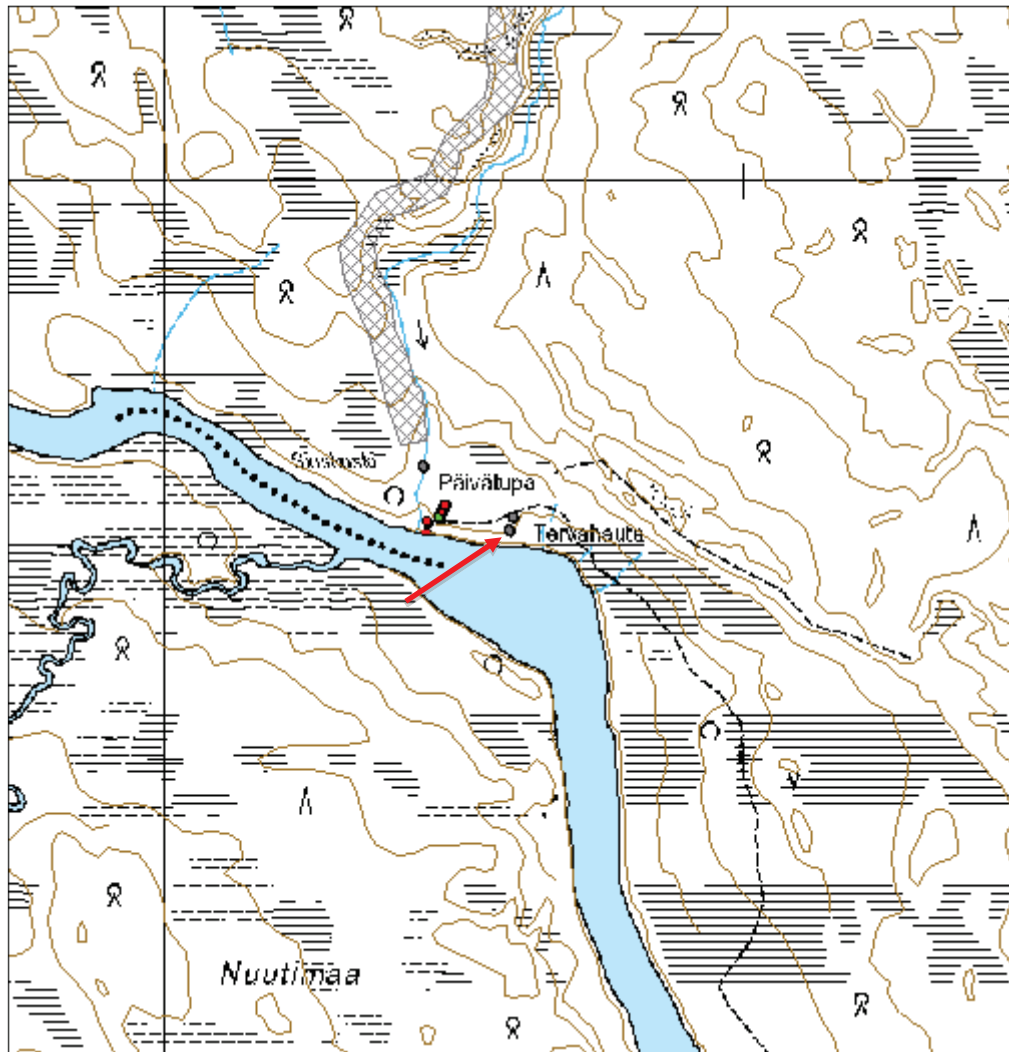
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 31. Kuvassa näkyy tervahaudan halssi. Kuvattu kaakosta halssin edestä tervahautaa kohti.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7584396, Y 3375594, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	40		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7595005, Y 3374376, Z 305	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyy muinaisjäännösrekisteristä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vuontisjoen ja Vanhajoen välissä olevan Kurkkiorovan luoteis- ja etelärinteellä. Kurkkiorovan luoteisrinteellä on hiekkakuoppa, joka katkaisee pyyntikuoppaketjun. Hiekkakuopan luoteispuolelle jatkuva pyyntikuoppaketjun osa puuttuu tästä esityksestä, koska se sijaitsee kokonaan yksityismaalla. "Pyyntikuoppaketju, jossa on yhteensä 38 kuoppaa kahdessa eri ryhmässä, sijaitsee Vuontisjärvestä laskevan Vuottesjohkan ja Boaresjohkan välisen Kurkkiorovan länsi- ja etelärinteellä, Vuontisjärvi-Hetta -välisen maantien 356 eteläpuolella. Kuopparivi kiertää rovan länsipuolitse sen eteläpuolelle. Maasto on hiekkaista mäntykangasta." -Muinaisjäännösrekisteri

Kohteen kuvaus

Kuoppa 1: x 3374347,08. y 7594817,25. Kuoppa on kooltaan 4x4,5 metriä ja 1,2 metriä syvä. Suunnaltaan koillinen-lounas.

Kuoppa 2: x 3374344,09. y 7594816,47. Kuopan koko on 4x3 metriä ja syvyys metri. Suunnaltaan koillinen-lounas.

Kuoppa 3: x 3374335,66. y 7594819,31. Kuopan koko on 4x3 metriä ja syvyys 0,7 metriä. Suunnaltaan koillinen-lounas.

Kuoppa 4: x 3374333,12. y 7594823,34. Kuopan koko on 3,5x3,5 metriä ja syvyys 40cm. Kuoppa sijaitsee aivan metsätien vieressä, sen eteläpuolella. Kuoppa on suunnaltaan koillinen-lounas.

Kuoppa 5: x 3374324,29. y 7594834,77. Kuopan koko on 3x3 metriä ja syvyys 30 cm. Suunnaltaan se on koillinen-lounas.

Kuoppa 6: x 3374321,57. y 7594839,37. Kuopan koko on 4x2,5 metriä ja se on 30 cm syvä. Suunnaltaan se on koillinen-lounas.

Kuoppa 7: x 3374316,22. y 7594840,57. Kuopan koko on 3x2,5 metriä ja se on 40 cm syvä. Suunnaltaan se on koillinen-lounas.

Kuoppa 8: x 3374321,55. y 7594848,49. Kuopan koko on 2,5x2 metriä ja se on 40 cm syvä.

Kuoppa 9, 10 ja 11: x 3374296,36. y 7594863,15. Kolme kuoppaa rivissä linjassa itäkaakko-länsiluode. Länsiluode päässä oleva kuoppa 9 on kooltaan 3x3,5 metriä ja 30 cm syvä. Keskimäinen kuoppa 10 on kooltaan 5x1 metriä ja sen syvyys on 15 cm. Itäkaakko päässä oleva kuoppa 11 on kooltaan 3,5x4 metriä ja syvyys 30 cm. Kaikki kuopat ovat suunnaltaan pohjoinen-etelä.

Kuoppa 12: x 3374274,68. y 7594873,91. Kuoppa on pieni 2x1,5 metriä ja 20 cm syvä.

Kuoppa 13: x 3374303,79. y 7594880,28. Kuopan koko on 5x4 metriä ja se on 80 cm syvä.

Kuoppa 14: x 3374299,69. y 7594888,68. Kuopan koko on 2x1 metriä ja syvyys 15 cm.

Kuoppa 15, 16 ja 17: x 3374341,78. y 7594895,52. Kolme kuoppaa linjassa eteläkaakko-pohjoisluode.

Kuoppa 15 on pyöreä halkaisijaltaan 4 metriä ja syvyys 30 cm. Kuoppa 16 on edellisestä 3 metriä länteen. Sen koko on 2x1 metriä ja syvyys 15 cm. Kuoppa 17 on kuoppa 15:sta 8 metriä kaakkoon. Se on matala, pyöreä kuoppa, jonka halkaisija on 3 metriä ja syvyys 10 cm.

Kuoppa 18: x 3374353,87. y 7594906,83. Kuopan koko on 3x2 metriä ja syvyys 60 cm. Sen suunta on itä-länsi.

Kuoppa 19: x 3374367,41. y 7594917,14. Kuopan koko on 3x4 metriä ja syvyys 60 cm. Suunnaltaan se on kaakko-luode.

Kuoppa 20: x 3374374,03. y 7594930,40. Kuopan koko on 4x4 metriä ja syvyys metrin. Suunnaltaan se on itäkoillinen-länsilounas.

Kuoppa 21, 22 ja 23: x 3374372,06. y 7594934,97. Kuoppa 21 on kooltaan 2,5x1,5 metriä ja syvyys 10 cm. Kuoppa 22 on siitä kolme metriä itäkoilliseen ja sen koko on 2x1 metriä. Syvyys 10 cm. Kuoppa 23 on rinteessä. Sen koko on 3x3,5 metriä ja syvyys 70 cm. Kaikkien kuoppien suunta on länsilounas-itäkoillinen.

Kuoppa 24: x 3374378,08. y 7594964,83. Kuopan koko on 5x3 metriä ja syvyys on metrin. Suunnaltaan se on luode-kaakko.

Kuoppa 25: x 3374374,82. y 7594970,95. Kuopan koko on 4x3 metriä ja syvyys 80 cm. Suunnaltaan se on luode-kaakko.

Kuoppa 26: x 3374365,62. y 7594983,13. Kuopan koko on 3x2 metriä ja syvyys 15.

Kuoppa 27: x 3374392,65. y 7595026,28. Kuopan koko on 4,5x4 metriä ja syvyys 40-70 cm. Kuopassa on selkeät vallit, joiden korkeus on 50 cm ja leveys 1,5 metriä. Kuopan suunta on itäkaakko-länsiluode.

Kuoppa 28: x 3374396,33. y 7595039,50. Kuopan koko on 4x3 metriä ja syvyys 60 cm.

Kuoppa 29: x 3374400,03. y 7595068,55. Kuopan koko on 3x5,5 metriä ja syvyys 0,8-1,8 metriä. Kuoppa on rinteessä. Sen suunta on kaakko-luode.

Kuoppa 30: x 3374412,42. y 7595084,69. Kuoppa on laakea. Kooltaan 4x3 metriä.

Kuoppa 31 ja 32: x 3374425,88. y 7595108,40. Kaksi kuoppaa lähekkäin. Kuoppa 31 kooltaan 3x2 metriä. Sen etelälaita on jyrkkä. Kuoppa 32 edellisen eteläpuolella. Se on pyöreä ja sen halkaisija on 3,5 metriä ja syvyys 60 cm.

Kuoppa 34: x 3374436,44. y 7595111,23.

Kuoppa 35: x 3374449,32. y 7595130,32. Kuopan koko on 2,5x3 metriä, valleineen 6x5,5 metriä. Syvyyttä kuopalla on 30 cm.

Kuoppa 36: x 3374468,12. y 7595141,68. Kuopan koko on 2,5x2 metriä ja syvyys 20 cm.

Kuoppa 37: x 3374517,53. y 7595166,21.

Kuoppa 38: x 3374525,91. y 7595173,43.

Kuoppa 39: x 3374535,03. y 7595184,52. Kuopan koko on 4x3,5 ja syvyys 30 cm. Sen suunta on itäkaakko-länsiluode. Se on loivassa rinteessä.

Kuoppa 40: x 3374548,93. y 7595204,86. Soikean kuopan koko on 3x3 ja sen suunta on itäkaakko-länsiluode.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti pyyntikuoppien sijainnin perusteella sekä muinaisjäännösrekisterissä olevaan alueeseen perustuen. Alueeseen kuuluu pyyntikuoppien väliin jäävä alue sekä pyyntikuoppien ympäriltä noin 10-20 metrin vyöhyke. Kohteen rajaus on laajempi kuin muinaisjäännösrekisteristä löytyvä, mutta tästä rajauksesta puuttuvat hiekkakuopan luoteispuolella olevat pyyntikuopat.

Tulkinta

Pyyntikuoppaketju.

Ensimmäiset kahdeksan kuoppaa eivät ole muinaisjäännösrekisterissä näkyvän muinaisjäännösalueen sisällä. Kuopat 24-26 sijoittuvat muinaisjäännösrekisterissä olevien kahden eteläisemmän alueen väliin eli nekään eivät kuulu nykyiseen muinaisjäännösrajaukseen. Kuopasta 26 eteenpäin kuopat ovat valtion ja

yksityismaan rajalla. Pyyntikuoppa-alue kulkee jonkin aikaa valtion- ja yksityismaan rajalla, kunnes kaartaa enemmän koilliseen. Kuopan 30 kohdalta pyyntikuopat alkavat varmuudella olla yksityismaan puolella.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 32. Pyyntikuoppa 1 kuvattuna lännestä. Taustalla virtaa Vuontisjoki.

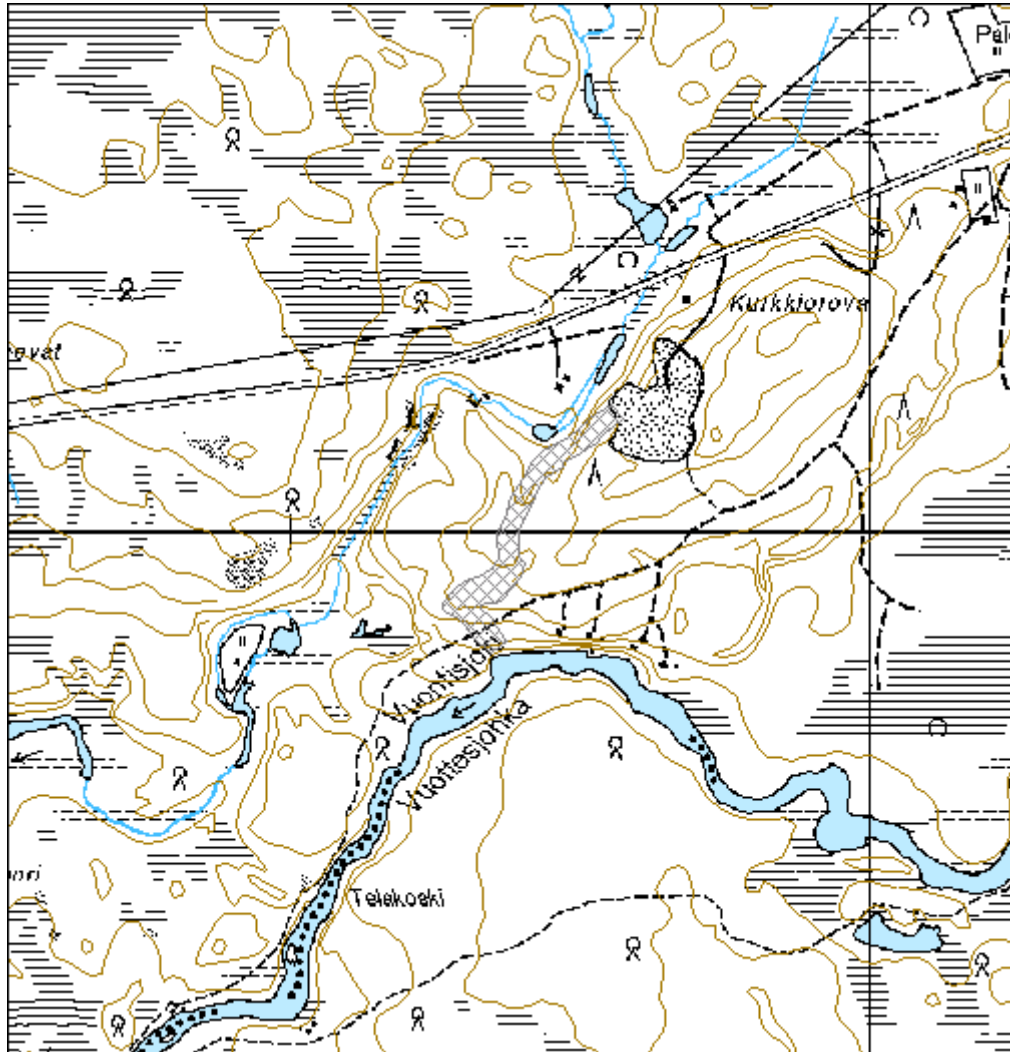

Kuva 33. Pyyntikuoppa 4 kuvattuna etelästä. Kuopan pohjoispuolella kulkee metsäautotie.

Kuva 34. Pyyntikuoppa 32. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7595005, Y 3374376, Z 305	Mittakaava:	1:10000

5.2 Kulttuuriperintökohteet

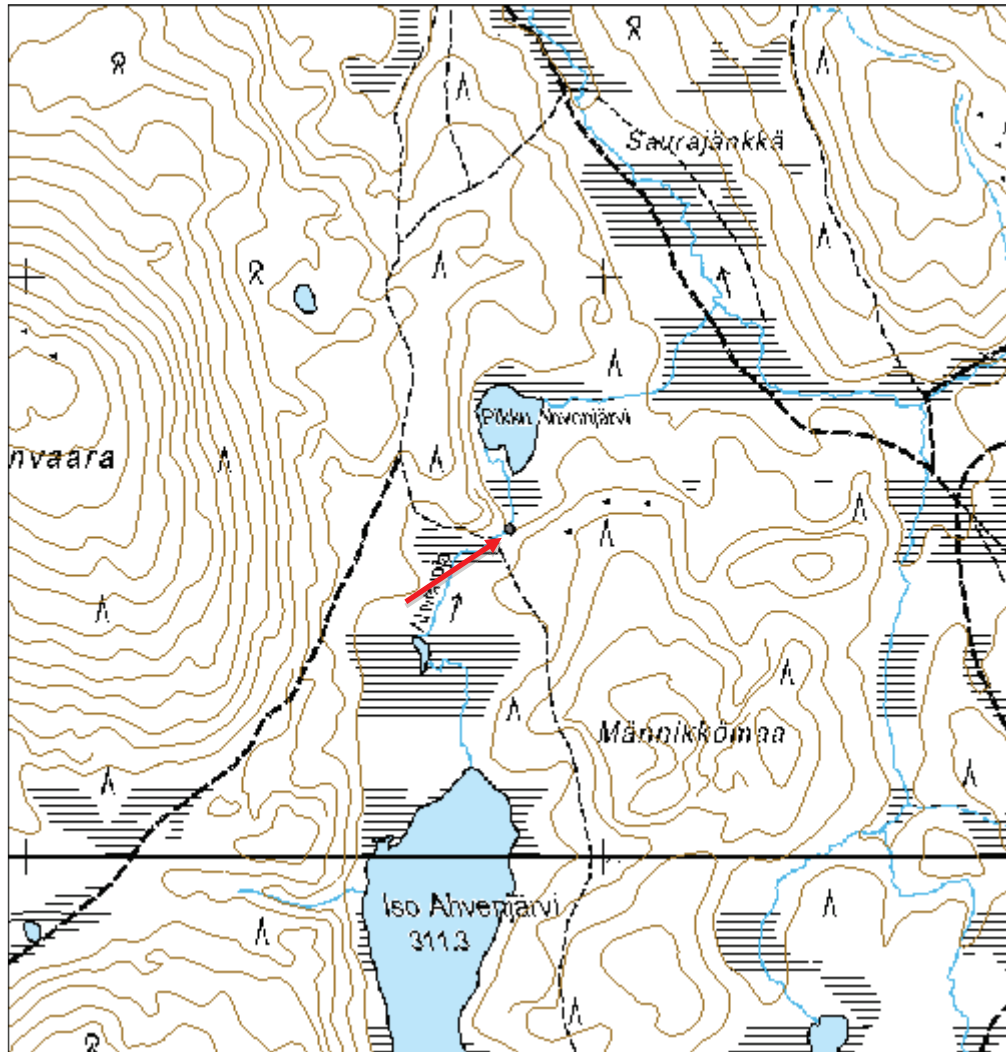
Ahvenoja silta jäännös		MH-tunnus: 181038
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija: 198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä: 198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta: 47 Enontekiö
Lukumäärä:	1	
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu: 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7590564, Y 3361834, Z 309	Löydöt:
Taustatiedot		
Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.		
Ympäristön kuvaus		
Kohde sijaitsee noin 2,3 kilometriä Hetan kirkosta etelään Ounasjärven eteläpuolella Ahvenojan varrella. Kohde on Pikku Ahvenjärven etelärannasta noin 90 metriä etelään. Purossa ja sen varrella kasvaa rentukoita. Puron varressa kasvaa pääosin koivua. Aluskasvillisuutena mustikkaa, heiniä ja sammalta.		
Kohteen kuvaus		
Ahvenojan yli on kulkenut silta. Sillasta on jäljellä molemmilla rannoilla puron suuntaisia pyöreitä tukipuita sammalen alla. Kaakkoisrannalta lähtee puron yli neljä pyöreää puuta, jotka ulottuvat puron puoliväliin. Silta on kulkenut puron yli luode-kaakkosuuntaisesti. Luode rannalta sillan kohdalta lähtee selkeä polku, joka jatkuu luoteeseen Pikku Ahvenjärven länsirantaa ja siitä pohjoiseen. Noin 7 metrin päässä siltajäännöksestä pohjoiseen on vanhahko pienpetoloukku.		
Kohteen rajaus		
Kohde rajautuu pistemäisesti.		
Tulkinta		
Vanha siltajäännös kulkureitillä. Vuoden 1973 topografiseen karttaan, joka perustuu 1965-67 suoritettuun kartoitukseen, on merkitty kaksi polkua Ahvenojan yli, joista toinen ylittää puron suunnilleen samalta kohdasta kuin nykyinen karttaan merkitty polku. Toinen polku vanhaan karttaan merkitty polku ylittää puron suunnilleen siltajäännöksen kohdalta.		
Lisätietoja		
Toimenpiteet		
Tarkastukset		
Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 23.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen		
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015		

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kuva 35. Puron rannoilla on näkyvissä vielä sillan lahonneita puita. Kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7590564, Y 3361834, Z 309	Mittakaava:	1:10000

Aitijärvi haasia

MH-tunnus: 179278

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7585107, Y 3387626, Z 314	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Aitijärven lounaispuolella märällä suolla. Haasia on lähellä Aitijärven rantaa.

Kohteen kuvaus

Suovasta on näkyvissä 9 tolppaa. Pisin tolppa on 1 m pitkä ja muut noin 0,5 m. Suova on etelä-pohjoissuuntainen.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Heinähaasia. Haasialle on nostettu heinää kuivumaan, joka on korjattu ympäröivästä suosta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 16.6.2015 Tarkastaja: M.Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suoje- lu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

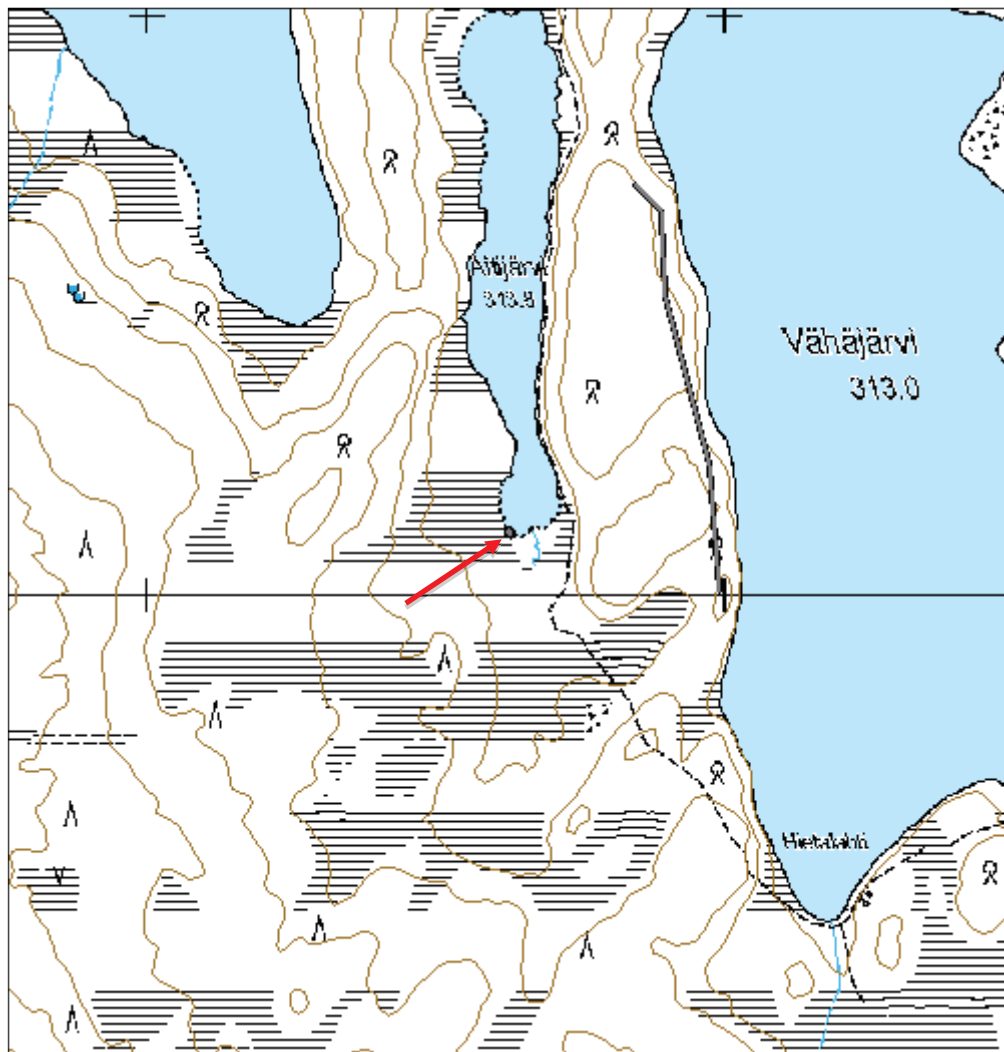
Ympäristön suo- 0 Ei määritelty

jelu:	
Selitys:	

Kuva 36. Suosta erottuu vielä haasian tolppien jäänteitä. Kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7585107, Y 3387626, Z 314	Mittakaava:	1:10000

Alainen Hirvaskoski 2 pitkospuu jäännös

MH-tunnus: 181014

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7572733, Y 3341280, Z 261	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee lähellä Muonionjoen koskea nimeltä Alainen Hirvaskoski. Kohde sijaitsee Äijäjoelta noin 1,5 kilometriä lounaaseen suossa kahden maa-alueen välissä.

Kohteen kuvaus

Suossa tuntuu jalan alla pitkittäisiä puita 2-3 rinnakkain. Puut ovat pyöreitä. Yksi näkyy suonpinnalla. Pitkoksia on noin 20 metrin matkalla. Pitkoset kulkevat koillinen-lounassuuntaisesti. Koillispäässä kuivalla maalla maastosta erottuu polkua, joka jatkuu koillista kohti kivikkoisella kankaalla.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu viivamaisesti havaittujen rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Suonylittävät pitkokset.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.7.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

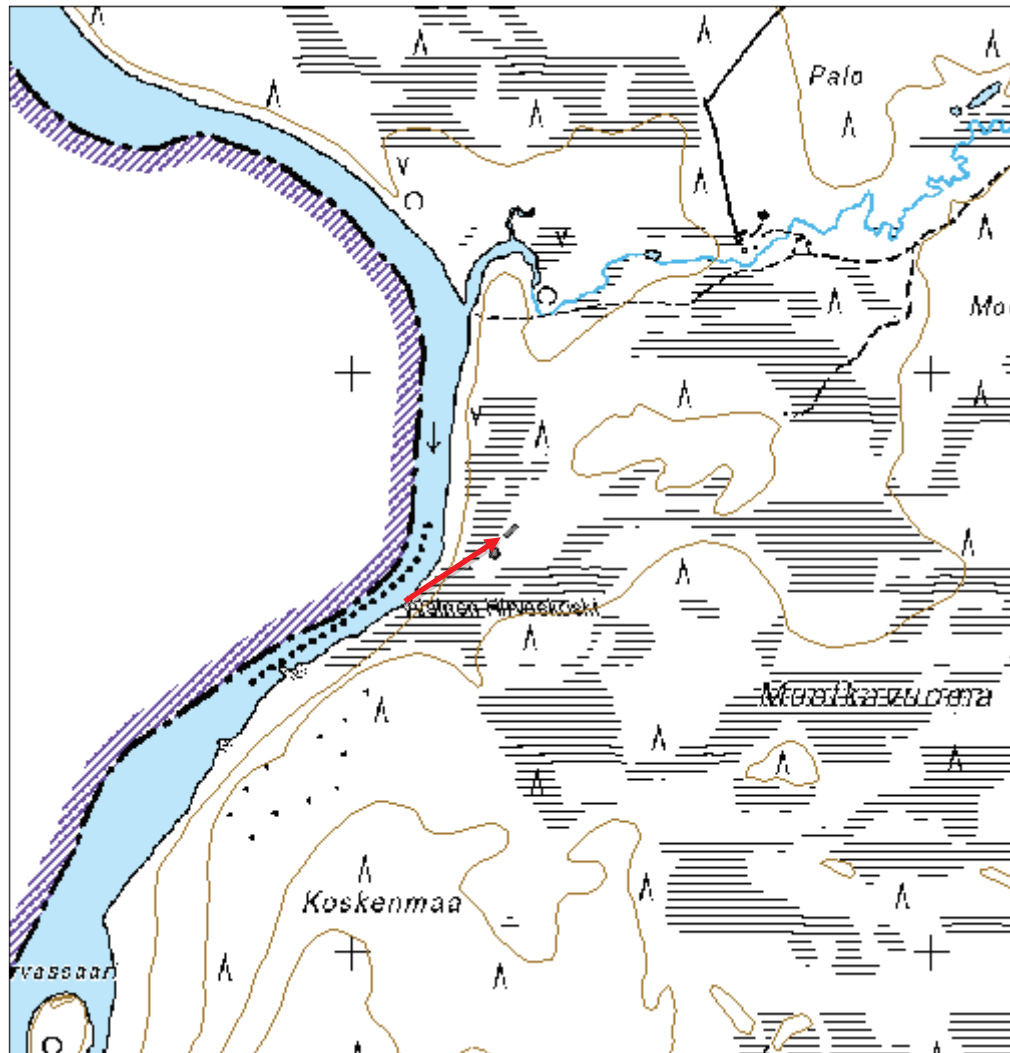
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 37. Pitkospuut kuvattuna koillisesta. Yksi puu näkyy suon päällä.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7572733, Y 3341280, Z 261	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7572687, Y 3341244, Z 263	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee lähellä Muonionjoen koskea nimeltä Alainen Hirvaskoski. Kohde sijaitsee Äijäjoelta noin 1,5 kilometriä lounaaseen pienehkällä, noin 86x40 metriä kokoisella, kivisellä saarekkeella soiden keskellä. Kuviolla kasvaa harvakseltaan mäntyä ja jonkin verran koivua. Aluskasvillisuutena on jonkin verran puolukkaa ja variksenmarjaa sekä jäkälää ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kiviä on aseteltu avoimen puolikaaren muotoon. Aukeaa pohjoiskoilliseen. Sivujen pituudet ovat noin 1,3 metriä ja pääty 1,5 metriä. Kivet ovat keskimäärin halkaisijaltaan noin 20-30 senttimetriä. Kiviä on jonkin verran aseteltu päällekkäin, varsinkin pienempiä. Isompia on vain yksi kerros.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

?

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.7.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

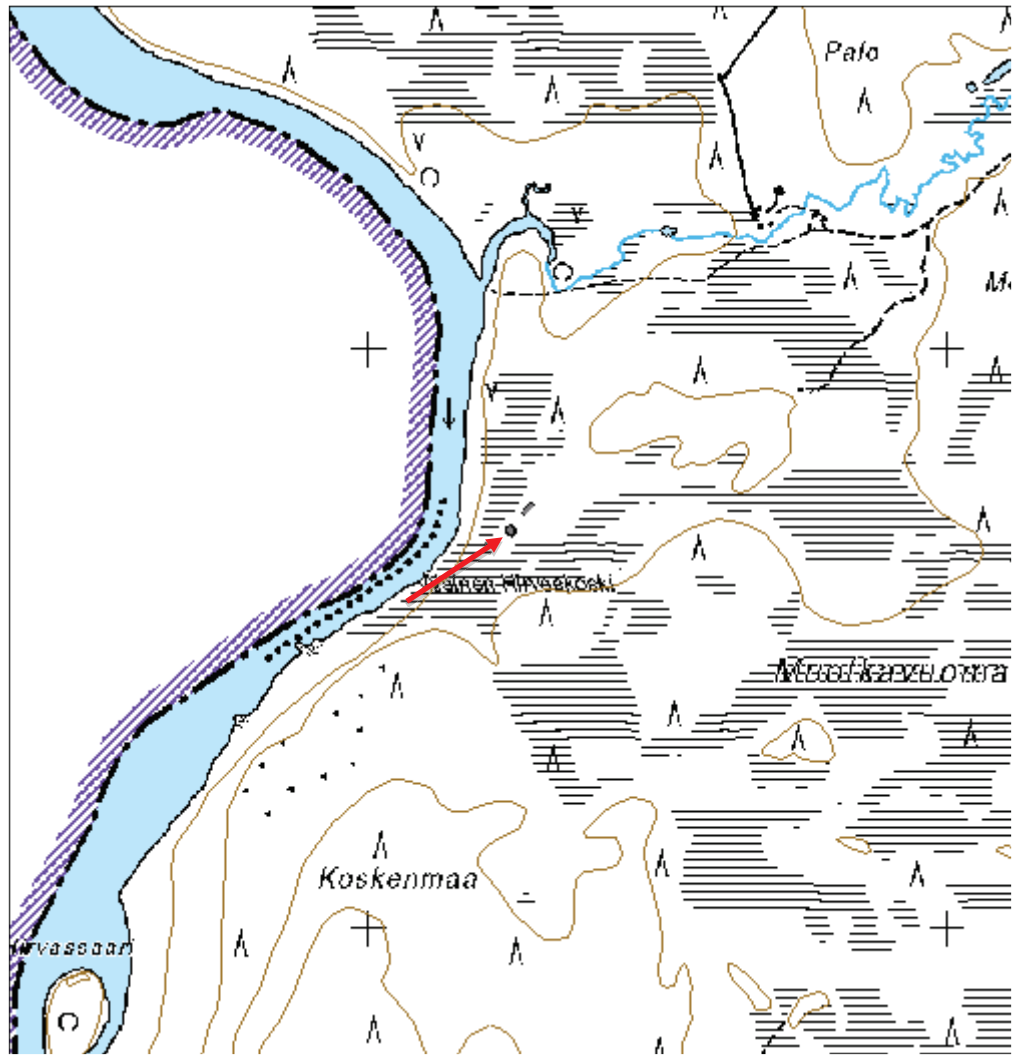

Kuva 38. Rakennelma luoteesta kuvattuna.

Kuva 39. Kivirakennelma vanhan männyn juurella. Kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7572687, Y 3341244, Z 263	Mittakaava:	1:10000

Harjijärvenharjut pistooli jäännös

MH-tunnus: 181055

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7589451, Y 3362228, Z 318	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 3,4 kilometriä Hetan kirkolta etelään Harjijärven ja Latojärvien välissä, Harjijärvenharjun pohjoispuolella. Kohde on noin 47 metriä Latojärvien eteläisemmästä lammesta lounaaseen ja noin 60 metriä Harjijärvestä pohjoisluoteeseen. Kuviolla kasvaa hakkuukypsää mäntyä, jonkin verran koivua. Aluskasvillisuutena on puolukkaa ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Männysssä on noin 1,5 metrin korkeudella asepiippu puun sisässä. Piipusta on näkyvissä noin 3-4 senttimetriä. Sen päässä on tähtäin. Piippu osoittaa lounaaseen. Männyn kaarna on kasvanut piipun ympärille, siinä näkyy pihkavaurioita. Toisella puolella mäntyä ei näy mitään poikkeuksellista.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Kyseessä lienee Mauser C96 tai ns. Ukko-mauseri pistoolin piippu tai jonkin vastaavan pistoolin piippu. Mauser C96 pistooleja tehtiin Saksassa 1917-1918 saksalaiset aseisti suomalaisia jääkäreitä ja valkoisia. Tämän jälkeen aseet siirtyivät Suojeluskunnan käyttöön, josta edelleen sen lakkauttamisen jälkeen puolustusvoimille. Ukko-Mauseri on ollut metsästyskäytössä 1920-1960 luvuilla, kuten myös poromiehillä. Syytä piipun sijaintiin männysssä en osaa kuin arvailla.

Lisätietoja

www.waffenlager.net "Mauser C96"

Wikipedia "Mauser C96"

Myös:

www.jaegerplatoon.net "Pistols Part 2: Mauser M/96, Nagant and TT-33"

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi: 2015

Tarkastuspvm: 23.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen

Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Eonontekiö 2015

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

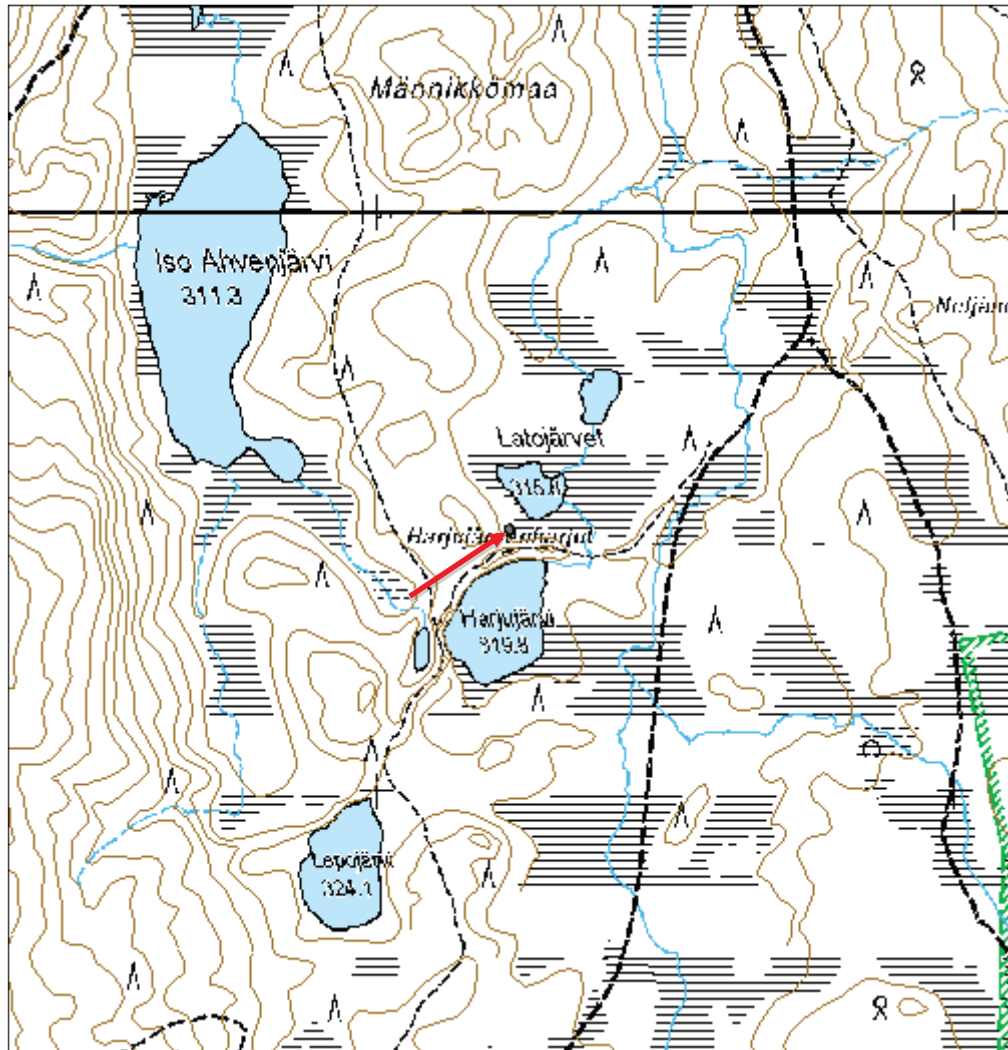

Kuva 40. Pistoolin piippu on tiukasti kiinni männyn kyljessä. Kuvattu länsiluoteesta.

Kuva 41. Yleiskuva piipun sijaintipaikasta. Vasemmalle jää Latojärven ranta ja takana siintää Harjujärvenharjut.
Kuvattu länsiluoteesta.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7589451, Y 3362228, Z 318	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7588866, Y 3387695, Z 305	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoimassa Pasmajärven rantaa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Pasmajärven rannasta noin 75 metriä länteen suomalaisen maaston ympäröimällä saarekkeella. Lähellä on kesämökki. Maasto on kuivaa kangasta, jossa kasvaa lähinnä mäntyjä ja jonkin verran koivua, reunoilla vaivaiskoivua.

Kohteen kuvaus

Rakennus on kooltaan 6,65x4,30 metriä. Siinä on harjakatto ja sen korkeus on keskeltä 2 metriä ja reunasta 1,8 metriä. Rakennuksen suunta on itäkaakko-länsiluode. Länsiluode päässä on eteisoa, jonka koko on 1,8x3,8 metriä. Sen oviaukko on etelälounaaseen. Varsinaisen rakennuksen oviaukko on länsiluoteeseen ja se on rakennuksen itäkoillisnurkassa. Eteisen katto on kokonaan romahtanut. Rakennuksessa on maalattia.

Rakennus on osittain tuettu kolmeen elävään puuhun, itäkaakko päästä yhteen ja länsiluoteesta kahteen. Rakennukset seinät ovat vaakalautoitettuja. Myös katto on lautaa, sen päällä on turvetta ja lautojen ja turpeen välissä on muovi. Osassa laudoista on vielä kuori paikallaan.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Porosuoja. Rakennus ei luultavasti ole kovin vanha, koska puut, joiden varaan se on osittain rakennettu eivät ole alkaneet vielä kyljestämään niihin hakattuja lautoja.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 5.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen

Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

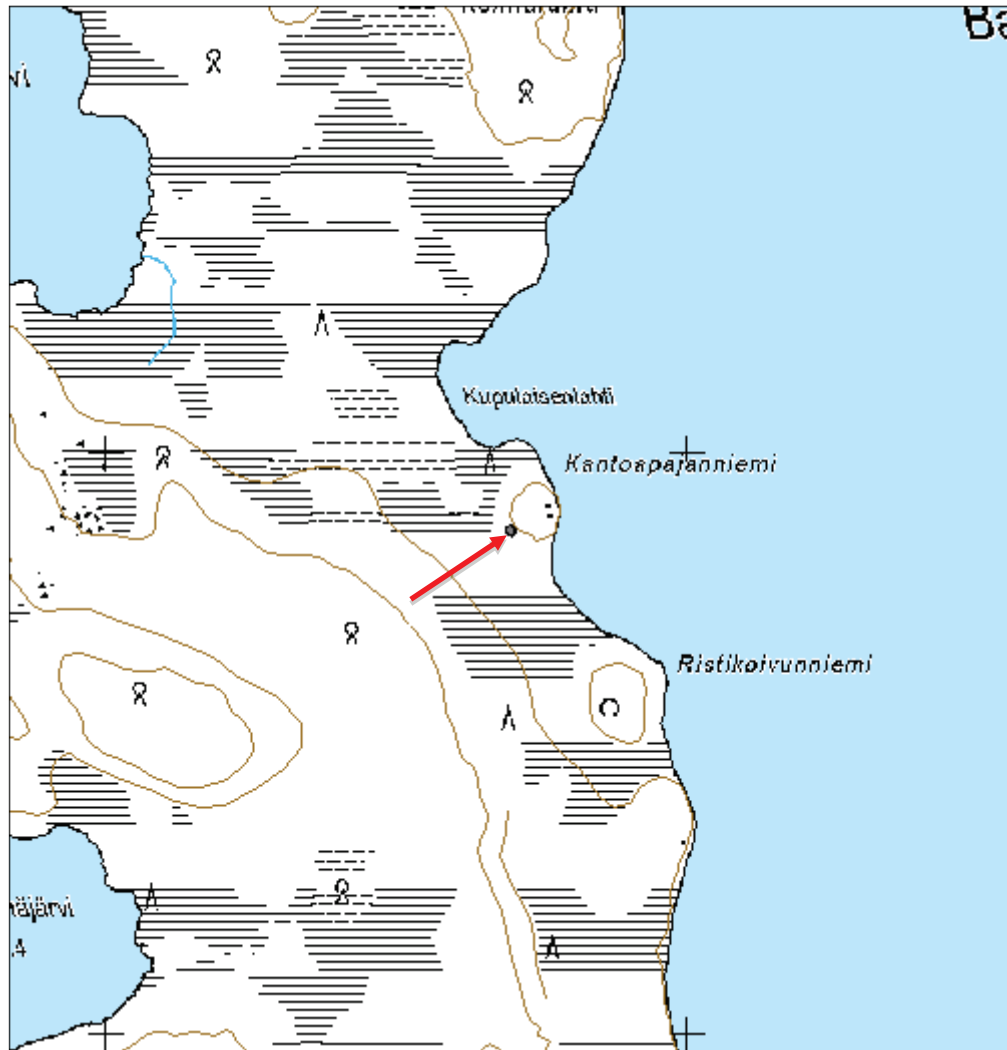

Kuva 42. Yleiskuva porosuojusta. Kuvattu länsilounaasta.

Kuva 43. Porosuoja sisältä kuvattuna. Kuvattu länsiluoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7588866, Y 3387695, Z 305	Mittakaava:	1:10000

Kumppinokka 2 aita jäännös

MH-tunnus: 181215

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7585073, Y 3348180, Z 295	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Hetantien eteläpuolella Kumppinokka nimisen maa-alueen länsipuolella suonreunassa. Kohde on erotusaidan länsipuolella. Kuviolla kasvaa mäntyä ja koivua. Aluskasvillisuutena on sammalta, vaivaiskoivua, suopursua ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Noin 40 metrin matkalla on puisen aidan jäänteitä. Aita on luode-kaakkosuuntainen. Tolppien korkeus on noin 1,6 metriä. Tolppia on pystyssä viisi. Tolpissa on rautanaulalla kiinnitetty pyöreitä puita kolmelle korkeudelle.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu viivamaisesti havaittujen rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kohde on osa poroaitaa. Kohde saattaa olla jäännös vanhemmasta poroaidasta tai se on ollut osa vielä pystyssä olevaa erotusaitaa. Ovat saattaneet toisen aitajäännöskohteen kanssa muodostaa konttorin erotusaidan kylkeen.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 29.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

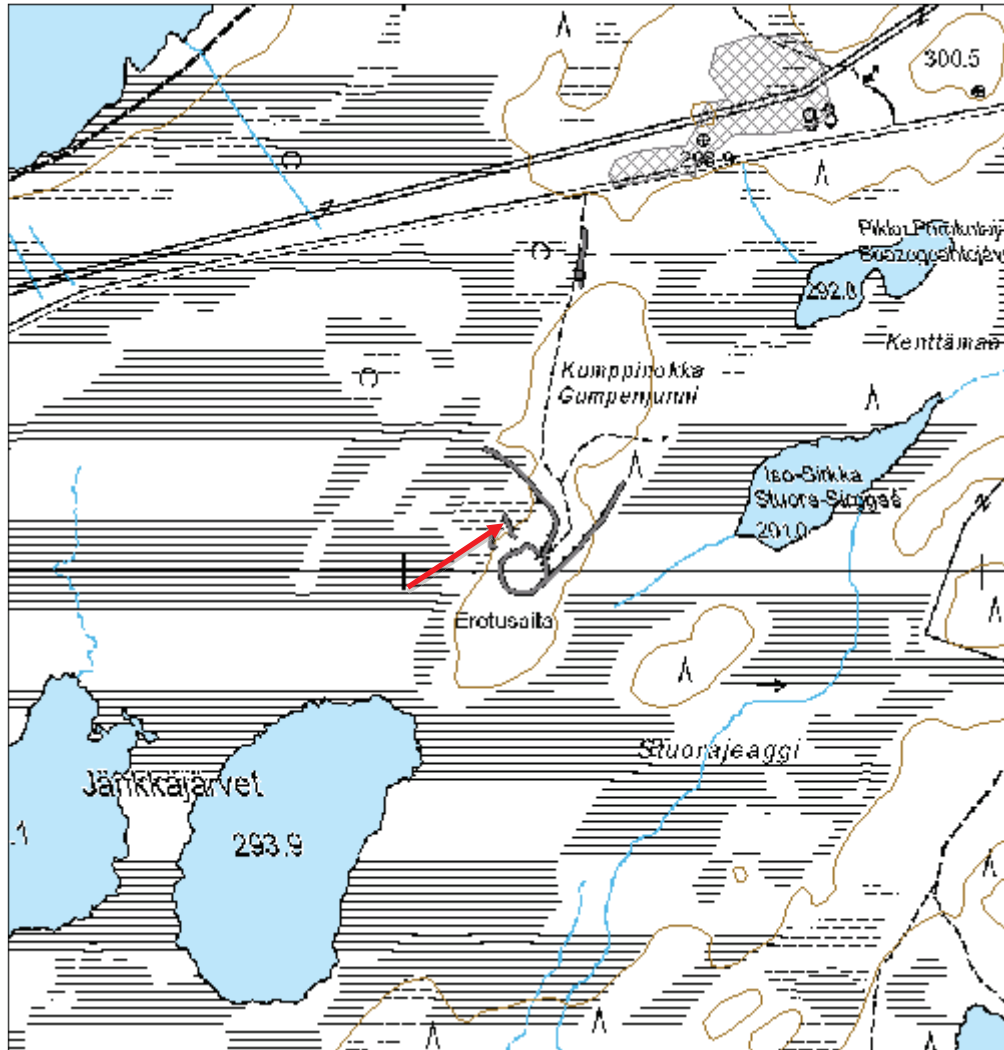
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 44. Kuvassa näkyy kaksi aitatolppaa ja niissä kiinni olevia poikkipuiden jäänteitä. Kuvattu eteläkaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7585073, Y 3348180, Z 295	Mittakaava:	1:10000

Kumppinokka 3 aita jäännös

MH-tunnus: 181216

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7585049, Y 3348147, Z 295	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Hetantien eteläpuolella Kumppinokka nimisen maa-alueen länsipuolella suonreunassa. Kohde on erotusaidan länsipuolella. Kuviolla kasvaa mäntyä ja koivua. Aluskasvillisuutena on sammalta, vaivaiskoivua, suopursua ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Noin 40 metriä pitkä aitajäännös. Eläviin puihin on rautanauiloilla kiinnitetty kolmeen korkeuteen pyöreitä puita vaakatasoon. Ne ovat enää yhdestä päästä kiinni. Korkein puu on noin 1,4 metrin korkeudella.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu viivamaisesti.

Tulkinta

Kohde on osa poroaitaa. Kohde saattaa olla jäännös vanhemmasta poroaidasta tai se on ollut osa vielä pysyvässä olevaa erotusaitaa. Ovat saattaneet toisen aitajäännöskohteen kanssa muodostaa konttorin erotusaidan kylkeen.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 29.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

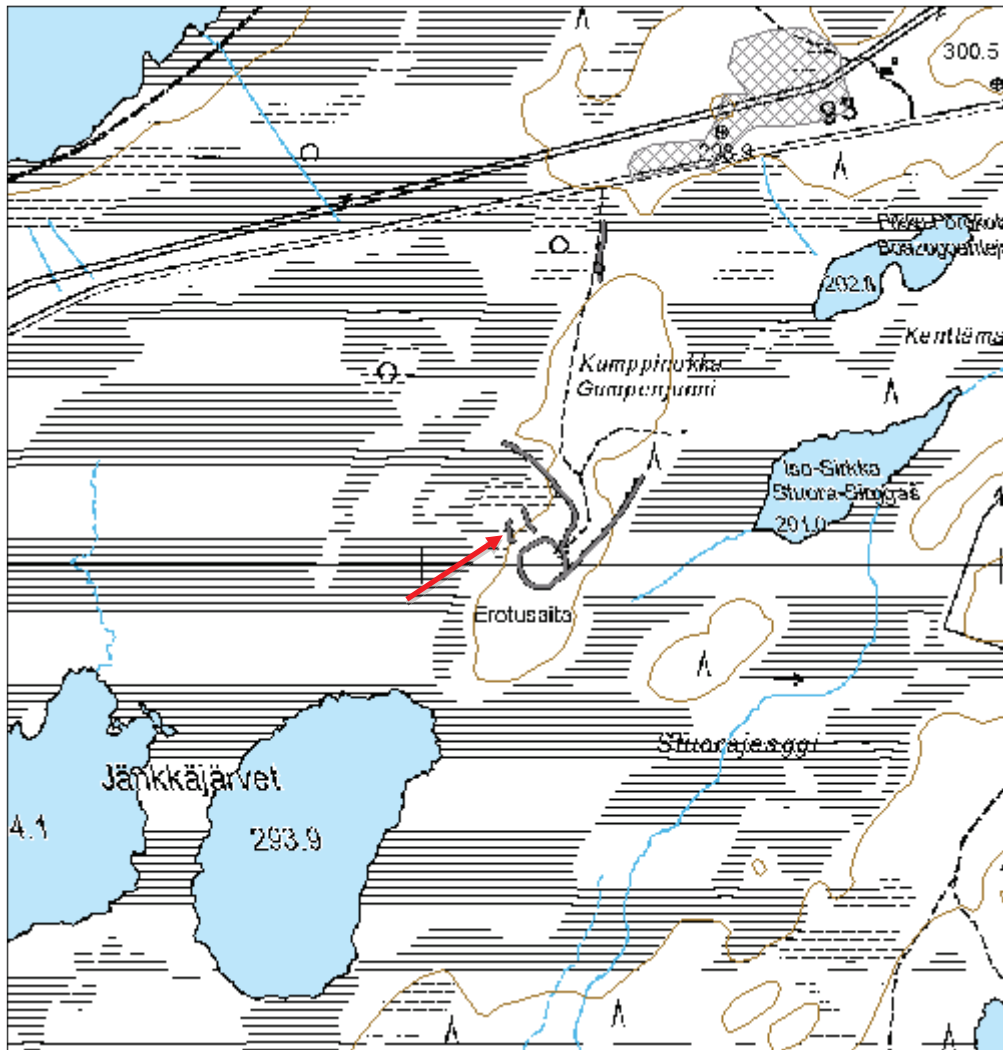
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 45. Aidasta on jäänyt mäntyyn kolme poikkipuuta. Kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7585049, Y 3348147, Z 295	Mittakaava:	1:10000

Kumppinokka erotusaita jäännös

MH-tunnus: 181189

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7585042, Y 3348206, Z 295	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Hetantien eteläpuolelle Kumppinokka nimisellä kumpareella noin 16 kilometriä Hetan kirkolta länsilounaaseen. Kohteelle johtaa noin 600 metriä pitkä polku/mönkijäura Hetantieltä.

Kohteen kuvaus

Kirnu on tehty laudoista ja sen portti on koilliseen. Kirnu on kooltaan suunnilleen 70x85 metriä. Siulat lähtevät koilliseen ja toinen kaartaa luoteeseen. Koilliseen jatkuva on ainakin 200 metriä pitkä ja luoteeseen jatkuva on noin 240 metriä pitkä. Siulat ovat alussa laudasta, mutta muuttuvat pian verkkoaidaksi.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu viivamaisesti näkyvien rakenteiden, mukaan.

Tulkinta

Näkkälän paliskunnan erotusaita, joka poistunut jo käytöstä. Rakennettu mahdollisesti joskus 1970-1980 luvuilla. Näkkälän paliskunnan eteläosassa käytössä olevia erotusaitoja on ainakin kohteesta itään Muotkajärven pohjoisosan itäpuolella Yhteismetsäntien varressa Vajemuotkan kohdilla, Ounastunturin Kaarremarastossa ja uusi erotusaita oli kesällä 2015 rakenteilla Peltovuoman eteläpuolelle Juoksuvaaran luoteispäähän. Näistä Kaarremarasto ja Vajemuotka ovat valtionmailla.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 29.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

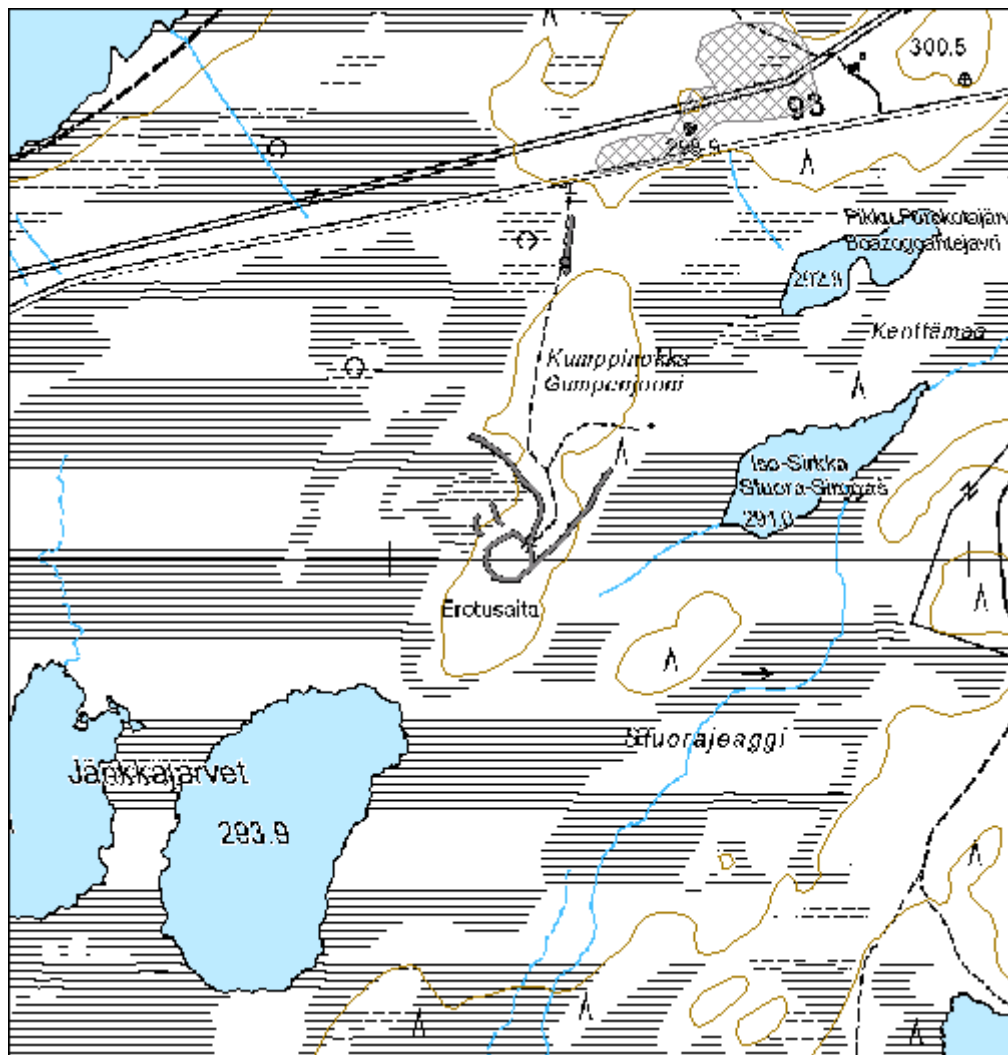
Arvotus:	99 Ei suojeuarvoa	Kohteen suojeu:	99 Ei suojeuarvoa
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojeu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 46. Erotusaidan kinnun puista aittaa. Kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7585042, Y 3348206, Z 295	Mittakaava:	1:10000

Kumppinokka pohjoinen 2 jyrä jäännös

MH-tunnus: 181472

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7585511, Y 3348301, Z 294	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Hetantieltä Kumppinokkaan kulkevan metsätien/mönkijätien varressa, Kumppinokan pohjoispuolella. Kohde on ojan vieressä. Ympäristössä kasvaa pajua ja nuorta mäntyä. Aluskasvillisuutena on sammalta, vaivaiskoivua, puolukkaa ja kortteita.

Kohteen kuvaus

Maassa metsätien varrella makaa 1,4 metriä pitkä pyöreä puupölli, joka on halkaisijaltaan noin 25 senttimetriä. Sen molemmissa päissä on rautatapat, joissa on ollut kiinni puinen aisa. Puu-aisasta on vielä osia jäljellä. Puupölli on osittain lahonnut ja sen päällä kasvaa jäkälää.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Puinen jyrä. Muistuttaa peltojyrää, mutta on mahdollisesti ollut käytössä esimerkiksi talviteiden teossa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 29.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

Ympäristön suo-
jelu:

0 Ei määritelty

Selitys:

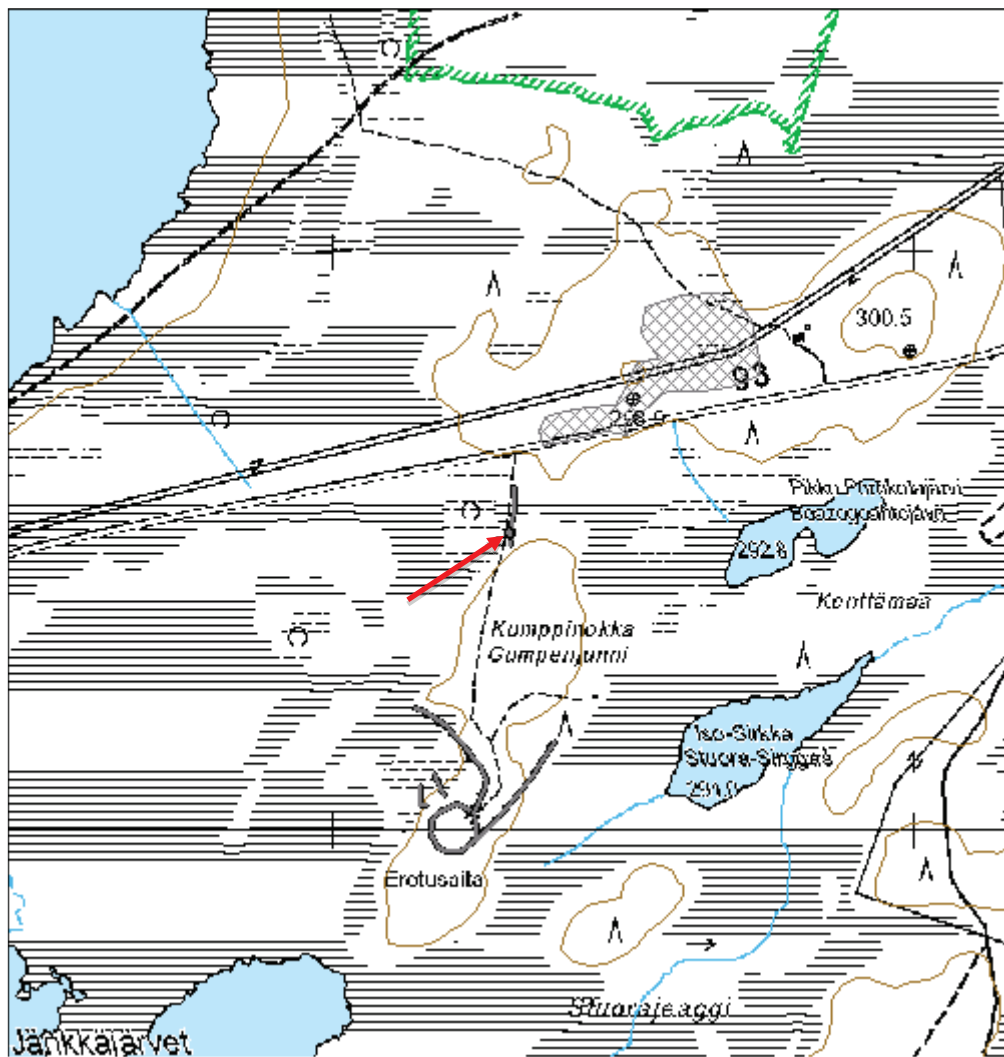

Kuva 47. Puinen jyvä kuvattu lounaasta.

Kuva 48. Puupöllin päässä on rautainen tappi. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7585511, Y 3348301, Z 294	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	13		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7585537, Y 3348304, Z 294	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Hetan tien eteläpuolella tiestä erkanevan, etelään jatkuvan mönkijäuran itäpuolella, mönkijäuransuuntaisesti. Kohde sijaitsee Kumppinokan pohjoispuolella Pikku Porokotajärvestä länteen. Mönkijäuran reunalla kulkee oja pohjoisesta etelään. Kohde sijaitsee ojan itäreunalla. Maasto on soista. Aluskasvillisuutena rahkasammalta ja varpuja.

Kohteen kuvaus

Pohjois-eteläsuuntaisesti puisia tolppia pystyssä, joiden etäisyys toisistaan vaihtelee parista metristä noin 15:sta metriin. Suurimmassa osassa tolppista on jäänteitä Piikkilangasta ja nauloista. Piikkilankaa on yleensä kahdella tai kolmella korkeudella. Tolpat ovat pyöreitä ja halkaisijaltaan noin 10 senttimetriä. Ne ovat keskimäärin noin 1,5 metriä korkeita.

Koordinaatit:

Tolppa 1: x 3348310,91 y 7585589,73

Tolppa 2: x 3348310,78 y 7585578,37

Tolppa 3: x 3348308,96 y 7585562,83

Tolppa 4: x 3348308,56 y 7585555,03

Tolppa 5: x 3348307,99 y 7585548,92

Tolppa 6: x 3348304,41 y 7585537,4

Tolppa 7 ja 8: x 3348304,07 y 7585522,51

Tolppa 9: x 3348304,34 y 7585516,72

Tolppa 10: x 3348302,74 y 7585498

Tolppa 11, 12 ja 13: x 3348302,24 y 7585491,89

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu viivamaisesti havaittujen rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Piikkilanka-aitajäännös. Kohteen voisi ajatella liittyvän läheiseen erotusaitaan, mutta poronhoidossa ei yleensä käytetä piikkilankaa. Kohde siis saattaa ajoittua vanhemmaksi kuin erotusaita. Kohde voi liittyä Lapin sotaan ja läheisiin sotakohteisiin tai läheisillä soilla on voinut laiduntaa nautoja tai lampaita, joita on aidattu piikkilanka-aidalla. Laiduntaminen ei tunnu todennäköiseltä, koska suot eivät ole kovin heinäisiä. Se on tosin voinut muuttua ajan ja ojittamisen seurauksena.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 29.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

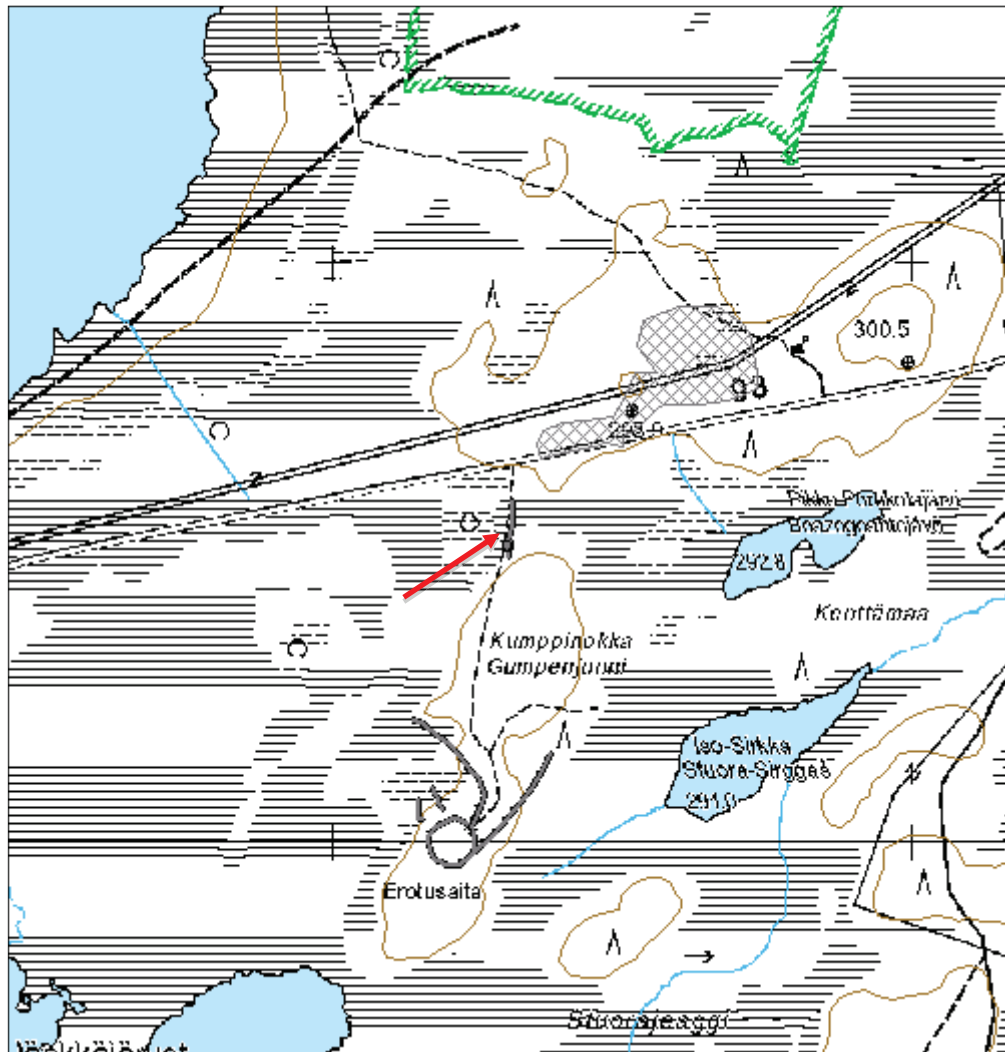
0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 49. Puisessa tolpassa on kolmella korkeudella piikkilanganpätkiä. Tolpan takana on oja ja metsätie. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7585537, Y 3348304, Z 294	Mittakaava:	1:10000

Käymäriipi luode 2 kuoppa jäännös

MH-tunnus: 180319

Kohdetyyppi:	6 Puolustusvarustukset?	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7571214, Y 3343579, Z 299	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Muotkavaaran itäpuolella, noin 50 metriä länteen Muoniontieltä ja noin 320 metriä Käymäriipi-lammesta pohjoiseen. Kohde sijaitsee kuivahkolla kankaalla, jossa on ajoittain paljasta kalliota. Kuviolla kasvaa eri-ikäistä mäntyä ja koivua. Aluskasvillisuutena on ajoittain vaivaiskoivua ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kuoppa 1: x 3343568,35 y 7571210,37,

Kuoppa on kooltaan 1,8x1 metriä ja sen syvyys on 50 cm. Se on pohjoiskoillinen-etelälounassuuntainen ja suorakulmainen.

Kuoppa 2: x 3343572,44 y 7571205,84.

Kuopan koko on 3x2,2 metriä ja syvyys 70 cm. Suunnaltaan se on kaakko-luode. Kaakko-, luode- ja kaakkoislaidoilla vallimaisuutta. Kuopan seinämät ovat hieman romahtaneet. Kuopan laidalla kasvaa halkaisijaltaan noin 30 cm mänty.

Kuoppa 3: x 3343587,88 y 7571207,87.

Kuopan koko on 2,3x1 metriä ja syvyys 50 cm. Se on pohjoinen-eteläsuuntainen

Kuoppa 4: x 3343589,45 y 7571216,53.

Pyöreähkö syvä kuoppa, jonka koko on 2,5x2 metriä ja syvyys 80 cm. Se on suunnaltaan itä-länsi.

Kuoppa 5: x 3343583,93 y 7571222,46.

Syvähkö, soikea kuoppa, jonka koko on 2,3x2,2 metriä ja syvyys 80 cm. Suunta pohjoiskoillinen-etelälounas.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti alueella näkyvien rakenteiden ja niiden välisen alueen mukaan.

Tulkinta

Mahdollisesti lapin sotaan liittyviä kohteita.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 15.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Kesinkertainen**Arvotus:** 99 Ei suojeluarvoa**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 99 Ei suojeluarvoa**Selitys:****Selitys:****Ympäristön suo-
jelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 50. Kuoppa 3 on pitkänomainen kaivanto. Kuvattu koillisesta.

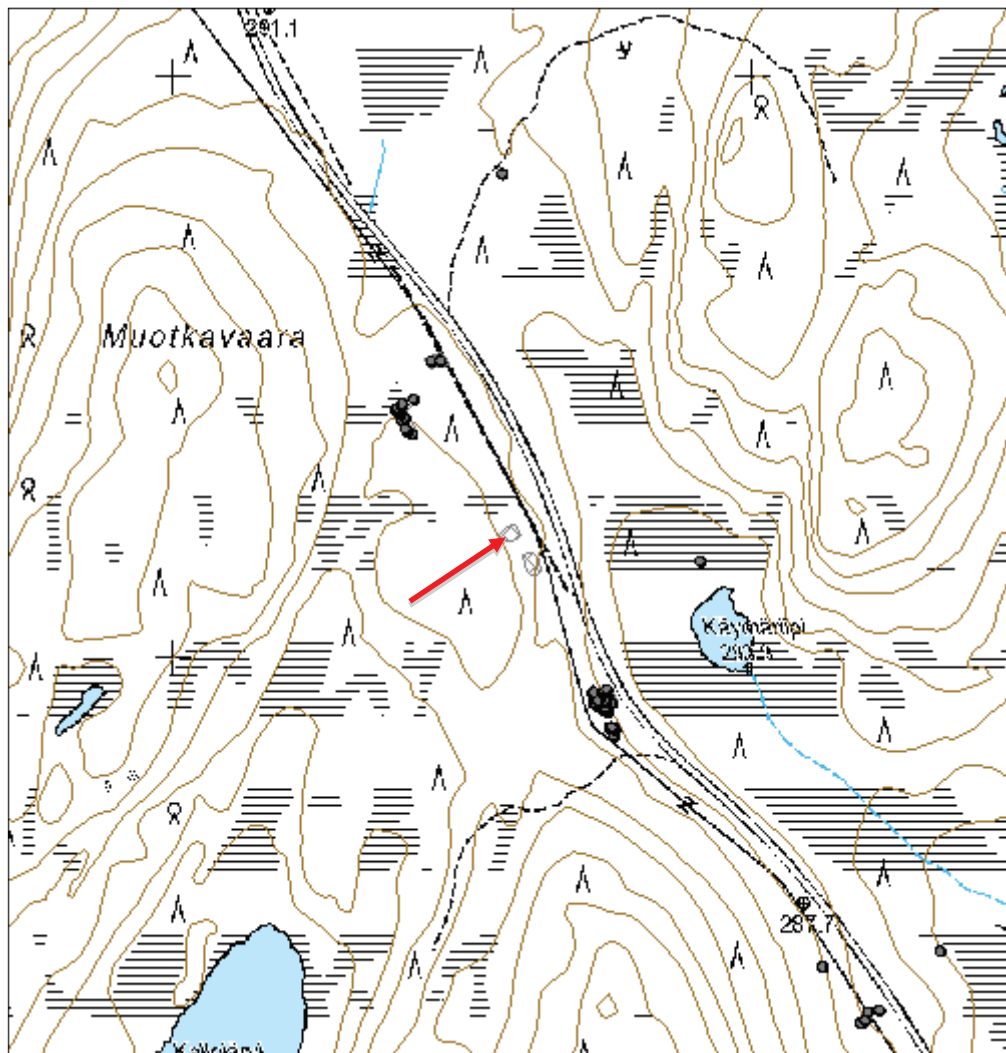

Kuva 51. Kuoppa 4 kuvattuna kaakosta.

Kuva 52. Kuoppa 5 kuvattuna etelälounaasta.

Kohdetyyppi:	6 Puolustusvarustukset?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7571214, Y 3343579, Z 299	Mittakaava:	1:10000

Käymäriipi luode kuoppa jäännös

MH-tunnus: 180318

Kohdetyyppi:	6 Puolustusvarustukset?	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7571159, Y 3343617, Z 295	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Muotkavaaran itäpuolella, noin 45 metriä Muoniontiestä länteen ja noin 280 metriä Käymäriipi-lammesta luoteeseen. Kohde sijaitsee kuivahkolla, kivisellä mäntykankaalla. Kuviolla kasvaa mäntyä. Pohjakasvillisuutena Suopursua, puolukkaa, heiniä ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kuoppa 1: x 3343620,47 y 7571145,89.

Kuopan koko on 1,6x2 metriä ja syvyys 40 cm. Se on neliönmuotoinen ja siinä on tasainen pohja. Se on suunnaltaan itä-länsi.

Kuoppa 2: x 3343613,71 y 7571155,43.

Isohko kuoppa, jossa on epäselvät, loivasti laskevat reunat. Pohjalla on iso kivi ja keskellä pieni suorakaitteenmuotoinen kuoppa, joka on samansuuntainen isomman kanssa. Kuopan koko on 3x3 metriä ja syvyys 60 cm. Sen suunta on pohjoisluode-eteläkaakko. Kuopan eteläkaakko päässä on kanto, jonka paksu juuri on katkaistu kirveellä tai sahalla.

Kuoppa 3: x 3343624,67 y 7571166,87.

Kuopan koko on 2x2,3 metriä ja sen syvyys on metrin. Suunnaltaan se on itä-länsi. Eteläreuna on romahtanut.

Kuoppa 4: x 3343620,47 y 7571145,89.

Kuopan koko on 1,6x2 metriä ja syvyys 40 cm. Se on neliönmuotoinen ja siinä on tasainen pohja. Suunnaltaan se on itä-länsi.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden ja niiden välisten alueiden mukaan.

Tulkinta

Kuopat liittyvät mahdollisesti Lapin sotaan. Ne ovat selvästi ihmisen tekemiä ja yhdestä on katkaistu reunalla olleen puun juuri kuopan tieltä, mikä on tyypillistä joillekin poteroille ja korsuille, joita lähialueelta, kuten Äijäjoelta ja Etelälahdenvaaralta, löytyy.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 15.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 99 Ei suojeluarvoa

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 99 Ei suojeluarvoa

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 53. Kuoppa 1 kuvattuna pohjoisesta.

Kuva 54. Kuoppa 2 kuvattuna pohjoisluoteesta. Kuopan toisessa päässä näkyy kanto, jonka juuri on katkaistu.

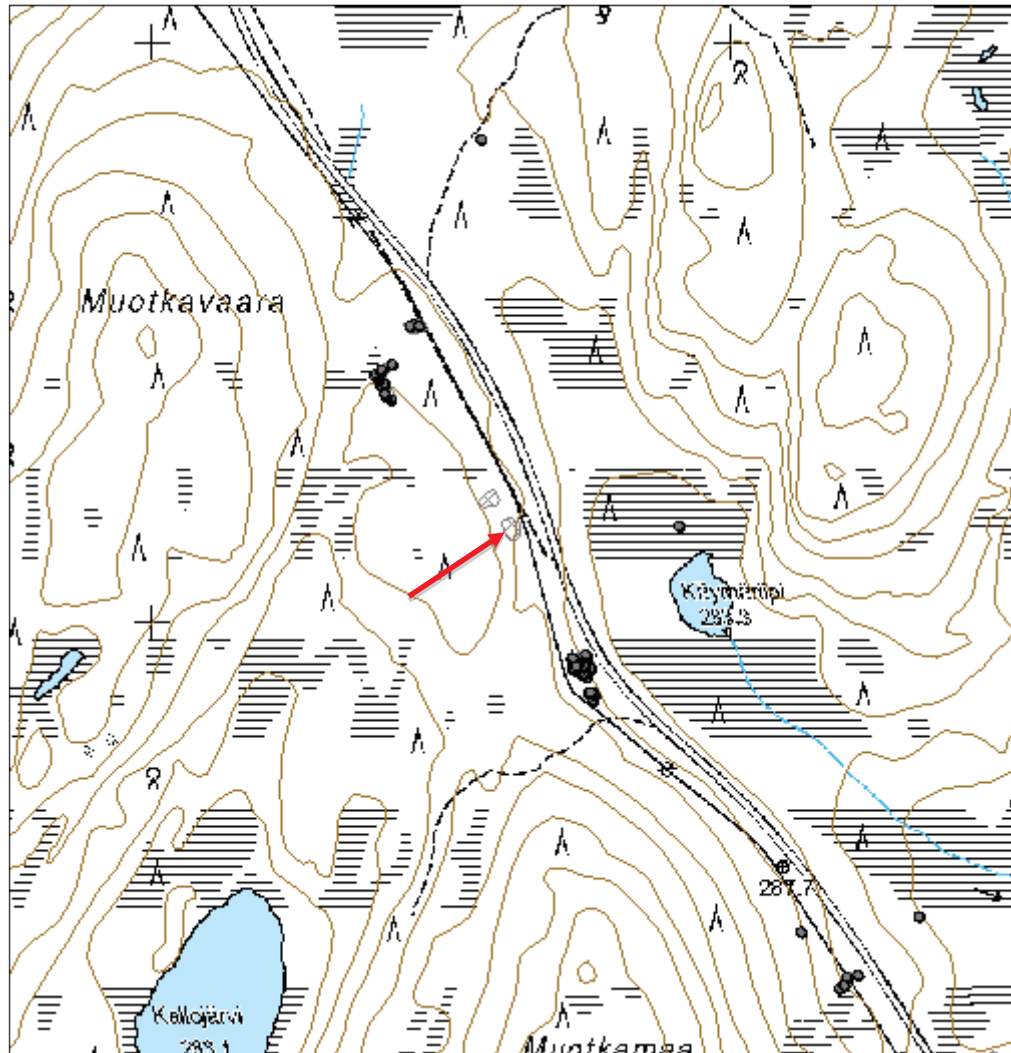

Kuva 55. Kuoppa 3 kuvattuna lounaasta.

Kuva 56. Kuoppa 4 kuvattuna lännestä.

Kohdetyyppi:	6 Puolustusvarustukset?	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7571159, Y 3343617, Z 295	Mittakaava:	1:10000

Käymäriipi pohjoinen haasia

MH-tunnus: 180119

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7571165, Y 3343908, Z 283	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee avoimella heinää ja rahkasammalta kasvavalla suolla. Suolla kasvaa myös vaivaiskoivua. Kohde on Käymäriipi nimisen lammen pohjoispuolella, noin 50 metriä sen rannasta ja noin 210 metrin päässä Muoniontiestä itään.

Kohteen kuvaus

Suossa näkyy kahdessa suorassa rivissä puisia tolppia pystyssä. Molemmilla riveissä on 7-8 tolppaa. Molemmilla puolilla on tolpparivien ulkopuolella muutama tukitolppa. Suurin osa tolppista on katkennut ja ne ovat noin parikymmentä senttimetriä pitkiä. Parhaiten on säilynyt 5 pystytolppaa, joiden korkeus on 0,6-1,3 metriä. Tolpparivit ovat pohjoiskoillinen-etelälounassuuntaisia.

Kohteen rajaus

Rajautuu pistemäisesti kohteen sijaintipaikkaan.

Tulkinta

Heinähaasia, johon on kerätty heinää kuivumaan suoniityltä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 12.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

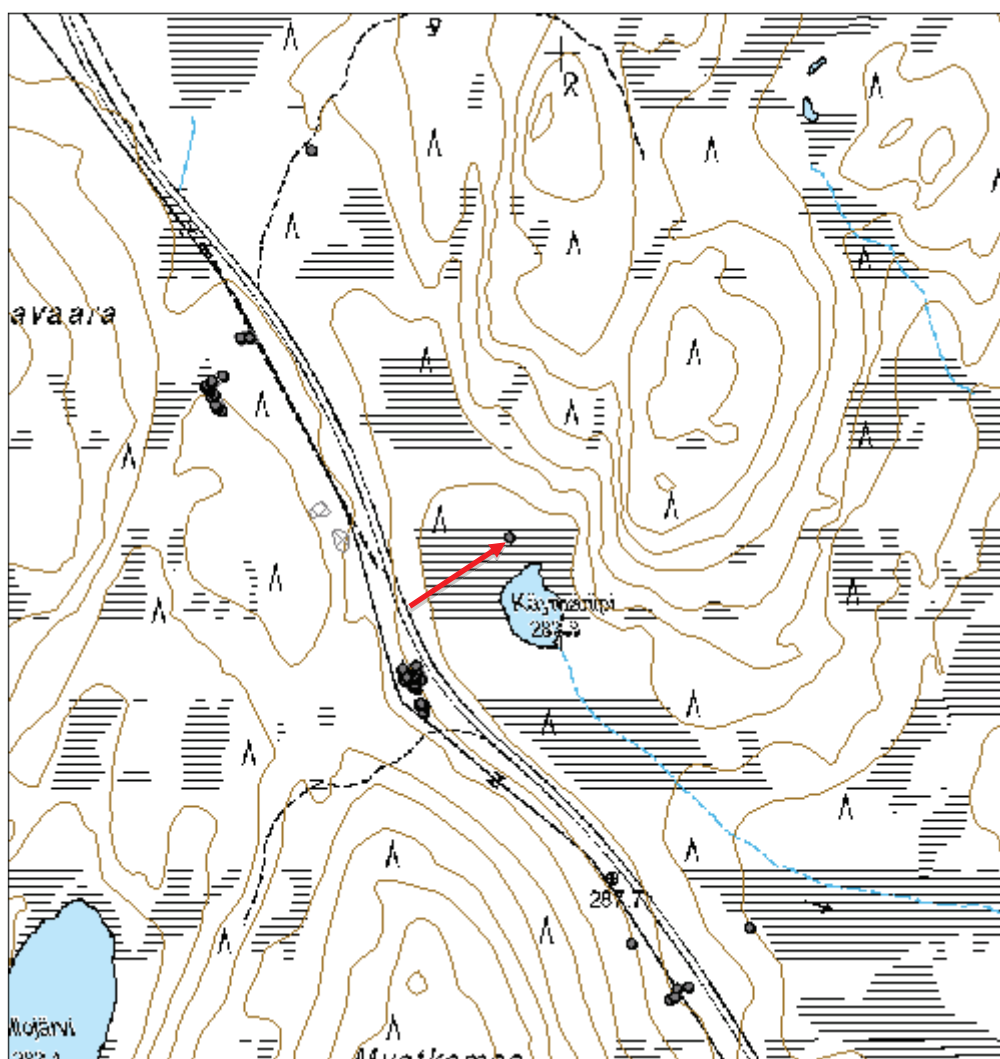
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 57. Haasia kuvattuna luoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7571165, Y 3343908, Z 283	Mittakaava:	1:10000

Lantomaa ansa jäännös

MH-tunnus: 181323

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7587448, Y 3336539, Z 299	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 200 metriä Käsivarrentiestä koilliseen metsäautotien varressa. Kohde sijaitsee hiekkaisella kankaalla, jossa kasvaa mäntyä. Kohde on aukion reunalla. Aukiolta on otettu hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Puinen ansa on 3,3 metriä pitkä, 1,2 metriä leveä ja 1,2 metriä korkea. Se on tehty pyöreistä ja halkaistuisista puista ja tukipuiksi on hakattu laudanpätkiä. Rakentamiseen on käytetty rautanauvoja. Sen molemmissa päissä on vinot luukut, jotka aukeavat alhaalta ylöspäin.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Norjalainen kettuloukku. Rakennettu pyydystämään kettuja elävänä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.7.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	99 Ei suojeluarvoa
		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

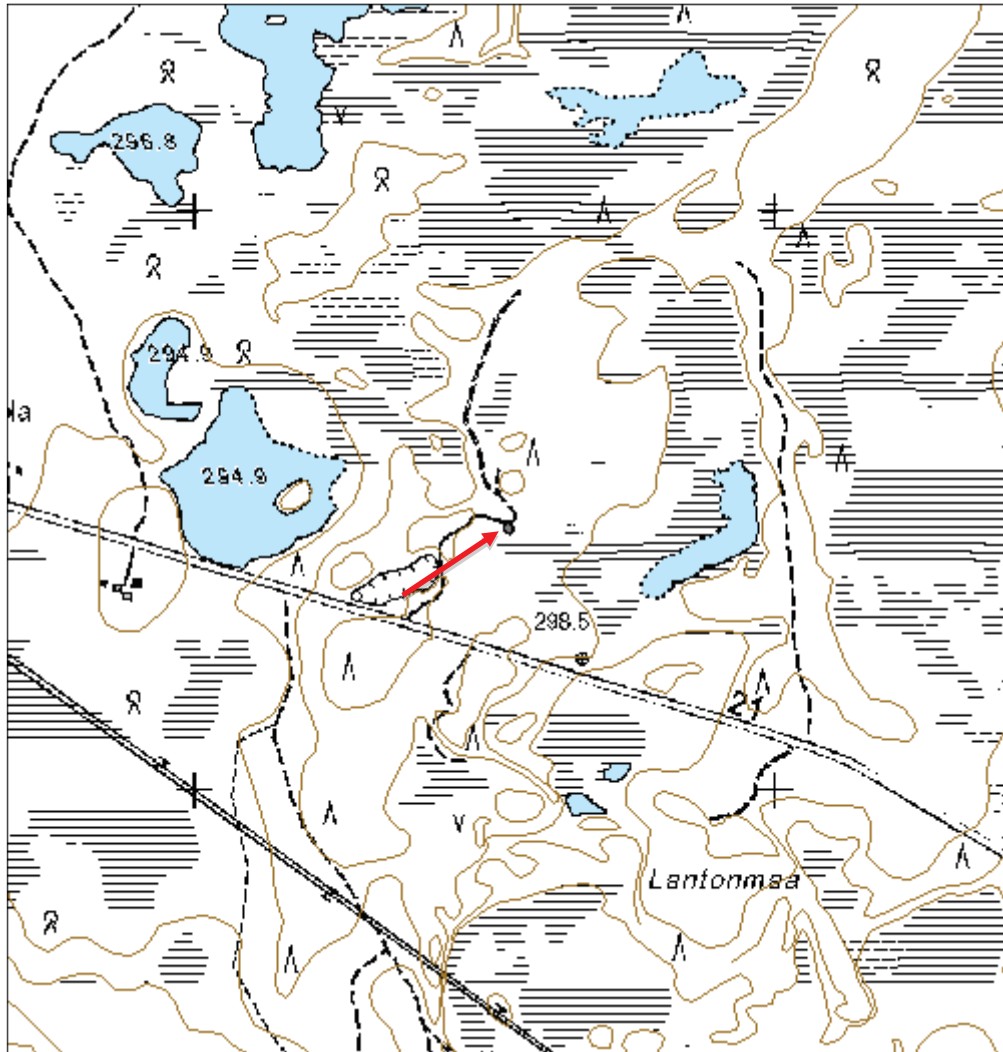

Kuva 58. Ansa kuvattuna luoteesta.

Kuva 59. Lähikuva ansasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7587448, Y 3336539, Z 299	Mittakaava:	1:10000

Lintuvaara lounas maa rakenne

MH-tunnus: 180247

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7571833, Y 3343566, Z 295	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Käymäriipi-lammen ja Lintujärven välissä olevan metsätien varrella. Kohde on Muoniontiestä noin 205 metriä koilliseen. Kohde sijaitsee metsätien varrella, sen kaakkoispuolella. Kuviolla kasvaa mänty-koivusekametsää. Aluskasvillisuutena on heinää, sammalta, pajua ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Noin 7 x 5 metriä suurella alueella on maata ja romua kasattuna koillinen-lounassuuntaisesti. Kasassa on muun muassa säilyketölkkejä, bensakanistereita, emaliämpäreitä, polkupyöränrenkas, hiuslakkapullo, lasisiruja, puulaatikoita, maalipurkkeja, poron luita, oluttölkkejä.

Kuoppa: Neliönmuotoinen kuoppa, jonka koko on 0,7x0,8 metriä ja syvyys 40 cm.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen

Tulkinta**Lisätietoja****Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 15.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuurieprintöinventointi Enontekiö 2015

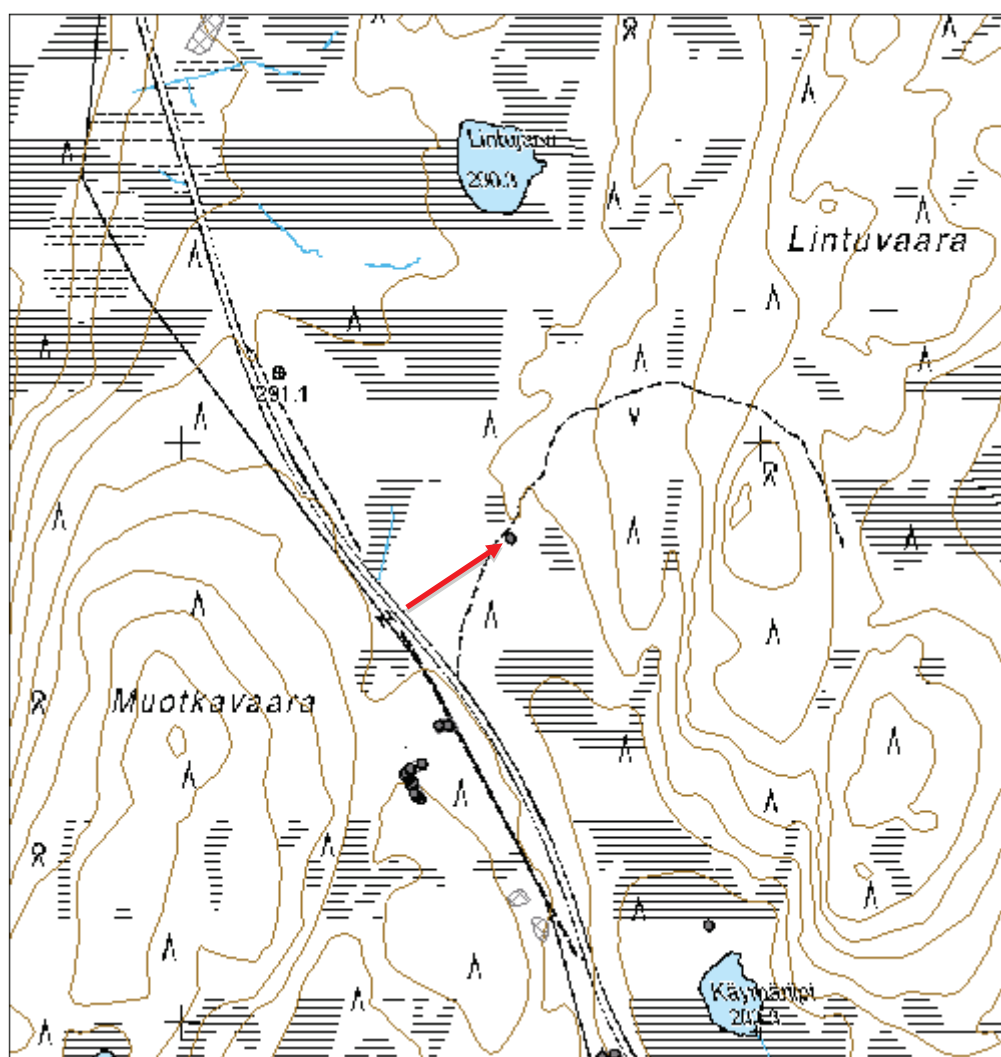
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Kohteen	99 Ei suojeluarvoa

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 60. Jäte-/maakasa kuvattuna kaakosta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7571833, Y 3343566, Z 295	Mittakaava:	1:10000

Muotkamaa asuinpaikka jäännös

MH-tunnus: 180124

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	8		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7570149, Y 3344483, Z 276	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty vuoden 1969 maanmittauslaitoksen täydennys- ja korjauskarttaan. Kartassa näkyy pelto ja talousrakennus.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Äijäjoen ja Sonkamuotkan välissä Muoniontien itäpuolella, aivan tien varressa. Kuviolla on vanhaa peltoa sekä kuivahkoa kangasta, jossa kasvaa pääosin mäntyä sekä jonkin verran koivua

Kohteen kuvaus

Alueella on peltoa noin 2 ha. Se on alkanut taimettua, mutta on pääosin vielä avoinna. Rakennusjäännökset ovat peltoalueen länsilounaislaidalla lähellä tietä. Kaatopaikat sijaitsevat alueen itänurkassa metsätien päässä.

Rakennusjäännös 1: x 3344456,83 y 7570122,13. Rakennuksesta näkyvissä peruskiveys, kellari ja uuni. Rakennuksen koko on 6x9 metriä ja se on pohjoiskoillinen-etelälounassuuntainen. Kellari on ollut etelä-kaakonurkassa. Sen koko on 3x4 metriä ja syvyys 1,3 metriä. Uuni on pohjoisluoteisseinustalla. Sen koko on 1,8x1,3 metriä ja korkeus 1,1 metriä. Uuni on vaaleista tiilistä muurattu. Myös kiviä on käytetty. Tiilimuuraus on etenkin pohjoiskoillisreunalta hyvin säilynyt. Rakennusjäännöksen päällä kasvaa mäntyjä, jotka ovat noin 25-30 vuotta vanhoja.

Rakennusjäännös 2: x 3344484,88 y 7570127,32. Rakennusjäännöksen koko on 3,5x4 metriä. Sen suunta on kaakko-luode. Siitä erottuu nurkkakiveykset ja rakennuksen muoto. Uunin jäännös on lounaisnurkassa. Sen koko on 1,4x1,8 metriä.

Rakennusjäännös 3: x 3344493,46 y 7570121,39. Mahdollinen rakennusjäännös. 2,7x2,7 metriä kokoisella alalla on kiviä, tiiliä ja lautaa. Sen suunta on pohjoiskoillinen-etelälounas.

Rakennusjäännös 4: x 3344482,85 y 7570111,05. Rakennuksen koko on 2,7x3 metriä. Siitä on näkyvissä perustuskivet. Uuni on etelänurkassa. Sen koko on 1x1 metriä. Länsinurkasta noin metrin päässä on muuripadan rengas. Rakennusjäännöksen päällä kasvaa mänty ja koivu sekä pientä taimeita.

Katto: x 3344471,56 y 7570122,54. Kattorakenteet, joiden koko on 5,3x2,9 metriä. Neljä poikkihirttä ja niiden päällä jäänteitä kattolaudoista. Kattorakenteet ovat itäkaakko-länsilounassuuntaisesti. Ne sijaitsevat rakennusjäännös 2:sta noin 3 metriä länsiluoteeseen.

Rakennusjäännös 2:sta lounaaseen noin 4 metriä on kaksi suurehkoa sora-/maakasaa.

Kaatopaikka 1: x 3344550,06 y 7570114,97 Neljässä kasassa on on maata, tiiliä, kiviä, naulaisia puita ja lautoja, peltiromua, tölkkejä, laattoja ynnä muuta. Kasojen keskimääräinen koko on 4x4 metriä ja korkeus 50 cm.

Kaatopaikka 2: x 3344550,17 y 7570089,44 Noin 10x5 metriä kokoisella alueella on muun muassa peltiromua, polkupyöränrenkas, autonrenkas, puutuoli, ämpäreitä, kahvipannu, lasipulloja, säilyketölkkejä, puutavaraa yms.

Kivikasa: x 3344544,77 y 7570098,71 Kaatopaikkojen välissä on isoja kiviä kasassa noin 4x5 metriä kokoisella alalla.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti vanhan pellon ja alueella olevien muiden kohteiden mukaan.

Tulkinta

Asuinpaikka. Paikallinen mies kertoi, että päärakennus on siirretty aikanaan pois. Tarkkaa aikaa hän ei muistanut. Muiden pihapiirin rakennusten kohtalo ei ole tiedossa. 1969 kartassa paikalle on merkitty vain talousrakennus, joten mahdollisesti paikka ei enää silloin ollut asuttuna. Puuston perusteella rakennus on siirretty 30-40 vuotta sitten. Todennäköisesti paikalla on asuttu sotien jälkeen eli 1945-1960-luvuilla.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 11.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 61. Rakennusjäännös 1 kuvattuna lounaasta. Rakennuksen etuosassa näkyy kellarikuoppa ja sen vasemmalla puolella uuni.

Kuva 62. Kuvassa rakennusjäännös 2 kuvattuna etelästä. Uuni näkyy etunurkassa.

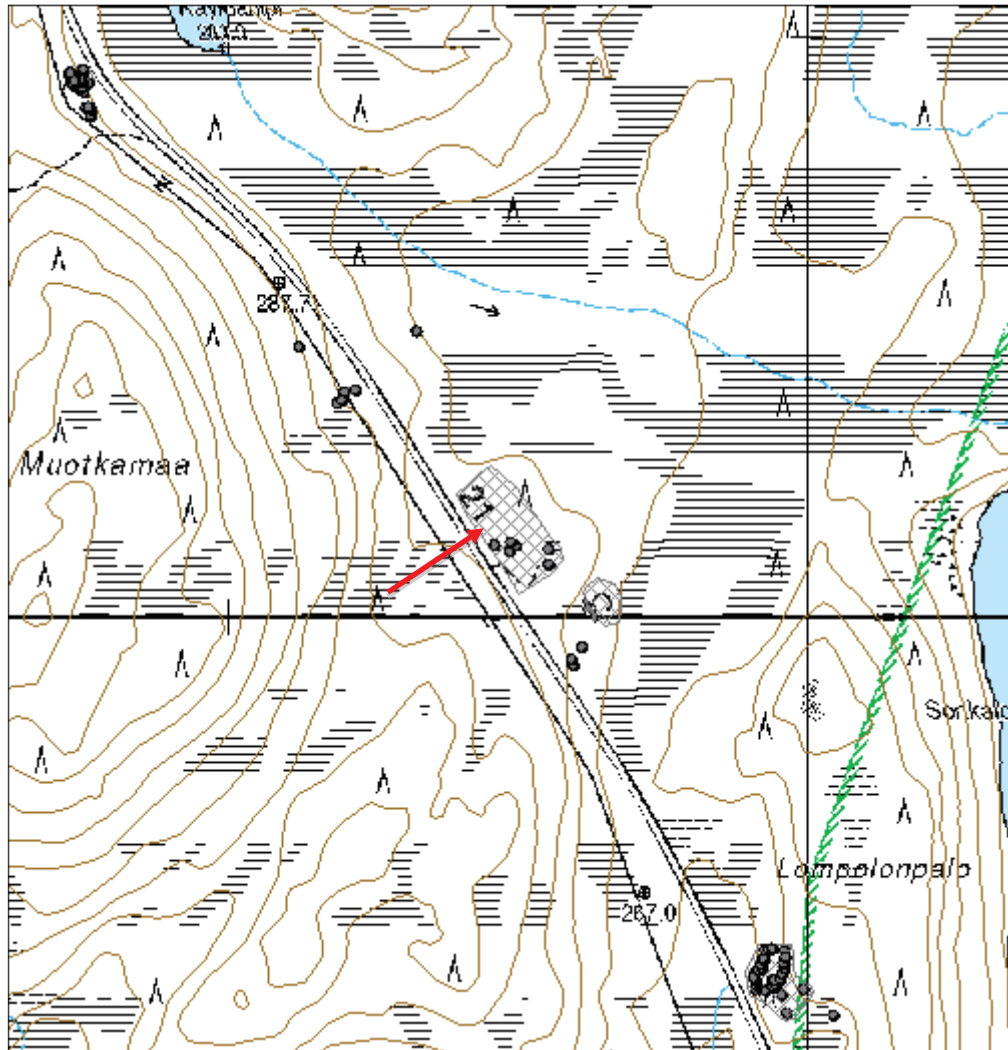

Kuva 63. Pihapiirin peltoa. Kuvassa oikealle jää rakennusjäännös 4. Edessä sora-/maakasat ja niiden takana rakennusjäännös 2 ja katto. Kuvattu lounaasta.

Kuva 64. Taloustavaraa yms. kaatopaikalla. Kuvattu itäkoillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7570149, Y 3344483, Z 276	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7570491, Y 3344322, Z 275	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee kuivahkolla mäntykankaalla Muotkamaasta koilliseen suonreunassa. Kohde sijaitsee Muoniontiestä noin 100 metrin päässä itäkoilliseen. Kuviolla kasvaa nuorta mäntyä, koivua ja vaivaiskoivua.

Kohteen kuvaus

Pienellä aukiolla lähellä suon reunaa on pari kuoppajäännöstä, rautaromua, esineistöä ynnä muuta. Aukio on kooltaan noin 20x10 metriä. Se on suunnaltaan itäkoillinen-länsilounas. Kuopat sijaitsevat Aukion eteläkaakko laidalla. Kuoppa 1:n koko on 2x0,5 metriä ja syvyys 60 cm. Kuoppa 2:n koko on 1,5x1 metriä ja syvyys 60 cm.

Romukasa 1: Aukion itäkoillispäässä on pari tavara/romuläjää. Siellä on muun muassa tynnyrin puolikkaita, joihin on kirveellä lyöty reikiä, lasipulloja ja -purkkeja, säilyketölkkejä, taloussprii-pullo, pyörän osia, ämpäreitä, kahvipannu, lautasia.

Romukasa 2: Aukiosta noin 80 metriä eteläkaakkoon on toinen romupaikka. Siinä on muun muassa mopon runko, jossa vuosiluku 1951 sekä teksti "Ska Zbrojovka" (myös luvut 90kg ja 148cm), tynnyri, metalliputkia, öljykanistereita, piikkilankaa, vajeria, ketun tai näädän ansarauta, sinkkiämpäri.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Tynnyrin puolikkaiden ja muiden jäänteiden perusteella paikka on tulkittavissa pontikantekopaikaksi. Toinen romupaikka on mahdollisesti erillinen, mutta voi myös olla yhteydessä pontikanpolttopaikkaan.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu	Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 12.6.2015	Tarkastaja: M. Kieleväinen	
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015		

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 65. Yleiskuva aukiosta. Oikealla nuoli osoittaa kuopan sijainnin. Toiset kaksi nuolta osoittavat alueen itäkoillispuolella olevat romukasat. Kuvattu lounaasta.

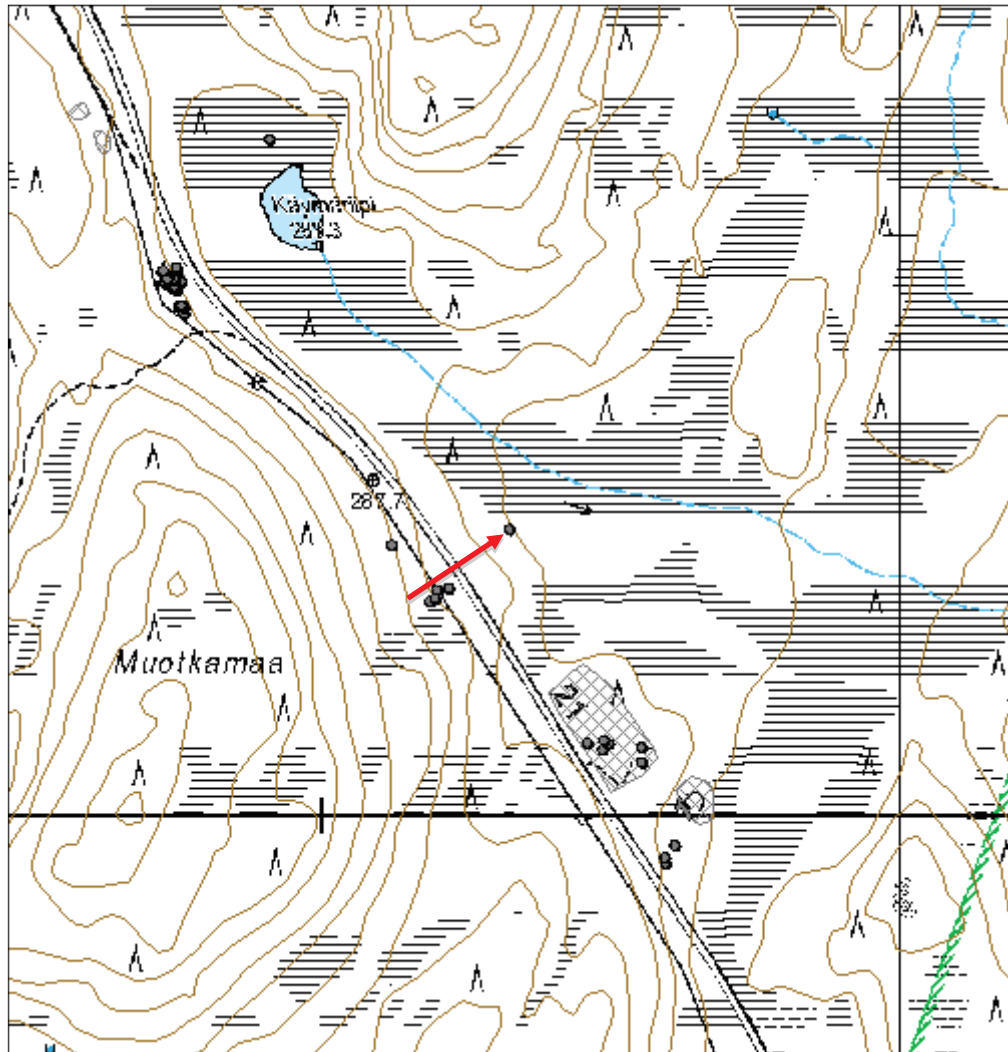

Kuva 66. Aukion itäkoillislaidalla oleva romukasa, jossa muun muassa peltitynnyri, säilyketölkkejä, lautanen. Kuvattu lounaasta.

Kuva 67. Eteläkaakossa sijaitsevan romukasan vieressä on vanha moponrunko. Kuvattu eteläkaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7570491, Y 3344322, Z 275	Mittakaava:	1:10000

Muotkamaa koillinen kuoppa jäännös

MH-tunnus: 180474

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7570464, Y 3344119, Z 290	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Löydettiin inventoitdessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Muotkavaaran koillisrinteellä lähellä metsäautotietä, Muoniontiestä noin 60 metriä länsiluoteeseen. Maasto on kuivahkoa kangasta, jossa kasvaa pääosin mäntyä. Aluskasvillisuutena on sammalta ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Suorakaiteen muotoinen, selkeäreunainen ja tasapohjainen kuoppa. Sen ympärillä on matalat turvevallit, jotka ovat leveimmillään noin 1,2 metriä ja korkeudeltaan noin 40 cm. Kuopan koko on 6x3 metriä ja syvyys 40 cm. Kuopan suunta on kaakko-luode. Koillislaidan keskivaiheilla on neliönmuotoinen kivi, joka on kooltaan noin 40x50 cm. Pohjoisnurkassa on suuaukko. Kuopan päällä ja valleilla kasvaa mäntyjä joiden halkaisija on enimmillään noin 35 cm.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on mahdollisesti rakennuksen pohja.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 12.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

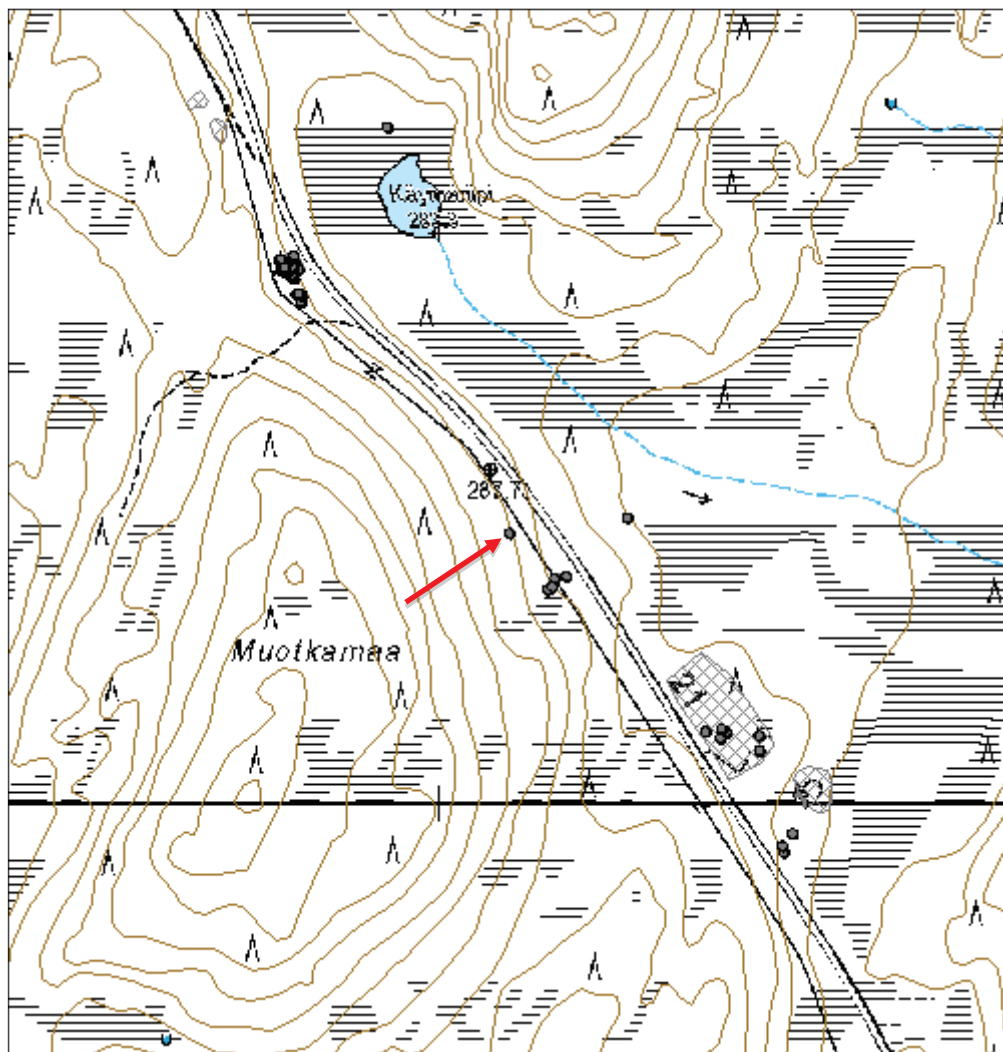
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suoje- lu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 68. Kuoppajäännös kuvattuna länsiluoteesta. Pohjoisnurkassa kuvan vasemmassa laidassa on suuaukko.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7570464, Y 3344119, Z 290	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7590014, Y 3360266, Z 300	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 3,1 kilometriä Hetan kirkolta lounaaseen Niittyjätkkällä. Niittyjätkä on pohjois-eteläsuuntainen pitkä ja kapeahko suo, jonka keskellä kulkee Rautujärvestä Ounasjärveen laskeva puro. Kohde sijaitsee Rautujärvestä noin 890 metriä pohjoiseen puron itäpuolella. Suolla kasvaa heinää, samalta, saroja jonkin verran vaivaiskoivua. Suo on märkä ja upottava.

Kohteen kuvaus

Haasiosta on pystyssä neljä puista tolppaa, joiden korkeus on noin 30 senttimetriä. Se on itä-länsisuuntainen. Itäpäässä on kaksi tolppaa vierekkäin, joiden etäisyys toisistaan on 80 senttimetriä. Näistä 2,5 metriä länteen on toiset kaksi tolppaa vierekkäin, joiden etäisyys toisistaan on 70 senttimetriä. Maassa on katkenneita tolpanpätkiä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Heinähaasia, johon on kerätty suolta heinää kuivumaan.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 23.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

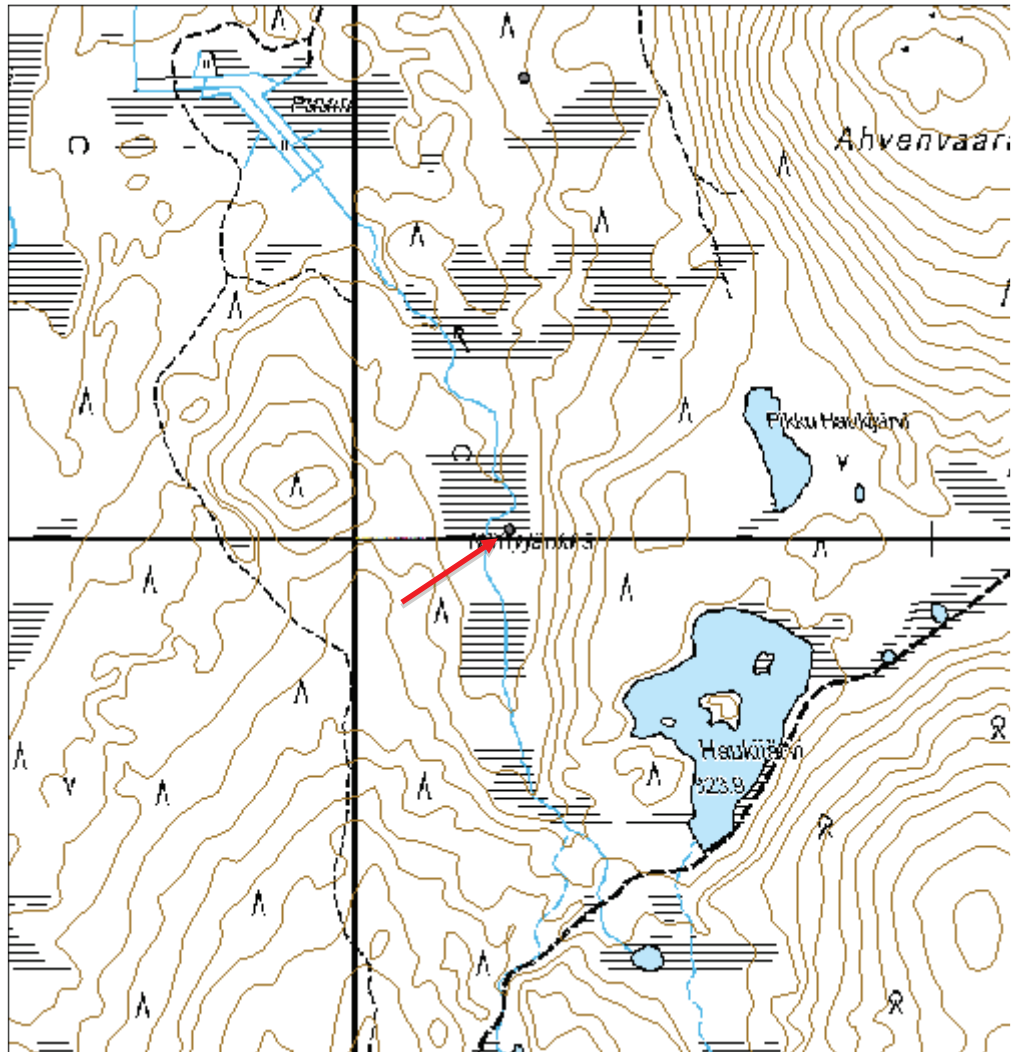
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 69. Haasiasta on näkyvissä vielä muutama tolpan pätkä. Kuvattu länsiluoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7590014, Y 3360266, Z 300	Mittakaava:	1:10000

Niittyjärvi pohjoinen 2 rajamerkki

MH-tunnus: 181365

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7574833, Y 3346669, Z 270	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin tarkastettaessa muinaisjäännöskohdetta Niittyjärvi pohjoinen.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Äijäjoelta noin 3,5 kilometriä itäkoilliseen ja noin 130 metriä Yhteismetsäntieltä pohjoiseen. Kohde on soiden keskellä olevien itä-länsisuuntaisten harjanteiden välisellä tasanteella. Harjanne alkaa lännestä hiekkakuopalta, josta myös lähtee polku, joka kulkee harjanteen päällä aivan sen itäpäähän asti. Harjanne on paikoin eroosion kuluttamaa. Etenkin päältä, jossa ei paikoin kasva mitään. Reunoilla kasvaa aluskasvillisuutena sammalta ja puustona mäntyä.

Kohteen kuvaus

Rajamerkki muodostuu keskuskivestä ja neljästä muusta kivistä. Keskuskivi on nostettu keskelle pystyyn ja se on pohjois-eteläsuuntaisesti. Se on noin 20 senttimetriä korkea, 30 senttimetriä pitkä ja 10 senttimetriä leveä. Jokaiseen päällmansuuntaan on asetettu kivi noin 40-50 senttimetrin päähän keskuskivestä. Kivet on upotettu osittain maahan. Kivi sijaitsee kivikautisella asuinpaikalla.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Rajamerkki, jolle ei toistaiseksi ole löydetty merkitystä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.7.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

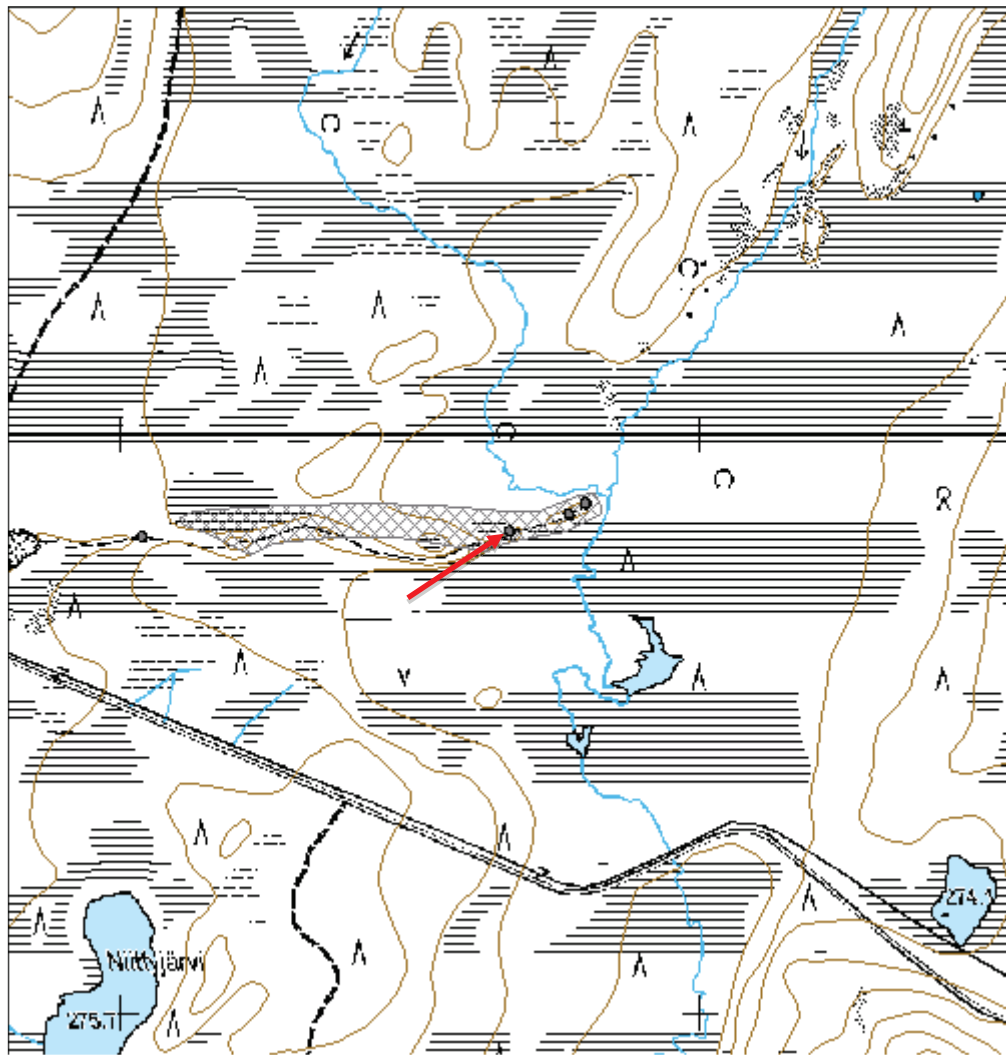
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kuva 70. Rajamerkki kuvattuna luoteesta. Taustalla asuinpaikka pintaa Niittyjärvi pohjoinen.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7574833, Y 3346669, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Niittyjärvi pohjoinen 3 nuotiopaikka jäännös

MH-tunnus: 181015

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7574823, Y 3346034, Z 280	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee itä-länsisuuntaisen hiekkaharjanteen päällä noin 275 metriä Yhteismetsäntieltä koilliseen ja noin 3,5 kilometriä Muoniontiestä itään.. Kohteesta itään on muinaisjäännöskohde Niittyjärvi pohjoinen. Harjanne on päältä tasaiseksi kulunut ja siinä ei kasva mitään. Harjanteen reunoilla kasvaa mäntyä.

Kohteen kuvaus

Vanha nuotiokiveys on halkaisijaltaan noin 60 senttimetriä ja siinä on noin 10 kiveä kehässä. Nuotion päällä kasvaa ruohoa ja kehän keskusta on maatonut.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Nuotiopaikka. Kohde voi olla aika iäkäs kivien maatumisasteesta päätellen.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.7.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

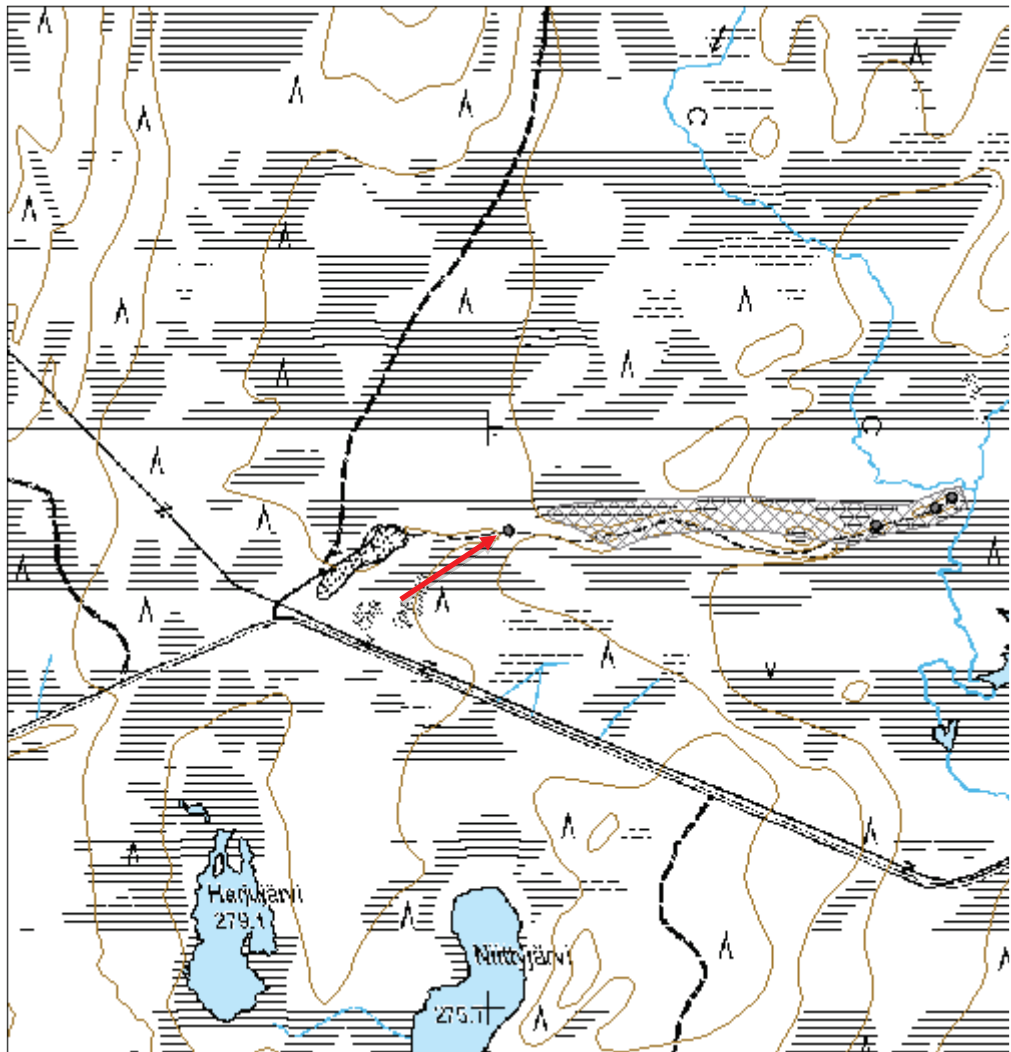
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 71. Nuotiokiveys harjanteen päällä. Kuvattu länsilounaasta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7574823, Y 3346034, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Pasmajärvi rakennus jäännös

MH-tunnus: 179281

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7590210, Y 3387874, Z 302	Löydöt:	

Taustatiedot

Vuoden 1974 peruskarttaan on merkitty talous- tai varastorakennus lähelle kohdetta.

Ympäristön kuvaus

Rakennus sijaitsee Pasmajärven lounaispuolella aivan järven rannassa. Järven ja suon välissä on kapeahko maakannas, jolla rakennus on. Ympäriällä kasvaa kitukasvuista koivua.

Kohteen kuvaus

Rakennuksen koko on 2,5x2,15 m ja korkeus on 1,75 länsipuolelta ja 2,30 m järvenpuolelta. Rakennuksessa on viisto katto, jolla on huopa. Ovi on itään. Oviaukon koko on 65 cm x 1,70 m. Rakennus on tehty laudoista pyöreiden puiden päälle. Pyöreät puut ovat nurkistaan ja keskeltä kivien päällä. Rakennuksen suunta on etelä-pohjoinen. Rakennus on vielä pystyssä, mutta siitä puuttuu takaseinä, lattia sekä osa kattoa.

Rannassa rakennuksesta kaakkoon, rannalla, on vanha nuotiopaikka. Ympäristössä on muun muassa vanhoja kaljatölkkejä ja puun kappaleita.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Toiminut luultavasti kalastusmajana.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 16.6.2015 Tarkastaja: M.Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

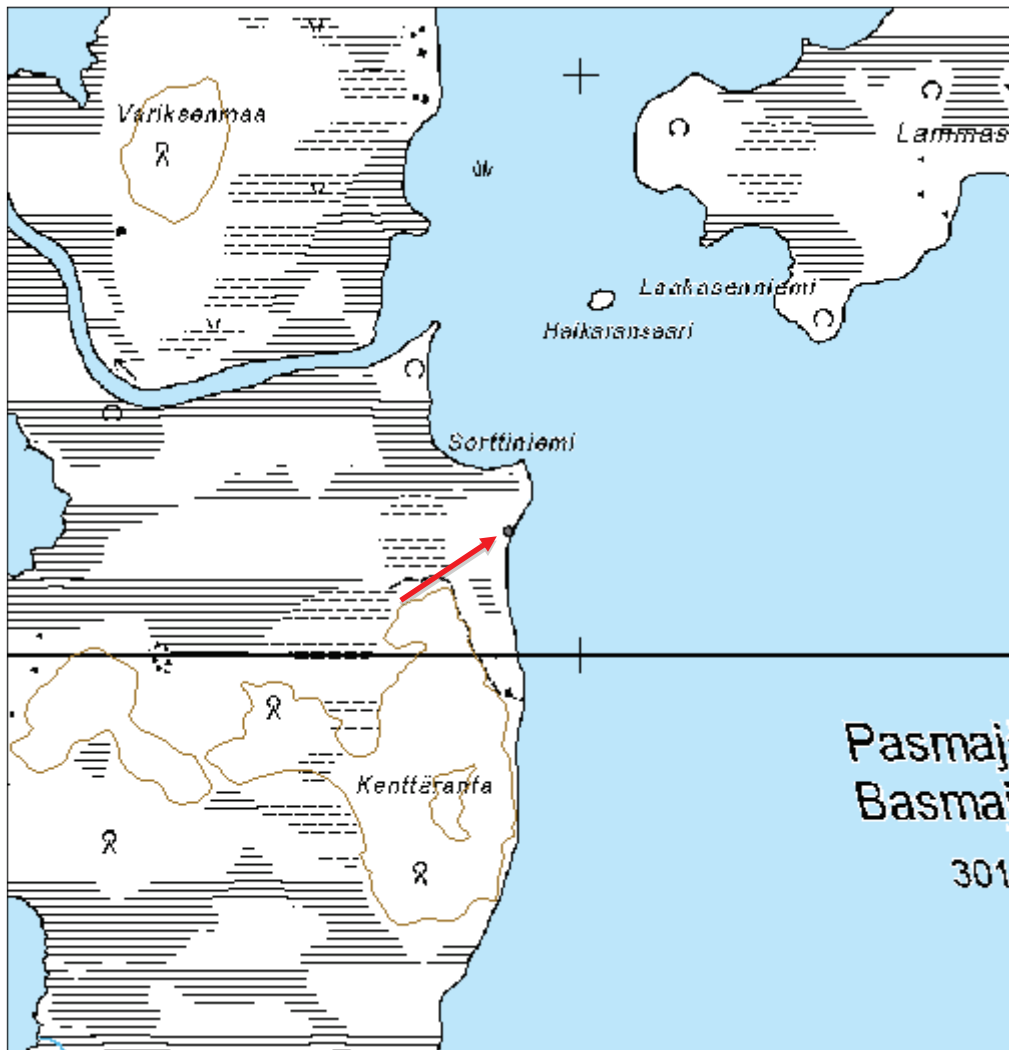

Kuva 72. Pasmajärven rakennusjännös kuvattuna kaakosta.

Kuva 73. Pasmajärven rakennusjäännös kuvattuna lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7590210, Y 3387874, Z 302	Mittakaava:	1:10000

Pasmarova 2 pilkkapuu

MH-tunnus: 179852

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7592235, Y 3389812, Z 317	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi löytö. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee itä-länsi-suuntaisen hiekkaharjanteen pohjoisrinteellä. Kohde sijaitsee pyyntikuoppa-alueella. Kohteen pohjoispuolella on neljä pyyntikuoppaa itä-länsisuunnasta.

Kohteen kuvaus

Männyn kyljessä on noin 15x6 cm kokoinen pilkka. Pilkkaan on kaiverrettu kaksi viivaa kolmionkulman muotoon, kärki ylöspäin. Pilkan suunta on pohjoisluoteeseen.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti

Tulkinta

Pilkkapuu. Merkitys epäselvä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 4.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

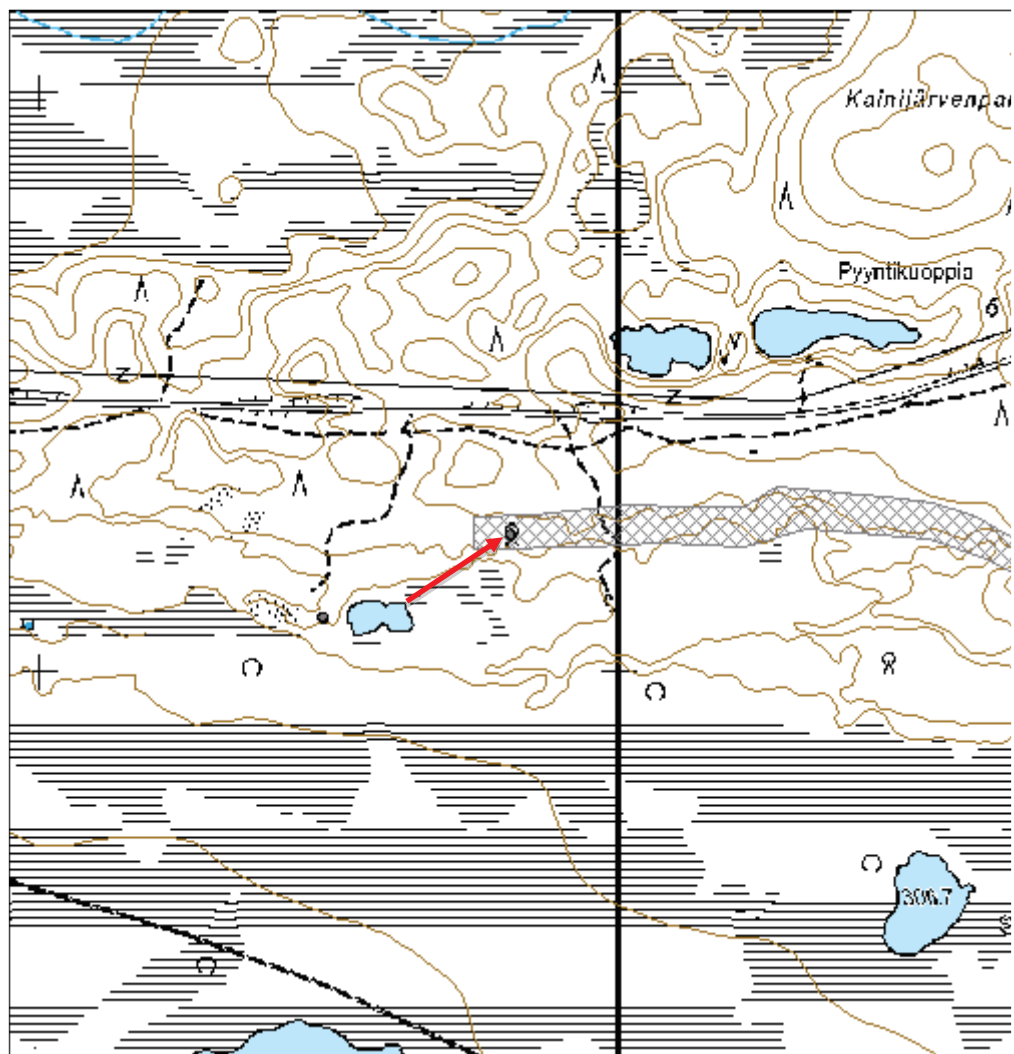

Kuva 74. Pilkkapuu kuvattuna pohjoisluoteesta, lähikuva.

Kuva 75. Pilkkapuu kuvattuna pohjoisesta, yleiskuva.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7592235, Y 3389812, Z 317	Mittakaava:	1:10000

Pasmarova uuttu

MH-tunnus: 179849

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7592169, Y 3390745, Z 324	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi löytö. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Suomajärvien ja Nunnasantien välisellä kuivalla, hiekkamäntykankaalla. Kuviolla kasvaa eri-ikäistä mäntyä, puolukkaa ja jäkälää. Kohde sijaitsee pyyntikuoppa-alueen sisällä.

Kohteen kuvaus

Suuren männyn runkoon on tehty kolmion muotoinen, noin 20 cm syvä kolo, joka ulottuu männyn onttoon ytimeen. Kolon suunta on koilliseen. Se on tehty moottorisahalla. Kolon alapuolella on matalampi kolmionmuotoinen kolo, joka on tehty kirvellä. Mänty on tyvestään kyljestetty kokonaan ympäri.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Uuttupuu.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 4.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

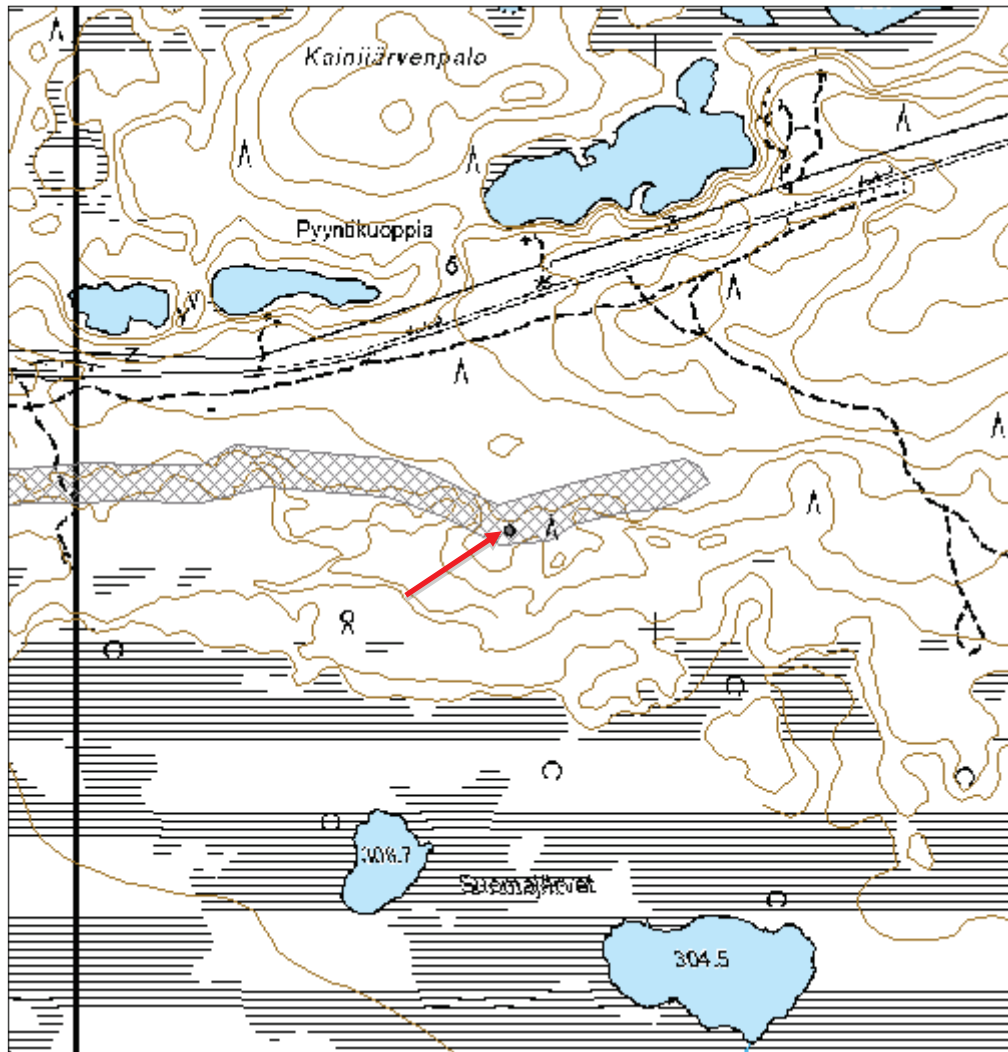
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	8 Luonnonmuistomerkki
		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 76. Uuttu kuvattuna koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7592169, Y 3390745, Z 324	Mittakaava:	1:10000

Perukanvuoma rakennus jäännös

MH-tunnus: 180493

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7591017, Y 3358204, Z 290	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ounasjärven eteläpuolella noin 15 metrin päässä rannasta ja noin 30 metriä Ounasjärven tulistelupaikasta lounaaseen. Maasto on kuivahkoa, kivistä ja kallioista kangasta, jossa aluskasvillisuutena kasvaa puolukkaa, vaivaiskoivua, sammalta ja jäkälää. Puusto on pääosin mäntyä.

Kohteen kuvaus

Kivikkoon on raivattu 3x3,5 metriä kokoinen neliönmuotoinen alue, joka on syvyydeltään 0,6-1 metriä. Sen suunta on pohjoiskoillinen-etelälounas. Pohjoisluode nurkassa on oviaukko, joka on aukeaa länsiluoteeseen. Oviaukko on 2 metriä leveä ja 1,2 metriä pitkä. Sen reunat on pinottu kivistä. Erottuu huonosti maastosta. Päällä kasvaa mäntyjä, vaivaiskoivuja, sammalta ja puolukkaa. Sen lounaiskulmasta noin 2,5 metriä etelälounaaseen on kuoppa. Kuopan koko on 1,5x1,5 metriä ja syvyys 50 senttimetriä. Muodoltaan se on epäsäännöllinen ja suunnaltaan kaakko-luode.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Suurempi kuoppa on mahdollisesti kammin pohja ja pienempi kuoppa on mahdollisesti purnu tai muu kuoppajäännös.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

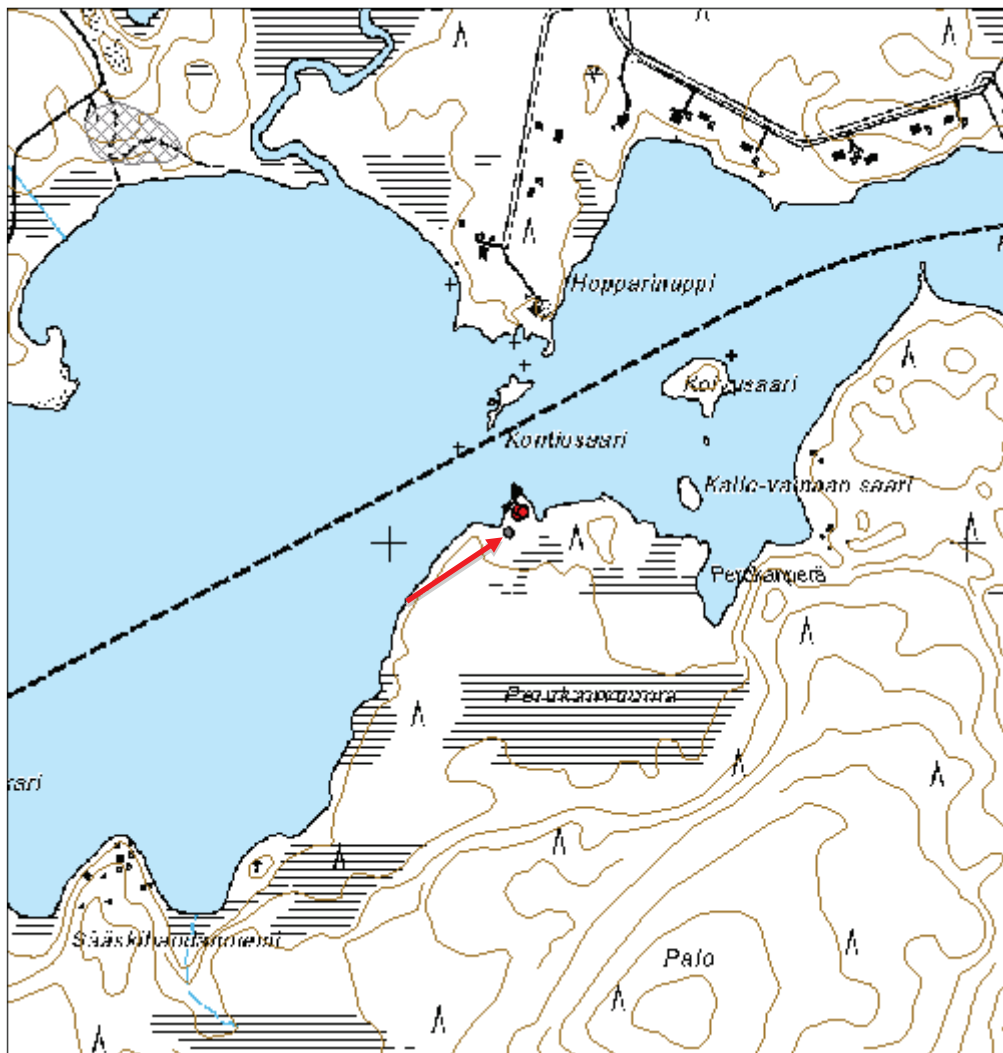
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeuarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojeu:	9 Muu suojeuarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojeu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kuva 77. Rakennusjäännöksen reunat erottuvat heikosti kuvassa neliönmuotoisena. Taustalla näkyy Ounasjärvi.
Kuvattu eteläkaakosta.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7591017, Y 3358204, Z 290	Mittakaava:	1:10000

Pikkulommel itä haasia

MH-tunnus: 181109

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7591017, Y 3360246, Z 297	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 2,3 kilometriä Hetan kirkolta lounaaseen Ounasjärven Sammallahden rannalta noin 480 metriä eteläkaakkoon. Kohteelta on noin 550 metriä Pikkulommel-lammen rantaan. Kohde sijaitsee pienellä suolla, joka on mäntyisen kangasmaaston ympäröimänä. Kapea suo on lounas-koillinensuuntainen. Kohde sijaitsee lähellä suon lounaisreunaa. Suo on heinäinen ja siinä kasvaa rahkasammalta ja harvakseltaan vaivaiskoivua.

Kohteen kuvaus

Haasia on noin 2 metriä pitkä. Näkyvät tolpat ovat lyhyitä. Pisimmät ovat noin 30-40 senttimetriä pitkiä. 7 tolppaa on vielä näkyvissä. Tolpat näyttävät olevan kolmessa rivissä. Haasia on itä-länsisuuntainen.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Heinähaasia, jossa on kuivattu suolta kerättyä heinää.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

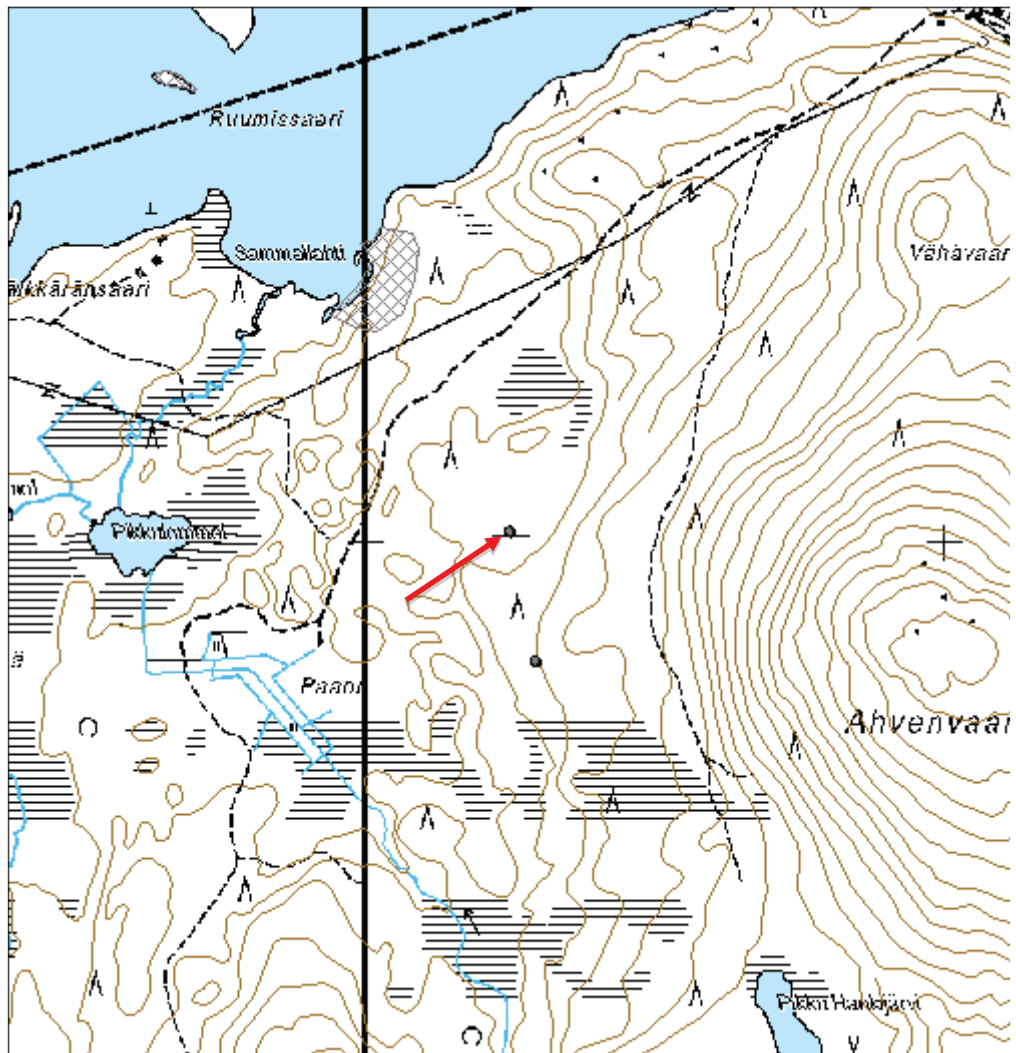
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	7 Perinnemaisema	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 78. Haasian tolpat näkyvät vielä lyhyinä pätkinä heinäisessä suossa. Kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7591017, Y 3360246, Z 297	Mittakaava:	1:10000

Rautujärvi rakennus jäännös

MH-tunnus: 181053

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7588614, Y 3360452, Z 340	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde näkyy peruskartassa. Peruskarttaan on merkitty rakennuksen paikka.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 4,3 kilometriä etelälounaaseen Hetan kirkolta Rautujärven rannalla. Kohde sijaitsee Rautujärven pohjoispäässä olevalla niemekkeeltä, joka yhdistyy mantereeseen kapena maakaistaleen kautta.

Kohteen kuvaus

Rakennusjäännös on pohjoisluode-eteläkaakkosuuntainen. Se on rakennettu pyöreistä hirsistä, jotka on nostettu luonnonkivisten nurkkakivien päälle. Nurkkakivien lisäksi on muitakin kiviä asetettu hirsien alle tukemaan rakenteita. Hirsien välissä on kunntaa. Monissa hirsissä on vielä kaarna päällä. Rakennuksen pohjoisluode päässä on eteinen, jonka koko on 2,05x4,90 metriä. Oviaukko on itäkoilliseen. Oviaukkoa vastapäinen seinä länsilounaassa on rakennettu pystylaudosta. Pohjoisluodeseinässä on kolme hirsikertaa ja loput vaakalaudosta. Varsinaisen rakennuksen koko on 6,2x5,4 metriä. Sen oviaukko on pohjoisluoteeseen lähellä itäkoillisnurkkaa. Rakennuksessa on pitkänurkat ja salvostyyppi on koirankaula. Rakennuksessa on harjakatto, jonka korkeus harjan kohdalta on 2 metriä ja reunoilta 1,4 metriä. Katto on tehty limitäisistä laudoista, jotka ovat kolmen pitkittäisen kattohirren päällä. Katto on alkanut hajota. Sisällä on kolme pystytukia tukemassa kattohirsiä, yksi kutakin kohde. Seinien vieressä on myös tukihirsiä ja tukipuita. Rakennuksessa on maalattia.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti.

Tulkinta

Porosuoja. Luultavasti rakennettu 1980-90-luvuilla. Ei näytä enää olevan ylläpidon alaisena, mutta porot käyttävät siitä huolimatta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 23.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen

Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 99 Ei suojeluarvoa

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 99 Ei suojeluarvoa

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

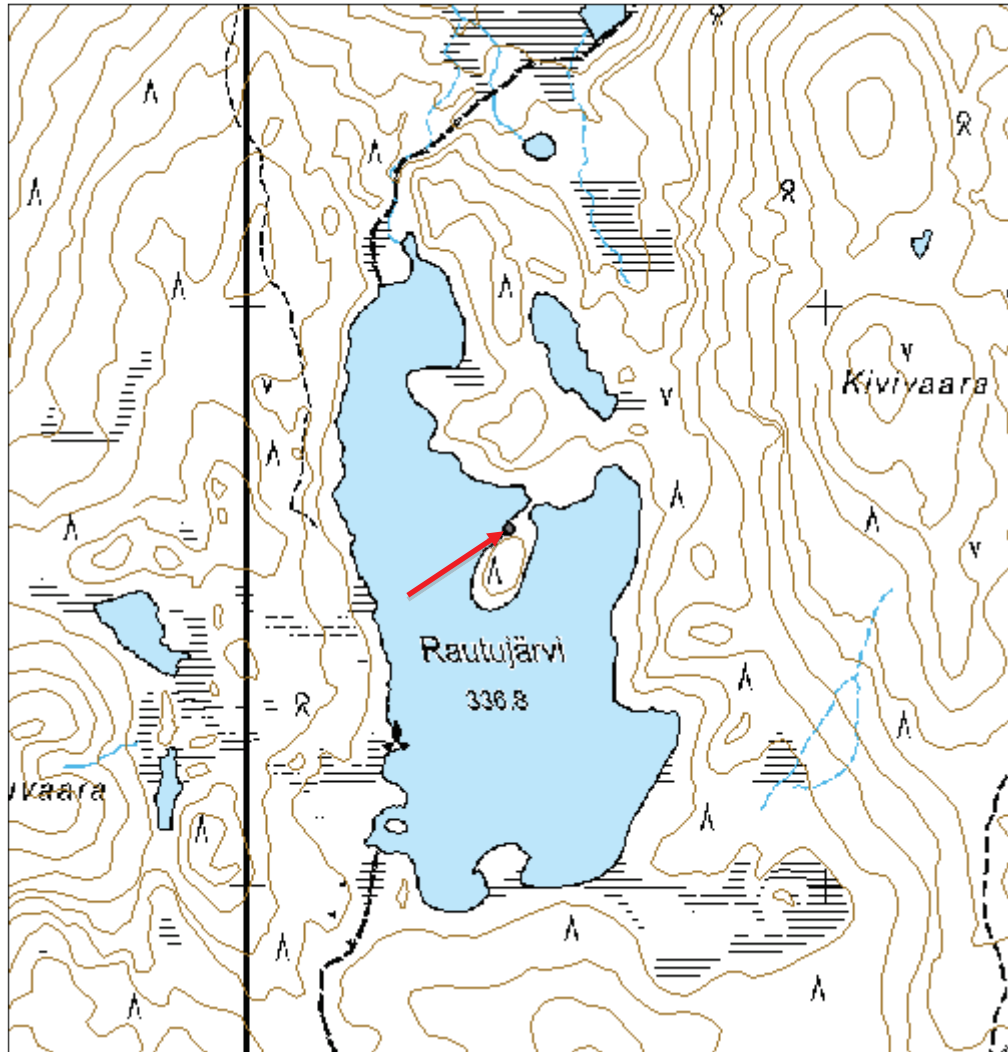

Kuva 79. Porosuojaan seinä on notkahtanut. Etualalla eteinen. Kuvattu länsiluoteesta.

Kuva 80. Rakennusjäännökselle johtaa porojen tekemä polku. Kuvattu pohjoiskoillisesta.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos</i> 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7588614, Y 3360452, Z 340	Mittakaava:	1:10000

Rovissolijärvi haasia

MH-tunnus: 179276

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7586921, Y 3386029, Z 312	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee avoimella heinäisellä suolla, jolla kasvaa myös jonkin verran vaivaiskoivua. Suo jatkuu etelästä Rovissolijärveen saakka. Kohde on Rovissolijärvestä luoteeseen. Suo on Tervahauantievan ja Liikamaan välissä. Kohde sijaitsee suon länsilaidalla, noin 35 metrin päässä lännessä olevasta mäntykankaan rinteestä, joka laskee suohon.

Kohteen kuvaus

Haasia on itäkaakko-länsiluode suuntainen. Sen pituus on noin 4 m. Muutamia pystytolppia on säilynyt pystyssä ja ne näkyvät maanpinnalle. Suurin osa puista on uponnut suohon. Ne pystyy tuntemaan jalan alla.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Heinähaasia. Haasialle on nostettu suoniityltä niitettyä heinää kuivumaan.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 16.6.2015 Tarkastaja: M.Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	3 Huono
	Olotila:	2 Ei käytössä

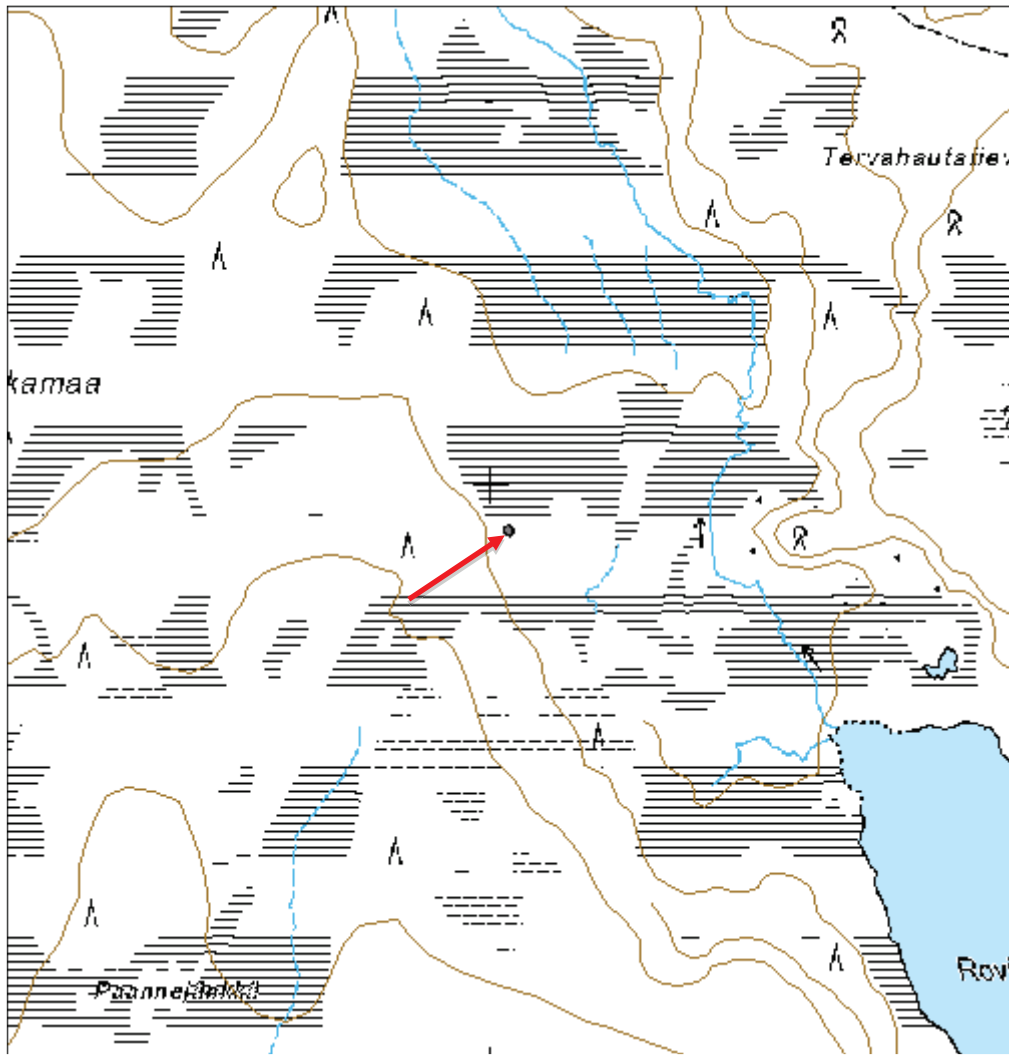
Arvotus:	8 Muu suojeuarvo	Kohteen suojeu:	9 Muu suojeuarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojeu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 81. Heinähaasian pystypuita heinäisessä suossa. Kuvattu etelälounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7586921, Y 3386029, Z 312	Mittakaava:	1:10000

Silpavuoma 2 haasia

MH-tunnus: 179280

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7593120, Y 3381931, Z 300	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Löytyi inventoitaessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee heinäisellä suolla, Silpavuoma- nimisen suon pohjoispuolella ja Kattilakoskesta noin 330 metriä kaakkoon.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on säilynyt noin 22 pystypuuta suossa. Keskellä, samassa linjassa on noin 16 pystypuuta ja niiden väli toisiinsa on noin 30 cm. Sivuilla on molemmin puolin säilynyt joitakin pystypuita. Haasian pituus on noin 7 metriä ja leveys noin 1,5 metriä. Se on suunnaltaan pohjoinen-etelä.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Heinähaasia. Käytetty suoniityltä kerättyjen heinien kuivaukseen.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 4.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

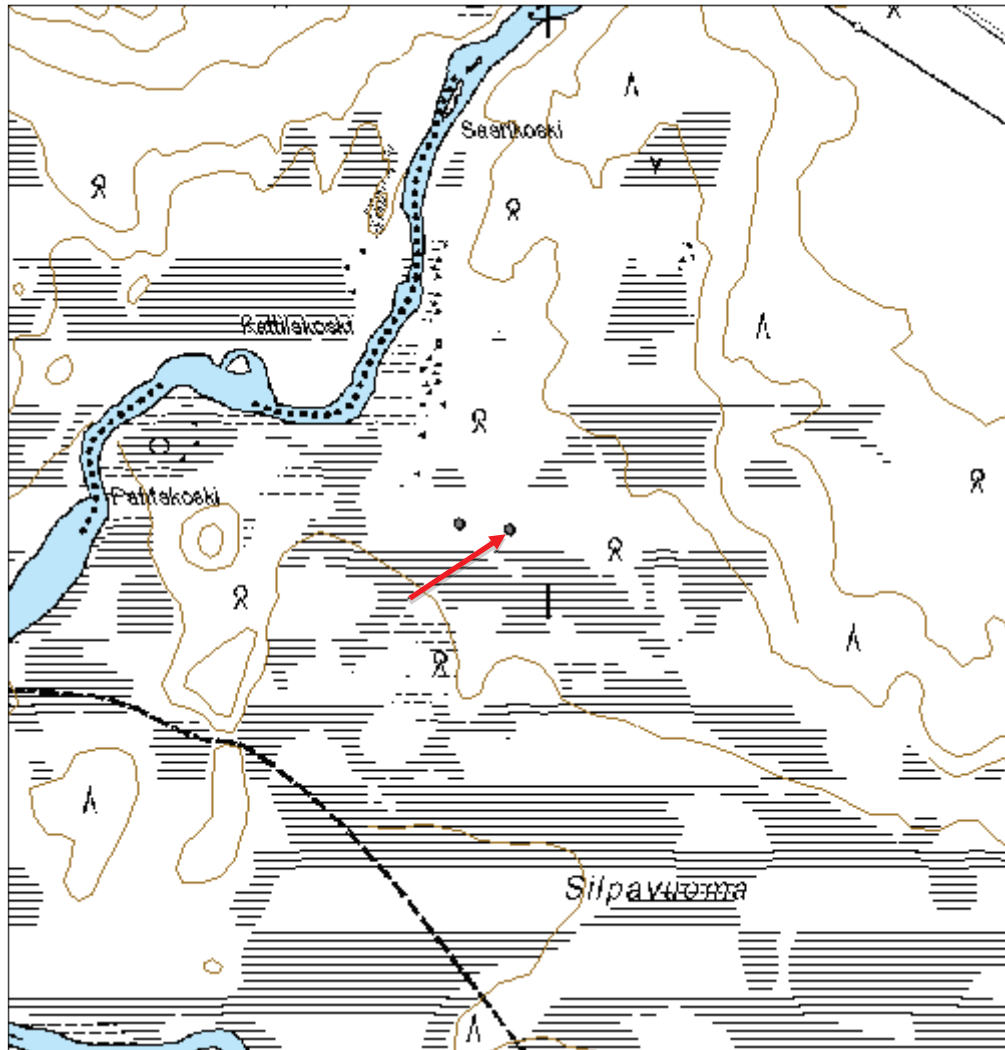
0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 82. Silpavuoma 2 haasia, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7593120, Y 3381931, Z 300	Mittakaava:	1:10000

Silpavuoma haasia

MH-tunnus: 179148

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7593130, Y 3381845, Z 300	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde on löydetty inventoitaessa

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee heinäisellä suolla, Silpavuoma nimisen suon pohjoisosassa, Kattilakoskesta noin 250 metriä kaakkoon.

Kohteen kuvaus

Kohteella on näkyvissä 15 puista pystytolpan jäännettä ja sammalen alla tuntuu pitkittäispuita. Haasian pituus on noin 4 metriä. Korkein säilynyt pystypuu on 1,2 metriä pitkä. Pystypuita on eniten keskellä suorassa linjassa sekä molemmilla sivuilla muutamia. Haasia on etelä-pohjoissuuntainen. Toinen haasia on kohteesta noin 80 metriä itään.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Heinähaasia. On käytetty suoniityltä kerätyn heinän kuivaamiseen.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 4.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

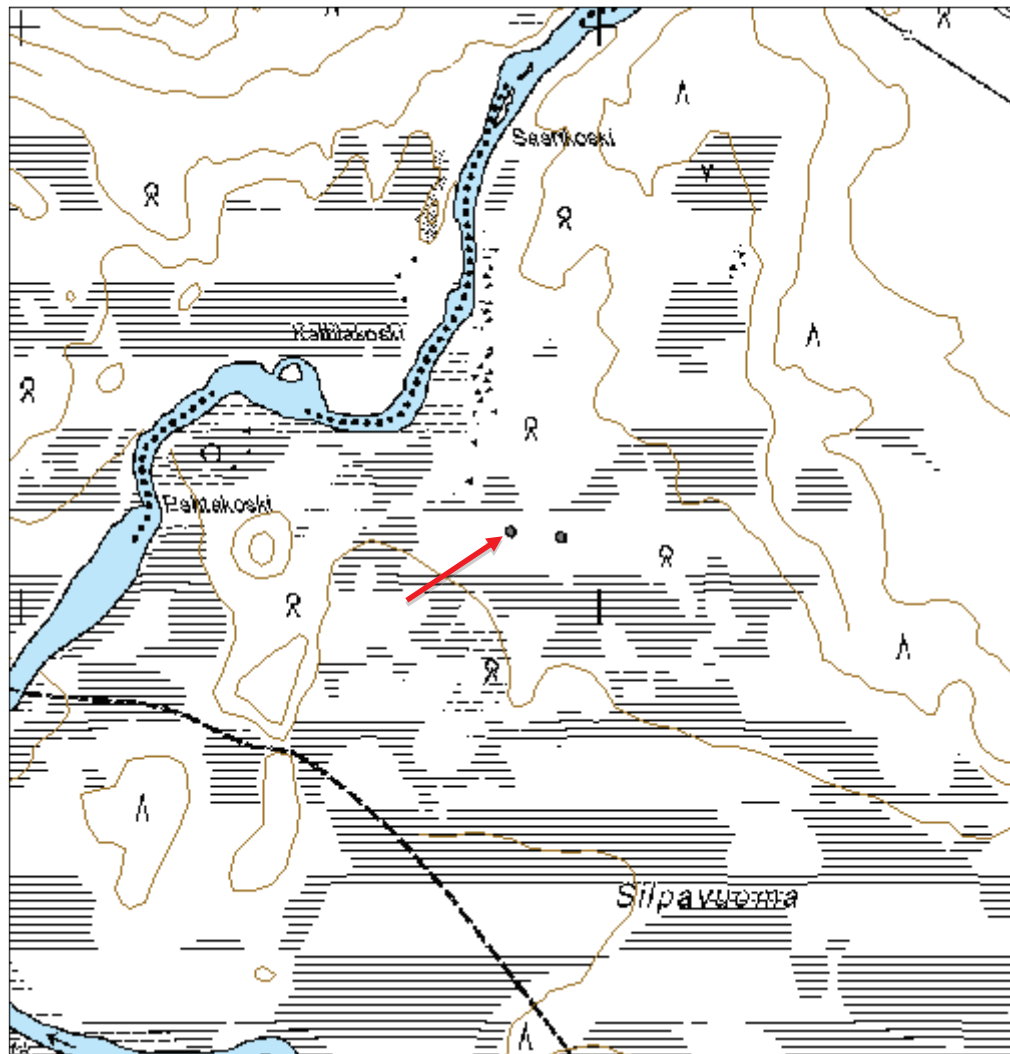

Kuva 83. Silpavuoma haasia lähikuvassa. Kuvattu pohjoiskoillisesta.

Kuva 84. Silpavuoman heinähaasian yleiskuva. Kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7593130, Y 3381845, Z 300	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7584506, Y 3375445, Z 270	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ounasjokeen Sioskosken kohdalla laskevan puron länsirannalla, noin 115 metriä Ounasjoen rannasta pohjoiskoilliseen. Kohde sijaitsee puron varrella olevalla rantatasanteella, jossa kasvaa mäntyä, vaivaiskoivua, variksenmarjaa ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Puurakenne on irtonainen eli sitä ei ole kiinnitetty puuhun eikä maahan. Se on nojallaan mäntyä vasten. Siinä on neljä jalkaa, kaksi kummassakin päässä. Toisen pään jalat ovat romahtaneet. Teline on rakennettu pienistä, pyöreistä puista, joiden halkaisija on noin 2-5 cm. Ne on kiinnitetty toisiinsa rautanaulojen ja rautalangan avulla. Puista on tehty suorakulmainen kehikko, jonka joka kulmaan on tehty jalat. Jalkojen korkeus on ollut noin 1,2 metriä. Suorakulmaisen telineen mitat ovat 1,2x2,5 metriä. Kehikon molemmissa päissä on neljä koukkua, jotka on veistetty puusta. Vieressä on pieni penkki, joka on tehty kahdesta puupölistä ja laudankappaleesta..

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen

Tulkinta

Mahdollisesti kyseessä on verkonkäsittelyyn tarkoitettu teline, jota on käytetty esimerkiksi verkkojen kiviinvaamiseen.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomais-	Kunto:	2 Keskinertainen
--------------------	---------------	------------------

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

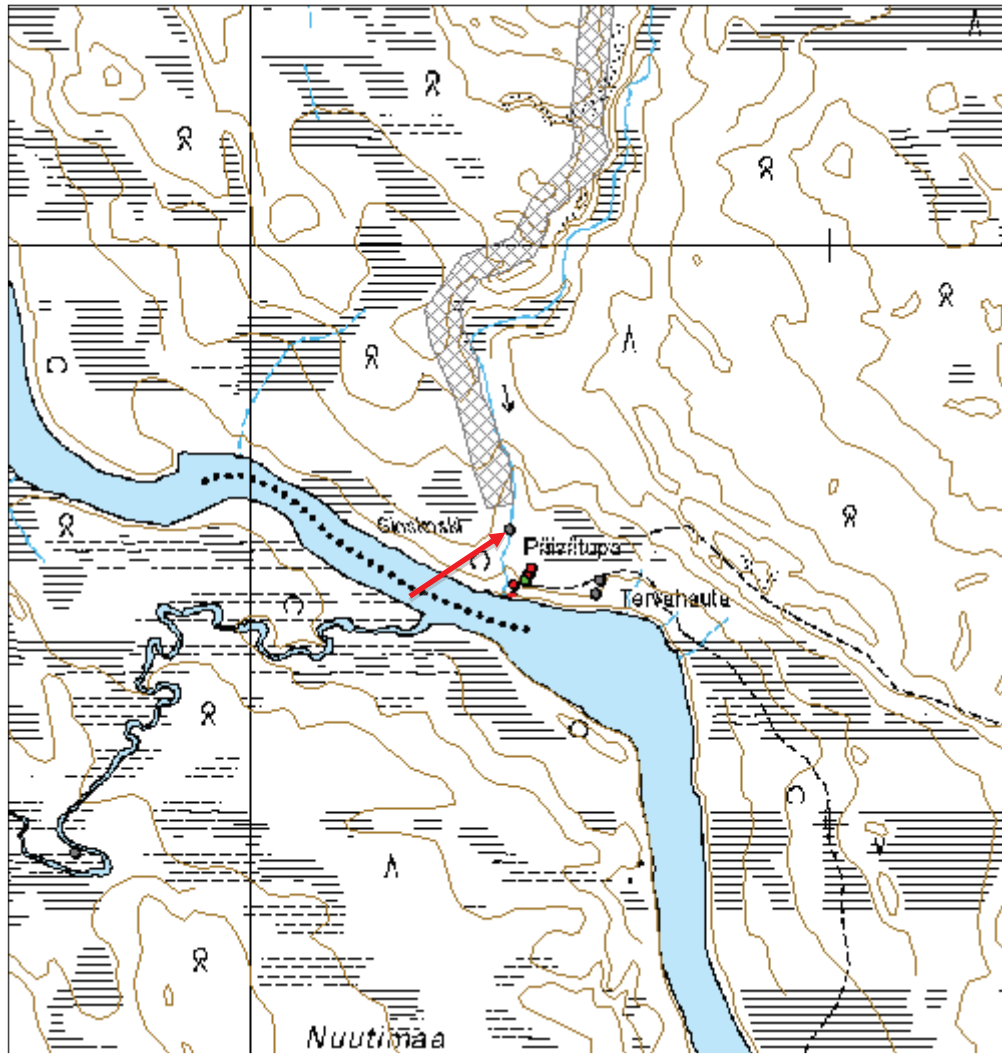

Kuva 85. Puurakenne ja penkki nojallaan mäntyä vasten. Kuvattu lännestä.

Kuva 86. Puurakenteen puiset koukut. Kuvattu etelälounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7584506, Y 3375445, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Vähäjärvi 3 rakennus jäännös

MH-tunnus: 180093

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7586128, Y 3388112, Z 312	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vähäjärven pohjoisrannalla, Vähäjärvestä Pasmajärveen laskevan puron länsipuolella. Kuvioilla kasvaa mäntyä ja vaivaiskoivua sekä puolukkaa ja kanervaa.

Kohteen kuvaus

Rannasta noin 10 metriä pohjoiseen on pieni punainen puurakennus. Sen koko on 1,8x1,8 metriä ja se on noin 2 metriä korkea. Siinä on harjakatto, joka on päällystetty kattohuovalla. Seinät ovat pystylaudoitettu. Laudat on maalattu punaiseksi. Oviaukko on 1,4 x 0,4 metriä ja se on etelään. Ovi makaa maassa. Sisältä rakennus on päällystetty jonkinlaisella rakennuspahvilla, joka on osin homehtunut. Rakennuksen sisällä on kelohonkapöllejä.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Jonkinlainen varastorakennus. Ei kovin vanha, koska maalattu ja maalipinta vielä hyvä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

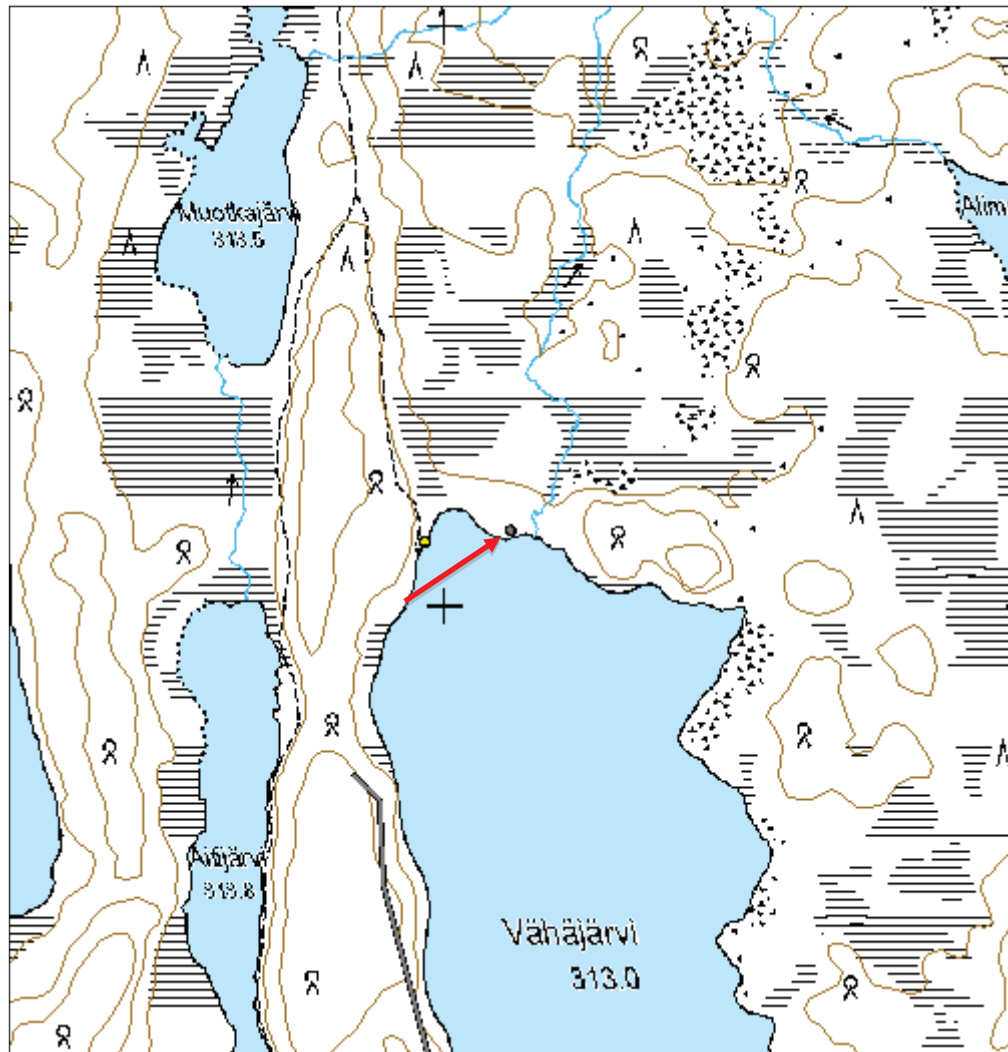
0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 87. Rakennusjäännös kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7586128, Y 3388112, Z 312	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7585551, Y 3387892, Z 317	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vähäjärven ja Aitijärven välisen kannaksen itärinteellä. Maasto on kuivaa mäntyvaltaista kangasta.

Kohteen kuvaus

Kuusi pilkkapuuta Vähäjärven ja Aitijärven välisellä kannaksella pohjoinen-etelälinjassa. Inventoidessa merkittiin nämä kuusi näkyvintä pilkkapuuta. Samalla linjalla oli muitakin, jotka jäivät merkitsemättä.

Pilkka 1: x 3387987,36 y 7585008,64

30x12 cm kokoinen aika syvä ja ovaalinmuotoinen pilkka.

Pilkka 2: x 3387969,4 y 7585224,95

Ison kelohongan kyljessä 27x14 cm kokoinen pilkka noin metrin korkeudella.

Pilkka 3: x 3387892,78 y 7585516,06

Lähes kokonaan umpeen kasvanut pilkka, joka on noin 60 cm pitkä ja leveimmillään 3cm.

Pilkka 4: x 3387890,66 y 7585586,32

Osittain kelottuneen männyn kyljessä on useita pilkkoja. Ylin pilkka on 1,6 metrin korkeudella. Se on vinoittain ja sen koko on 15 x 7 cm. Tämän lisäksi on kolme muutakin pilkkaa. Lisäksi yhdeltä sivulta on hakattu puun kyljestä noin 50 cm korkeudelta alas asti siivu pois.

Pilkka 5: x 3387887,21 y 7585663,89

Männyn kyljessä on pilkat koilliseen, luoteeseen, kaakkoon ja etelään. Koilliseen oleva pilkka on kooltaan 50x5 cm. Luoteeseen 30 x 6 cm. Etelään 60x3 cm ja kaakkoon 15x2 cm.

Pilkka 6: x 3387842,39 y 7585707,94

Männyn kyljessä on pitkä ja kapea kuoreton kyljestynyt kohta. Siihen on hakattu noin metrin matkalle pilkka.

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen, rajaus perustuu kohteiden sijaintiin maastossa ja niiden oletettuun yhteyteen.

Tulkinta

Mahdollisesti vanha polku, joka on johtanut Pasmajärvelle tai Peltovuoman kylään. Pilkkapuut ovat toimineet polun merkinä.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

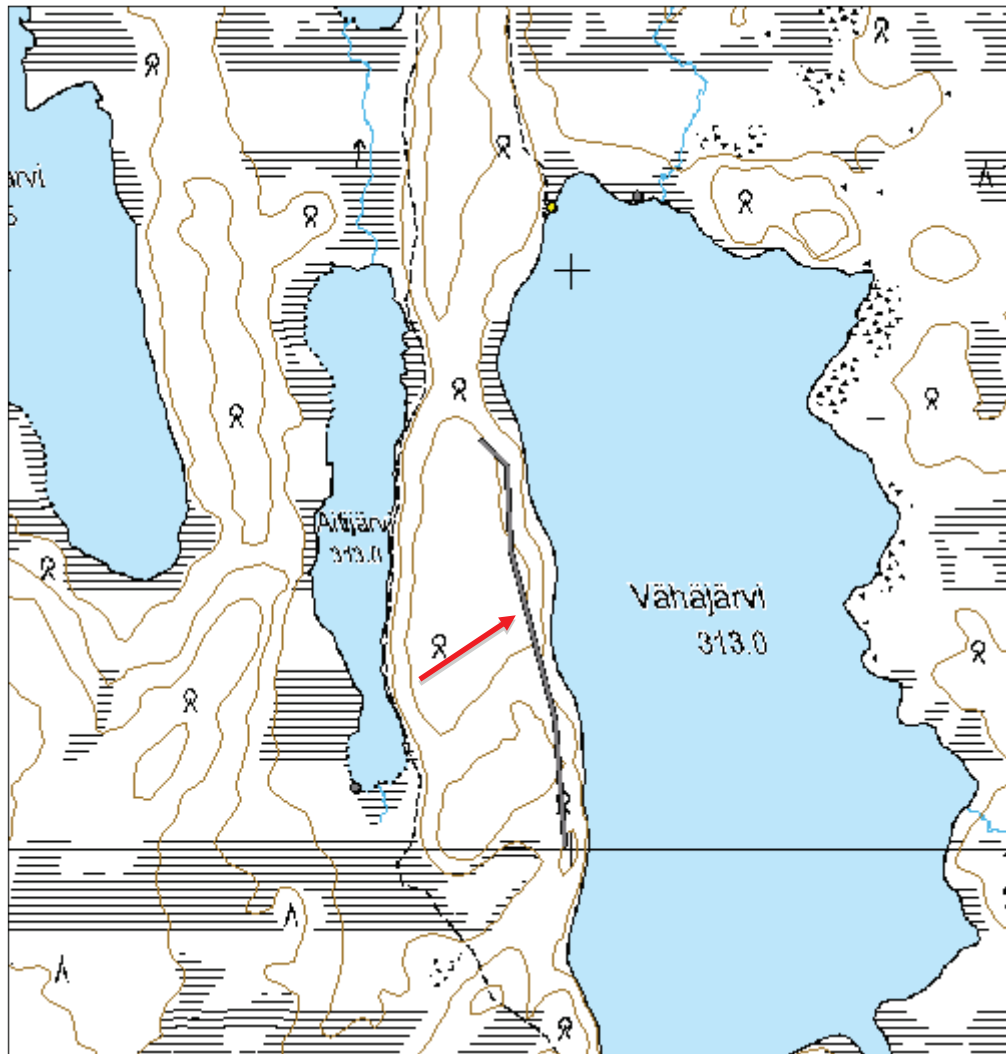

Kuva 88. Puun kyljessä pilkka. Kuvattu pohjoisesta.

Kuva 89. Pilkkoja puun kyljessä. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7585551, Y 3387892, Z 317	Mittakaava:	1:10000

5.3 Sotahistorialliset kohteet

Etelälahdenvaara puolustusvarustus jäännös	MH-tunnus: 180261
---	--------------------------

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	230		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7585318, Y 3345743, Z 310	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Muun muassa kirjassa Enontekiöläiset sodissa ja kotirintamalla 1939-1945 on kerrottu saksalaisten sotilaiden miehittäneen Palojoensuu-Hetta-Vuontisjärvi tie- ja vesistölinjan. Tämän tiedon perusteella tarkastettiin Etelälahdenvaara, joka sijaitsee Hetantien molemmin puolin ja on maastollisesti hyvä miehityspaikka.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Hetantien varressa pohjoiskoillinen-etelälounas suuntaisen Etelälahdenvaaran pohjoisosassa. Vaaran pohjoiskoillispäässä on Sotkajärvi, itäisivulla suota ja pienet Jänkkäjärvet, länsisivu rajoittuu myös suohon, jonka keskellä on Iso Roskajärvi. Etelälounaasta vaara muuttuu Äijäjärvenmaaksi. Vaaralla kasvaa mäntyä. Vaara on ainakin laidoiltaan kulotettu räjähteiden poistamiseksi. Puusto on pääosin varttunut kasvatusmetsää, mutta paikoin rakenne on eri-ikäisrakenteinen ja paikoin myös pensaskasvustossa on paljon lehtipuuta. Aluskasvillisuutena on sammalta, puolukkaa, mustikkaa, suopursua. Vaaran reunoilla on kosteampaa maastoa ja päällä kuivahkoa kangasta.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu ainakin 115 poteroa, 110 korsua ja noin 1300 metriä taisteluhautaa. Lisäksi tähystyspuu sekä erilaisia puurakenteiden jäänteitä.

Korsut:

Korsut ovat yleensä neliön- tai suorakaiteenmuotoisia. Suurimmat, ilmeisesti ajoneuvokorsut sijaitsevat Hetantien varressa. Pääasiassa korsut ovat majoituskorsuja. Keskimääräinen koko on noin 2,5x3 metriä. Yleensä se on maahan kaivettu, syvyydeltään keskimäärin metrin. Suuremmat korsut ovat suuruudeltaan noin 5x5 metriä. Yleensä korsuja ympäröivät vallit. Joissakin korsuissa on vielä kamiina paikallaan. Joissakin korsuissa on puurakenteet vielä paikallaan. Pääosa korsuista sijaitsee taisteluhaudan risteyskohdasta luoteeseen ja pohjoiseen.

Poterot:

Poteroiksi luokiteltiin kaikki pienemmät kuopat. Poteroita on usean mallisia. Suurin osa on suorakaiteenmuotoisia, keskimäärin kooltaan 1,2x0,8 metriä ja syvyydeltään 0,5 metriä. Näitä poteroita oli korsujen yhteydessä sekä alueen reunoilla. Y-kirjaimen mallisia poteroita on pääasiassa taisteluhaudan länsihaaran jatkeena. Niitä on kuusi. Niissä on kaksi ampumapaikkaa ja lyhyt yhdyskäytävä. Yhdyskäytävä oli keskimäärin 1,2 metriä pitkä ja ampumakäytävien pituus vaihteli 1-2 metrin välillä. Samassa linjassa Y-kirjaimenmuotoisten poteroiden kanssa on myös neljä V-kirjaimenmuotoista poteroa. Näiden lisäksi taisteluhaudan jatkeena samassa linjassa on 15 suorakaiteen muotoista poteroa.

Taisteluhauta: Kulkee Etelälahdenvaaran itälaidalla etelälounaasta pohjoiskoilliseen noin kilometrin pituisena. Pohjoiskoillispäässä se ylittää Hetantien ja jatkuu vielä noin 190 metriä toisella puolella tietä päättyen suohon. Taisteluhaudasta haarautuu kaivanto länteen noin 360 metriä pohjoiskoillispäästä etelälounaa-

seen. Tämä haara on noin 260 metriä pitkä. Länteen kulkeva haara menee vastarinteeseen. Taisteluhaudassa on ampumapesäkkeitä noin 20-30 metrin välein. Yleisin tyyppi on Y-kirjaimen muotoinen kaivanto, joiden käytävän pituus vaihtelee yhdestä kahteen metriin ja haarojen pituus yhdestä kolmeen metriin. Sessa on pari suoraa ampumakaivantoa.

Tähystyspuu: X=3345973 Y=7585237 Sijaitsee alueen itälaidalla noin 150 metriä taisteluhaudasta länteen. Maassa on puinen lava, jonka koko on 1,5x1,4 metriä. Tuet on tehty pyöreistä puista ja lava laudoista. Rakentamiseen on käytetty isoja rautanauvoja. Tähistyslava on ollut kiinnitettynä kolmen männyn väliin. Männnyissä on vielä jäljellä puurakenteita noin 5 metrin korkeudella. Rungoissa on kirveellä hakattuja koloja noin 30 cm välein. Koloissa on nauvoja.

Kenttähaupitsi ampumapaikka 1: X=3345325 Y=7585152 Ampumapaikka muodostuu kolmesta poterosta ja niiden välisistä matalista maavalleista. Ampumapaikalla on myös runsaasti hylsyjä. Poterot muodostavat kolmion. Potero 1 on kooltaan 2,4x1,7x0,5 metriä. Siitä itään noin 6,5 metriä on potero 2. Sen koko on 2,5x0,8x0,25 metriä. Siitä pohjoiseen neljä metriä on potero 3. Sen koko on 3x2x0,8 metriä.

Kenttähaupitsi ampumapaikka 2: X=3345340 Y=7585168 Kohteeseen kuuluu kaksi potero sekä näiden välillä, etumaastossa oleva valli. Poteroiden etäisyys toisistaan on 7 metriä. Potero 1 on kooltaan 2,2x1,2 metriä ja syvyys 0,3 metriä. Sen suunta on eteläkaakko-pohjoisluode. Potero 2 on siitä etelälounaaseen. Sen koko on 2,5x1,4 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Sen suunta on itä-länsi. Poteroiden välisellä alueella on valli kaakko-koillissektorilla. Valli on etelälounas-pohjoiskoillinensuuntainen. Poteroiden lähellä on pari kenttähaupitsin hylsyä, joiden korkeus on 10 cm ja halkaisija noin 7 cm. Kenttähaupitsin ampumapaikkojen kaakkoispuolelle on raivattu ampumalinja. Siitä on kaadettu puita jättäen noin puolenmetrin pituiset kannot.

Alueen koillisnurkassa on alue, jossa on ainakin viidessä puussa hevosenkenkiä puun sisässä ja parissa puussa on rautalankaa ja puurakenteita. Hevosenkenkiä on ehkä käytetty poikkipuiden kiinnittämiseen. Koillisnurkassa on myös kaksi noin 4x5 metriä kokoista aluetta, joissa on puurakenteita. Pyöreitä puita on kiinnitetty puihin ja toisiinsa nauvoilla ja rautalangalla. Myös alueen länsipäässä on samankaltaisia puurakenteita useassa paikassa, mutta huonompikuntoisia. Osa on palanut.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti. Rajaus perustuu havaittuihin rakenteisiin ja niiden välisiin alueisiin. Erikseen on merkitty taisteluhaudan paikka sekä tähystyspuu ja kenttähaupitsin ampumapaikka.

Tulkinta

Saksalaisten Lapin sodanaikainen puolustus- ja majoitusvarustus. Saksalaiset joukot majoittuivat täällä marraskuussa 1944.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 20.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomais- rekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 90. Kenttähaupitsin ampumapaikka. Etualalla potero, jonka oikeasta reunasta lähtee matala maavalli toiseen poteroon. Kuvattu lounaasta.

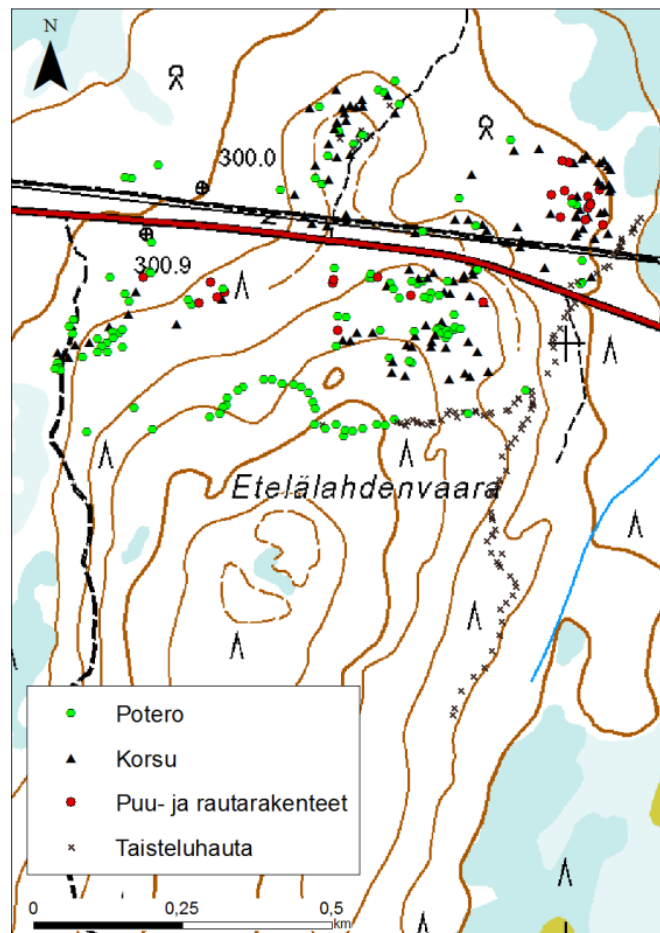
Kuva 91. Korsi on kaivettu maahan ja rakennettu pyöreistä puista, joiden kiinnittämiseen on käytetty nauvoja ja rautalankaa. Sen katto on romahtanut. Kuvattu etelälounaasta.

Kuva 92. Länsihaaran taisteluhautaa kuvattuna lounaasta. Etualalla Y-kirjaimenmallinen ampumapaikka.

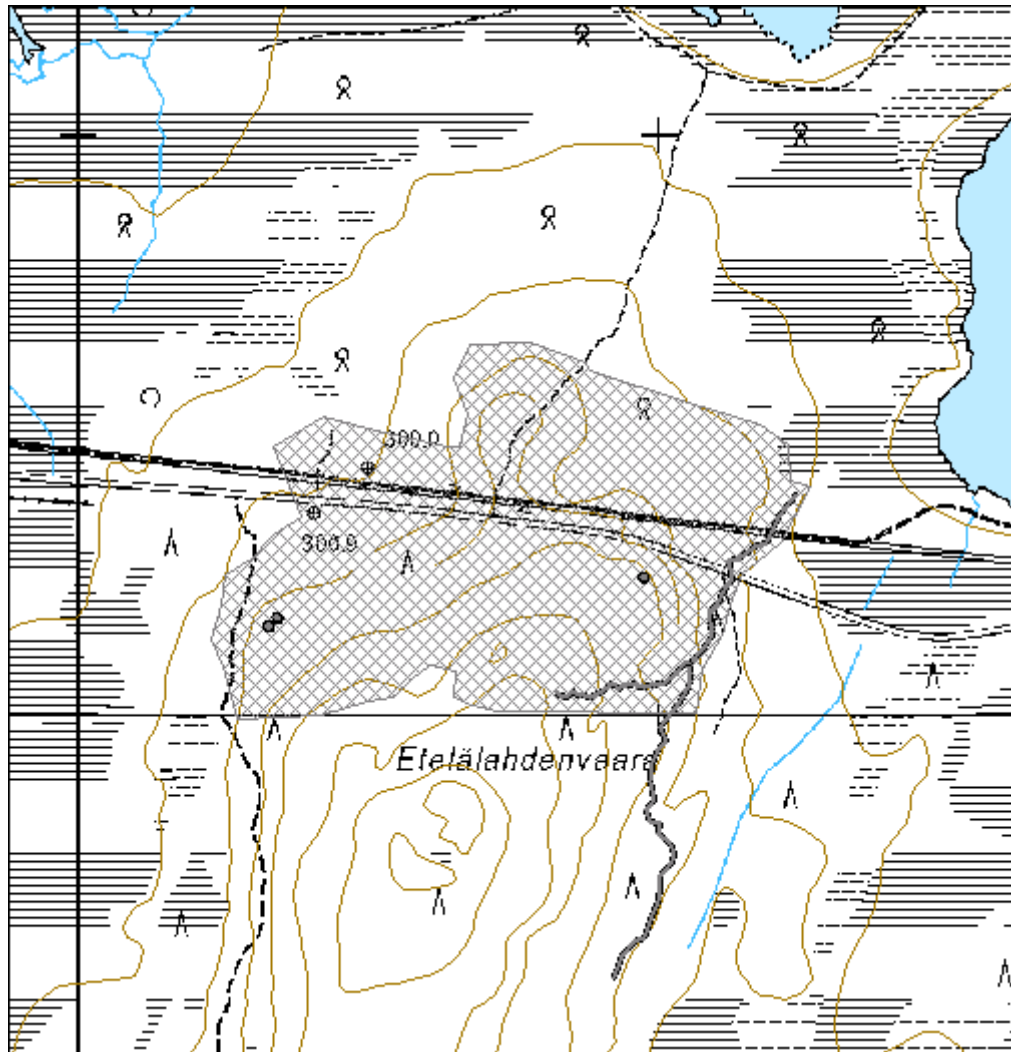

Kuva 93. Tähystyspuun lava on maassa mäntyjen juurella. Männyissä näkyy vielä puurakenteita noin viiden metrin korkeudella. Kuvattu lännestä.

Kuva 94. Kartassa näkyy poteroiden ja korsujen sijainti alueen sisällä (sisältää Maanmittauslaitoksen peruskarttarasterin 6/2015 aineistoa)

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7585318, Y 3345743, Z 310	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	54		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7577762, Y 3341581, Z 285	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 3,9 kilometriä Äijäjoelta pohjoisluoteeseen ja noin 5,8 kilometriä Muoniontien ja Hetantien tienristeyksestä eteläkaakkoon. Kohde sijaitsee Hiekkakuopan välittömässä läheisyydessä. Hiekkaa on otettu kohteen länsi- ja luoteispuolta. Kohde sijaitsee kaarevalla koillinen-lounaissuuntaisella hiekkaharjanteella. Kohteet sijaitsevat pääosin harjanteen kaakkois- ja etelärinteellä noin 330 metrin matkalla. Kuviolla kasvaa eri-ikäistä mäntyä, aluskasvillisuutena puolukkaa ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu ainakin 30 poteroa ja 24 korsua. Korsut on kaivettu hiekkarinteeseen. Korsujen yhteydessä on poteroita, joita ei kaikkia erikseen merkitty. Korsujen syvyyttä ei mainittu. Ne ovat maan tasalla tai lähes maan tasalla toisesta päästä ja yleensä 1,5-2 metriä korkeita rinteiden puolelta. Korsut ovat täyttyneet rinteestä valuneesta hiekasta, joten mahdolliset puiset rakenteet ovat peittyneet. Korsuissa on usein selkeä oviaukko. Poterot ovat korsujen vieressä rinteessä. Yleensä molemmin puolin korsua. Muutama potero on maan tasalla hiekkaharjanteen kaakkoispuolella. Yksi potero (potero 29) on hiekkaharjanteen päällä alueen koillispuolella. Se on yksinään noin 60 metriä edellisestä korsusta. Noin 50 metriä alueen lounaispuolelta etelään on ruosteisia kalsiumkloridi tynnyreitä. Niitä on käytetty ainakin teiden sulana pitämiseen.

Koordinaatit ja mittoja:

Korsu 1: x 3341412,79 y 7577617,34 Koko 4x2 metriä.

Korsu 2: x 3341425,88 y 7577624,35 Koko 7x7 metriä.

Korsu 3: x 3341464,41 y 7577633,5 Koko 6x8 metriä. korsun vieressä potero.

Korsu 4: x 3341473,65 y 7577638,7 Koko 4x4 metriä.

Korsu 5: x 3341494,07 y 7577649,17 Koko 7x6 metriä.

Korsu 6: x 3341515,89 y 7577660,85 Koko 6x8 metriä.

Korsu 7: x 3341522,81 y 7577680,92 Koko 10x6 metriä.

Korsu 8: x 3341541,64 y 7577699,12 Koko 7x8 metriä.

Korsu 9: x 3341550,88 y 7577719,79 Koko 6x7 metriä.

Korsu 10: x 3341552,21 y 7577722,31 Koko on 3x2 metriä.

Korsu 11: x 3341560,01 y 7577736,55 Koko 7x7 metriä.

Korsu 12: x 3341585,99 y 7577756,35 Koko 6x8 metriä.

Korsu 13: x 3341584,73 y 7577761,65 Koko 2x2,5 metriä.

Korsu 14: x 3341592,54 y 7577773,83 Koko 7x10 metriä.

Korsu 15: x 3341596,61 y 7577786,99 Koko 4x3 metriä.

Korsu 16: x 3341606,95 y 7577795,48 Koko 4x2 metriä

Korsu 17: x 3341606,71 y 7577798,29
 Korsu 18 ja 19: x 3341608,12 y 7577803,05 Mahdollisesti romahtaneita ja peittyneitä korsuja.
 Korsu 20: x 3341616 y 7577807,59 Koko 4x2 metriä.
 Korsu 21: x 3341623,42 y 7577815,7 Koko 4x2 metriä.
 Korsu 22: x 3341624,96 y 7577822,68 Koko 3x2 metriä.
 Korsu 23 ja 24: x 3341626,93 y 7577839,88 Kaksi korsua vierekkäin, joiden koko on 5x2 metriä.
 Potero 1 ja 2: x 3341431,16 y 7577627 Kaksi poteroa.
 Potero 3: x 3341446,31 y 7577633,7
 Potero 4: x 3341449,7 y 7577632,74
 Potero 5: x 3341451,82 y 7577630,19
 Potero 6: x 3341507,58 y 7577653,92
 Potero 7: x 3341520,17 y 7577661,89
 Potero 8 ja 9: x 3341549,78 y 7577709,98
 Potero 10-11: x 3341552,88 y 7577714,26
 Potero 12: x 3341549,41 y 7577728,45
 Potero 13: x 3341570,81 y 7577742,39
 Potero 14-16: x 3341584,2 y 7577747,52
 Potero 17: x 3341588,31 y 7577754,72
 Potero 18-20: x 3341583,78 y 7577765,25
 Potero 21-23: x 3341590,38 y 7577768,01 Kolme kuoppaa rinteessä rinteeseen vastaisesti.
 Voi olla myös romahtanut korsu, jossa kattorakenteet vielä paikallaan, joka näkyy kolmena kuopanteena.
 Potero 24: x 3341598,57 y 7577781,84 Pieni ja syvä. Koko 0,8x0,8 metriä ja metrin syvä. On tasaisella maalla.
 Potero 25: x 3341596,28 y 7577787,2
 Potero 26: x 3341598,62 y 7577790,41
 Potero 27: x 3341597,39 y 7577790,67
 Potero 27: x 3341598,26 y 7577789,13
 Potero 28: x 3341595,58 y 7577791,53 Voi olla myös korsu, jonka kattorakenteet osin paikoillaan.
 Potero 29: x 3341642,76 y 7577897,59 Potero hiekkaharjanteen päällä alueen koillispuolella. Noin 60 metrin päässä edellisestä korsusta, joka on etelälounaassa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemisesti näkyvien rakenteiden ja niiden välisten alueiden mukaan.

Tulkinta

Lapin sodan aikaisia poteroita ja korsuja. Ajoittuu marraskuuhun 1944, jolloin saksalaiset olivat asemassa Lassinjärvi-Muotkajärvi linjalla ja suomalaiset Äijäjoen pohjoispuolella. Todennäköisesti suomalaisten majoituskorsuja.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
 Tarkastuspvm: 30.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
 Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeuarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojeu:	9 Muu suojeuarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojeu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

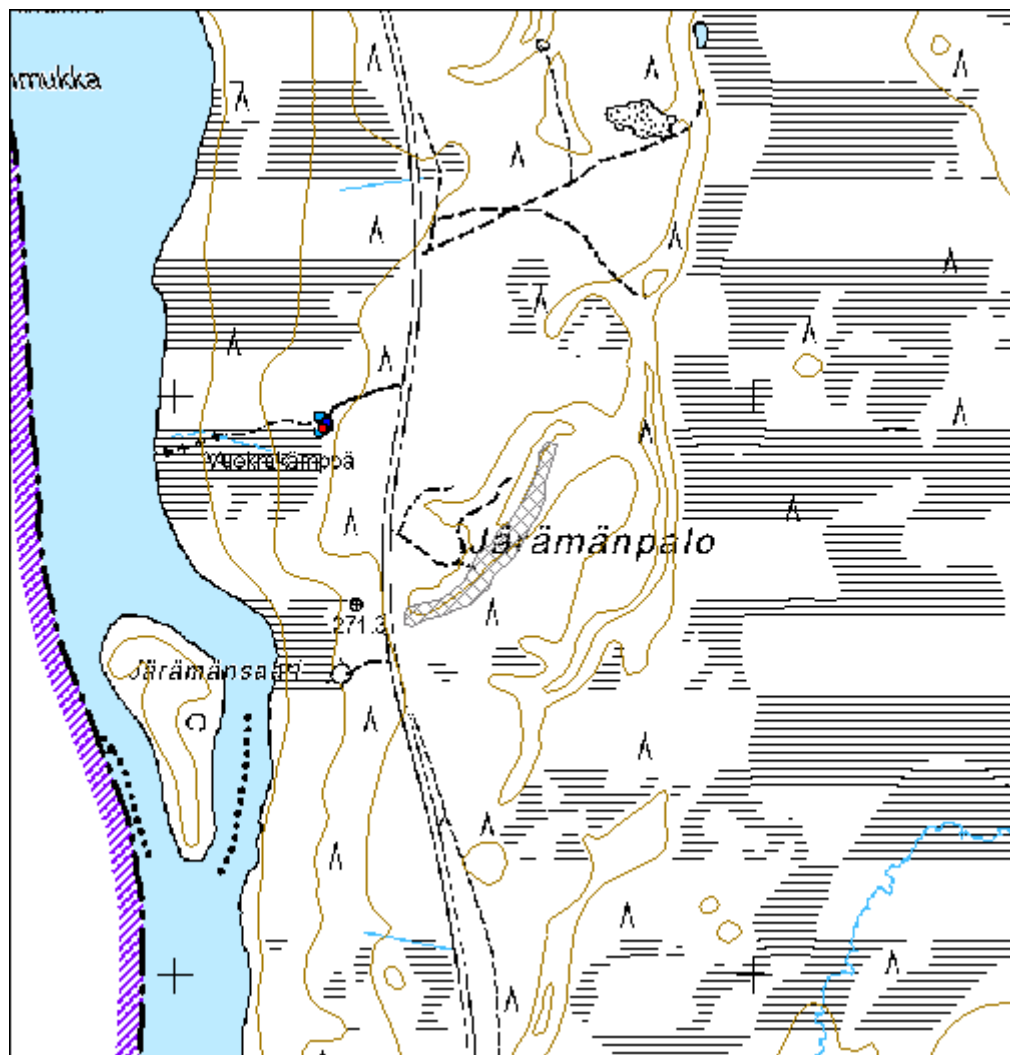

Kuva 95. Neliönmuotoinen korsu rinteessä. Etualalla oviaukon käytävä. Kuvattu itäkaakosta.

Kuva 96. Korsu rinteessä. Korsun yläosassa näkyy hieman puurakenteita. Kuvattu pohjoiskoillisesta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus 2008</i> © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7577762, Y 3341581, Z 285	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	6		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7570870, Y 3343761, Z 290	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Muoniontien länsipuolella Äijäjoen ja Sonkamuotkan välissä. Kohde on Muotkamaan pohjoispuolella ja Käymäriipi-lammesta noin 160 metriä länsilounaaseen. Kuviolla kasvaa erikäisrakenteista männikköä.

Kohteen kuvaus

Kuusi kuoppaa puoliympyrän muodossa.

Potero 1: x 3343759,81 y 7570863,49.

Noin 2x1 metriä suuri kuoppa, jonka syvyys on 30 cm. Kuopan ympärillä on vallit ja suuaukko on kaakkoon.

Potero 2: x 3343761,01 y 7570874,04.

Neliönmuotoinen kuoppa on kooltaan 1,1x1 metriä ja syvyys 40 cm. Sen suunta on itäkoillinen-länsilounas.

Potero 3: x 3343759,02 y 7570877,70.

Kuopan koko on 1,5x1,1 metriä ja syvyys 60 cm. Se on pohjoisluode-eteläkaakkosuuntainen.

Potero 4: x 3343755,72 y 7570878,09.

Eteläkaakko-pohjoislounassuuntainen kuoppa, jonka koko on 2x1 metriä. Syvyys 50 cm. Potero 5: x 3343751,06 y 7570876,70.

Kuopan koko on 1x1,2 metriä ja syvyys 70 cm. Kuopan suunta on itäkaakko-länsilounas.

Potero 6: x 3343751,15 y 7570877,06.

Kuopan koko on 1x2 metriä ja syvyys 40 cm. Se on eteläkaakko-pohjoisluode suuntainen. Sen ympärillä on vallit ja suuaukko on eteläkaakkoon.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Lapin sotaan liittyvä kohde. Poteroiden ampumasuunnan perusteella suomalaisten väliaikainen ampumasema.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 12.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

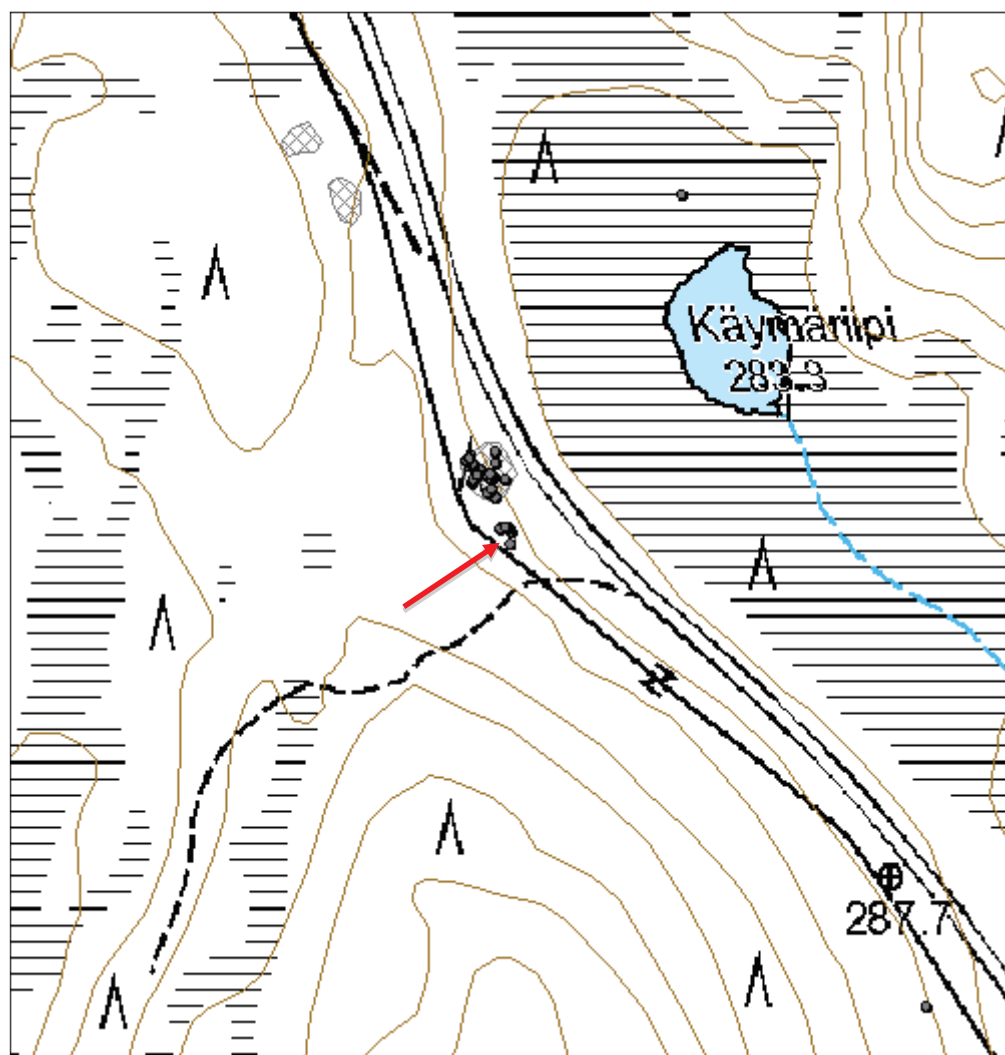
**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 97. Poterot 5 ja 6 kuvattuna itäkaakosta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7570870, Y 3343761, Z 290	Mittakaava:	1:5000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:	1944	Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	19		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7570926, Y 3343740, Z 290	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Muoniontien länsipuolella Äijäjoen ja Sonkamuotkan välissä. Kohde on Muotkamaan pohjoispuolella ja Käymäriipi-lammesta noin 160 metriä länsilounaaseen. Kuviolla kasvaa erikäisrakenteista männikköä.

Kohteen kuvaus

Kohde koostuu 18:sta poterosta ja yhdestä kivikasasta.

Potero 1: x 3343740,42 y 7570907,90.

Kuopan koko on 2x1 metriä ja syvyys 50 cm. Sen ympärillä on pienet vallit.

Potero 2: x 3343743,95 y 7570911,22.

Kuoppa on itäkoillinen-länsilounassuuntainen. Kuoppa on ison kiven vieressä. Kuopan koko on 1,5x0,8 metriä ja syvyys 60 cm.

Potero 3: Sijaitsee potero 8:sta noin 2,5 metriä pohjoiskoilliseen. Sen koko on 1,5x0,6 metriä ja syvyys 45 cm. Kuopan suunta on länsiluode-itäkaakko.

Potero 4: x 3343745,22 y 7570921,77.

Sen koko on 1,5x0,8 metriä ja syvyys 50 cm. Sen suunta on itä-länsi.

Potero 5: x 3343755,21 y 7570919,66.

Itä-länsi suuntainen vahva vallinen kuoppa, jonka koko on 1,5x1 metriä ja syvyys 60 cm.

Potero 6: x 3343742,68 y 7570924,34.

Poteron koko on 1,5x0,6 metriä ja syvyys 60 cm. Sen suunta on itäkaakko-länsiluode.

Potero 7: x 3343739,05 y 7570924,01.

Kuopna suunta on kaakko-luode. Sen koko on 1,5x0,5 metriä ja syvyys 40 cm.

Potero 8: x 3343742,3 y 7570920,45.

Kuopan koko on 1,5x0,4 metriä ja syvyys 40 cm. Se on luode-kaakkosuuntainen.

Potero 9: x 3343731,11 y 7570923,37.

Kaareva kuoppa, jonka pituus on 4 metriä ja leveys metrin. Se on 50 cm syvä ja itä-länsi suuntainen. Pohjois- ja etelälaidalla on vallia.

Potero 10: x 3343727,14 y 7570916,17

Kuopan koko on 1,5x0,5 metriä ja syvyys 60 cm. Se on itä-länsisuuntainen.

Potero 11: x 3343727,47 y 7570919,31.

Kuopan koko on 2x1,2 metriä ja syvyys 50 cm. Kuoppa on epämääräisen muotoinen. Puu on kasvanut kuopan päälle.

Potero 12: x 3343728,09 y 7570929,52

Kuoppa on 2x1 metriä ja syvyys 40 cm. Se on koillinen-lounassuuntainen.

Potero 13: x 3343728,1 y 7570933,06.

Kuopan koko on 2x1 metriä ja syvyys 50 cm. Kuoppa on etelä-pohjoissuuntainen.

Potero 14: x 3343722 y 7570935,3.

Kuopan koko on 1,3x1 metriä ja syvyys 60 cm. Sen suunta on itä-länsi.

Potero 15: x 3343724,58 y 7570937,75

Kuopan koko on 2x0,9 metriä ja syvyys 50 cm. Sen suunta on itä-länsi.

Potero 16: x 3343733,64 y 7570928,44.

Kuopan koko on 3x2 metriä ja syvyys 1,2 metriä. Kuoppa on iso ja syvä verrattuna muihin alueen kuoppiin. Kaakkoisreunalla on iso kivi. Kuoppa on koillinen-lounassuuntainen.

Potero 17: x 3343747,15 y 7570933,94.

Kuopan koko on 2x1 metriä ja syvyys 30 cm. Se on koillinen-lounassuuntainen.

Potero 18: x 3343746,97 y 7570943,46

Kuoppa on 2x1,1 metriä suuri ja 30 cm syvä. Se on matala ja suorakaiteen muotoinen. Sen suunta on koillinen-lounas.

Kivikasa: x 3343747,31 y 7570903,75.

Kivikasan koko on 1,5x1,8 metriä ja korkeus 60 cm. Kiviä ja maata kasattuna.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti alueella olevien kohteiden mukaan.

Tulkinta

Lapin sodan aikainen kohde, joka liittyy saksalaisten peräytymiseen. Ajoittuu marraskuuhun 1944. Mahdollisesti saksalaisten kohde poteroiden suunnan perusteella.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi: 2015

Tarkastuspvm: 12.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen

Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

0 Ei määriteltä

Selitys:

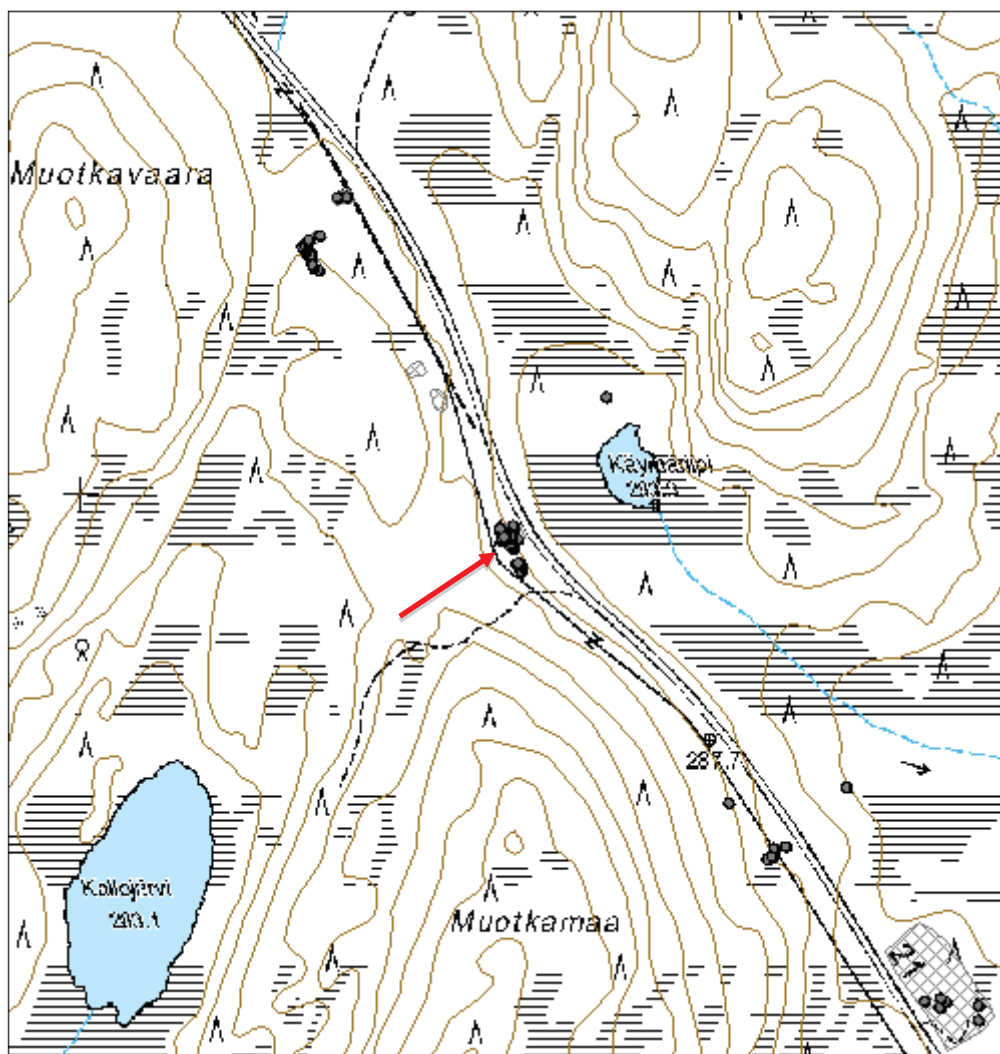

Kuva 98. Etualalla potero 3. Sen takana potero 2 kiven takana. Kuvattu pohjoisesta.

Kuva 99. Iso kuoppa kuvattuna pohjoiskoillisesta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7570926, Y 3343740, Z 290	Mittakaava:	1:10000

Lintujärvi pesäke jäännös

MH-tunnus: 180477

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	6		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7572749, Y 3343061, Z 285	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Äijäjoen eteläpuolella, Lintujärvestä noin 450 luoteeseen Yhteismetsäntien molemmin puolin noin 130 metriä Muoniontiestä. Idästä ja etelästä kohde rajautuu suohon. Pääosin kohde on kuivahkolla kankaalla, jossa pääpuulajina on mänty. Etelästä maasto on kosteampaa ja siinä kasvaa vaivaiskoivua.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu viisi poteroa ja yksi mahdollinen rakennuksen paikka. Poterot sijaitsevat V-kirjaimen muodossa kärki kohti itää. Rakennusjäännös on alueen keskivaiheilla suonlaidassa.

Kuoppa 1: x 3343021,87 y 7572819,32

Kuopan koko on 1,5x1 metriä ja syvyys 30 senttimetriä. Se on itä-länsisuuntainen. Itäreunalla on vallia. Kuoppa on neliönmuotoinen.

Kuoppa 2: x 3343018,98 y 7572819,68

Kuopan koko on 2x1 metriä ja syvyys 30 senttimetriä. Se on eteläkaakko-pohjoisluodesuuntainen ja suorakaiteenmuotoinen.

Kuoppa 3: x 3343047,69 y 7572781,96

Pohjoiskoillinen-etelälounassuuntainen kuoppa, jonka koko on 2 x 1,2 metriä ja syvyys 40 cm. Itäreunalla on vallit.

Kuoppa 4: x 3343033,47 y 7572685,95

Kuopan koko on 2x1,2 metriä ja syvyys 50 senttimetriä. Se on itä-länsisuuntainen.

Kuoppa 5: x 3343101,92 y 7572776,38

Kuoppa on 2,3x1 metriä ja syvyys 40 cm. Se on kaakko-luodesuuntainen ja siinä on vallit, joiden korkeus on noin 10 cm. Muodoltaan se on suorakaiteinen.

Rakennusjäännös: x 3343059,55 y 7572742,85

Noin 30x20 metriä suurella alueella on viisi etelä-pohjoissuuntaisia tukkeja, joissa on nauvoja. Alueelta puuttuu humuskerros.

Kohteen rajaus

Kohde on aluemainen.

Tulkinta

Poteroita ja mahdollinen rakennuksen paikka. Liittyy 1944 käytyyn Lapin sotaan.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 15.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

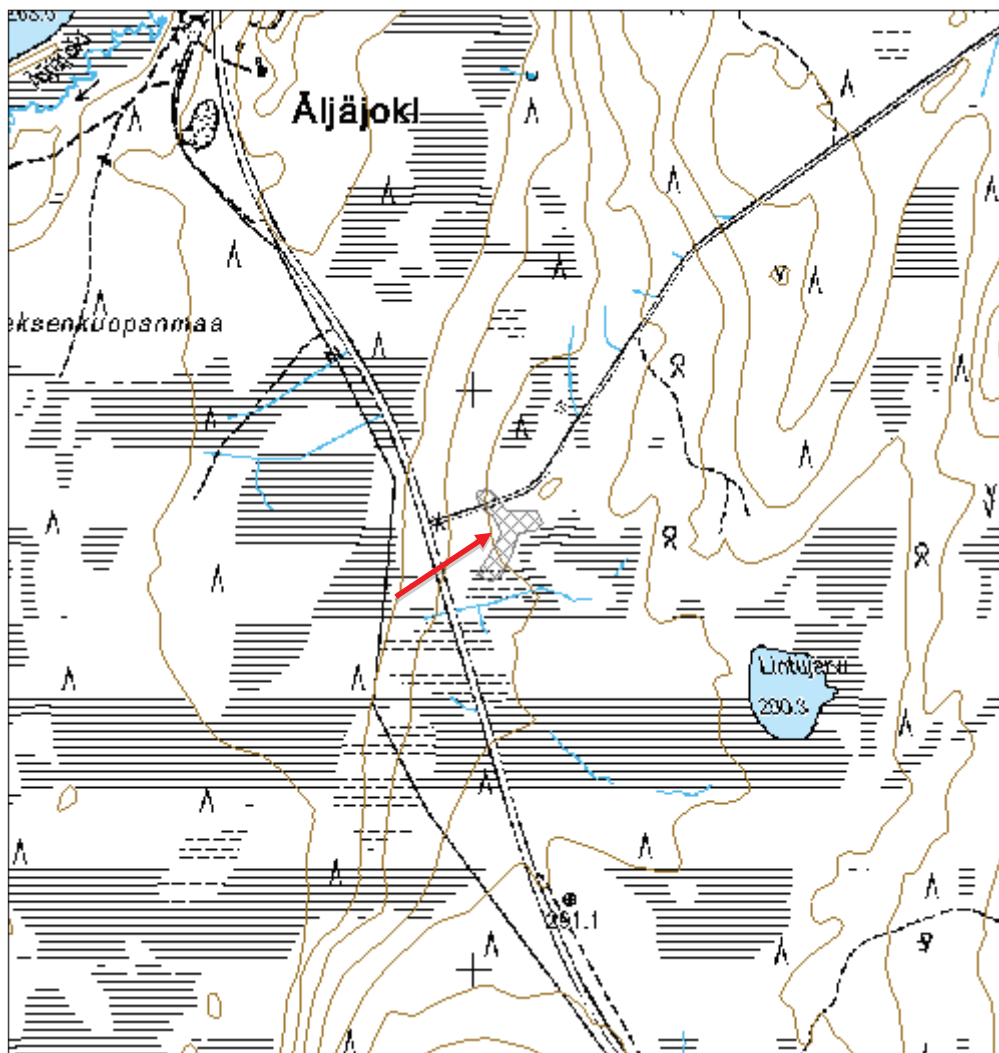
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kuva 100. Potero 1 kuvattuna lännestä.

Kuva 101. Potero 5 kuvattuna etelästä.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7572749, Y 3343061, Z 285	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	8		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7570024, Y 3344641, Z 273	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Muoniontien itäpuolella Äijäjoen ja Sonkamuotkan välissä. Kohde on Lompolonpalon luoteispuolella kankaan reunassa ja rajautuu suohon. Kohteen ympäristössä kasvaa mäntykoivusekametsää ja aluskasvillisuutena on pääosin heinää. Kohteen päällä aluskasvillisuutta on niukemmin ja se on karumpaa. Siellä kasvaa niukasti esimerkiksi puolukkaa, sammalia ja pajua.

Kohteen kuvaus

Maasta ja kivistä on rakennettu noin 65x45 metriä kokoinen kukkula, joka rajautuu koillisesta, idästä ja kaakosta suohon. Siltä reunalta se on myös jyrkkä. Alarinne on vuorattu kauttaaltaan suurilla kivenlohkareilla, joiden jälkeen on turvevalli ja ennen suota vielä kaivanto. Etelälounaislaidalla rakennelma rajautuu taisteluhautaan ja laskeutuu loivemmin.

Päältä kukkula on tasaisehko. Keskellä ja etelälounaisreunassa maa on kumpareista ja kivistä. Humuskerrosta ei ole noin 40x50 metriä kokoisella alalla. Siellä täällä näkyy kiven murikoita ja puutolppia, jotka ovat osin maan sisässä. Maahan menee onkaloita. Joitakin mahdollisia oviaukkojen kohtia on havaittavissa.

Taisteluhauta: Maarakennelman etelälounaisreunalla kulkee taisteluhauta rakennelman reunan suuntaisesti eteläkaakosta pohjoisluoteeseen. Se on noin 40 metriä pitkä. Siitä lähtee ainakin kolme haraa lounaaseen. Niistä pisin ja selkein on merkitty karttaan. Se on noin 10 metriä pitkä, kaareva ja noin 1,5 metriä leveä. Toiset kaksi, jotka ovat edellisestä haarasta kaakkoon, ovat peittyneitä.

Poterot sijaitsevat maarakennelmasta lounaaseen noin 50 metriä.

Potero 1: x 3344607,66 y 7569946,03

Sen koko on 1x1,2 metriä ja syvyys 50 cm. Se on kantikas etelä-pohjoissuuntainen. Itälaidalla on valli, jonka koko on 2x1 metriä ja korkeus 40 cm.

Potero 2: x 3344590,08 y 7569924,93 Kuoppa on kooltaan 1,5x1 metriä ja sen syvyys on metrin. Siinä on kantikkaat vallit. Koillislaidalla on suora valli, joka on 4 metriä pitkä, metrin leveä ja 40 cm korkea.

Potero 3: On potero 2:sta 4 metriä luoteeseen. Sen koko on 1,5x2 metriä ja syvyys 30 cm. Se on kantikas.

Potero 4: On Potero 2:sta kaksi metriä lounaaseen ja sen koko on 1x2 metriä ja syvyys 50 cm. Se on itä-kaakko-länsiluodesuuntainen. Kuopan pohjalla on kivi.

Potero 5: On Potero 2:sta 7 metriä länsiluoteeseen. Se on neliön muotoinen, 1x1 metriä ja 30 cm syvä.

Potero 6: x 3344592,08 y 7569914,56

Kuopan koko on 2 x 1 metriä ja sen syvyys on 40 cm. Suuaukko on länteen. Siinä on kiviä pohjalla ja val-

lit ympärillä. Ne ovat noin 1,3 metriä leveät ja 50 cm korkeat.

Taisteluhaudan pohjoisluode päästä noin kymmenen metriä eteenpäin on ruostunutta rautatavaraa. Muun muassa auton lokasuojat, penkki, konepelti. Oletettavasti kuorma-auton. Liittyy mahdollisesti puolustusvarustukseen tai läheiseen vanhaan asuintilaan.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti topografian mukaan ja kohteiden sijainnin mukaan.

Tulkinta

Toisen maailmansodan aikainen kenttälinnoite, johon on kuulunut korsuja, poteroita ja taisteluhautaa. Korsut on oletettavasti räjäytetty umpeen.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 11.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 102. Kenttälainnoitteen rinne kuvattuna suolta eli itäkaakosta. Alareuna on vuorattu isoilla kivillä.

Kuva 103. Kenttälainnoitteen reunaan on kaivettu kaivanto, jonka jälkeen on turvevallia ja kivinen alarinne.

Kuvattu pohjoisesta.

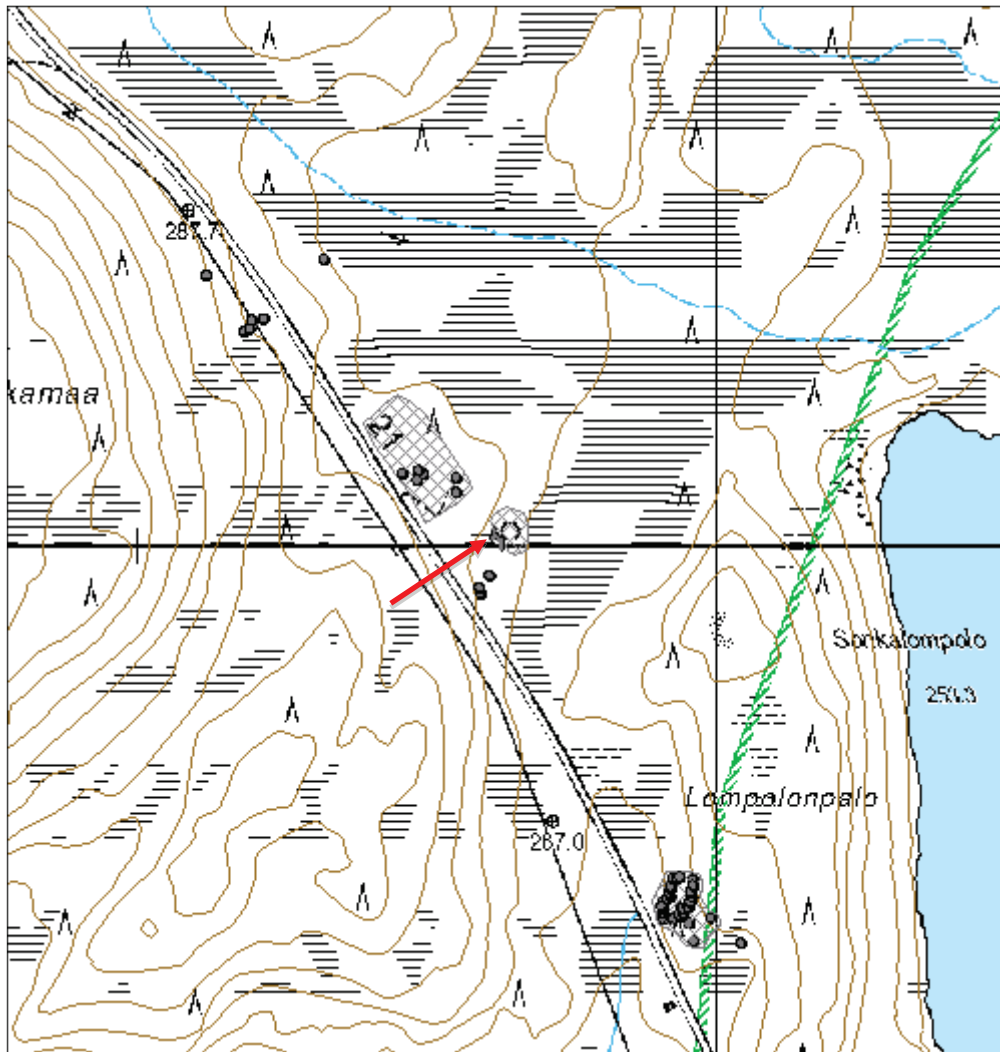

Kuva 104. Räjätettyjä korsuja. Pitkänomainen maakumpu, jossa kiviä ja onkaloita. Kuvattu koillisesta.

Kuva 105. Mahdollisia räjäytettyjä korsuja. Etualalla osittain maan sisässä oleva puutolppa. Sen takana mahdollinen suuaukko. Kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7570024, Y 3344641, Z 273	Mittakaava:	1:10000

Muotkamaa itä pesäke jäännös

MH-tunnus: 180151

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	10		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7570379, Y 3344201, Z 285	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Muoniontien lounaispuolella Äijäjoen ja Sonkamuotkan välissä, Muotkamaan itäpuolella. Kohde sijaitsee osittain sähkölinjalla, pääosin kuitenkin sähkölinjan lounaispuolella. Kuviolla kasvaa erikäistä mäntyä sekä jonkin verran koivua. Maasto on kuivahkoa kangasta.

Kohteen kuvaus

Kymmenen poteroa itäkoillinen-länsilounas suuntaisesti metsässä ja sähkölinjan alla.

Potero 1: x 3344184,76 y 7570367,12.

Kuoppa on pohjoiskoillinen-etelälounas suuntainen. Koko on 1,5x1 metriä ja syvyys 60 cm.

Potero 2: Potero 1:stä 5 metriä itään. 1,2x0,4 metriä suuri, soikea kuoppa. Syvyys on 40 cm. Kuoppa pn pohjoisluode-eteläkaakkosuuntainen.

Potero 3: Potero 1:stä 7 metriä kaakkoon. Se on kooltaan 1x1,2 metriä ja syvyys on 50 cm. Suunta on eteläkaakko-pohjoisluode.

Potero 4: Potero 1:stä noin 3 metriä etelään. Kuoppa on pieni ja peittynyt. Sen koko on 0,4x0,5 metriä ja syvyys 40 cm.

Potero 5: Potero 1:stä noin 3 metriä lounaaseen. Sen koko on 1,1x0,6 metriä ja syvyys 60 cm. Se on suurelta osin peittynyt. Sen suunta on itä-länsi.

Potero 6: x 3344193,17 y 7570372,01

Pohjois-eteläsuuntainen kuoppa, jonka koko on 1,5x0,6 metriä. Syvyys on 60 cm. Kuoppa on pitkulainen.

Potero 7: Potero 6:sta noin 3 metriä länteen on pyöreä kuoppa, jonka halkaisija on metri ja syvyys 50 cm.

Potero 8: x 3344197,04 y 7570386,68.

Kuoppa on neliönmuotoinen, kooltaan 1,2x1,1 metriä ja syvyys 80 cm.

Potero 9: Sijaitsee potero 8:sta noin 4 metriä länsilounaaseen. Sen koko on 1,2x1,5 metriä ja syvyys metrin. Sen suunta on länsilounas-itäkoillinen.

Potero 10: x 3344217,26 y 7570389,73

Kuopan koko on 1x0,8 metriä ja syvyys 50 cm. Kuopan pohjalla on kiviä. Sen suunta on kaakko-luode.

Potero 6:sta noin 8 metriä koilliseen on vanha, ruostunut bensakanisteri, jossa teksti: Kraftstoff (polttoaine) 20l Feuergefährlich (syttyvää) 1941, Wehrmacht (Saksan sotavoimien nimi 1935-1945) pari ruostunutta tölkkiä sekä suorakaiteen muotoinen metallirasia, jonka koko on 35x29 cm. Se on mahdollinen konekiväärin ammuslaatikko.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti poteroiden sijainnin mukaan.

Tulkinta

Lapin sotadan aikainen. Mahdollisesti saksalaisten poteroita esineistön mukaan. Saksalaisten vetäytymiseen liittyviä poteroita. Ajoittuu marraskuuhun 1944.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 12.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Kesinkertainen**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Kuva 106. Potero 1 kuvattuna lännestä.

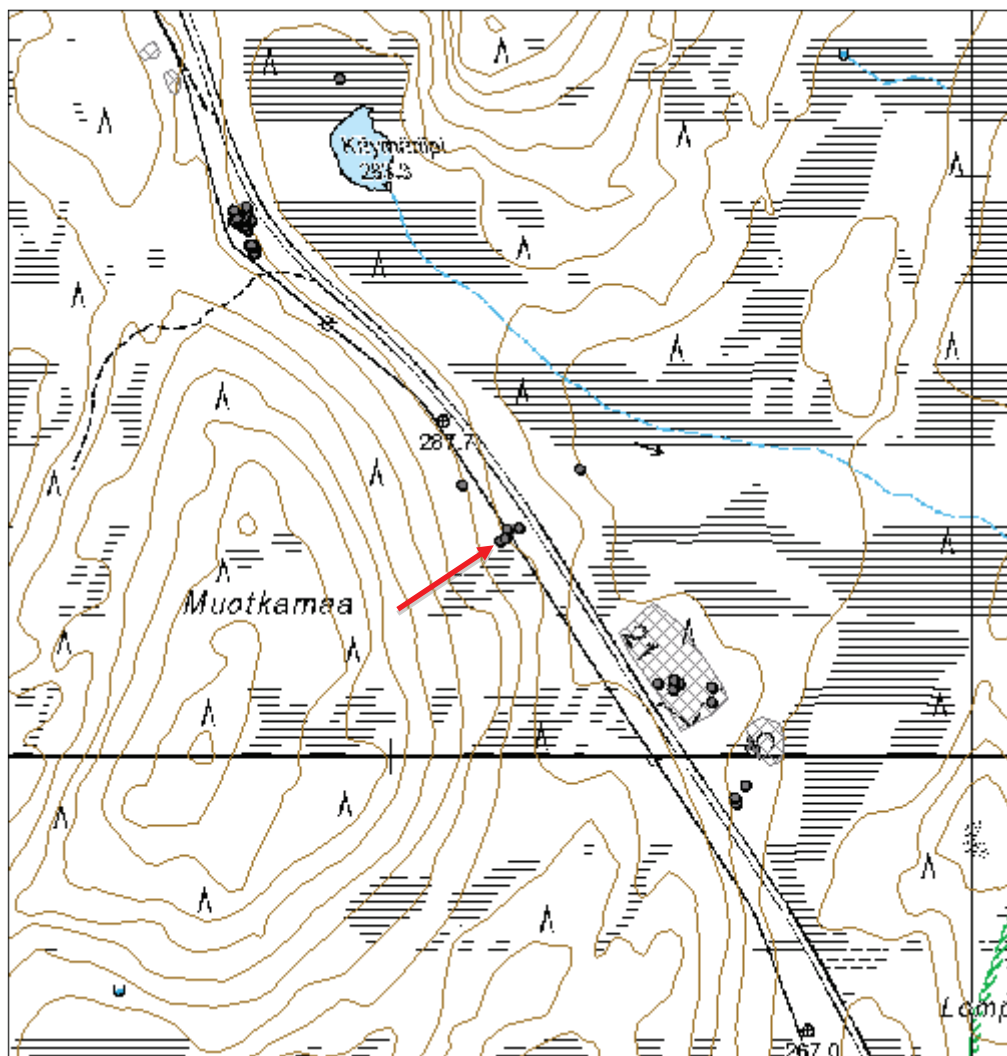

Kuva 107. Yleiskuva alueesta. Potero 6 etualalla kaatuneen puun luona. Edessä oleva aukea on sähkölinja.

Kuva 108. Konekiväärin ammuskotelo Muotkamaa itä-kohteella.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7570379, Y 3344201, Z 285	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	24		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7571414, Y 3343399, Z 300	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohteet sijaitsevat Muotkavaaran itäpuolella ja Muoniontiestä länsilounaaseen. Kohteet ovat kahdessa ryppäessä. Joista toinen L-kirjaimen muotoinen rypäs on kuivahkolla kankaalla rajoittuen luoteesta pie-
neen suohon, joka kasvaa vaivaiskoivua. Muuten kohteella kasvaa mäntyä ja koivua. Pienempi rypäs si-
jaitsee edellisestä koilliseen metsätien vieressä.

Kohteen kuvaus

Kohde jakautuu kahteen alueeseen, joiden etäisyys toisistaan on noin 54 metriä. Alue 1 on L-kirjaimen muotoinen. Alue 2 on edellisestä katsoen koillisessa. Alue 1:ssä on 12 poteroa pohjoisluode-eteläkaakko suuntaisesti ryhmittynen. Pohjoisluodepäässä kääntyy pohjoiskoilliseen. Alue 2:ssa on 11 poteroa, joista seitsemän on ryppäessä suuremmissa kuopassa ja neljä muuta kuopan ulkopuolella pareittain.

Alue 1:

Konekivääriasema: x 3343410,78 y 7571383,61.

Isohko kuoppa, jonka reunat ovat romahtaneet. Sen koko on 2x1,3 metriä ja syvyys 40 cm. Se on pohjois-
koillinen-etelälounasuuntainen.

Potero 1: x 3343402,7 y 7571387,46.

Kaakko-luodesuuntainen kuoppa, jonka koko on 1,1x1 metriä ja syvyys 50 cm.

Potero 2: x 3343400,08 y 7571393,21.

Kuopan koko on 2,20x0,8 metriä ja syvyys on 30 cm. Se on suorakaiteen muotoinen ja sen ympärillä on
vallit. Kuopan suunta on länsiluode-itäkaakko.

Potero 3: x 3343392,69 y 7571408,38.

Kuopan koko on 1,3x0,5 metriä ja syvyys 60 cm. Kuoppa on koillinen-lounassuuntainen.

Potero 4: x 3343398,57 y 7571411,56.

Kuopan koko on 2x0,7 metriä ja syvyys 50 cm. Kuopan suunta on itäkaakko-länsiluode.

Potero 5: x 3343389,38 y 7571417,71.

Kuopan koko on 1,4x0,3 metriä ja syvyys 50 cm. Sen suunta on pohjoiskoillinen-etelälounas. Pohjois-
länsi-etelä-akselilla on vallia.

Potero 6: x 3343385,79 y 7571421,28.

Kuopan koko on 1,5x0,7 metriä ja syvyys 60 cm. Se on selkeärajainen ja sen suunta on kaakko-luode.

Potero 7: x 3343387,19 y 7571423,81.

Kuopan koko on 1,5x0,6 metriä ja syvyys 50cm. Se on soikea ja sen suunta on koillinen-lounas.

Potero 8: x 3343381,92 y 7571424,87.

Kuopan koko on 2x1 metriä ja syvyys 50 cm. Se on suorakaiteen muotoinen ja siinä on jyrkät seinät. Sen
suunta on koillinen-lounas.

Potero 9: x 3343386,14 y 7571428,15.

Isohko kuoppa, jonka koko on 2x1,5 metriä ja syvyys 50 cm. Se on neliön muotoinen ja sen suunta on luode-kaakko. Kuopan luodepäässä on iso mänty.

Potero 10: x 3343392,41 y 7571432,05.

Kuopan koko on 1,5x0,8 metriä ja syvyys 40 cm. Se on itä-länsisuuntainen ja suorakaiteenmuotoinen.

Potero 11: x 3343394,08 y 7571435,49.

Kuopan koko on 2x0,8 metriä ja syvyys 40 cm. Sen suunta on pohjoinen-etelä.

Potero 12: x 3343413,1 y 7571444,01.

Kuopan koko on 1,3x1 metriä ja syvyys 60 cm. Se on itä-länsisuuntainen.

Alue 2:

Potero 13: x 3343443,04 y 7571509,62.

Kuoppa on kooltaan 1,6x0,7 metriä ja syvyys 40 cm. Kuopan suunta on koillinen-lounas. Potero 14: Edellisestä kuopasta noin metrin päässä länsiluoteeseen. Kuoppa on kooltaan 1,5x0,8 metriä ja syvyys 40 cm. Sen suunta on luode-kaakko.

Potero 15: x 3343451,96 y 7571513,73.

Kuopan koko on 1,3x1 metriä ja syvyys 50 cm. Se on luode-kaakkosuuntainen. Luode päässä on iso mänty ja maavalli.

Potero 16: Sijaitsee potero 15:sta etelään noin 1,2 metriä. Kuopan koko on 1,2x0,6 metriä ja syvyys 50 cm. Sen suunta on 50 cm.

Potero 17-23: x 3343459,23 y 7571510,3

7 poteroa sijaitsee suuremmissa kuopassa/painaumassa, jonka koko on noin 11x8 metriä. Avautuu loivasti itään metsätielle, muilta laidoilta seinämät ovat jyrkähköt. Kuoppa on epäsäännöllisen muotoinen ja suunnilleen kaakko-luodesuuntainen. Se on aivan metsätien vieressä. Luultavasti vanha hiekanottokuoppa.

Potero 17: Sijaitsee suuremman kuopan luoteislaidan rinteessä. Sen koko on 2x1,2 metriä ja syvyys metrin. Kuopan suunta on luode-kaakko.

Potero 18: Sijaitsee potero 17:sta noin 3 metriä kaakkoon. Sen koko on 2x0,5 metriä ja syvyys 50 cm. Kuopan suunta on kaakko-luode.

Potero 19: Sijaitsee noin 2 metriä potero 17:sta etelään isomman kuopan länsilaidalla. Kuopan koko on 2,2x1,3 metriä ja syvyys metrin. Kuopan suunta on pohjoinen-etelä.

Potero 20: Sijaitsee potero 19:sta noin 2 metriä kaakkoon. Sen koko on 1,5x1 metriä ja syvyys 70 cm. Sen suunta on itäkaakko-länsiluode.

Potero 21: Sijaitsee noin 5 metriä kuopasta 19:sta eteläkaakkoon. Sen koko on 1,5x0,8 metriä ja syvyys noin 60 cm. Sen suunta on pohjoisluode-eteläkaakko.

Potero 22: Sijaitsee potero 19:sta noin 4,5 metriä itäkaakkoon. Sen koko on noin 1,5x0,8 metriä ja syvyys 60 cm. Sen suunta on koillinen-lounas.

Potero 23: Sijaitsee poterosta 22 noin 2 metriä kaakkoon. Sijaitsee isomman kuopan kaakkoislaidalla. Kuopan koko on 2x0,8 metriä ja syvyys 40 cm. Sen suunta on koillinen-lounas.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden mukaan. Koostuu kahdesta erillisestä alueesta, jolla toisella 12 poteroa sekä mahdollinen konekivääriasema ja toisessa 11 poteroa.

Tulkinta

Lapin sodan aikainen mahdollisesti suomalaisten pesäke, josta on tulkittu 23 poteroa ja yksi konekivääriasema. Ollut käytössä saksalaisten perääntyessä Palojoensuuta kohti marraskuussa 1944 ja suomalaisten seurattessa perässä.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 15.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

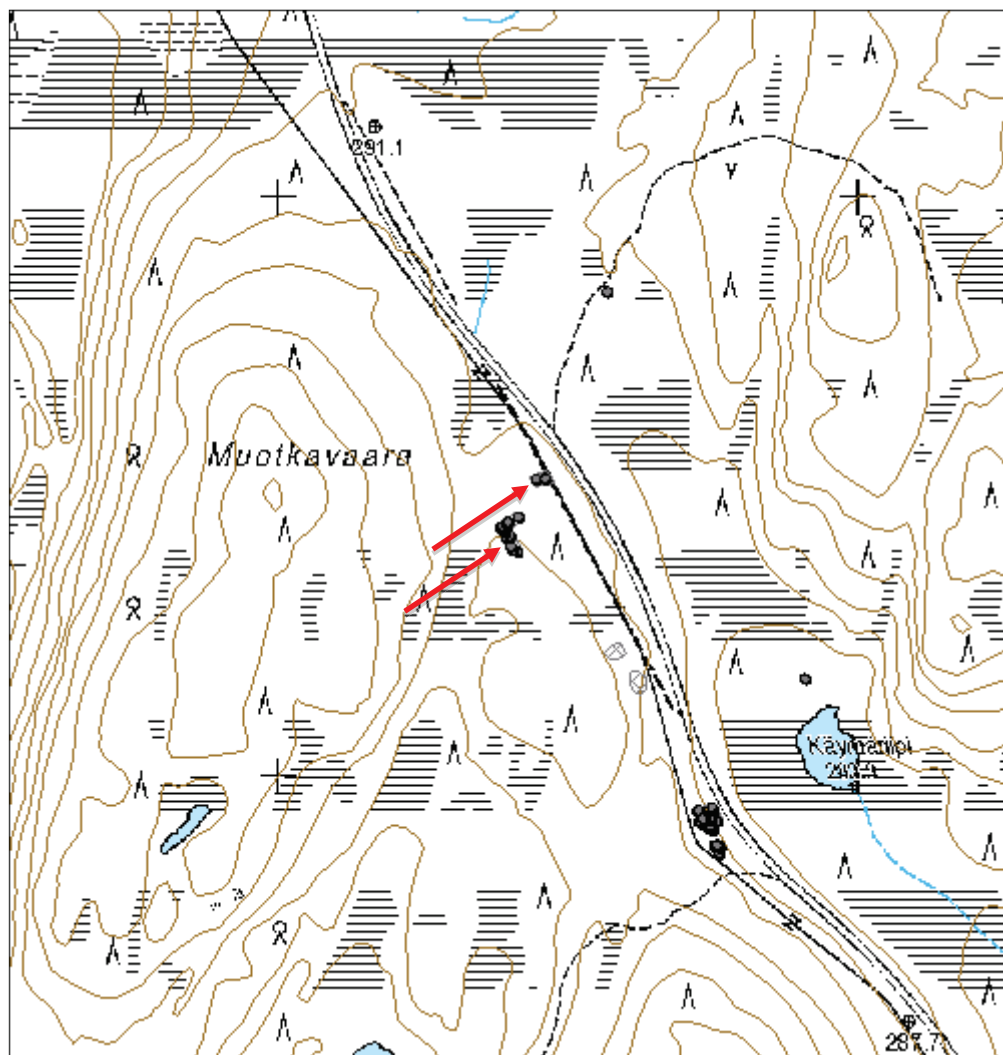

Kuva 109. Yleiskuva alue 2:n isosta kuopasta, johon on kaivettu poteroita. Metsätie näkyy taustalla. Kuvattu lounaasta.

Kuva 110. Konekivääriasemaksi tulkittu suorakaiteen muotoinen kuoppa. Kuvattu pohjoiskoillisesta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7571414, Y 3343399, Z 300	Mittakaava:	1:10000

Penninvuoma koillinen 2 tuliasema jäännös

MH-tunnus: 180807

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	20		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7575227, Y 3341849, Z 274	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 1,4 kilometriä Äijäjoelta pohjoisluoteeseen, Muoniontien länsipuolella. Tielle on matkaa noin 50 metriä. Kohde sijaitsee mutkittolevan noin 20-30 metriä leveän hiekkaharjanteen pohjoiskoillispuolella. Kohteen kohdella hiekkaharjanne tekee mutkan ja kulkee länsiluoteesta-itäkaakkoon. Harjanteen pohjois- ja eteläpuolella on soista maastoa. Idästä harjanne rajoittuu Muoniontiehen ja lännestä haarautuu useammaksi harjanteeksi soiden keskelle. Harjanteella kasvaa eri-ikäistä mäntyä ja koivua. Aluskasvillisuus on niukkaa: sammalta ja puolukkaa

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu 20 poteroa/ampumakuoppaa, jotka on kaivettu hiekkaharjanteen pohjoispuoliseen rinteeseen ja osa tasaiselle maalle. Maassa on myös muutama ruostunut säilyketölkki. Poterot ovat kooltaan noin 0,6x0,8 metriä ja syvyys vaihtelee. Osa poteroista on täyttynyt jo lähes kokonaan hiekasta. Poterot ovat neliönmuotoisia tai suorakulmaisia.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti havaittujen rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kohde liittyy vuoden 1944 Lapin sotaan. Ajoittuu marraskuuhun 1944, jolloin saksalaiset vetäytyivät suomalaisten edellä etelästä pohjoiseen. Rintamalinja jäi paikoilleen kolmeksi viikoksi PaloJonesuun ja Äijäjoen väliin.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

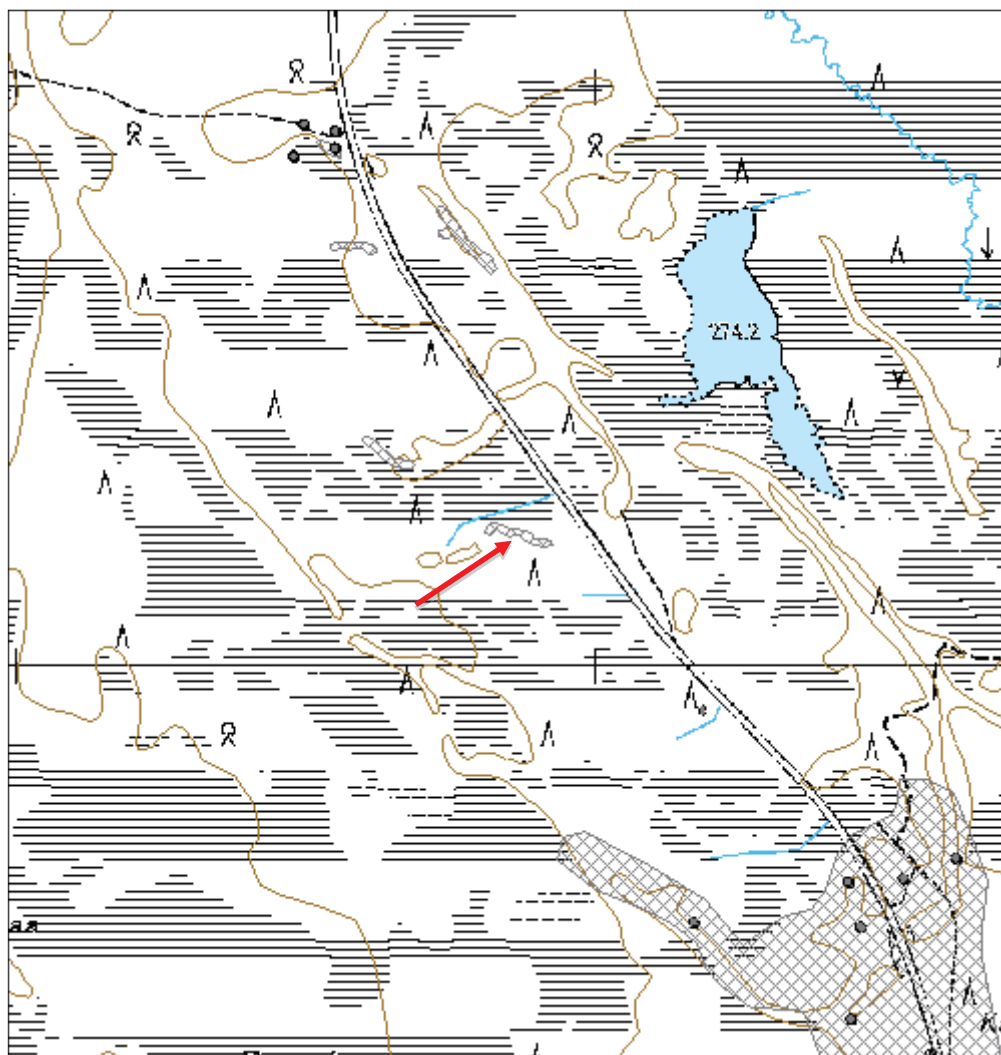
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 30.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kuva 111. Hiekkaharjanteen pohjoiskoillislaitaa, jossa poteroita. Yksi potero männyn luona ja toinen kauempana olevan koivun luona. Kuvattu länsiluoteesta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7575227, Y 3341849, Z 274	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7574923, Y 3342180, Z 272	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee linnuntietä noin 1,1 kilometriä Äijäjoelta pohjoisluoteeseen Muoniontien varressa, noin 25 metrin päässä tiestä lounaaseen. Kohde sijaitsee alavalla maalla soisen maaston ympäröimänä. Etelästä kohde rajoittuu lyhyeen ojaan. Kohteella kasvaa koivuja ja mäntyä. Aluskasvillisuutena on sammalta, heiniä ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kohde on matala, noin 17 metriä pitkä taistelukaivanto. Kaivanto mutkittellee ja tekee noin 90 asteen mutkia noin parin metrin välein. Kaivanto on viistosti tiehen nähden kulkien pohjoiskoillisesta-etelälounaaseen. Leveyttä kaivannolla on noin 70 senttimetriä ja syvyyttä 40-50 senttimetriä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu viivamaisesti.

Tulkinta

Lapin sodan aikainen nopeasti kaivettu taistelukaivanto. Kaivannon linjan perusteella saksalaisten. Ampumalinja suuntautuu viistosti tielle ja kaakkoon. Liittyy saksalaisten perääntymiseen marraskuun alussa 1944.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 30.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	2 Keskinertainen
	Olotila:	2 Ei käytössä

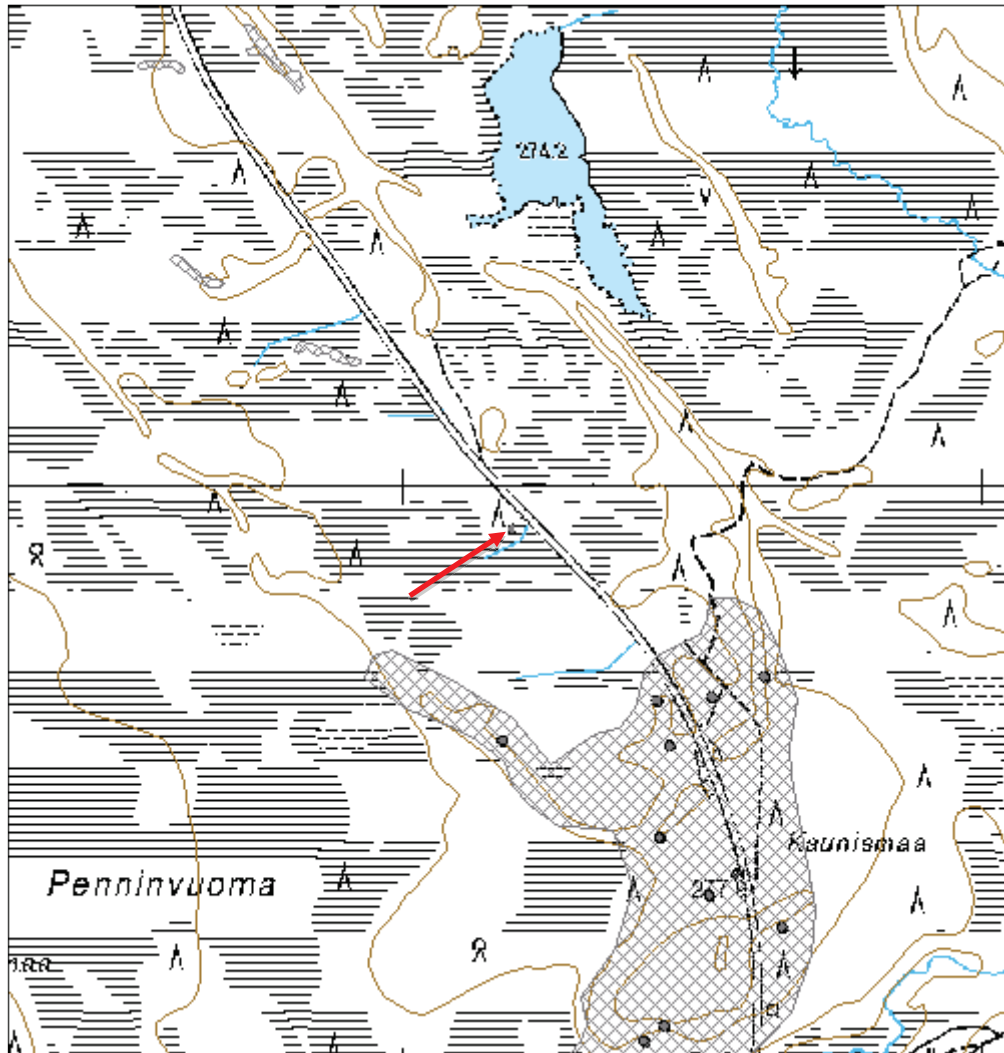
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kuva 112. Taistelukaivanto mutkittaa metsässä. Kuvattu pohjoisluoteesta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7574923, Y 3342180, Z 272	Mittakaava:	1:10000

Penninvuoma pesäke jäännös

MH-tunnus: 180808

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	12		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7575369, Y 3341628, Z 275	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 1,7 kilometriä pohjoisluoteeseen Äijäjoelta ja noin 170 metriä Muoniontieltä länsilounaaseen. Soisen alueen ympäröimänä on noin 280 metriä pitkä koillinen-lounassuuntainen hiekkaharjanne, joka kääntyy lounaispäässä, noin 200 metrin jälkeen luoteeseen. Kohde sijaitsee tällä luoteisharjanteella pitkin sen lounaislaitaa/rinnettä. Kuviolla kasvaa eri-ikäistä mäntyä hakkuukypsästä taimiin sekä koivua.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu kaksi maahan kaivettua telttakuoppaa sekä ainakin 10 poteroa. Telttakuopat ovat pyöreitä. Telttakuoppa 1 (x 3341642,75 y 7575358,31) on halkaisijaltaan 5,5 metriä ja noin 40 senttimetriä syvä.

Telttakuoppa 2: x 3341658,7 y 7575349,78.

Potero 1 ja 2: x 3341605,54 y 7575388,57.

Potero 3: x 3341611,11 y 7575385,8.

Potero 4: x 3341612,99 y 7575384,94

Potero 5: x 3341631,6 y 7575365,89.

Potero 6: x 3341638,57 y 7575363,41.

Potero 7, 8 ja 9: x 3341653,19 y 7575350,39.

Potero 10: x 3341675,24 y 7575349,78. Useita poteroita, joita eläimet kaivelleet.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden ja niiden välisten alueiden mukaan.

Tulkinta

Lapin sodan aikaisia kohteita. Kaksi majoitusteltaa varten kaivettua kuoppaa sekä poteroita. Ajoittuu marraskuuhun 1944, jolloin saksalaiset olivat asemassa PaloJonesuussa ja suomalaiset Lassinjärvestä etelään. Mahdollisesti suomalaisten tekemä kohde poteroiden sijainnin perusteella. Poterot ja teltojen paikat on sijoitettu hiekkaharjanteen lounaisreunalle.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 30.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

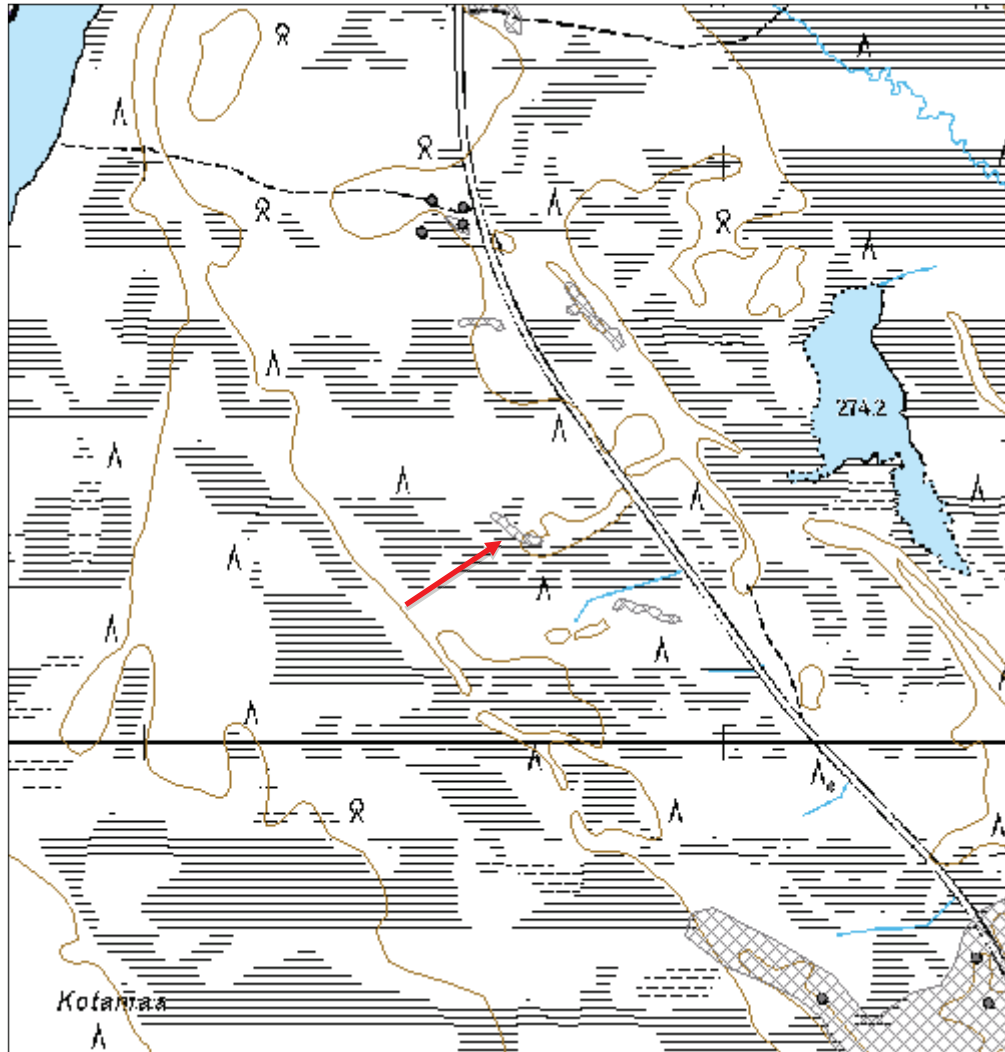
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
----------------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Kuva 113. Telttakuoppa 1 kuvattuna kaakosta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7575369, Y 3341628, Z 275	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	45		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7585794, Y 3348542, Z 300	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Pikku Porokotajärven ja Sotkajärven väliin jäävällä korkeammalla maaston kohdalla. Kohdetta halkoo sähkölinja. Kohde on Hetantien pohjoispuolella noin 14,5 kilometriä Hetan kirkolta länsilounaaseen. Kuviolla kasvaa mäntyä ja koivua. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, mustikkaa, sammalta ja erilaisia jäkäliä.

Kohteen kuvaus

Kohteen voi katsoa koostuvan kahdesta alueesta, itäisestä ja läntisestä. Läntinen alue sijoittuu kapeahkolle kaistaleelle tien ja sähkölinjan väliin. Suurin osa sen kohteista on aivan tien vieressä. Se koostuu 18:sta isosta kaivannosta, jotka ovat yleensä suorakaiteen muotoisia ja pohjois-etelä tai luode-kaakkosuuntaisia. Aivan tien vieressä on isoja kaivantoja. Nämä tulkittiin mahdollisiksi sotajäänteiksi. Mahdollisesti kyseessä voi olla esimerkiksi ajoneuvokorsuja. Itäisen alueen kohteet ovat sijoittuneet enemmän rypäsmäisesti sähkölinjan molemmin puolin. Siihen kuuluu 4 korsua, 13 poteroa, 9 lyhyttä taisteluhautaa sekä tolppajäännös. Poteroista osa on kaarevia ja osa pyöreitä. Osa taisteluhautoista on kaarevia ja osa mutkittelevia. Kohteesta noin 125 metriä länteen näkyy laserkeilausaineistossa suuria pitkittäisiä kaivantoja, joita ei käyty tarkastamassa. Voivat liittyä samaan kokonaisuuteen. Alueen itäosasta etelään, tien eteläpuolella näkyy laserkeilausaineistossa pyöreä maarakenne, jonka halkaisija on noin 35-40 metriä. Kohde havaittiin myös inventoinnissa ja sen ympäristöstä poikkeavaan olemukseen kiinnitettiin huomiota. Sen reunat ovat jyrkähköt ja se rajautuu suohon.

Läntinen alue koordinaatit:

Kaivanto 1: x 3348375,78 y 7585680,11 Kaksi mahdollista korsua.

Kaivanto 2: x 3348385,9 y 7585698,5 Koko 8x8 metriä ja syvyys 1 metri. Suunta luode-kaakko. Täyttynyt vedellä. Selkeärajainen, suorakulmainen. Päällä kasvaa pajua, reunoilla mäntyä ja koivua.

Kaivanto 3: x 3348393,58 y 7585705,87 Koko 5x6 metriä ja syvyys metrin. Suunta luode kaakko. Selkeärajainen, suorakulmainen. Täyttynyt vedellä. Reunoilla kasvaa pajua ja kaakkoispäässä mäntyä.

Kaivanto 4: x 3348399,29 y 7585707,02 Koko 6x7 metriä ja syvyys metrin. Suunta pohjoisluode-eteläkaakko. Selkeärajainen, suorakulmainen. Täyttynyt vedellä. Reunoilla kasvaa mäntyä, pajua ja koivua.

Kaivanto 5: x 3348403,58 y 7585700,43 Koko 3x6 metriä ja syvyys metrin. Suunta pohjoinen-etelä. Täyttynyt vedellä. Selkeärajainen. Reunoilla kasvaa pajua ja mäntyä.

Kaivanto 6: x 3348412,27 y 7585702,89 Koko 4x6 metriä ja syvyys 0,8 metriä. Suunta pohjoinen-etelä. Selkeärajainen, suorakulmainen. Pohjalla vettä. Reunoilla kasvaa pajua ja koivua.

Kaivanto 7: x 3348414,97 y 7585692,67 Koko 10x2 metriä ja syvyys 0,8 metriä. Suunta pohjoisluode-eteläkaakko. Pitkä ja kapea. Päällä kasvaa mm. pajua.

Kaivanto 8: x 3348426,74 y 7585701,65 Koko 6x7 metriä ja syvyys 50 senttimetriä. Epämääräisen muotoinen.

Kaivanto 9: x 3348430,35 y 7585702,18 Koko 3x7 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Suunta pohjoisluode-
eteläkaakko. Päällä kasvaa nuorta mäntyä. Reunoilla muutama hakkuukypsä mänty.

Kaivanto 10: x 3348443,34 y 7585700,47 Koko 2,5x7 metriä ja syvyys 1,2 metriä. Suunta pohjoinen-etelä.
Suorakulmainen. Tämän ja itäpuolella olevan kaivanto 11:sta välissä on puurakenteita.

Kaivanto 11: x 3348450,78 y 7585705,06 Koko 7x6 metriä ja syvyys 1,2 metriä. Päällä kasvaa eri-ikäisiä
mäntyjä

Kaivanto 12: x 3348460,81 y 7585701,1 Koko 6x5 metriä ja syvyys 1,2 metriä. Suunta pohjoinen-etelä.
Tien puoleinen laita eli etelälaita on avoin. Aivan tien vieressä . Korsun laidalla on lauta ja rautatappi,
jonka päässä on lenkki. Kaivannon päällä kasvaa puita.

Kaivanto 13: x 3348472,55 y 7585707,3 Mahdollinen korsu. Aukeaa tielle. Pääosin selkeärajainen, mutta
länsisivu epämääräisempi. Pohjois-eteläsuuntainen. Päällä kasvaa vesakkoa ja mäntyjä.

Kaivanto 14: x 3348464,91 y 7585722,47 Koko 9x5 metriä ja syvyys 0,5 metriä.

Kaivanto 15: 10x5 metriä ja syvyys 0,4 metriä. Suunta pohjoiskoillinen-etelälounas.Sama koordinaatti
kuin kaivanto 14:lla.

Kaivanto 16: x 3348451,76 y 7585721,39 Leveys 6 metriä eteläpäässä ja 10 pohjoispäässä. Pituus 15 met-
riä. Syvyys noin 1,3 metriä. Suunta pohjoinen-etelä. Päällä kasvaa koivua, reunoilla hakkuukypsiä mäntyjä
muutama. Pohjalla vettä.

Kaivanto 17: x 3348439,46 y 7585725,48 Koko 4,5x8 metriä ja syvyys 0,8 metriä. Suunta pohjoisluode-
eteläkaakko. Itäkoillislaidalla valli, jonka leveys on 1,2 metriä ja korkeus 0,5-0,7 metriä. Päällä kasvaa
nuorta mäntyä ja reunalla hakkuukypsää.

Itäinen alue koordinaatit:

Korsu 1: x 3348653,09 y 7585794,5 Halkaisija 6 metriä. Pyöreä kuoppa, jossa vahvat vallit. Muistuttaa
tervahautaa, mutta halssi puuttuu. Vallin leveys on 2 metriä ja korkeus 0,5-0,8 metriä. Oviaukko on poh-
joiseen. Päällä kasvaa nuorta mäntyä ja vallin päällä yksi hakkuukypsä mänty.

Korsu 2: x 3348600,89 y 7585842,14 Halkaisija 5 metriä. Muodoltaan pyöreä. Oviaukko itäkaakkoon.
Vallit ympärillä. Niiden leveys 1,5-2 metriä ja korkeus 0,5-0,9 metriä.

Korsu 3: x 3348580,15 y 7585853,62 Koko 6x7 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Suunnaltaan itäkaakko-
länsiluode. Muodoltaan neliskanttinen. Oviaukko itäkaakkoon. Ympärillä loivat vallit, joiden leveys 2
metriä ja korkeus 0,3 metriä. Päällä kasvaa pari isohkoa mäntyä ja hieman vesakkoa.

Korsu 4: x 3348697,08 y 7585855,21

Potero 1: x 3348599,63 y 7585776,08 Koko 3x1 metriä ja syvyys 0,6 metriä. Suunta koillinen-lounas.
Kaareva kaakkoon.

Potero 2: x 3348627,73 y 7585777,01 Koko 3x1 metriä. Syvyys 0,6 metriä. Suunta itä-länsi. Kaareva ete-
läkaakkoon.

Potero 3: x 3348702,47 y 7585801,24

Potero 4: x 3348686,03 y 7585798,12

Potero 5: x 3348669,7 y 7585796,86

Potero 6: x 3348580,33 y 7585804,8 Halkaisija 2 metriä. Syvyys 35 senttimetriä. Pyöreä kuoppa, jossa
loivat vallit. Vallit ovat tuhoutuneet jonkin verran, ehkä sähkölinjan teon yhteydessä. Sijaitsee sähkölinjal-
la.

Potero 7: x 3348611,66 y 7585825,29 Koko 0,9x0,9 metriä ja syvyys 0,45 metriä. Suunta itäkaakko-
länsiluode.

Potero 8: x 3348563,57 y 7585878,27 Koko 1,5x1 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Suunta itäkaakko-
länsiluode. Valli etelälounaslaidalla.

Potero 9: x 3348565,13 y 7585881,34 Koko 2,2x0,7 metriä ja syvyys 0,4 metriä. Suunta länsilounas-
itäkoillinen.

Potero 10: x 3348599,97 y 7585897,14 Koko 2,3x0,8 metriä ja syvyys 0,6 metriä. Suunta koillinen-lounas.

Kaareva, kaartuu pohjoiseen.

Potero 11: x 3348646,07 y 7585902,03 Koko 2,5x1 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Suunta itä-länsi.

Potero 12: x 3348666,48 y 7585896,53 Koko 1,3x1 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Suunta pohjoinen-etelä.

Potero 13: x 3348662,38 y 7585842,75 Koko 1x0,8 metriä ja syvyys 0,3 metriä.

Taisteluhauta 1: x 3348548,63 y 7585786,2 Noin 6 metriä pitkä mutkitteluva kaivanto. Leveys noin metri ja syvyys 0,6 metriä. Kaivanto on sähkölinjalla suunnilleen luode-kaakkosuuntaisesti.

Taisteluhauta 2: Alkupiste: x 3348671,03 y 7585785,79. Loppupiste: x 3348661,41 y 7585783,94 Pituus noin 10 metriä. Leveys 0,8-1 metriä ja syvyys 0,6 metriä.

Taisteluhauta 3: Alkupiste: x 3348590,05 y 7585829. Loppupiste: x 3348596,12 y 7585822,3 Noin 10 metriä pitkä kaivanto, joka on noin 0,5-1 metriä leveä ja 0,5 metriä syvä. Se on suunnaltaan itäkaakko-länsiluode.

Taisteluhauta 4: Alkupiste: x 3348562,45 y 7585850,21 Loppupiste: x 3348564,37 y 7585843,2 Noin 8 metriä pitkä kaivanto. Leveys 0,5 metriä ja syvyys 0,4 metriä. Suunta pohjoisluode-eteläkaakko.

Taisteluhauta 5: x 3348553,81 y 7585854,45 Pituus 5, leveys 0,5 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Suunta kaakko-luode.

Taisteluhauta 6: x 3348628,77 y 7585895,98 Koko 4x1 metriä ja syvyys 0,6 metriä. Suunta länsilounas-itäkoillinen. Kaareva, kaartuu eteläkaakkoon.

Taisteluhauta 7: Alkupiste x 3348680,59 y 7585891,77 Loppupiste: x 3348692,09 y 7585889,22. Pituus noin 12 metriä. Leveys noin 0,4-1 metriä ja syvyys 0,6 metriä. Kaivanto mutkittelu. Sen pohjalla on vettä.

Taisteluhauta 8: Alkupiste: x 3348689,99 y 7585861,03 Loppupiste x 3348698,01 y

Taisteluhauta 9: x 3348587,96 y 7585860,98 Noin 7 metriä pitkä kaareva kaivanto. Se on noin metrin leveä ja 0,4 metriä syvä. Se on itäkoillinen-länsilounassuuntainen. Kaartuu eteläkaakkoon.

Tolppa: x 3348539,59 y 7585759,36 Noin metrin korkeudelta katkaistu mänty, jonka ympärille on kierretty paksua rautalankaa.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti havaittujen rakenteiden ja niiden välisten aluiden mukaan.

Tulkinta

Saksalaisten sotilaiden tukikohta Lapin sodassa. Ajoittuu todennäköisesti marraskuuhun 1944, kun saksalaiset vetäytyivät Lapista kohti Norjaa. Vetäytyminen pysähtyi kolmeksi viikoksi Lassinjärvi-Muotkajärvi linjalle ja mainitaan saksalaisia olleen majoittuneena Muotkajärven pohjoispuolelle. Kohteesta länteen on suurempi saksalaisten tukikohta Etelälahdenvaara.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi: 2015

Tarkastuspvm: 29.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen

Kuvaus: KMO Kulttuurieprintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus:	8 Muu suojeleuarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeleuarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kuva 114. Sähkölínjan alla oleva lyhyt taisteluhauta. Kuvattu idästä.

Kuva 115. Suuri kaivanto on täyttynyt vedellä ja sen reunoilla kasvaa puita. Kuvattu pohjoisesta.

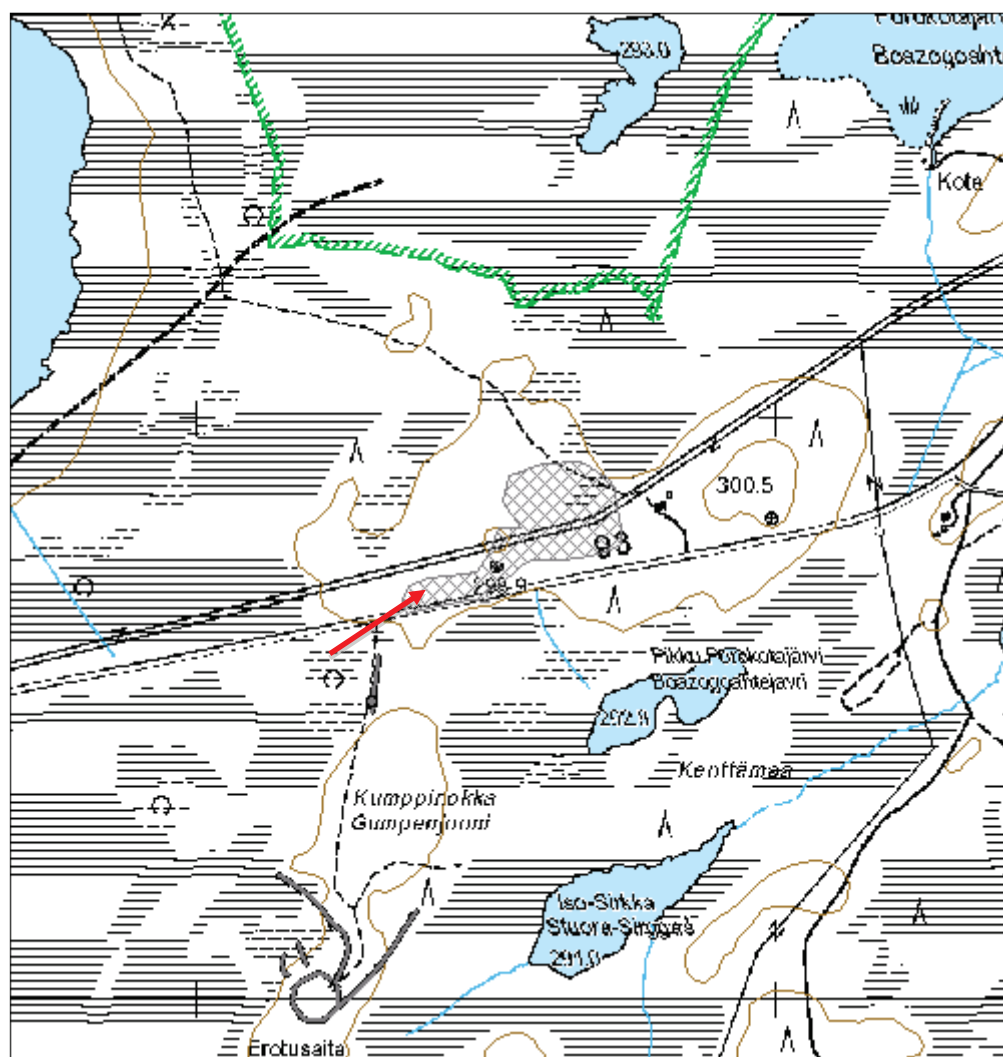

Kuva 116. Suorakaiteenmuotoinen korsu. Kuvattu lännestä.

Kuva 117. Kaareva potero kuvattuna etelälounaasta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7585794, Y 3348542, Z 300	Mittakaava:	1:10000

Pikkuvaara tuliasema jäännös

MH-tunnus: 180809

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	22		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7575723, Y 3341578, Z 280	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 30 metriä länteen Muoniontiestä ja noin 825 metriä Muonionjoesta itään. Muuten tasaishekkossa maastossa on itä-länsisuuntainen kumpuileva, kohtalaisen kapea (noin 15-20 metriä leveä) hiekkaharjanne. Harjanteen päällä kasvaa hakkukypsää männikköä, ympärillä nuorta mäntyä ja koivua jonkin verran. Aluskasvillisuutena on puolukkaa ja sammalta. Paikoittain humuskerros kulunut hiekalle.

Kohteen kuvaus

Harjanteen pohjoislaidalla on 22 poteroa. Ne on kaivettu tasaisin väliajoin hieman alle 60 metrin matkalle. Etäisyyttä poteroilla on toisiinsa metristä kahteen. Poteroiden koko on noin 1x60-80. Syvyys vaihtelee. Poterot ovat täytyneet rinteiden valuvasta hiekasta.

Koordinaatit:

Potero 1-5: x 3341551,91 y 7575726,89.

Potero 6 ja 7: x 3341565,86 y 7575727,52.

Potero 8-12: x 3341573,19 y 7575725,2.

Potero 13 ja 14: x 3341585,59 y 7575726,66.

Potero 15: x 3341591,29 y 7575724,82.

Potero 16-19: x 3341595,34 y 7575727,55.

Potero 20-22: x 3341601,24 y 7575724,57.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti havaittujen rakenteiden ja niiden väliin jäävän alueen mukaisesti. Myös topografian.

Tulkinta

Lapin sotaan liittyvä kohde. Mahdollisesti saksalaisten kaivamia poteroita. Ampumalinja on etelään, josta suomalaiset sotilaat ovat tulleet ajaen saksalaisia pohjoiseen marraskuussa 1944.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 30.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

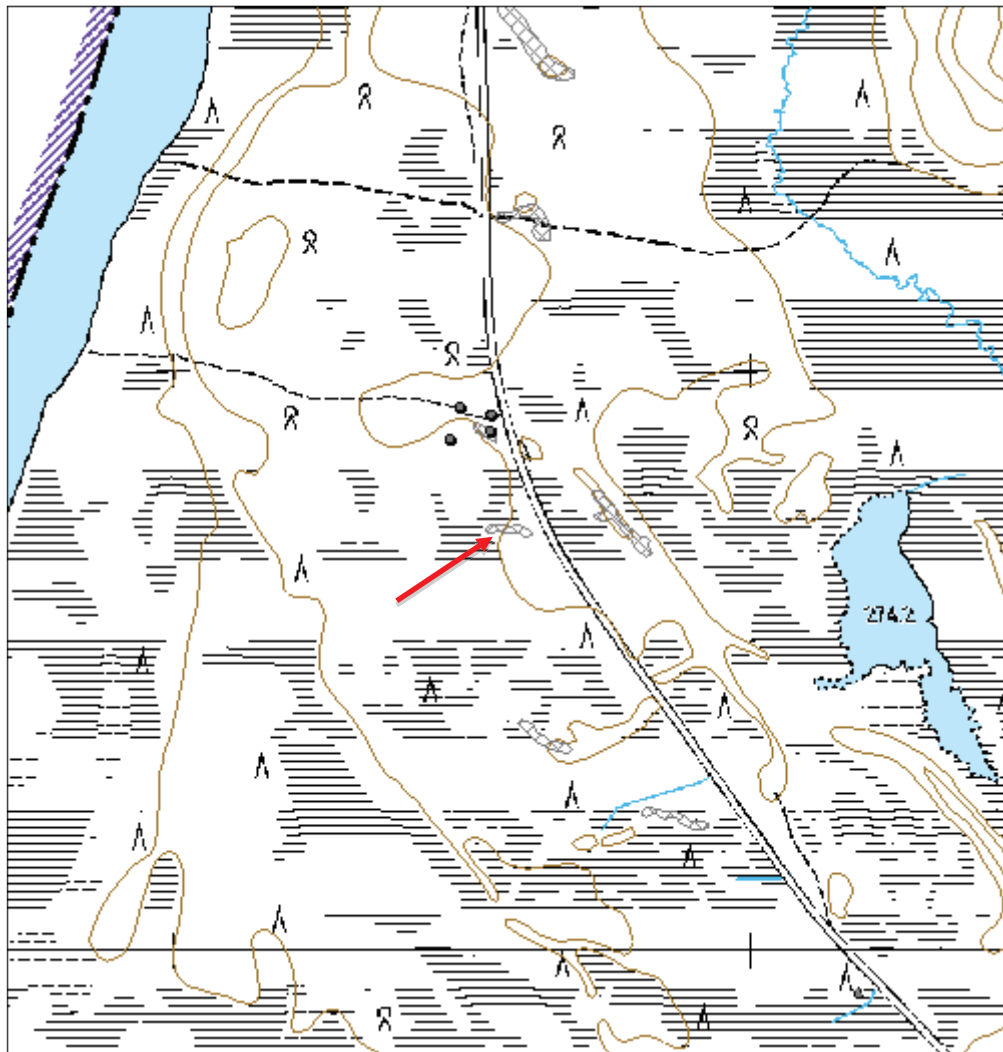
0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 118. Potoeroita hiekkaharjanteen reunalla. Kuvattu länsiluoteesta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7575723, Y 3341578, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7575893, Y 3341537, Z 275	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 2,2 kilometriä Äijäjoesta pohjoisluoteeseen, Muoniontien länsipuolella. Kohde on Muoniontieltä Muonionjoelle johtavan metsäautotien molemmin puolin. Kuivahkolla kankaalla kasvaa mäntyä, aluskasvillisuutena jäkälää, sammalta ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Tynnyreitä: Metsäautotien eteläpuolella pientä suota kohti viettävällä loivalla rinteellä on noin 38x10 metriä kokoisella alueella useita kymmeniä ruostuneita tynnyrin puolikkaita. Niissä on tynnyrin tekstien perusteella ollut kalsiumkloridia. Tynnyreissä teksti: Chlorure de calcium. Solvay. Fabrique en belgiquepar. Yhdessä tynnyrissä on alumiininen mustunut kahvipannu. Yhden tynnyrin vieressä on saksalainen munakranaatti, jossa ei ole sokkaa. Kranaatti on ruostunut ja sen kyljessä on pieni reikä.

Sukset: x 3341548,76 y 7575923,09 Suksipari nojallaan puuta vasten metsäautotien pohjoispuolella aivan tien vieressä. Ne on tehty puusta. Niissä kasvaa jäkälää. Niissä on nahkainen sidos eli mäystin. Jalan sija eli pälsä on kumia (mahdollisesti moottoripyörän renkaasta). Se on kiinnitetty sukseen pienillä rautanauhoilla.

Potero: x 3341547,05 y 7575894,51. On rinteessä tynnyreiden alueen koillisnurkan lähellä. Potero on kooltaan 1,3x1,2 metriä ja 25 senttimetriä syvä.

Teltan paikka: x 3341494,48 y 7575935,79. Teltanpaikka sijaitsee alueesta noin 38 metriä luoteeseen metsäautotien pohjoispuolella. Se on pyöreä ja noin 3 metriä halkaisijaltaan. Siinä on vallit ympärillä.

Kenttähaupitsin ampumapaikka: Sijaitsee alueesta noin 45 metriä länteen. Maassa kymmeniä kevyen kenttähaupitsin kranaatin hylsyjä ja säilytyskoteloita. Hylsyjä on noin 3x2 metrin alalla ja säilytyskoteloita noin 3x4 metriä kokoisella alalla vähän matkan päässä hylsyistä.

Hylsyissä on ainakin seuraavia merkintöjä:

ovn (tarkoittaa valmistuspaikkaa)

41 (tarkoittaa valmistusvuotta)

6342/65 (Hylsyn tyyppi, tämä tarkoittaa ilmeisesti messinkihylsyä)

I.FH (Tykin tyyppi)

3 tai 8 XZ (valmistajankoodi)

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu aluemaisesti tynnyreiden esiintymisalueelta. Tämän alueen sisälle jää yksi pistemäinen kohde, potero. Kohteeseen liittyy kolme muuta pistemäistä kohdetta, jotka jäävät alueen ulkopuolelle. Pistemäiset rajaukset on tehty näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Liittyy vuoden 1944 marraskuun Lapin sodan tapahtumiin. Marraskuun ajan saksalaiset joukot olivat viivytysasemissa linjassa Lassinjärvi-Muotkajärvi-Hetta. Suomalaiset joukot jäivät Äijäjoen pohjoispuolelle. Tynnyrit ovat sisältäneet kalsiumkloridia, jota on käytetty muun muassa teiden sulana pitämiseen. Luultavasti sijoittuvat Lapin sodan aikaan. Tälle alueelle sota on ulottunut marraskuussa 1944, jolloin teiden sulana pitäminen on tullut ajankohtaiseksi. Tynnyrit on saatettu myöhemmin kerätä kokoon laajemmalla alueelta.

Sukset voivat olla nuoremmatkin kuin Lapin sodan aikaiset. Ne on nostettu pystyyn mäntyä vasten, joka on iältään noin 20-30 vuotta.

Keuyen kenttähaupitsin (10,5 cm) ampumapaikka. Kohteessa ei ole kiinteitä rakenteita, joten ampu-
masuuntaa ei pysty määrittämään. Molemmilla, suomen ja saksan armeijalla, oli käytössään kyseisen ko-
koista kenttähaupitsia. Suomessa olivat nimellä 105 H 33. Ne saatiin saksan armeijalta vuoden 1944 alus-
sa.

Munakranaatin perusteella kohde voisi olla saksalainen.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 30.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 99 Ei suojeluarvoa

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 99 Ei suojeluarvoa

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 119. Osa tynnyreistä. Kuvattu idästä.

Kuva 120. Kuva kenttähaupitsin ampumapaikalta. Maassa ammusten säilytyskehyksiä. Kuvattu kaakosta.

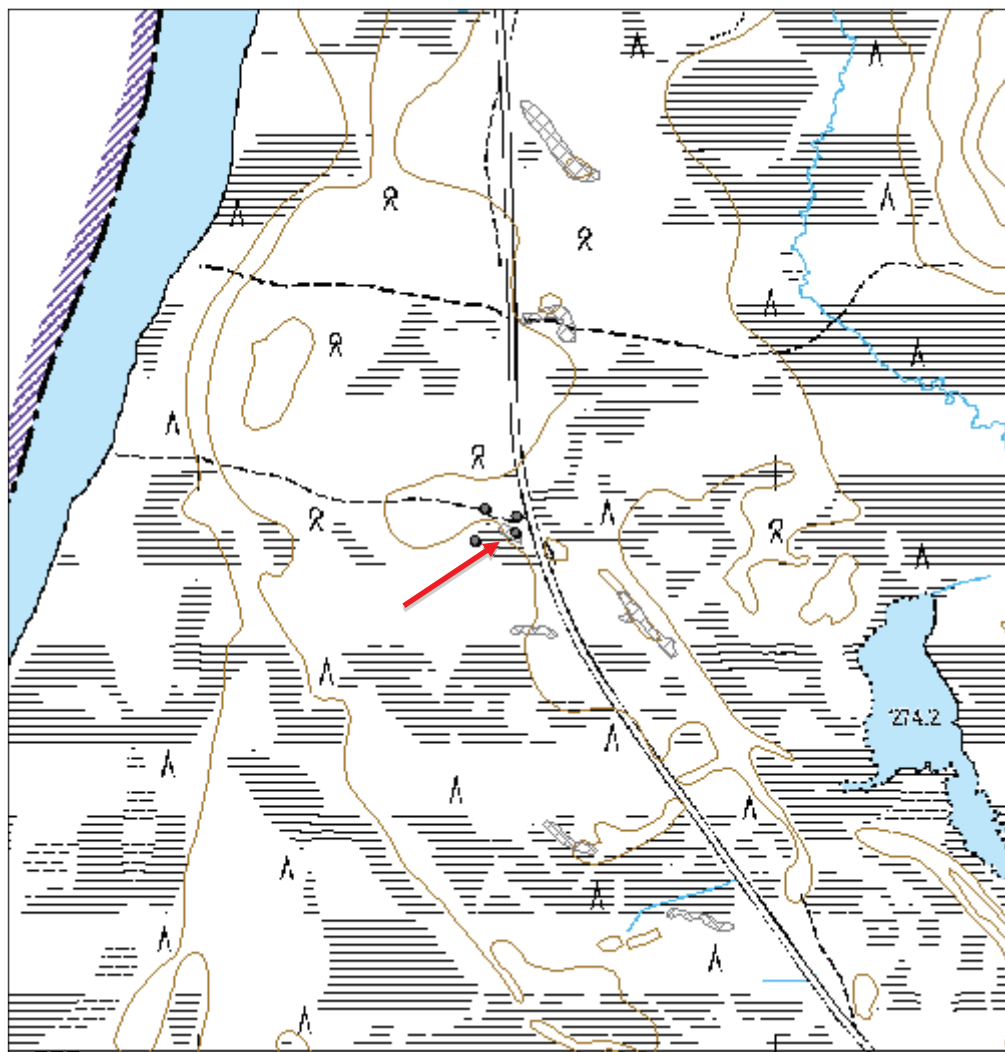

Kuva 121. Kenttähapitsin hylsy lähikuvassa.

Kuva 122. Lähikuva suksen siteestä. Kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7575893, Y 3341537, Z 275	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	25		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7575736, Y 3341774, Z 280	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 1,8 kilometriä Äijäjoelta pohjoiseen ja Muoniontiestä noin 85 metriä itään. Kohde sijaitsee kaakko-luodesuuntaisella hikkaharjanteella. Maasto on kuivahkoa kangasta ja kuviolla kasvaa pääosin mäntyä, vähän koivua. Aluskasvillisuutena on sammalta ja puolukkaa. Harjanteen ympärillä on kosteampaa, soista maastoa.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu ainakin 17 poteroa ja 6 korsua sekä kahden kamiinan jäänteet. Poterot ja korsut on kaivettu hiekkaharjun lounaisrinteeseen. Yhdessä poterossa on vielä puurakenteita.

Koordinaatit:

Korsu 1: x 3341809,43 y 7575703,44. Korsun koko on 5x5 metriä ja syvyys 80 senttimetriä. Muodoltaan se on pyöreähkö.

Korsu 2: x 3341795,43 y 7575711,95. Korsu on pyöreähkö ja sen halkaisija on noin 5 metriä.

Korsu 3: x 3341763,41 y 7575747,84. Korsu on kooltaan 6x5 metriä ja sen syvyys on 1,7 metriä.

Korsu 4: x 3341753,38 y 7575765,79. Korsun koko on 4x4 metriä ja syvyys metrin.

Korsu 5: x 3341740,42 y 7575773,12. Korsun koko on 5x6 metriä ja syvyys metrin.

Korsu 6: x 3341733,17 y 7575786,8. Korsun koko on 6x8 metriä ja syvyys 1,5 metriä.

Potero 1: x 3341816,81 y 7575689,75

Potero 2: x 3341814,84 y 7575689,13

Potero 3 ja 4: x 3341813,91 y 7575689,75

Potero 5: x 3341812,97 y 7575706,94

Potero 6-8: x 3341800,71 y 7575705,66

Potero 9-11: x 3341787,19 y 7575716,37

Potero 12: x 3341783,12 y 7575724,26

Potero 13: x 3341764,33 y 7575745,92

Potero 14 ja 15: x 3341762,49 y 7575752

Potero 16 ja 17: x 3341757,97 y 7575756,01

Kaksi kamiinaa maassa (x 3341742,07 y 7575747,31). Toinen on tehty vanhasta tynnyristä. Toisessa on myös pyöreä, tynnyrimäinen, mutta siinä on kantokahvat ja hormi osittain paikoillaan. Kamiinat on luultavasti siirretty paikalle jostakin lähellä olevasta korsusta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Lapin sotaan liittyvä kohde. Ajoittuu marraskuuhun 1944, jolloin saksalaiset vetäytyivät suomalaisten edellä etelästä pohjoiseen. Rintamalinja jäi paikoilleen kolmeksi viikoksi Palojoensuun ja Äijäjoen väliin. Tästä kohteesta ei suoraan pysty sanomaan onko se saksalaisten vai suomalaisten tekemä. Mahdollisesti suomalaisten.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 30.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi 2015

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Keskinertainen**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

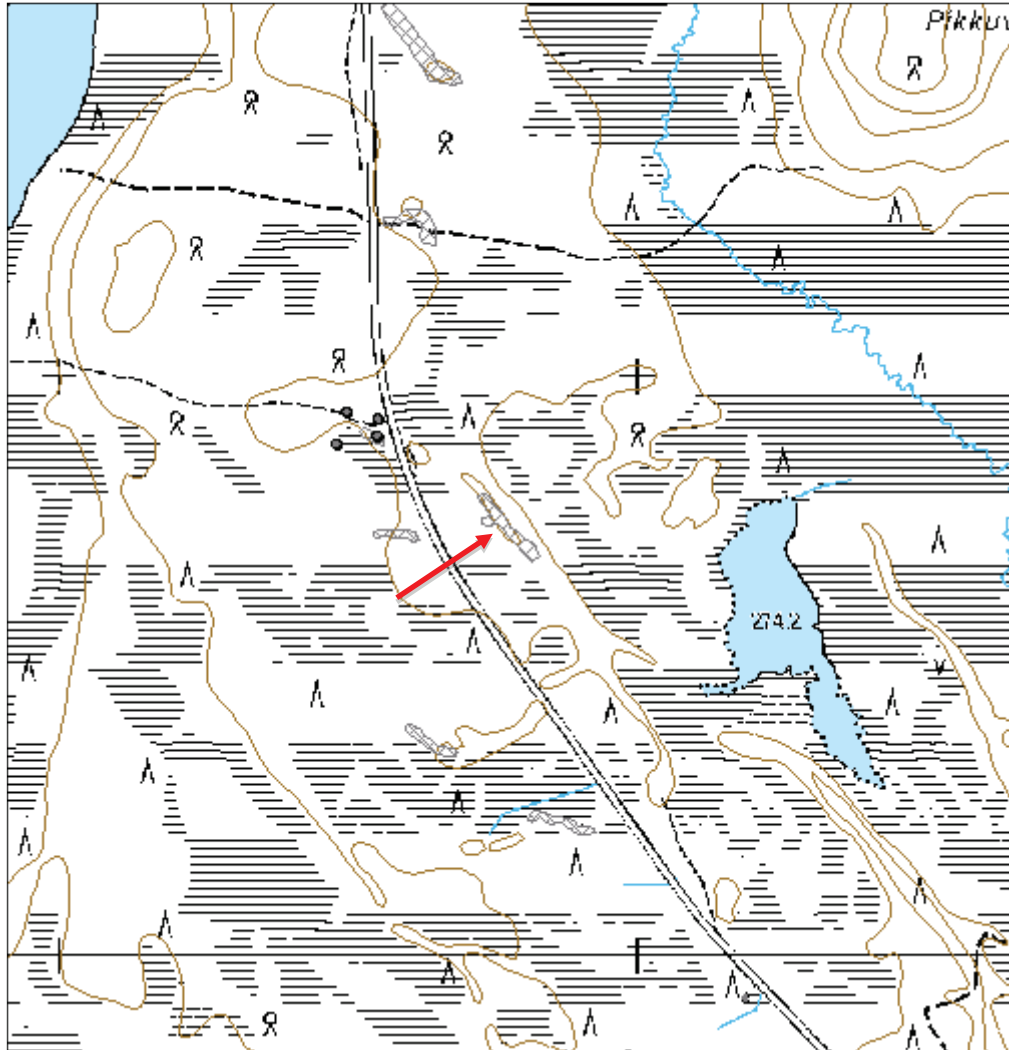

Kuva 123. Kuvassa huonosti erottuva Korsu 1 keskellä. Sen päällä kasvaa puita. Etualalla myös huonosti erottuva potero.
Kuvattu kaakosta.

Kuva 124. Kaminajännös. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7575736, Y 3341774, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:			

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7576571, Y 3341623, Z 276	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 2,7 kilometriä Äijäjoelta pohjoisluoteeseen, Pikkuvaaran länsipuolella. Kohteen länsipää on noin 23 metriä Muoniontiestä itään. Kuivahkolla hiekkakankaalla kasvaa nuorta kasvatusmetsää. Pääpuulajina on mänty. Aluskasvillisuutena on puolukkaa ja sammalta. Kohde on luode-kaakkosuuntaisen hiekkaharjanteen rinteellä.

Kohteen kuvaus

Poteroita noin 175 metrin matkalla kaakko-luodesuuntaisen hiekkaharjanteen lounaisrinteellä ja päällä. Hiekkaharjanteen koillispuolella, luoteispäässä on rikki räjähtänyt kenttäkamiina.

Koordinaatit ja joidenkin poteroiden tarkemmat mitat:

Potero 1: x 3341679,43 y 7576512,66 Koko on 1,3x1,3 metriä ja syvyys 30 senttimetriä.

Potero 2: x 3341667,62 y 7576519,55

Potero 3: x 3341655,81 y 7576515,44

Potero 4: x 3341657,9 y 7576520,15

Potero 5: x 3341651,33 y 7576521,31

Potero 6: x 3341643,6 y 7576519,36 Koko on 1,2x1 metriä ja syvyys 40 senttimetriä.

Potero 7: x 3341642,41 y 7576525,77

Potero 8: x 3341641,1 y 7576529,21

Potero 9: x 3341609,61 y 7576583,33 Koko on 1,4x1,1 metriä ja syvyys 40 senttimetriä. Se on suunnaltaan lounas-koillinen.

Potero 10: x 3341608,29 y 7576588,82

Potero 11: x 3341599,11 y 7576595,73

Potero 12: x 3341594,74 y 7576593,39.

Potero 13: x 3341591,83 y 7576595,43

Potero 14: x 3341598,71 y 7576602,64 Koko 3x2,5 metriä ja syvyys 60 senttimetriä.

Potero 15: x 3341590,56 y 7576601,85 Koko on 2x1,1 metriä ja syvyys 50 senttimetriä.

Potero 16: x 3341584,34 y 7576605,21 Koko on 2x3,5 metriä ja syvyys metrin.

Potero 17: x 3341592,17 y 7576609,94 Koko on 2x1 metriä ja syvyys 45 senttimetriä. Suunta on etelä-lounas-pohjoiskoillinen.

Potero 18: x 3341581,28 y 7576609,32

Potero 19: x 3341579,5 y 7576608,5

Potero 20: x 3341578,34 y 7576609,87

Potero 21: x 3341585,29 y 7576617,08

Potero 22: x 3341577,88 y 7576622,57 Koko on 1,6x0,8 metriä ja syvyys 30 senttimetriä. Suunta on koil-

linen-lounas.

Potero 23: x 3341567,07 y 7576629,95 Koko 1,5x1,2 metriä ja syvyys 30 senttimetriä. Potero 24: x 3341566,86 y 7576631,08 Koko on 2x1 metriä ja syvyys 50 senttimetriä. Suunta on lounas-koillinen.

Potero 25: Lähellä potero 24:sta. Koko 1,1x1 metriä ja syvyys 35 senttimetriä. Suunta on luode-kaakko.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti havaittujen rakenteiden ja niiden välisten alueiden mukaan.

Tulkinta

Lapin sodan aikaisia poteroita. Ajoittuu marraskuuhun 1944, jolloin saksalaiset olivat asemissa Lassinjärvi-Muotkajärvi linjalla ja suomalaiset Äijäjoen pohjoispuolella.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015

Tarkastuspvm: 30.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen

Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

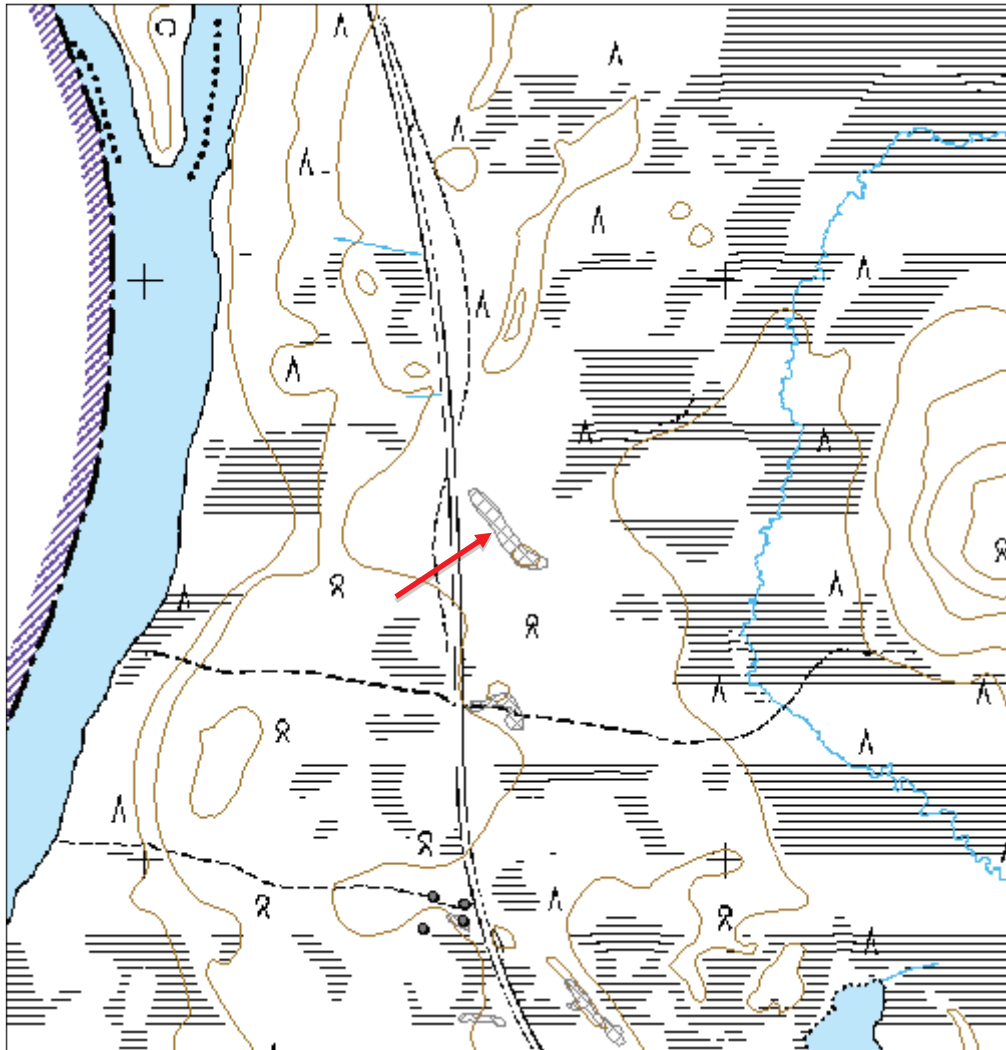

Kuva 125. Kaksi poteroa harjanteen reunalla. Kuvattu kaakosta.

Kuva 126. Harjanteen koillispuolella on tuhoutunut kamina.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7576571, Y 3341623, Z 276	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	20		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7576255, Y 3341635, Z 280	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee noin 2,5 kilometriä pohjoisluoteeseen Äijäjoelta, Muoniontien ja siitä itään haarautuvan metsäautotien risteuksen läheisyydessä. Kohde sijaitsee metsäautotien molemmin puolin. Kohteen pohjoispuolella on itä-länsisuuntainen hiekkakukkula, jonka etelärinteellä osa kohteista sijaitsee, ja eteläosassa tasaisehkoa maastoa. Noin 50-70 metriä Muoniontieltä metsäautotietä eteenpäin on raivattu käänköpaikka tai puun varastointipaikka. Tämä on saattanut tuhota osan kohteista, kuten myös metsäautotien tekeminen.

Kuviolla kasvaa nuorta kasvatusmetsikköä kuivahkolla hiekkakankaalla. Pääpuulajina on mänty, seassa jonkin verran koivua. Aluskasvillisuutena on puolukkaa, variksenmarjaa ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu 18 poteroa, joista 1-10 sijaitsevat alueen pohjoisosassa olevan itä-länsisuuntaisen hiekkaisen kukkulan etelärinteellä, metsäautotien pohjoispuolella. Loput poterot, 11-18 ovat tasaisehkolla maalla alueen eteläosassa. Alueen pohjoispuolella, hiekkaisen kukkulan pohjoisrinteellä on ruostuneita tynnyrin puolikaita. Poterot ovat keskimäärin 1,5x1 metriä suuria ja 20-40 senttimetriä syviä. Parista poterosta on tarkemmat mitat koordinaattien yhteydessä.

Koordinaatit:

Tynnyreitä: x 3341598,56 y 7576303,43 Ainakin 7 tynnyriä.

Korsu 1: x 3341606,99 y 7576276,45 Rinteessä on kooltaan 6x7 metriä oleva korsu tai telttakorsun pohja.

Potero 1: x 3341567,97 y 7576264,16

Potero 2: x 3341570,45 y 7576265,12

Potero 3: x 3341575,13 y 7576265,95

Potero 4: x 3341578,83 y 7576264,23

Potero 5: x 3341611,7 y 7576274,48

Potero 6: x 3341615,0 y 7576275,21 Poteron koko on 1,6x1,2 metriä ja syvyys 30 senttimetriä.

Potero 7: x 3341615,13 y 7576276,13 Poterossa on puurakenteita tai se on peittynyt hakkuutähteisiin.

Potero 8: x 3341621,35 y 7576272,76 Poteron koko on 1,4x1,1 metriä ja sen syvyys on 40 senttimetriä.

Potero 9: x 3341621,71 y 7576274,04

Potero 10: x 3341625,07 y 7576273,65

Eteläosan poterot:

Potero 11: x 3341634,74 y 7576248,83

Potero 12: x 3341635,23 y 7576246,75

Potero 13: x 3341635,23 y 7576246,75

Potero 14: x 3341638,41 y 7576234,44

Potero 15: x 3341630,8 y 7576245,53 Potero on täyetty tyhjillä koskenkorva pulloilla.
Potero 16: x 3341632,06 y 7576244,71
Potero 17: x 3341631,02 y 7576238,07
Potero 18: x 3341633,32 y 7576237,18

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden ja niiden väliin jäävien alueiden mukaan.

Tulkinta

Kohde ajoittuu loka-marraskuuhun 1944 ja liittyy Lapin sotaan. Marraskuun ajan saksalaiset olivat asemassa Lassinjärvi-Muotkajärvi linjalla ja suomalaiset Äijäjoen pohjoispuolella. Poteroiden ja korsun sijoittumisen perusteella (etelärinne) kohdetta voisi arvella suomalaisten tekemäksi. Toisaalta paikalta löytyi saksalainen moottoriöljy purkki: Deutsche castrol G.M.B:H

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 30.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

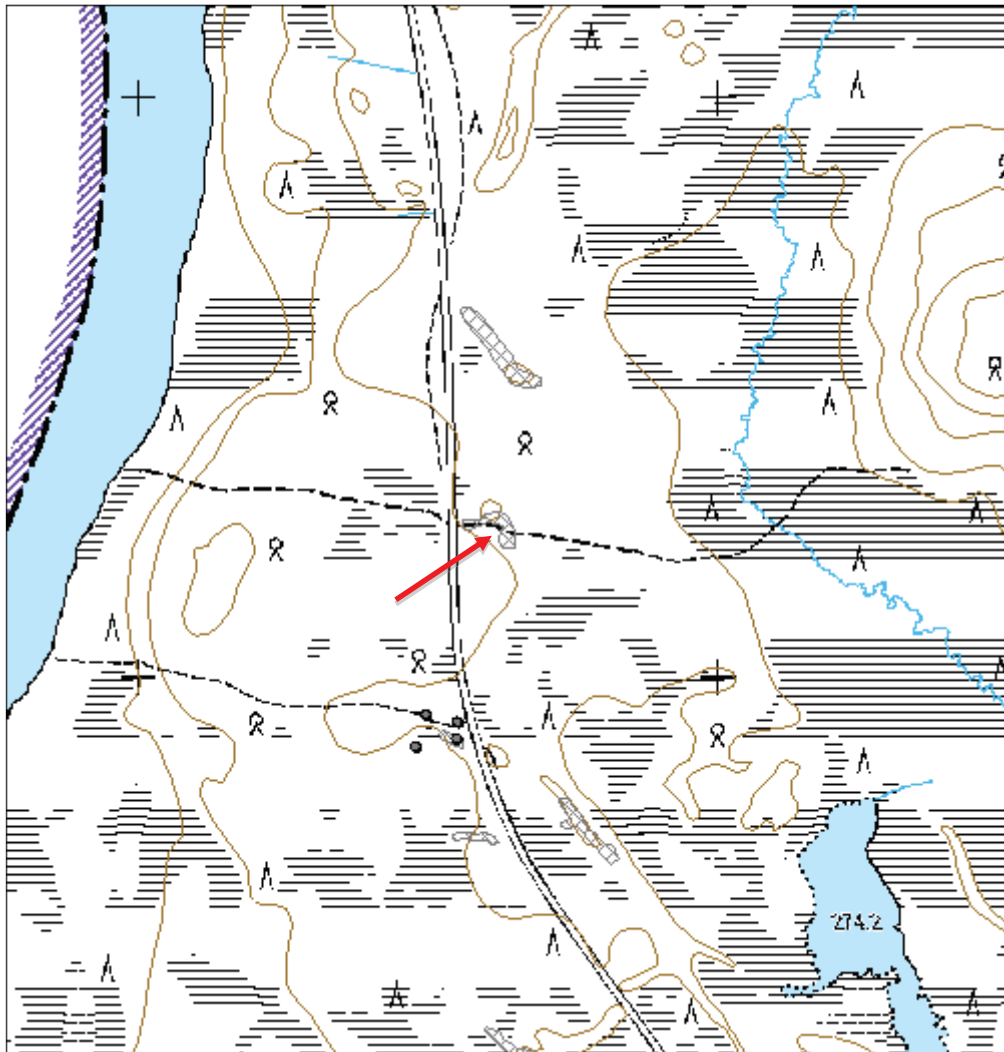

Kuva 127. Poteron vallin päällä kasvaa rypäs mäntyjä. Kuvattu kaakosta.

Kuva 128. Korsu rinteessä. Metsätie kuvassa etualalla. Kuvattu eteläkaakosta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7576255, Y 3341635, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:	1944	Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	48		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7569369, Y 3344947, Z 267	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde löydettiin erillinen pataljoona 21. 4. komppanian sotapäiväkirjassa olevan maininnan perusteella. 3.11.1944 on seuraava merkintä: "Eteneminen jatkui Sonkajärvellä missä viholl. viivytysjoukot puolustautuivat." Kohde käytiin tarkastamassa ja löydettiin poteroita ja puolustusrakenteita.

Ympäristön kuvaus

Poterot sijaitsevat kuivahkolla, moreeni mäntykankaalla. Maasto on suhteellisen kivistä. Kuviolla kasvaa varttunutta kasvatusmetsikköä. Kohteet sijaitsevat tielle viettävän rinteen reunalla sekä hieman ylempänä. Rinteestä on otettu maata, ehkä tien rakennusta varten. Alakohde Sonkalompolo puolustusrakenne sijaitsee keskellä kapeaa isovarpuista suota.

Kohteen kuvaus

Alueella on 45 poteroiksi tulkittua kuoppaa, maarakenteita ja kaksi kivirakennelmaa. Poterot muodostavat Lompolopalon lounaaseen viettävälle rinteelle soikean kehän. Kehästä etelään on yksittäisiä poteroita ja vallimaisia maakasoja.

Vallit ja Potero 1: x 3 344 960,34 y 7 569 315,23. Alueen koko on noin 20x30 metriä. Alueen koillis-kaakkoisreunalla on maakasoja korkeudeltaan 60-80 cm. Kuoppa on alueen länsilaidalla. Kuopan koko on 2x1,3 metriä ja syvyys 60 cm. Kuoppa on pitkulainen ja idän puolella on matalaa vallia. Kuoppa on pohjoiskoillinen-eteläluodesuuntainen.

Potero 2: x 3 344 952,25 y 7 569 346,46. Kuoppa on itäkaakko-länsiluodesuuntainen. Sen koko on 3x1,2 m ja syvyys 70 cm. Muodoltaan kuoppa on suorakaiteen muotoinen. Kuopasta noin 6 metriä länsilounaaseen on maavalli, jonka koko on 4x1,5 m ja korkeus 60 cm. Maavallin suunta on itä-länsi.

Potero 3: x 3 344 925,40 y 7 569 354,24. Kuopan suunta on lounas-koillinen. Kuoppa on hyvin selkeäräjäinen ja suorakaiteen muotoinen. Kuopan koko on 2x1 m ja syvyys 70 cm.

Potero 4 ja 5: x 3 344 907,50 y 7 569 354,21. Kaksi kuoppaa, joiden etäisyys toisistaan on 4 m. Eteläkaakon puolella oleva kuoppa on loivasti idästä laskeva. Lännen puoli on jyrkkä ja länsi päässä syvyys on 50 cm. Toinen kuoppa on neliön muotoinen ja laskee loivasti idästä. Kooltaan se on 2x3 m ja syvyys on 40 cm. Kuopan pohja on tasainen.

Potero 6: x 3 344 907,40 y 7 569 363,90 Etelä-pohjoissuuntainen potero. Koko 1,2x1 metriä. Syvyys 50 cm. Eteläreunalla vallia.

Potero 7 ja 8: x 3 344 908,19 y 7 569 370,00 Kaksi kuoppaa rinteessä itä-länsilinjassa. Potero 7 kooltaan

1x0,5 metriä. Syvyys 50 cm. 6 metriä itään on Potero 8. Sen koko on 1,5x1,2 metriä. Syvyys 70 cm.

Potero 9: x 3 344 903,86 y 7 569 375,29 Rinteessä pieni syvätkö kuoppa. Koko 1x 0,4 metriä. Syvyys 50 cm.

Potero 10 ja 11: x 3 344 906,28 y 7 569 383,16 Kaksi kuoppaa pohjoiskoillinen-etelälounaslinjassa. Potero 10 on pitkulainen 1,5x0,4 metriä. Syvyys 30 cm. Potero 11 on edellisestä 4 metriä pohjoiskoilliseen. Koko 1,5x1,6 metriä. Syvyys 60 cm.

Potero 12, 13 ja 14: x 3 344 912,69 y 7 569 388,17 Kolme Poteroa itä-länsilinjassa. Potero 12 on 1,3x0,5 metriä kooltaan ja 20 cm syvä. Suunnaltaan se on etelälounas-pohjoiskoillinen. Potero 13 on edellisestä 3 metriä koilliseen. Koordinaatit tästä kuopasta. Kooltaan se on 1,5x1,6 metriä. Syvyys 60 cm. Suunta luode-kaakko. Potero 14 on edellisestä kaksi metriä itään. Kooltaan se on 2x1 metriä. Syvyys 70 cm.

Potero 15, 16 ja 17: x 3 344 919,14 y 7 569 392,81 Kolme kuoppaa pohjoisluode-eteläkaakkosuuntaisesti. Potero 15 2x0,6 metriä. Syvyys 40 cm. Itä-länsisuuntainen. Potero 16 on edellisestä 2 metriä pohjoiseen. Sen koko on 1,5x0,6 metriä. Syvyys 30 cm. Potero 17 on edellisestä 1,5 metriä itään. Sen koko on 1,5x1,5 metriä ja syvyys 30 cm. Sen suunta on itäkoillinen-länsilounas.

Potero 18 ja 19: x 3 344 916,86 y 7 569 398,72 Kaksi kuoppaa etelälounas-pohjoiskoillinen suuntaisesti. Potero 18 1,2x1,3 metriä suuri ja 40 cm syvä. Suunnaltaan itä-länsi. Potero 19 on edellisestä 2 metriä pohjoiskoilliseen. Koordinaatit ovat tästä. Kuopan koko on 2x1 metriä ja syvyys 50 cm.

Potero 20, 21 ja 22: x 3 344 920,59 y 7 569 405,20 Kolme kuoppaa kolmion muodossa. Potero 20 kooltaan 2x1,5 metriä, syvyys 70 cm. Suunta itäkaakko-länsiluode. Potero 21 edellisestä 3 metriä luoteeseen. Koko 2x1,5 metriä ja syvyys 50 cm. Potero 22 edellisestä pohjoiskoilliseen 2 metriä. Koko 1,5x1 metriä. Syvyys 70 cm.

Potero 23 ja 24: x 3 344 920,70 y 7 569 409,30 Kaksi kuoppaa pohjois-etelälinjassa. Potero 23 on kooltaan 2x0,6 metriä. Syvyys 70 cm. Länsiluode-itäkaakko suuntainen. Potero 24 on edellisestä pohjoiseen 5 metriä. kooltaan se on 1x1,5 metriä. Syvyys 60 cm. Suunnaltaan itä-länsi.

Potero 25, 26 ja 27: x 3 344 923,10 y 7 569 423,68 Kolme kuoppaa pohjois-etelä linjassa- Potero 25 on kooltaan 1,3x1 metriä, syvyys 60 cm. Suunnaltaan itä-länsi. Potero 26 on edellisestä noin 6 metriä pohjoiseen. Koko 1,8x1 metriä. Syvyys 60 cm. Potero 27 on edellisestä noin 2 metriä pohjoiseen. Kooltaan se on 1x0,7 metriä ja syvyys 60 cm.

Potero 28: x 3 344 930,53 y 7 569 423,97 Etelä-pohjoissuuntainen kuoppa, jonka koko on 3x0,7 metriä ja syvyys 60 cm.

Potero 29 ja 30: x 3 344 935,92 y 7 569 425,88 Kaksi kuoppaa itäkaakko-länsiluode linjassa. Potero 29 ison kiven eteläpuolella. Kooltaan se on 1,5x1 metriä ja syvyys 50 cm. Noin 3 metriä itäkaakkoon on Potero 30. Se on pyöreätkö ja sen halkaisija on noin 1 metri. Syvyys 40 cm. Länsiluodelaidalla on kiviä valina.

Potero 31 ja 32: x 3 344 957,51 y 7 569 421,78 Kaksi kuoppaa pohjoiskoillinen- etelälounaslinjassa. Potero 31 on kooltaan 1,3x1,2 metriä ja syvyys 80 cm. Sen suunta on pohjoiskoillinen-etelälounas. Potero 32 on edellisestä 5 metriä pohjoiskoilliseen ja sen koko on 1,3x1,2 metriä. Syvyys 90 cm.

Potero 33: x 3 344 958,55 y 7 569 411,47 Pitkulainen, suorakaiteen muotoinen kuoppa. Koko 2x1 metriä, syvyys 1 metri. Koillis-lounassuuntainen. Ympärillä loivat vallit.

Potero 34: x 3 344 955,19 y 7 569 400,68 Koko 2x1 metriä, syvyys 80 cm. Itä-länsi suuntainen.

Potero 35: x 3 344 957,22 y 7 569 391,80 Kuopan koko on 2x1 metriä, syvyys 60 cm. Itäkaakko-länsiluode suuntainen

Potero 36: x 3 344 953,54 y 7 569 382,52 Koko on 2x1 metriä, syvyys 60 cm. Itä-länsi suuntainen.

Potero 37: x3 344 950,43 y 7 569 373,58 Kuoppa on kooltaan 1,8x1 metriä ja syvyys 50 cm. Se on länsilounas-itäkoillinen suuntainen.

Potero 38 ja 39: x 3 344 936,90 y 7 569 373,47 Kaksi kuoppaa eteläkaakko-pohjoisluode suuntaisesti. Potero 38 on kooltaan 2x1 metriä. Syvyyden 50 cm. Kuopan länsilounaisreunalla on iso kivi. Kuopan suunta on eteläkaakko-pohjoisluode. Potero 39 on edellisestä noin 1,5 metrin päässä. Sen koko on 2,5x 1,5 metriä, syvyys 60 cm. Sen koillislaidalla on iso kivi.

Potero 40 ja 41: x 3 344 940,23 y 7 569 371,22 Kaksi kuoppaa kaakko-luode linjassa. Potero 40 on kooltaan 1,5x1 metriä, syvyys 40 cm. Suunnaltaan se on itä-länsi. Potero 41 on kooltaan 1x1,5 metriä ja syvyys 40 cm. Se on itäkoillinen-länsilounas suuntainen.

Potero 42: x 3 344 941,36 y 7 569 363,52 Kuoppa on kooltaan 1,1x1 metriä ja sen syvyys on 60 cm. Sen suunta on länsiluode-itäkaakko.

Potero 43: x 3 344 937,91 y 7 569 358,14 Kuopan koko on 2x1 metriä ja syvyys 50 cm. Suunnaltaan se on länsiluode-itäkaakko.

Potero 44: x 3 344 934,49 y 7 569 361,14 Kuopan koko on 2,3x1 metriä, syvyys 40 cm. Kuopan suunta on kaakko-luode.

Potero 45: x 3 344 989,85 y 7 569 355,92 Kuopan koko on 2x1,2 metriä ja syvyys 70 cm. Suunta itä-länsi.

Kivirakennejäännös: X=3345042 Y=7569311 Z=265 Kohde on puolustusrakennelma, joka muodostuu kahdesta isosta vierekkäisestä kivikasasta. Kohde on itä-länsisuuntainen. Idänpuoleinen kasa on 5x6 m kokoisella alueella ja se on 1 m korkea. Kasan keskellä on iso kivi, jonka kohdalta korkeus on 1,2 m. Lännen puoleinen kasa on 4x6 m kokoinen ja sen korkeus on 1 m. Kivien seassa on muutama puinen tolppa. Kivirakennelmat on suunnattu kohti tietä. (179282 Sonkalompolo puolustusvarustus)

Kohteen rajaus

Kohde on aluemainen ja rajaus on tehty kohteiden sijainnin mukaan. Kohteeseen kuuluu yksi erillinen pistemäinen kohde, joka sijaitsee alueesta kaakkoon (179282 Sonkalompolo puolustusvarustus).

Tulkinta

Lapin sodanaikaisia poteroita ja kaksi kivirakennelmaa. Vetäytyvien saksalaisten viivytyksjoukkojen tu-liasema. Ajoittuu marraskuun alkuun 1944. Mainitaan Erillinen pataljoona 21. 4. komppanian sotapäivä-kirjassa 3.11.1944.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 11.6.2015 Tarkastaja: M.Kieleväinen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön suo-
jelu:**

0 Ei määritely

Selitys:

Kuva 129. Potero 1 on kuvan keskellä, männyn taimen kohdalla. Vallit tasaisen alueen reunoilla. Kuvattu lounaasta.

Kuva 130. Poterot 15, 16 ja 17 erottuvat tummina painanteina. Kuvattu pohjoisluoteesta.

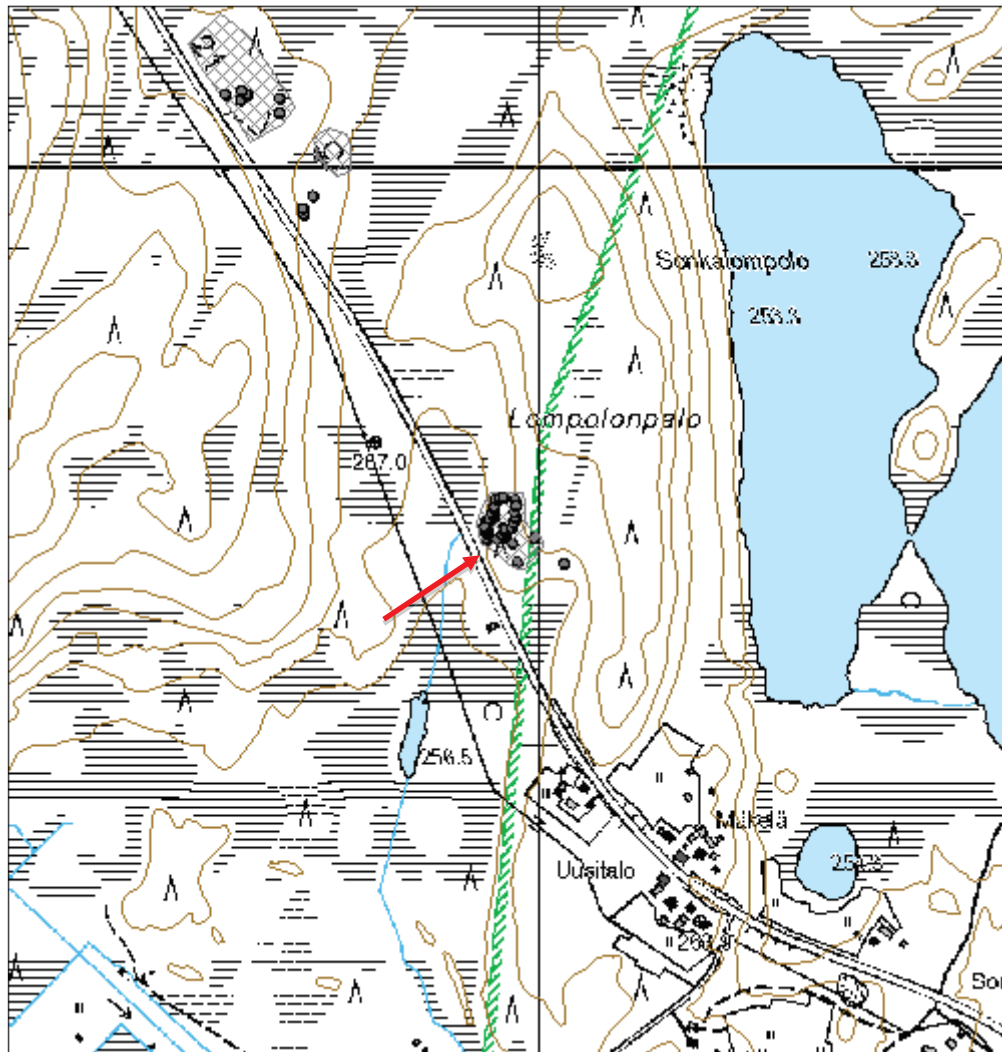

Kuva 131. Kivirakennelmat kuvattu etelästä.

Kuva 132. Potero 36 kuvattuna idästä.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7569369, Y 3344947, Z 267	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	23		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7589640, Y 3354599, Z 305	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ounasjärven ja Muotkajärven välissä olevan Vajekosken ja Yhteismetsäntien välissä olevalla korkeammalla maastonkohdalla. Maasto on kuivahkoa kangasta, jossa kasvaa eri-ikäistä männikköä, hieman koivua. Aluskasvillisuutena on sammalta, jäkälää ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kohteeseen kuuluu kaksi korsua, yksi tähystyspuu, 17 poteroa ja piikkilankaa. Poterot ovat ympyränmuodossa kukkulan korkeimmalla kohdalla. Keskellä on kaksi poteroa ja korsut sekä tähystyspuu. Kohteen ulkolaidoilla on piikkilankaa.

Korsu 1: x 3354571,77 y 7589647,28 Koko 6x5 metriä. Syvyys 1,3 metriä. Seinämillä on isoja kiviä ja pohjalla rautaromia sekä puurakenteiden kappaleita. Ympäriällä vallit, joiden leveys on 1-1,5 metriä ja korkeus 0,4 metriä. Kuoppa on muodoltaan neliö. Suuaukko on pohjoiskoilliseen. Suuaukolle johtaa 5 metriä pitkä käytävä. Se on 0,8 metriä leveä.

Korsu 2: x 3354600,88 y 7589666,84 Koko 6x5 metriä. Syvyys 1 metri. Suunta on luode-kaakko. Pohjalla on naulaisia hirrenkappaleita.

Tähystyspuu: x 3354609,85 y 7589660,18 Kahden männyn välissä on lautoja ja laudan kappaleita. Korkeimmillaan lautoja on arviolta 9 metrin korkeudessa. Puiden etäisyys toisistaan on noin metri. Lautojen väli on ollut noin 20-30 senttimetriä. Lautoja on jäljellä vain aivan yläosassa. Muualla näkyy männyissä pilkka aina siinä kohdalla, jossa laudat ovat olleet naulattuna. Mäntyjen välissä on ollut ainakin 18 lautaa.

Potero 1: x 3354638,99 y 7589656,27 Koko 1,5x1 metriä. Syvyys 40 senttimetriä. Suunta länsiluode-eteläkaakko.

Potero 2: x 3354627,51 y 7589668,29 Koko 1x1,2 metriä. Syvyys 40 senttimetriä. Suunta kaakko-luode. Koillislaidalla on vahva valli.

Potero 3: x 3354622,78 y 7589672,1 Koko 1,5x2,2 metriä. Syvyys 60 senttimetriä. Suunta länsiluode-itäkaakko.

Potero 4: x 3354606,92 y 7589682,14 Koko 1,8x1,5 metriä. Syvyys 60 senttimetriä. Suunta itäkoillinen-länsiluode.

Potero 5: x 3354599,87 y 7589681,62 Koko 1,3x1 metriä. Syvyys 50 senttimetriä. Suunta pohjoinen-etelä.

Potero 6: x 3354571,07 y 7589672,28 Koko 1,2x1 metriä. Syvyys 70 senttimetriä. Suunta koillinen-lounas. Muodoltaan kuoppa on soikea.

Potero 7: x 3354569,46 y 7589666,97 Koko 2x1 metriä. Syvyys 50 senttimetriä. Suunta koillinen-lounas.

Potero 8: x 3354566,15 y 7589663,25 Koko 1,3x2 metriä. Syvyys 45 senttimetriä. Suunta lounas-koillinen. Luoteislaidalla on valli.

Potero 9: x 3354559,7 y 7589649,09 Koko 2x1,1 metriä. Syvyys 45 senttimetriä. Suunta pohjoinen-etelä.
Potero 10: x 3354566,61 y 7589643,67 2,3x1,4 metriä. Syvyys 40 senttimetriä. Suunta pohjoiskoillinen-etelälounas.

Potero 11: Korsu 1:n länsipuolella. Koko 1,5x1,5 metriä. Syvyys 70 senttimetriä.

Potero 12: x 3354585,91 y 7589656,53 Koko 2x1,3 metriä. Syvyys 60 senttimetriä. Suunta koillinen-lounas. Vallit ympärillä. Auki luoteeseen.

Potero 13: x 3354614,43 y 7589658,43 Koko 2x1,5 metriä. Syvyys 70 senttimetriä. Suunta pohjoinen-etelä.

Potero 14: x 3354628,75 y 7589627,62 Koko 1,2x1 metriä. Syvyys 10 senttimetriä. Suunta lounas-koillinen.

Potero 15: x 3354611,95 y 7589627,28 Koko 1,8x1,5 metriä. Syvyys 50 senttimetriä. Suunta lounas-koillinen

Potero 16: x 3354594,26 y 7589618,61 Koko 1,8x1,4 metriä. Syvyys 40 senttimetriä. Suunta itä-länsi.

Potero 17: x 3354577,96 y 7589625,88 Koko 3x1,3 metriä. Syvyys 50 senttimetriä. Suunta kaakko-luode. Muodoltaan kaareva.

Piikkilankaa havaittiin ainakin seuraavissa koordinaateissa:

x 3354580,99 y 7589581,56

x 3354642,38 y 7589587,16

x 3354669,24 y 7589683,78

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti havaittujen rakenteiden ja topografian mukaan.

Tulkinta

Kohde on osa saksalaisten viivytysasemaa. Ajoittuu vuoteen 1944. Kohde on luultavasti ollut yhden joukkueen hallinnassa. Puolustus-suunta on ollut etelään, lounaaseen ja kaakkoon, mistä on odotettu suomalaisia joukkoja.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015

Tarkastuspvm: 24.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen

Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 133. Tähistyslavan jäänteet kahden männyn välissä. Kuvattu pohjoisesta.

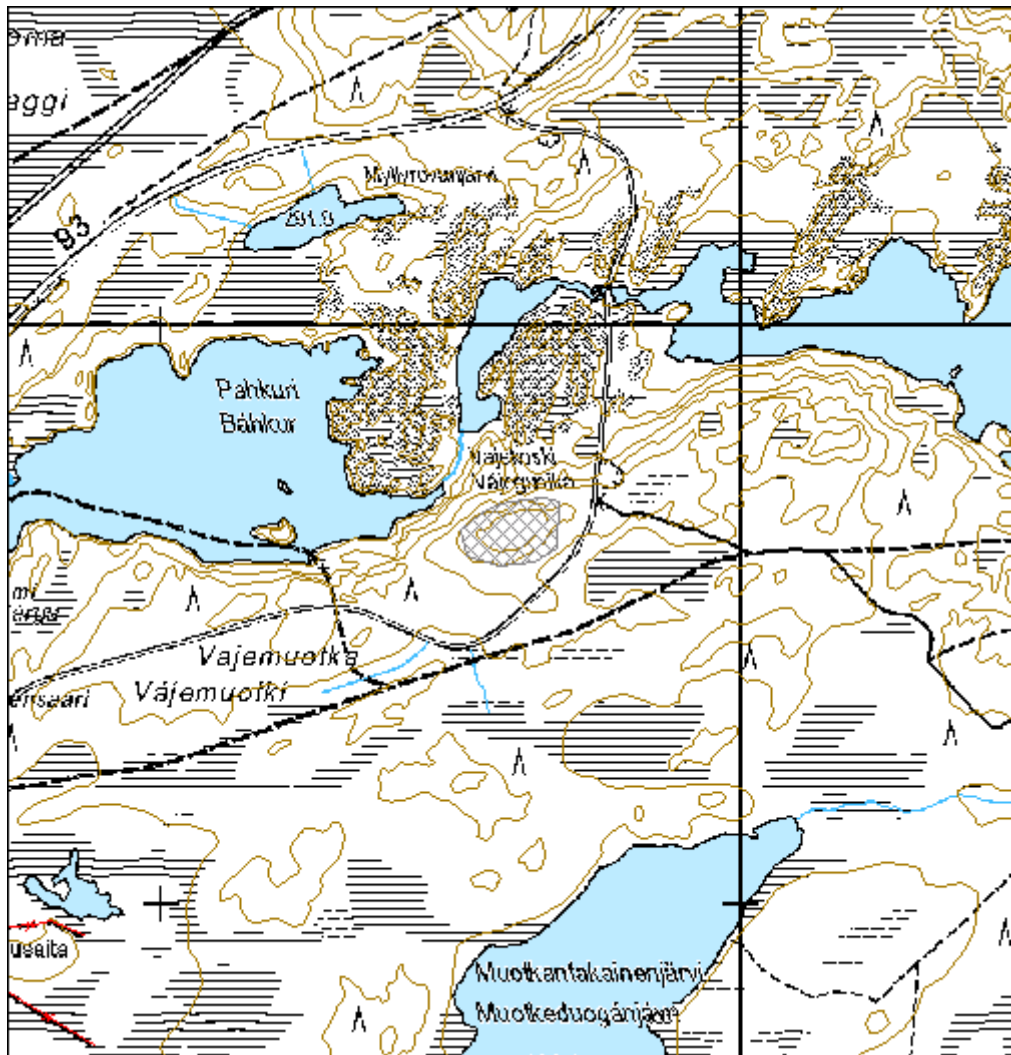

Kuva 134. Korsu kuvattuna suuaukon edustalta. Kuvattu pohjoisesta.

Kuva 135. Potero rinteessä. Taustalla näkyy Yhteismetsäntie. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7589640, Y 3354599, Z 305	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	271		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7574356, Y 3342533, Z 280	Löydöt:	

Taustatiedot

Uusi kohde. Puistonjohtaja Pekka Sulkava oli saanut ilmoituksen kohteesta Katja Haimakalta vuonna 2014.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Äijäjoen pohjoispuolella Muoniontien molemmin puolin, mutta painottuen tien länsipuolelle. Maasto on hiekkaista kangasta, jossa kasvaa pääpuulajina mäntyä. Maasto on kumpuilevaa ja siinä on hiekkaharjanteita ja niiden välissä tasaista maata. Länsipuolelta alue rajoittuu suohon ja maasto on kiviempää. Kohteet on pääosin kaivettu hiekkarinteisiin. Kohteessa on tehty harvennushakkuu talvella 2014.

Kohteen kuvaus

Alueella on ainakin 178 poteroa/ampumakuoppaa ja 90 korsua/telttakaivantoa. Korsuiksi nimitettiin kaikki suuremmat suorakaiteenmuotoiset ja pyöreät maahan kaivetut kuopat. Poteroksi nimitettiin kaikki pienemmät kuopat. Osa poteroista ja korsuista oli lujittamattomia ja osa lujitettu.

Poterot ovat pituudeltaan metristä 2,5 metriin. Leveydeltään alle puolesta metristä noin 1,3 metriin. Syvyydeltään ne vaihtelevat matalista 15-20 senttimetrinä, syvempiin 70-80 senttimetriin. Osa poteroista on ampumapoteroita, osa majoituspoteroita ja osa muita, esimerkiksi vessapoteroita. Niitä ei lähdetty tässä inventoinnissa erittelemään. Poteroita on koko alueella. Pääosin ne keskittyvät ryppäisiin eli eivät ole tasanaisesti hajallaan alueella. Selkeästi eniten niitä on alueen keskiosassa. Siinä ne kulkevat vinosti alueen poikki kaakosta luoteeseen. Luoteessa on hiekkaharjanne, joka kulkee kaakosta luoteeseen. Se on yli 800 metriä pitkä. Puoleenväliin sen koillislaitaa on ketjuna poteroita.

Korsut on kaivettu rinteisiin. Osa korsuista on majoituskorsuja, osa telttakorsuja, osa tallikorsuja, osa korsuista saattaa olla jopa ajoneuvokorsuja. Niitäkään ei lähdetty tässä inventoinnissa erittelemään. Korsuista osa oli pienempiä, ehkä yhdelle ryhmälle tai partiolle rakennettu, osa isompia, puolijoukkueelle tai joukkueelle rakennettuja. Yleensä niitä on rivissä useampi. Pienet korsut ovat kooltaan keskimäärin 3x2 metriä. Suuremmat korsut ovat jopa 7x6 metriä suuria. Muodoltaan ne ovat pääosin suorakulmaisia. Osa, etenkin suuremmista korsuista, on muodoltaan enemmän pyöreähköjä. Ne ovat saattaneet olla teltoille kaivettuja korsuja. Korsuissa on selkeä suuaukko. Syvyyttä vastakkaisessa päässä on yleensä noin 1,5 metriä. Korsujen seinät ovat olleet tuettuna hirsillä. Monissa ne ovat vielä näkyvillä. Katto on ollut luultavasti jostain muusta kuin puusta, koska kattomateriaalia ei ole säilynyt.

Puurakenteet: Korsujen ja poteroiden lisäksi kohteessa listattiin puurakenteita, jotka eivät olleet poteron tai korsun yhteydessä.

Alueen lounaisnurkassa aivan metsätien pohjoispuolella (x 3342295,46 y 7573983,1) on pyöreitä, päästä veistettyjä puita. Yksi 1,5 metriä pitkä puu on naulattu mäntyyn kiinni. Maassa männyn vieressä on toinen

2,3 metriä pitkä puu. Näistä koilliseen on lisää pyöreän puun kappaleita.

Tolppa: x 3342344,23 y 7574086,65 1,6 metriä pitkä kelottunut tolppa, jossa rautanauvoja ja puunpala naulattuna kiinni.

Männyn runkoon on naulattuna kaksi veistettyä puun pätkää (x 3342487,76 y 7574119,33) , joiden pituudet ovat 15-20 senttimetriä. Halkaisija on noin 5 senttimetriä. Ne ovat katkenneet.

Erillisinä pisteinä merkittyjen potero- ja korsuryhmien koordinaatit ja lyhyen kuvailut:

Potero 1: X=3342469 Y=7573961 Hyvin säilynyt potero. Poteron koko on 2x1 metriä ja syvyys 70 senttimetriä. Se on lounas-koillinensuuntainen. Potero on katettu puisella suojalla. Lounaispäässä on iso mänty, johon pitkittäinen tukipuu on naulattu. Kaakkoislaita on peitetty neljällä pitkittäisellä laudalla. Koillispäässä on laudat olleet kiinni tolpassa.

Potero 2: X=3342524 Y=7574292 Piste molemmin puolin koillisesta lounaaseen kulkee potero rivi. Koillispäästä rivistö koukkaa etelään ja siitä itään. Poteroita on yhteensä viisitoista. Ne ovat osittain peittyneet hakkuutähteiden alle. Kooltaan ne ovat keskimäärin 1,3x0,6 metriä.

Potero 3: X=3342439 Y=7574391 14 poteroa lounas-koillinensuuntaisen hiekkaharjanteen länsipäässä. Poterot ovat harjanteen kaakkoisrinteellä ja harjanteen kaakkoispuolella tasaisella maalla. Osa on täyttynyt hakkuutähteistä ja pari on joutunut metsäkoneen yliajamaksi. Poterot ovat keskimäärin kooltaan 1,3x0,9 metriä ja 0,5 metriä syviä.

Potero 4: X=3342434 Y=7574628 Poterot sijaitsevat lähellä Muoniontietä matalan hiekkaharjanteen päässä. Pisteestä suoraan etelään on neljä poteroa puolikaareissa suunnassa etelä-pohjoinen. Pisteestä suoraan pohjoiseen on neljä poteroa ja itään kolme itä-länsisuunnassa.

Potero 5: X=3342167 Y=7574558 Piste on sijoitettu poterolinjan keskipisteeseen. Poteroita on pisteestä katsoen kaakosta lounaaseen kulkevan hiekkaharjanteen koillislaidan reunalla.

Korsu 1: X=3342412 Y=7574039 Piste molemmin puolin korsuja. Korsuja on viisi ja yksi potero. Korsut ovat kooltaan 3,5x1,5 metriä ja yksi suurempi 7x6 metriä.

Korsu 2: X=3342446 Y=7574066

7 korsua on kaivettu hiekkaisen rinteeseen päälle sekä 1 potero. Ne on kaivettu rinteeseen. Korsujen ketju muodostaa C-kirjaimen. Piste on tehty keskelle sitä. Suurin korsu on 5,5x5 metriä. Se on muodoltaan pyöreä. Muut ovat suorakaiteen muotoisia, kooltaan keskimäärin 4x2,5 metriä.

Korsu 3 X=3342650 Y=7574236 Itäkaakko-länsilounassuuntaisen hiekkaharjanteen eteläkaakko rinteellä on 13 poteroa ja kolme korsua. Rinteestä etelään on vielä 12 poteroa haarautuvana ketjuna. Poterot ja korsut ovat 70x50 metriä kokoisella alueella. Kaksi korsuista on pyöreähköjä kooltaan ne ovat 7x5,5 metriä ja 4,5x4 metriä. Yksi korsuista on suorakulmainen ja sen koko on 4,5x2 metriä.

Korsu 4: X=3342456 Y=7574550 Pisteestä on suunnilleen puolella välissä korsuketju, joka kulkee etelästä pohjoiseen. Piste pohjoispuolella on viisi korsua ja eteläpuolella kahdeksan korsua. Pisteestä itään on korsuketju, joka kaartaa loivasti kaakkoon. Siinä on neljä korsua. Korsut on kaivettu mataliin hiekkaharjanteisiin. Ne ovat muodoltaan suorakulmaisista. Keskimäärin ne ovat kooltaan 4,5x3 metriä ja syvyys 1,3 metriä syvästä päästä. Toinen pää on auki ja yleensä maan tasalla, joissakin on pientä vallimaisuutta.

Korsu 5: X=3342620 Y=7574669 Pohjois-eteläsuuntaisen hiekkaharjanteen itäpuolella on korsuja ja poteroita. Piste pohjoispuolella on viisi rinteeseen kaivettua korsua, joista yksi on pyöreä sekä kaksi poteroa. Piste eteläpuolella on seitsemän rinteeseen kaivettua korsua ja yksi tasaisella maalla oleva pyöreä teltan paikka.

Korsu 6: X=3342529 Y=7574633 Metsätien pohjoispuolella on pieni pohjoisluode-eteläkaakosuuntainen hiekkaharju, jonka itälaidalla on 11 korsua vierivieressä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden ja niiden väliin jäävien alueiden mukaan. Alueelle merkitty erillisin pistein joitakin korsu- ja poterokeskittymiä.

Tulkinta

Suomalaisten sotajoukkojen leiripaikka ja kenttälainne 6.-26.11.1944. Erillinen pataljoona 21 oli kärki-

pataljoonana, kun saksalaiset joukot siirtyivät Enontekiön kunnan puolelle 3.11. 6.11 saksalaiset joukot pysähtyivät Palojoensuuhun ja olivat majoittuneet ja miehittäneet linjan Palojoensuu-Hetta-Vuontisjärvi tiet ja vesistöt. Tämä oli suunniteltu viivytyksasema. Suomalaiset joukot leiriytyivät Lassinjärvestä etelään. Rintamavastuuseen siirtyivät 7.11 JR3. Rintamalinja pysyi paikoillaan kolme viikkoa, jonka aikana molemmat puolet partioivat.

Lisätietoja

mm. Enontekiöläiset sodassa ja kotirintamalla 1939-1944 (toim. Vuontisjärvi, Elsa) s.165->
Lapin sota 1944-1945 (Kulju, Mika) (mm. s.44 (kartta), 323->)

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 18.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Kuva 136. Hakkuu on hieman vahingoittanut korsuja. Kolme korsua kummun reunaan kaivettuna kuvaajaa vastapäätä. Harjoittelija seisoo korsun edessä toisella puolella kumpua. Kuvattu lännestä.

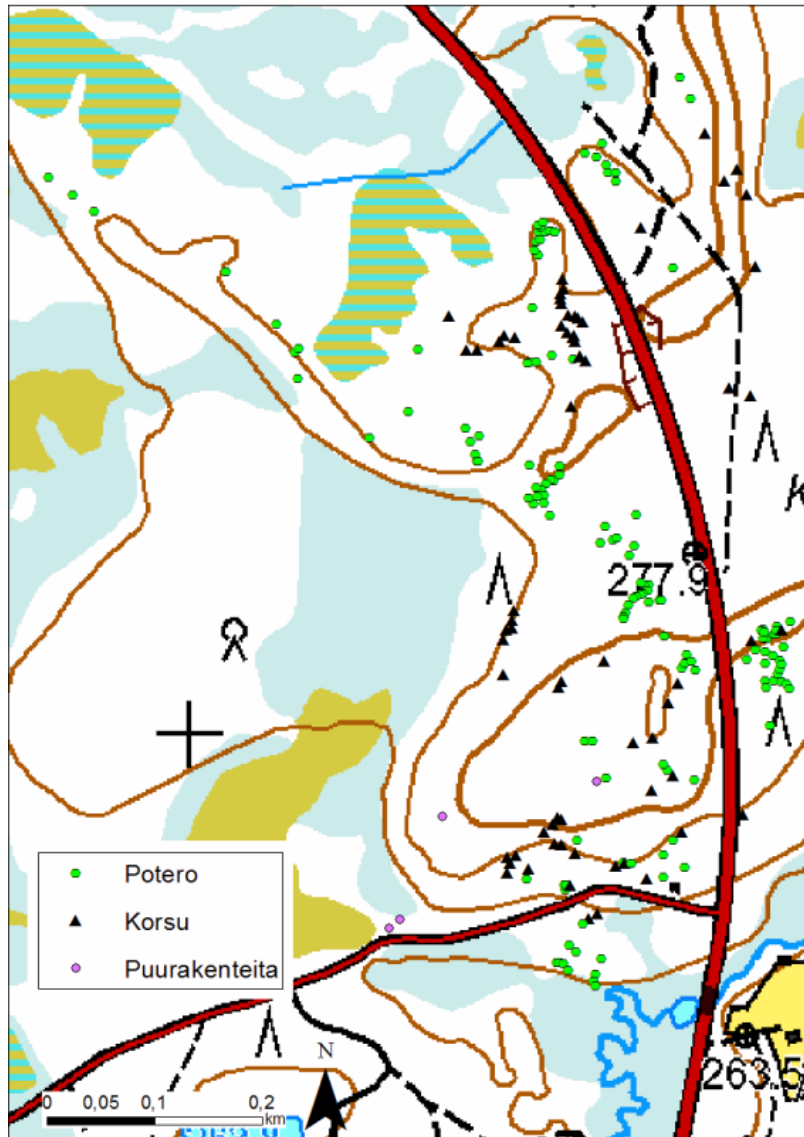
Kuva 137. Alueen ainoa potero, jossa oli näin hyvin säilyneet puiset rakenteet. Kuvattu koillisesta.

Kuva 138. Poterossa on paljon ruostuneita säilyketölkkejä. Kuvattu pohjoisesta.

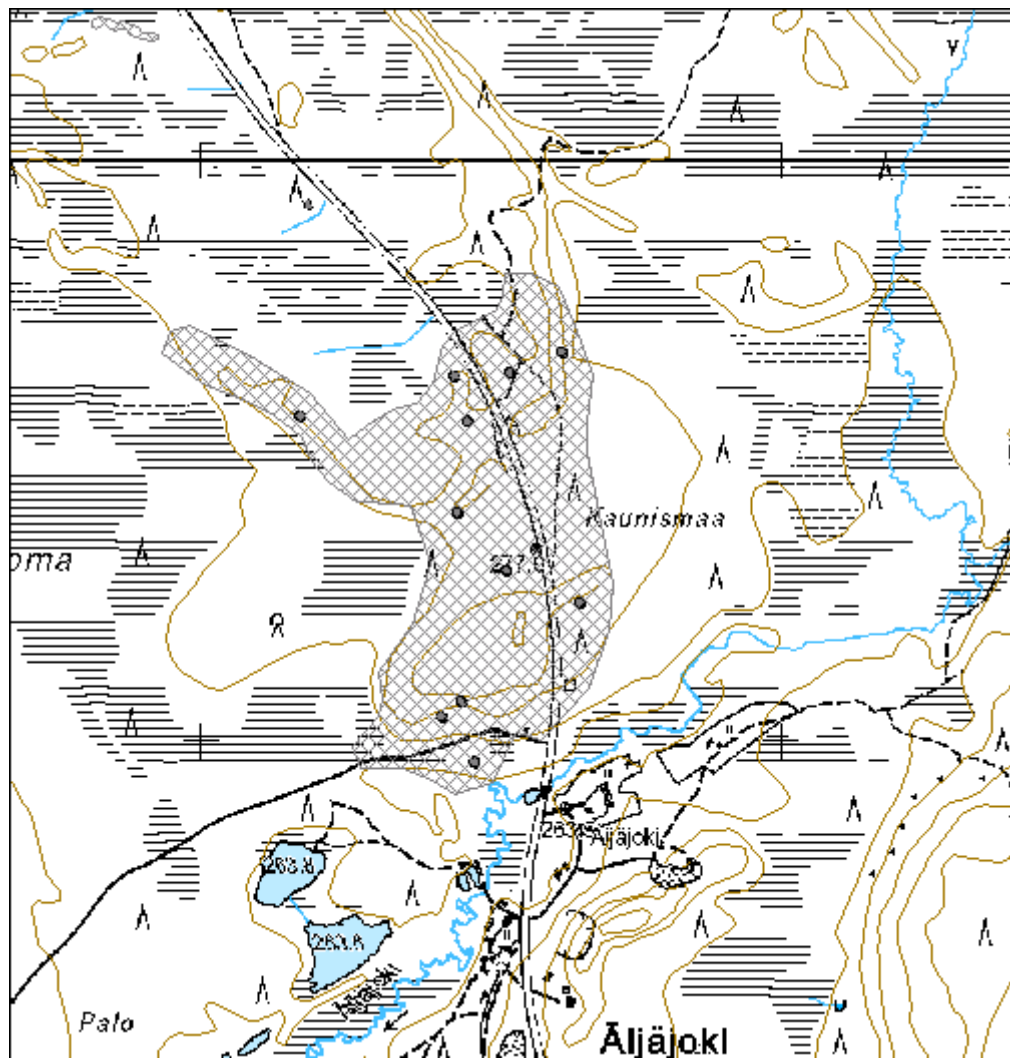

Kuva 139. Kolme korsua matalassa hiekkaharjanteessa. Kuvattu koillisesta.

Kuva 140. Kartassa näkyy poteroiden ja korsujen sijainti alueen sisällä.
 (sisältää Maanmittauslaitoksen peruskarttarasterin 6/2015 aineistoa)

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7574356, Y 3342533, Z 280	Mittakaava:	1:10000

5.4 Rakennuskohteet

Vähäjärvi 2 verkkovaja		MH-tunnus: 180092	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	5199 Muu vesistö- tai kala-rakennelma	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	47 Enontekiö
Lukumäärä:	5		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7586109, Y 3387964, Z 314	Löydöt:	
Taustatiedot			
Uusi kohde. Kohde löytyi inventoidessa.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Peltovuoman kylän Vähäjärven rannalla. Kohteelle johtaa polku Peltovuoman kylästä, kuten myös Pasmajärven Kuralahdesta. Kohde sijaitsee Vähäjärven pohjoispään länsirannalla.			
Kohteen kuvaus			
Rakennus on 1,85x2 metriä suuri ja noin 2 metriä korkea. Siinä on loiva pulpettikatto. Katto on päällystetty huovalla. Rakennus on pohjois-eteläsuuntainen. Ovi on pohjoiseen ja sen koko on 0,7 x 1,6 metriä. Rakennus on kahden hirren päällä, jotka ovat pohjois-eteläsuuntaisesti pitkittäin rakennuksen alla. Seinät ovat maalaamatonta pystylautaa.			
Rakennuksen länsiseinustalla on uudehko lasikuituvene. Lounaaseen noin 20 metriä on puinen vanha vene (vene 1), joka ei ole enää käytössä. Vene on noin 7 metriä pitkä.			
Rantaa pitkin noin 70 metriä koilliseen on toisen, lähes kokonaan maatuneen, puuveneen jäännökset (vene 2). Se on suurimmaksi osaksi jo peittynyt sammaleen alle. Edelleen siitä noin 50 metriä rantaa myöten itään, on puuveneen jäännös, joka on noin 6 metriä pitkä (vene 3). Sekin osin sammaleen alla.			
Rakennuksesta noin 50 metriä länteen on kahden männyn väliin kiinnitetty nauloilla poikkipuu. Se on noin 2 metriä pitkä ja noin 1,3 metrin korkeudella.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen			
Tulkinta			
Verkko- tai kalastusvaja. Kahden männyn väliin kiinnitettyä poikkipuuta on käytetty tai käytetään verkonkuivaustelineenä.			
Lisätietoja			

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.6.2015 Tarkastaja: M. Kieleväinen
Kuvaus: KMO Kulttuuriperintöinventointi Enontekiö 2015

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	1 Käytössä
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
----------------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Kuva 141. Vähäjärven rannalla oleva verkkovaja ja sen vieressä vene. Kuvattu pohjoisesta.

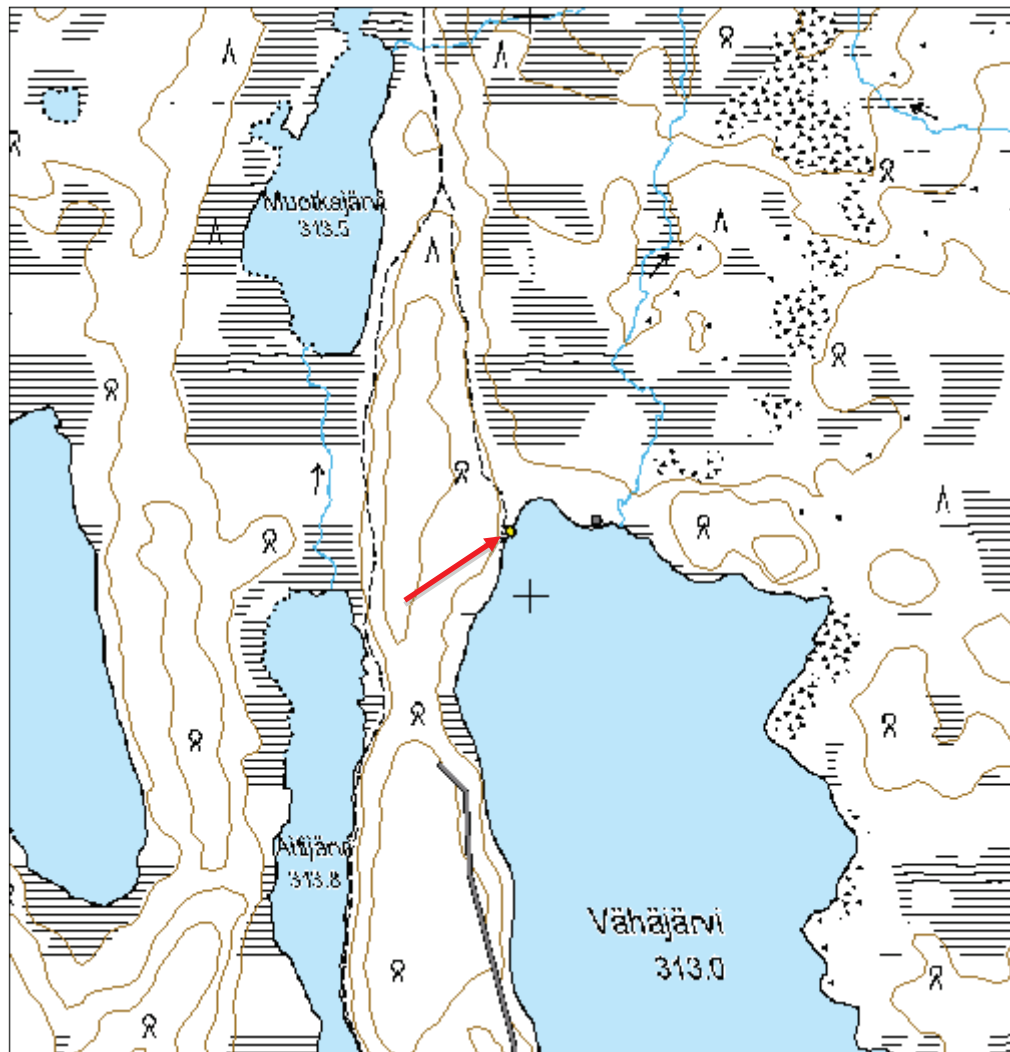

Kuva 142. Verkonkuivausteline kahteen mäntyyn kiinnitettynä ja puurakenteiden jäänteitä. Kuvattu idästä.

Kuva 143. Vene 3 Vähäjärven pohjoisrannassa. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7586109, Y 3387964, Z 314	Mittakaava:	1:10000

Kuvaluettelo

<u>Kuvanumero</u>	<u>Kuvateksti</u>	<u>Sivunumero</u>
Kuva 1	Maahan on kaivettu säännöllisen muotoinen, pyöreähkö kuoppa. Reunalla on iso kivi. Kuvattu idästä.	21
kuva 2	Yleiskuva Angelinjätkän seidasta, kuvattu koillisesta. Taustalla näkyy Ainuvarppanen lampi	24
kuva 3	Angelinjätkän seidan päällä on poronsarvia ja kolikoita. Kuvattu pohjoisesta.	25
Kuva 4	Kuvassa kuoppa 1. Kuvattu idästä.	28
Kuva 5	Kuvassa kuoppa 2. Kuvattu idästä.	29
Kuva 6	Kuvattu kivirakenteiden oletettua sijaintia kohti pohjoiskoillisesta. Maa on joistakin kohdin rikkoutunut.	32
Kuva 7	Angelinvainion asuinkentän pelto. Kuvattu eteläkaakosta.	37
Kuva 8	Angelinvainion asuinkentän kiuas 2. Kuvattu kaakosta.	37
Kuva 9	Angelinvainion asuinkentän kuoppa 5. Kuvattu luoteesta.	38
Kuva 10	Angelinvainion asuinkentän kuoppa 11. Kuvassa erottuu kuopan vallit. Kuvattu lännestä.	38
Kuva 11	Etualalla kuoppa. Rakennuksen ääriviivat erottuvat kivikasasta oikealle ja kuvaajaa kohti. Kuvattu luoteesta.	41
Kuva 12	Tervahauta erottuu huonosti maastossa. Vallit erottuvat maisemassa juuri ja juuri. Tervahaudan päällä kasvaa paljon vesakkoa. Taustalla Huhtajärvi. Kuvattu lännestä.	44
Kuva 13	Tervahaudan halssi. Kuvattu idästä.	45
Kuva 14	Kovatuslahti pyyntikuoppa, Kuvattu lounaasta.	48
Kuva 15	Kuva kivikautisen asuinpaikan rantaterassista. Oikealla näkyy Muotkajärvi. Kuvattu koillisesta.	51
Kuva 16	Harjanteiden välinen matalatasanne, jolta tehtiin asuinpaikkalöytöjä. Kuvattu idästä.	55
Kuva 17	Muinaisjäännösalueen länsipuoli kuvattuna idästä.	55
Kuva 18	Palaneita kiviä harjanteiden välisellä matalalla tasanteella.	56
Kuva 19	Pyyntikuoppa 2 kuvattuna lounaasta.	56
Kuva 20	Yleiskuva tervahaudasta. Vallit erottuvat hyvin maastosta. Kuvattu kaakosta.	59
Kuva 21	Tervahaudan halssin alkupäässä näkyy puurakenteita. Kuvattu etelästä.	60
Kuva 22	Pasmarova pyyntikuoppa. Kuvassa kuoppa 18 kuvattuna pohjoisesta.	64
Kuva 23	Pasmarova pyyntikuoppa. Kuvassa kuoppa 24. Kuvattu etelästä.	65
Kuva 24	Pyyntikuoppa 2 kuvattuna luoteesta.	70
Kuva 25	Pyyntikuoppa 16 kuvattuna kaakosta.	70
Kuva 26	Pyyntikuoppa 21 kuvattuna etelästä.	71
Kuva 27	Kivilatomus kuvattuna koillisesta. Kivilatomus on maassa kuvaajan ja harjoittelijan välissä.	71
Kuva 28	Väliaikaiseksi haudaksi tulkittu kuoppa kuvattuna pohjoisesta. Vasemmalla maavalli, joka peräisin kuopasta.	75
Kuva 29	Etualalla kuoppa 1 ja sen maavalli. Kuvattu idästä.	75
Kuva 30	Yleiskuva asuinpaikan rantaviivasta muinaisjäännösalueen lounaisreunalta koilliseen. Kuvattu lounaasta.	78
Kuva 31	Kuvassa näkyy tervahaudan halssi. Kuvattu kaakosta halssin edestä tervahautaa kohti.	81
Kuva 32	Pyyntikuoppa 1 kuvattuna lännestä. Taustalla virtaa Vuontisjoki.	85
Kuva 33	Pyyntikuoppa 4 kuvattuna etelästä. Kuopan pohjoispuolella kulkee metsäautotie.	86
Kuva 34	Pyyntikuoppa 32. Kuvattu pohjoisesta.	86

Kuva 35	Puron rannoilla on näkyvissä vielä sillan lahonneita puita. Kuvattu luoteesta.	89
Kuva 36	Suosta erottuu vielä haasian tolppien jäänteitä. Kuvattu kaakosta.	92
Kuva 37	Pitkospuut kuvattuna koillisesta. Yksi puu näkyy suon päällä.	95
Kuva 38	Rakennelma luoteesta kuvattuna.	98
Kuva 39	Kivirakennelma vanhan männyn juurella. Kuvattu etelästä.	99
Kuva 40	Pistoolin piippu on tiukasti kiinni männyn kyljessä. Kuvattu länsiluoteesta.	102
Kuva 41	Yleiskuva piipun sijaintipaikasta. Vasemmalle jää Latojärven ranta ja takana siintää Harjujärvenharjut. Kuvattu länsiluoteesta.	103
Kuva 42	Yleiskuva porosuojusta. Kuvattu länsilounaasta.	106
Kuva 43	Porosuoja sisältä kuvattuna. Kuvattu länsiluoteesta.	107
Kuva 44	Kuvassa näkyy kaksi aitatolppaa ja niissä kiinni olevia poikkipuiden jäänteitä. Kuvattu etelä-kaakosta.	110
Kuva 45	Aidasta on jäänyt mäntyyn kolme poikkipuuta. Kuvattu kaakosta.	113
Kuva 46	Erotusaidan kirkun puista aitaa. Kuvattu koillisesta.	116
Kuva 47	Puinen jyrä kuvattu lounaasta.	119
Kuva 48	Puupöllin päässä on rautainen tappi. Kuvattu idästä.	119
Kuva 49	Puisessa tolpassa on kolmella korkeudella piikkilanganpätkiä. Tolpan takana on oja ja metsätie. Kuvattu idästä.	122
Kuva 50	Kuoppa 3 on pitkänomainen kaivanto. Kuvattu koillisesta.	125
Kuva 51	Kuoppa 4 kuvattuna kaakosta.	126
Kuva 52	Kuoppa 5 kuvattuna etelälounaasta.	126
Kuva 53	Kuoppa 1 kuvattuna pohjoisesta.	129
Kuva 54	Kuoppa 2 kuvattuna pohjoisluoteesta. Kuopan toisessa päässä näkyy kanto, jonka juuri on katkaistu.	130
Kuva 55	Kuoppa 3 kuvattuna lounaasta.	130
Kuva 56	Kuoppa 4 kuvattuna lännestä.	131
Kuva 57	Haasia kuvattuna luoteesta.	134
Kuva 58	Ansa kuvattuna luoteesta.	137
Kuva 59	Lähikuva ansasta.	138
Kuva 60	Jäte-/maakasa kuvattuna kaakosta.	141
Kuva 61	Rakennusjäännös 1 kuvattuna lounaasta. Rakennuksen etuosassa näkyy kellarikuoppa ja sen vasemmalla puolella uuni.	145
Kuva 62	Kuvassa rakennusjäännös 2 kuvattuna etelästä. Uuni näkyy etunurkassa.	145
Kuva 63	Pihapiirin peltoa. Kuvassa oikealle jää rakennusjäännös 4. Edessä sora-/maakasat ja niiden takana rakennusjäännös 2 ja katto. Kuvattu lounaasta.	146
Kuva 64	Taloustavaraa yms. kaatopaikalla. Kuvattu itäkoillisesta.	146
Kuva 65	Yleiskuva aukiosta. Oikealla nuoli osoittaa kuopan sijainnin. Toiset kaksi nuolta osoittavat alueen itäkoillispuolella olevat romukasat. Kuvattu lounaasta.	149
Kuva 66	Aukion itäkoillislaidalla oleva romukasa, jossa muun muassa peltitynnyri, säilyketölkkejä, lautanen. Kuvattu lounaasta.	150
Kuva 67	Eteläkaakossa sijaitsevan romukasan vieressä on vanha moponrunko. Kuvattu eteläkaakosta.	150
Kuva 68	Kuoppajäännös kuvattuna länsiluoteesta. Pohjoisnurkassa kuvan vasemmassa laidassa on suuaukko.	153
Kuva 69	Haasiasta on näkyvissä vielä muutama tolpan pätkä. Kuvattu länsiluoteesta.	156
Kuva 70	Rajamerkki kuvattuna luoteesta. Taustalla asuinpaikka pintaa Niittyjärvi pohjoinen.	159
Kuva 71	Nuotiokiveys harjanteen päällä. Kuvattu länsilounaasta.	162
Kuva 72	Pasmajärven rakennusjäännös kuvattuna kaakosta.	165
Kuva 73	Pasmajärven rakennusjäännös kuvattuna lännestä.	166

Kuva 74	Pilkkapuu kuvattuna pohjoisluoteesta, lähikuva.	169
Kuva 75	Pilkkapuu kuvattuna pohjoisesta, yleiskuva.	170
Kuva 76	Uuttu kuvattuna koillisesta.	173
Kuva 77	Rakennusjäännöksen reunat erottuvat heikosti kuvassa neliönmuotoisena. Taustalla näkyy Ounasjärvi. Kuvattu eteläkaakosta.	176
Kuva 78	Haasian tolpat näkyvät vielä lyhyinä pätkinä heinäisessä suossa. Kuvattu lounaasta.	179
Kuva 79	Porosuojan seinä on notkahtanut. Etualalla eteinen. Kuvattu länsiluoteesta.	182
Kuva 80	Rakennusjäännökselle johtaa porojen tekemä polku. Kuvattu pohjoiskoillisesta.	183
Kuva 81	Heinähaasian pystypuita heinäisessä suossa. Kuvattu etelälounaasta.	186
Kuva 82	Silpavuoma 2 haasia, kuvattu lännestä.	189
Kuva 83	Silpavuoma haasia lähikuvassa. Kuvattu pohjoiskoillisesta.	192
Kuva 84	Silpavuoman heinähaasian yleiskuva. Kuvattu lännestä.	192
Kuva 85	Puurakenne ja penkki nojallaan mäntyä vasten. Kuvattu lännestä.	195
Kuva 86	Puurakenteen puiset koukut. Kuvattu etelälounaasta.	196
Kuva 87	Rakennusjäännös kuvattu etelästä.	199
Kuva 88	Puun kyljessä pilkka. Kuvattu pohjoisesta.	202
Kuva 89	Pilkkoja puun kyljessä. Kuvattu idästä.	203
Kuva 90	Kenttähaupitsin ampumapaikka. Etualalla potero, jonka oikeasta reunasta lähtee matala maavalli toiseen poteroon. Kuvattu lounaasta.	207
Kuva 91	Korsu on kaivettu maahan ja rakennettu pyöreistä puista, joiden kiinnittämiseen on käytetty nauvoja ja rautalankaa. Sen katto on romahtanut. Kuvattu etelälounaasta.	208
Kuva 92	Länsihaaran taisteluhautaa kuvattuna lounaasta. Etualalla Y-kirjaimenmallinen ampumapaikka.	208
Kuva 93	Tähystyspuun lava on maassa mäntyjen juurella. Männyissä näkyy vielä puurakenteita noin viiden metrin korkeudella. Kuvattu lännestä.	209
Kuva 94	Kartassa näkyy poteroiden ja korsujen sijainti alueen sisällä (sisältää Maanmittauslaitoksen peruskarttarasterin 6/2015 aineistoa)	209
Kuva 95	Neliönmuotoinen korsu rinteessä. Etualalla oviaukon käytävä. Kuvattu itäkaakosta.	213
Kuva 96	Kuva 96. Korsu rinteessä. Korsun yläosassa näkyy hieman puurakenteita. Kuvattu pohjoiskoillisesta.	214
Kuva 97	Poterot 5 ja 6 kuvattuna itäkaakosta.	217
Kuva 98	Etualalla potero 3. Sen takana potero 2 kiven takana. Kuvattu pohjoisesta.	221
Kuva 99	Iso kuoppa kuvattuna pohjoiskoillisesta.	221
Kuva 100	Potero 1 kuvattuna lännestä.	224
Kuva 101	Potero 5 kuvattuna etelästä.	225
Kuva 102	Kenttälinnoitteen rinne kuvattuna suolta eli itäkaakosta. Alareuna on vuorattu isoilla kivillä.	229
Kuva 103	Kenttälinnoitteen reunaan on kaivettu kaivanto, jonka jälkeen on turvevallia ja kivinen alarinne. Kuvattu pohjoisesta.	229
Kuva 104	Räjätettyjä korsuja. Pitkänomainen maakumpu, jossa kiviä ja onkaloita. Kuvattu koillisesta.	230
Kuva 105	Mahdollisia räjätettyjä korsuja. Etualalla osittain maan sisässä oleva puutolppa. Sen takana mahdollinen suuaukko. Kuvattu kaakosta.	230
Kuva 106	Potero 1 kuvattuna lännestä.	233

Kuva 107	Yleiskuva alueesta. Potero 6 etualalla kaatuneen puun luona. Edessä oleva aukea on sähkölinja.	234
Kuva 108	Konekiväärin ammuskotelo Muotkamaa itä-kohteella.	234
Kuva 109	Yleiskuva alue 2:n isosta kuopasta, johon on kaivettu poteroita. Metsätie näkyy taustalla. Kuvattu lounaasta.	238
Kuva 110	Konekivääriasemaksi tulkittu suorakaiteen muotoinen kuoppa. Kuvattu pohjoiskoillisesta.	239
Kuva 111	Hiekkaharjanteen pohjoiskoillislaitaa, jossa poteroita. Yksi potero männyn luona ja toinen kauempana olevan koivun luona. Kuvattu länsiluoteesta.	242
Kuva 112	Taistelukaivanto mutkittelee metsässä. Kuvattu pohjoisluoteesta.	245
Kuva 113	Telttakuoppa 1 kuvattuna kaakosta.	248
Kuva 114	Sähkölinjan alla oleva lyhyt taisteluhauta. Kuvattu idästä.	253
Kuva 115	Suuri kaivanto on täyttynyt vedellä ja sen reunoilla kasvaa puita. Kuvattu pohjoisesta.	254
Kuva 116	Suorakaiteenmuotoinen korsu. Kuvattu lännestä.	254
Kuva 117	Kaareva potero kuvattuna etelälounaasta.	255
Kuva 118	Poteroita hiekkaharjanteen reunalla. Kuvattu länsiluoteesta.	258
Kuva 119	Osa tynnyreistä. Kuvattu idästä.	262
Kuva 120	Kuva kenttähapitsin ampumapaikalta. Maassa ammusten säilytyskehyksiä. Kuvattu kaakosta.	262
Kuva 121	Kenttähapitsin hylsy lähikuvassa.	263
Kuva 122	Lähikuva suksen siteestä. Kuvattu luoteesta.	263
Kuva 123	Kuvassa huonosti erottuva Korsu 1 keskellä. Sen päällä kasvaa puita. Etualalla myös huonosti erottuva potero. Kuvattu kaakosta.	267
Kuva 124	Kamiinajäännös. Kuvattu pohjoisesta.	267
Kuva 125	Kaksi poteroa harjanteen reunalla. Kuvattu kaakosta.	271
Kuva 126	Harjanteen koillispuolella on tuhoutunut kamina.	271
Kuva 127	Poteron vallin päällä kasvaa rypäs mäntyjä. Kuvattu kaakosta.	275
Kuva 128	Korsu rinteessä. Metsätie kuvassa etualalla. Kuvattu eteläkaakosta.	275
Kuva 129	Potero 1 on kuvan keskellä, männyn taimen kohdalla. Vallit tasaisen alueen reunoilla. Kuvattu lounaasta.	280
Kuva 130	Poterot 15, 16 ja 17 erottuvat tummina painanteina. Kuvattu pohjoisluoteesta.	281
Kuva 131	Kivirakennelmat kuvattu etelästä.	281
Kuva 132	Potero 36 kuvattuna idästä.	282
Kuva 133	Tähystyslavan jäänteet kahden männyn välissä. Kuvattu pohjoisesta.	286
Kuva 134	Korsu kuvattuna suuaukon edustalta. Kuvattu pohjoisesta.	286
Kuva 135	Potero rinteessä. Taustalla näkyy Yhteismetsäntie. Kuvattu pohjoisesta.	287
Kuva 136	Hakkuu on hieman vahingoittanut korsuja. Kolme korsua kummun reunaan kaivettuna kuvaa-jaa vastapäätä. Harjoittelija seisoo korsun edessä toisella puolella kumpua. Kuvattu lännestä.	292
Kuva 137	Alueen ainoa potero, jossa oli näin hyvin säilyneet puiset rakenteet. Kuvattu koillisesta.	292
Kuva 138	Poterossa on paljon ruostuneita säilyketölkkejä. Kuvattu pohjoisesta.	293
Kuva 139	Kolme korsua matalassa hiekkaharjanteessa. Kuvattu koillisesta.	293
Kuva 140	Kartassa näkyy poteroiden ja korsujen sijainti alueen sisällä. (sisältää Maanmittauslaitoksen peruskarttarasterin 6/2015 aineistoa)	294
Kuva 141	Vähäjärven rannalla oleva verkkovaja ja sen vieressä vene. Kuvattu pohjoisesta.	297

Kuva 142	Verkonkuivausteline kahteen mäntyyn kiinnitettynä ja puurakenteiden jäänteitä. Kuvattu idästä.	298
Kuva 143	Vene 3 Vähäjärven pohjoisrannassa. Kuvattu pohjoisesta.	298